

Europski parlament

EUROBA ROMETER

SPRING 2026 SURVEY

PODRUČJE PRIMJENE

Verian Belgium sastavio je izvješće za Europski parlament.

OBVEZE ZA KONTROLU OBAVIJEST

Dimitra TSOULOU MALAKOUDI, voditeljica projekta
Monika ALPOEGGER
Bronisław BREMER
Yasser EL KOURA
Katarzyna ONISZK
Olaf ZÜHLKE

GRAPHIC DESIGN

Gabija BUBNYTĚ

LINGUISTIČKA VERSION

Izvornik: EN

O UREDNIKU

Ovaj dokument objavio je Odjel za Eurobarometar i ankete u okviru Uprave za informiranje (DG COMM) Europskog parlamenta.

Za kontakt s odjelom obratite se na sljedeću adresu: DGCOMM-EBSU@europarl.europa.eu

Rukopis dovršen u lipnju 2026.

Bruxelles, © Europska unija, 2026.

OGRANIČENJE

Mišljenja izražena u ovom dokumentu isključiva su odgovornost autora i ne predstavljaju nužno službeno stajalište Europskog parlamenta.

Umnožavanje i prevođenje u nekomercijalne svrhe dopušteno je pod uvjetom da se navede izvor, a Europski parlament o tome je unaprijed obaviješten i poslan mu je primjerak.

*Europo
Demokratio
Esperanto*

Dokument koji je pripremio Pierre Dieumegard za [Europokune](#)– Europa zajedno – i [Esperanto europske demokracije](#).

Svrha ovog "privremenog" dokumenta je omogućiti većem broju ljudi u Europskoj uniji da postanu svjesni dokumenata koje je proizvela Europska unija (i koji se financiraju njihovim porezima).

Ako nema prijevoda, građani su isključeni iz rasprave.

Ovaj dokument „Eurobarometar” postojao je samo na engleskom jeziku, u datoteci u pdf formatu. Od početne datoteke stvorili smo odt datoteku, koju je pripremio softver Libre Office, za strojno prevođenje na druge jezike. Rezultati su sada [dostupni na svim službenim jezicima](#).

Poželjno je da uprava EU-a preuzme prijevod važnih dokumenata. „Važni dokumenti” nisu samo zakoni i propisi, već i važne informacije potrebne za zajedničko donošenje utemeljenih odluka.

Kako bismo zajedno raspravljali o zajedničkoj budućnosti i omogućili pouzdane prijevode, međunarodni jezik Esperanto bio bi vrlo koristan zbog svoje jednostavnosti, pravilnosti i točnosti.

Kontaktirajte nas :

[Kontaktu nin-Ek ! Europo kune!](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sadržaj

10 KEY TAKE-AWAY.....	4
SAŽETAK IZVJEŠĆA.....	6
METODOLOGIJA.....	14
KONTAKT.....	16
1 ČETVRTI OSJEĆAJ I OTLOOK NA BUDUĆNOSTI.....	21
Emocionalno stanje.....	22
Izgledi za budućnost.....	26
Izgledi za budućnost svijeta.....	27
Izgledi za budućnost Europske unije.....	31
Izgledi za budućnost zemlje.....	37
Izgledi za vlastitu budućnost i budućnost obitelji.....	41
2 FACING GLOBAL CHALLENGES.....	45
EU kao mjesto stabilnosti.....	46
Uloga EU-a u zaštiti građana EU-a.....	53
Načini suočavanja s globalnim izazovima.....	58
Područja na koja bi se EU trebao usredotočiti kako bi ojačao svoj položaj u svijetu.....	66
3 Kvaliteta života.....	72
Zadovoljstvo kvalitetom života.....	73
Razvoj kvalitete života.....	77
Razvoj životnog standarda.....	82
Sastavnice kvalitete života.....	88
Poboljšanje kvalitete života.....	95
Kvaliteta života u EU-u i drugim zemljama.....	101
4 PRIORITETI CITIZENSKA ZA EUROPSKI PARLAMENT.....	108
Prioriteti građana za Europski parlament.....	109
Vrijednosti koje bi Europski parlament trebao braniti kao prioritet.....	115
Zadovoljstvo demokracijom.....	120
Pet ugovora građana EU-a i Europskog parlamenta.....	127
Svijest Europskog parlamenta.....	128
Slika Europskog parlamenta.....	133
Uloga Europskog parlamenta.....	138
Slika Europske unije.....	143
Članstvo u Europskoj uniji.....	148
Glavne prednosti članstva u EU-u.....	153
ZAKLJUČAK.....	158
Primjedbe.....	160
TEHNIČKE POSEBNOSTI.....	161
Način intervjuiranja po zemlji.....	165
Stope odgovora.....	167
Granice pogreške.....	169

10 KEY TAKE-AWAY

EU kao sigurno utočište

U nemirnom svijetu 75 % Europljana smatra da je EU mjesto stabilnosti, što je povećanje od 8 postotnih bodova od listopada do studenoga 2025. i drugi najveći udio zabilježen u proteklom desetljeću.

Svijet ne ide u pravom smjeru

Većina Europljana pesimistična je u pogledu budućnosti svijeta (58 % u odnosu na 38 % u pogledu optimizma). Pesimizam se od jeseni 2025. povećao za 6 bodova.

Ljudi se osjećaju nesigurno, ali ne gube nadu

Najraširenija emocija među Europljanima je nesigurnost (44 %), iza koje slijedi nada (43 %), s povjerenjem u treće mjesto (33 %). Nada i povjerenje su rašireniji među mlađim ispitanicima.

Sigurniji u EU-u

Članstvo u EU-u smatra se korisnim za 74 % Europljana, dosegnuvši dosad najvišu razinu. Doprinos EU-a zaštiti mira i jačanju sigurnosti smatra se glavnom i sve većom koristi članstva (40 %, +3 postotna boda od proljeća 2025.).

Samouvjeren i ambiciozan EU

Velika većina Europljana željela bi da države članice EU-a budu ujedinjenije u trenutačnom kontekstu i da EU promiče poštovanje međunarodnog prava u svim zemljama (obje 90 %). Osim toga, 73 % želi da ima više sredstava za suočavanje s globalnim izazovima.

Prema geopolitičkoj neovisnosti

Kako bi ojačao svoj položaj, građani i građanke smatraju da bi se EU trebao usredotočiti na obranu i sigurnost (39 %) te energetska neovisnost (35 %). Potonje je dobilo 6 bodova od jeseni 2025.

Europljani su zadovoljni kvalitetom života

83 % Europljana zadovoljno je kvalitetom života. Međutim, ta brojka pada na 69 % među onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa s vremena na vrijeme i na samo 40 % među onima koji se većinu vremena suočavaju s takvim poteškoćama.

Kvaliteta života: zdravstveno i financijsko stanje

Fizičko i mentalno zdravlje (51 %) i financijska situacija (49 %) smatraju se glavnim sastavnicama dobre kvalitete života. Ispitanici smatraju da bi daljnja poboljšanja u tim područjima imala najveći učinak.

Troškovi života i dalje su glavni prioritet

Rezultati ankete ističu sve veći problem inflacije, rastućih cijena i troškova života: gotovo polovina (47 %) Europljana želi da se Europski parlament pozabavi tim pitanjem kao prioritetom. Ta je zabrinutost porasla za šest bodova od jeseni 2025., kada je već bila na prvom mjestu.

Stabilna potpora EU-u

Polovica (50 %, +1 postotni bod) građana ima pozitivnu predodžbu o EU-u, 33 % (-1 postotni bod) neutralnu predodžbu, a 17 % (=) negativnu predodžbu. Kad je riječ o Europskom parlamentu, 60 % (+1 postotni bod) želi da on ima važniju ulogu.

SAŽETAK IZVJEŠĆA

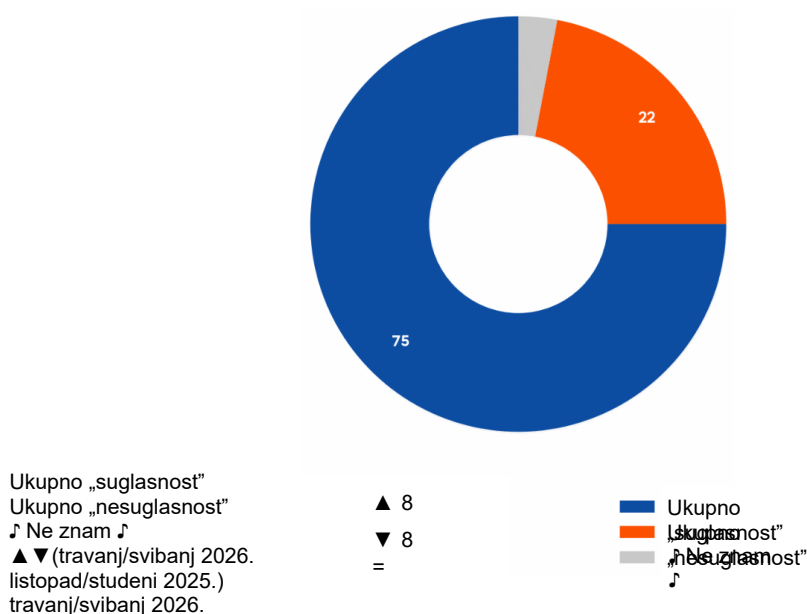
SAŽETAK IZVJEŠĆA

Europljani smatraju Europsku uniju mjestom stabilnosti u nemirnom svijetu. Oni cijene njezinu miroljubivu, zaštitnu i kooperativnu prirodu te prepoznaju kvalitetu života koju ona omogućuje. Međutim, gospodarska zabrinutost, posebno u pogledu troškova života, posljednjih se godina povećala, a opće raspoloženje građana varira između nesigurnosti i nade. Iako su mnogi trendovi već bili prisutni u prethodnim anketama, neki pokazatelji odražavaju neposredne reakcije Europljana na nedavne poremećaje u globalnoj političkoj i gospodarskoj klimi. To su neki od ključnih rezultata ankete Eurobarometra iz proljeća 2026., koja je provedena među 26 421 građaninom EU-a u svim državama članicama u travnju i svibnju 2026.

Europska unija: sigurno utočište za građane

„Europska unija mjesto je stabilnosti u problematičnom svijetu” – 75 % građana EU-a slaže se s tom izjavom, što je povećanje od osam postotnih bodova od jeseni 2025. Takav nagli porast pokazatelja EU-a u samo šest mjeseci rijedak je, ali odgovori na daljnja anketna pitanja pokazuju da se EU pojavljuje u povoljnom svjetlu u usporedbi s ostatkom svijeta.

QASD Molimo Vas da mi kažete slažete li se u potpunosti sa sljedećom tvrdnjom, slažete li se ili se ne slažete sa sljedećom tvrdnjom: Europska unija mjesto je stabilnosti u nemirnom svijetu (EU27) (%)

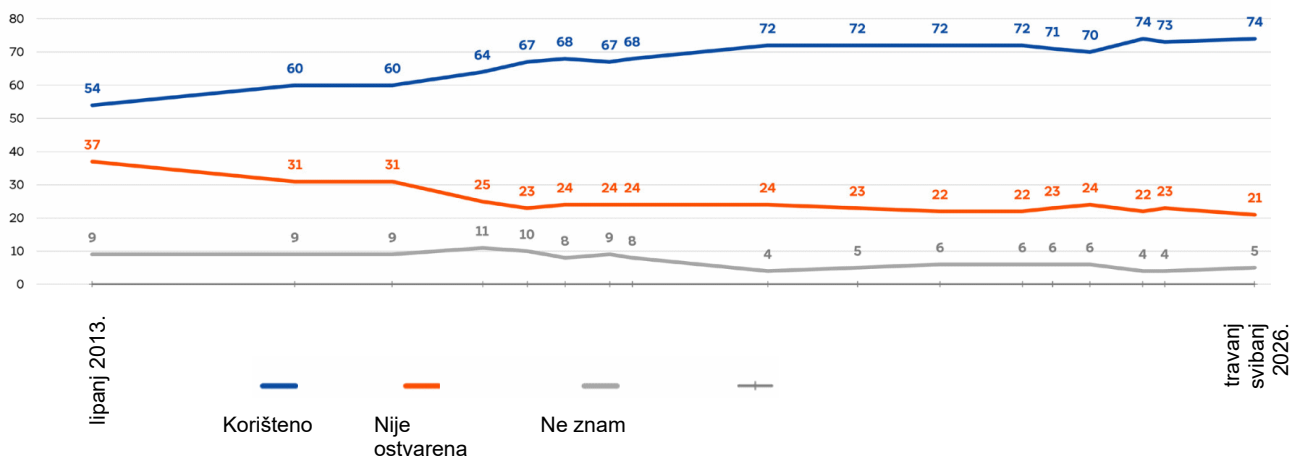
Na pitanje o izgledima za budućnost Europljani otkrivaju jasnu razliku između onoga što osjećaju o svojoj osobnoj situaciji, situaciji u svojoj zemlji i EU-u te situaciji u svijetu općenito. 76 % ispitanika (bez promjena od studenoga 2025.) optimistično je u pogledu vlastite budućnosti i budućnosti svoje obitelji, 58 % (+1 postotni bod) optimistično je u pogledu budućnosti svoje zemlje, a 59 % (+2 postotna boda) optimistično je u pogledu budućnosti EU-a. S druge strane, samo 38 % ispitanika optimistično je za budućnost svijeta, što je smanjenje od šest bodova.

Drugo anketno pitanje upućuje u istom smjeru: 76 % (-1 postotni bod) građana izjavilo je da stvari idu u pravom smjeru u njihovu osobnom životu, dok 34 % (-1 postotni bod) govori isto o svojoj zemlji, a 39 % (+1 postotni bod) o EU-u, što su stabilni rezultati od jeseni 2025. Međutim, samo 14% kaže da stvari idu u pravom smjeru u SAD-u, što je smanjenje od osam bodova. S druge strane, 76% ispitanika kaže da stvari idu u pogrešnom smjeru u SAD-u, porast od 11 bodova i najveća promjena za bilo koji pokazatelj trenda u ovom istraživanju.

Učinak nedavnih geopolitičkih događaja očit je u rezultatima istraživanja jer nekoliko pokazatelja trendova pokazuje da Europska unija sve više cijeni miroljubivu prirodu, zaštitnu ulogu i suradnički pristup. 74 % (+1 postotni bod) ispitanika izjavilo je da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u, što je najveća vrijednost zabilježena za to pitanje 2025. od prvog pitanja postavljenog prije četiri desetljeća. Građani glavne koristi vide kao doprinos EU-a zaštiti mira i jačanju sigurnosti (40 %, +3 postotna boda) te poboljšanu suradnju između svoje zemlje i drugih država članica EU-a (34 %, -2 postotna boda).

QA4 Uzimajući sve u obzir, biste li rekli da je (NAŠA ZEMLJA) u ravnoteži imala koristi od članstva u EU-u? (% – EU)

Izvor: Ankete Eurobarometra Europskog parlamenta

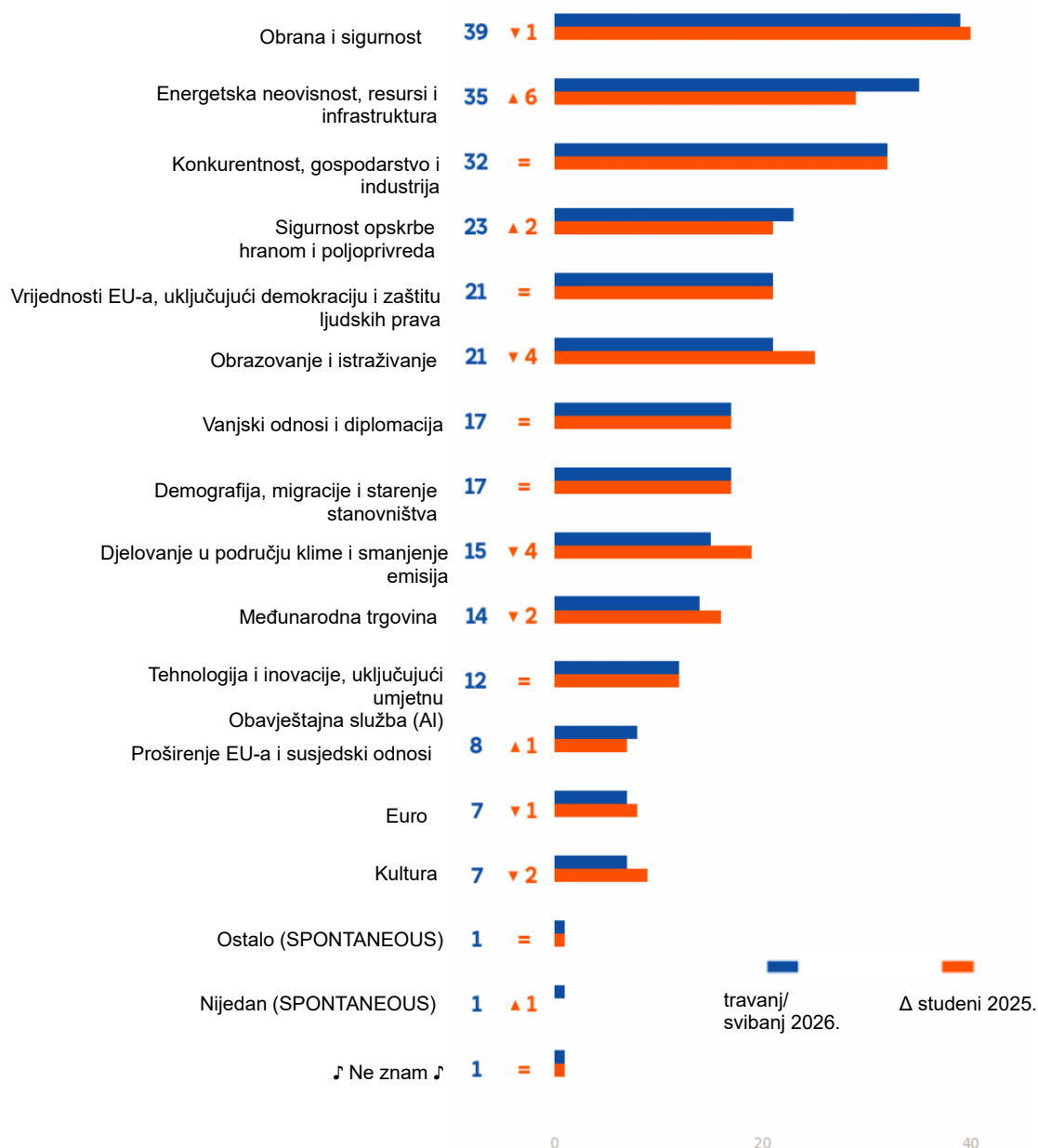

Izvor: Ankete Eurobarometra Europskog parlamenta

Nadalje, 68 % (+2 postotna boda) Europljana smatra da bi uloga EU-a u zaštiti građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika trebala postati važnija. Velika većina (90 %, +1 postotni bod) također kaže da bi države članice EU-a trebale biti ujedinjenije kako bi se suočile s trenutačnim globalnim izazovima, a 73 % (=) da je EU-u potrebno više sredstava za postizanje tog cilja, dok se 90 % slaže da bi EU trebao promicati poštovanje međunarodnog prava u svim zemljama.

Kako bi ojačao svoj položaj u svijetu, građani kažu da bi EU trebao dati prednost obrani i sigurnosti (39 %, -1 postotni bod), nakon čega slijede energetska neovisnost, resursi i infrastruktura (35 %, +6 postotnih bodova). Mir (51 %, -1 postotni bod) i demokracija (32 %, -3 postotna boda) i dalje su temeljne vrijednosti koje građani žele da Europski parlament brani kao prioritet.

QA11ab Razmišljajući o budućnosti, na koji bi se od sljedećih aspekata EU trebao usredotočiti kako bi ojačao svoj položaj u svijetu? Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

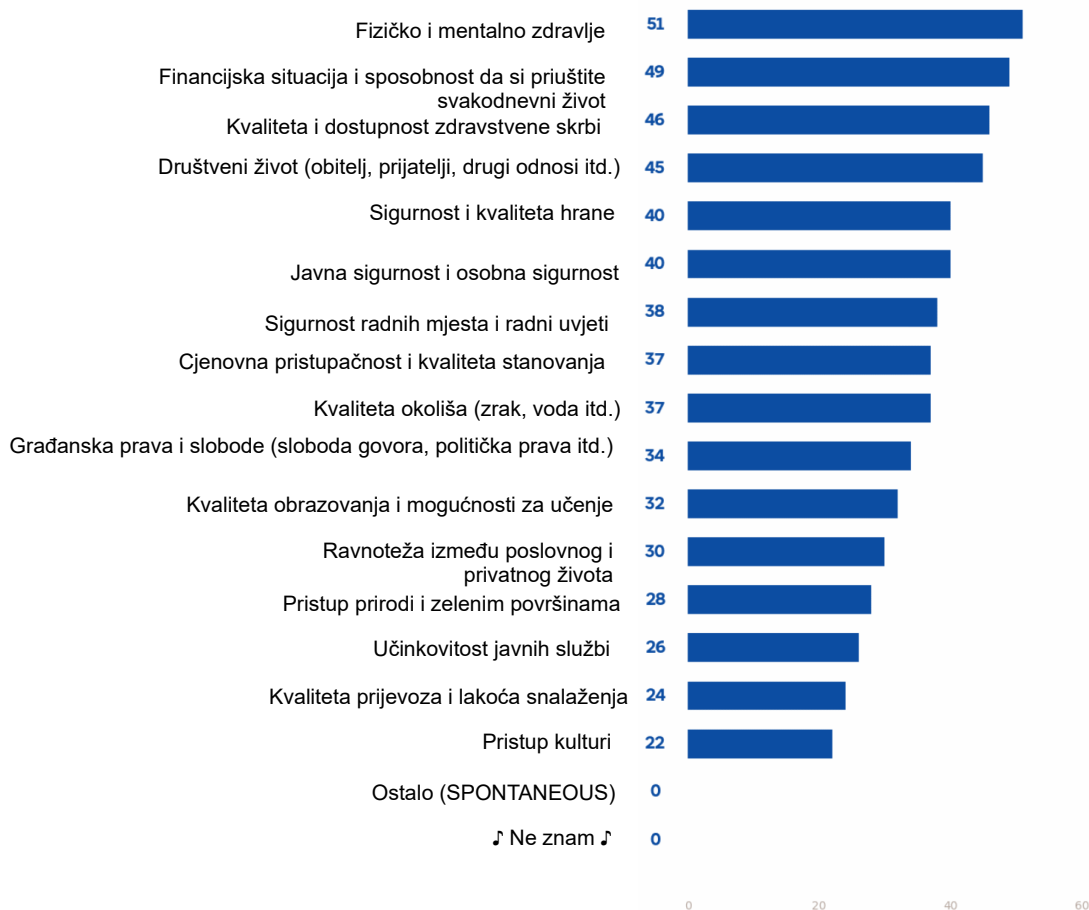
Živjeti u Europi: dobra kvaliteta života, ali strah od pada životnog standarda

Eurobarometar iz proljeća 2026. usmjeren je na način na koji građani percipiraju kvalitetu života u EU-u. Općenito, to se vidi u pozitivnom svjetlu: 83 % ispitanika izjavilo je da je zadovoljno kvalitetom života, a 17 % ih je izjavilo da to nije slučaj. Većina građana EU-a (62 %) navodi da je njihova kvaliteta života (u smislu udobnosti i proračuna) ostala ista u posljednjih 12 mjeseci, dok 27 % navodi da se pogoršala, a 11 % da se poboljšala. U usporedbi s drugim velikim svjetskim gospodarstvima, EU se općenito smatra boljim mjestom za život: 62 % Europljana smatra da je kvaliteta života u EU-u bolja nego u SAD-u, a 67 % smatra da je bolja nego u Kini.

Kako bi otkrili što kvaliteta života znači za Europljane, ispitanici su zatražili da ocijene važnost različitih aspekata tog koncepta. Građani EU-a smatraju da su glavne sastavnice dobre kvalitete života „fizičko i mentalno zdravlje” (51 %), „financijska situacija i sposobnost da si priuštite svakodnevni život” (49 %) te „kvaliteta i dostupnost zdravstvene skrbi” (46 %). Ostali aspekti uključuju „društveni život (obitelj, prijatelji, drugi odnosi itd.)” (45 %), „sigurnost i kvaliteta hrane” i „javnu sigurnost i osobnu sigurnost” (obje 40 %).

Međutim, kada se ispitanike pita gdje bi promjene mogle najviše koristiti njihovoj kvaliteti života, mijenja se redoslijed prva tri odgovora, a gospodarska pitanja kreću se u prvi plan: promjene u području „financijske situacije i sposobnosti da si priuštite svakodnevni život” (42 %) najviše bi poboljšale kvalitetu života Europljana. Kvaliteta i dostupnost zdravstvene skrbi (37 %) te tjelesno i mentalno zdravlje (35 %) imaju veliku važnost.

Pitanje 13.: Ljudi mogu imati različita stajališta o „kvaliteti života”. Za vas, što je od sljedećeg najvažnije za dobru kvalitetu života? (EU27) (%)

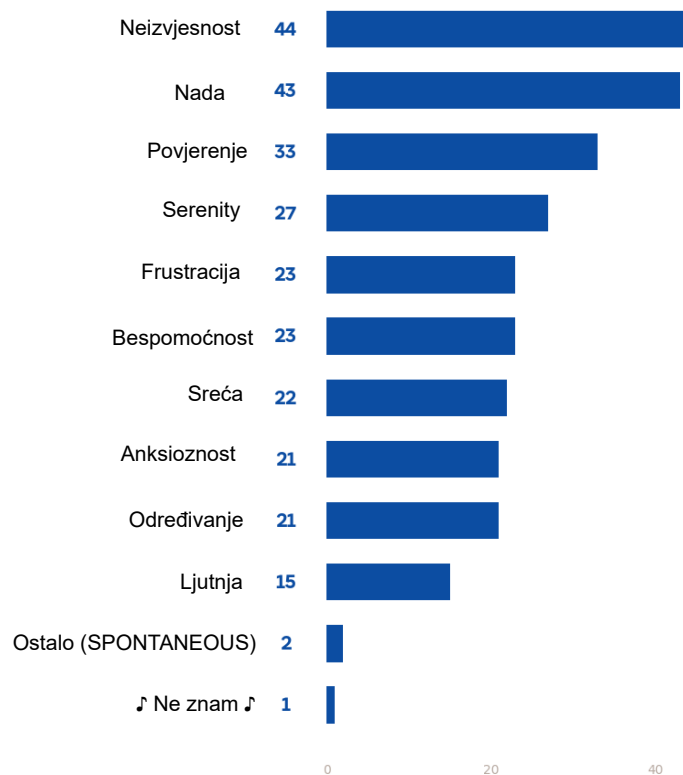

Troškovi životnog pritiska

Stajalište da je potrebno poboljšati gospodarska pitanja u skladu je s odgovorima Europljana na pitanje na koje teme žele da se Europski parlament usredotoči kao prioritet. Glavni je prioritet građana EP-a „inflacija, rast cijena i troškovi života” (47 %, +6 postotnih bodova od jeseni 2025.). To pitanje, koje je već bilo visoko na dnevnom redu, dobilo je na važnosti i sada je vodeća tema s razlikom od dvanaest točaka. Nakon toga slijede „gospodarstvo i otvaranje radnih mjesta” (35 %, =) i „obrana i sigurnost EU-a” (34 %, =). Očekivanja građana u pogledu vlastitog životnog standarda su različita: 50 % (–4 postotna boda) Europljana očekuje da će ostati isti tijekom sljedećih pet godina, 29 % (+ 1 postotni bod) očekuje da će se smanjiti, a 18 % (+ 2 postotna boda) očekuje da će se poboljšati.

U tom kontekstu ispitanici su upitani koje riječi najbolje opisuju njihovo trenutačno emocionalno stanje. Rezultati odražavaju tu dvosmislenu situaciju, pri čemu su neizvjesnost (44 %) i nada (43 %) najčešće odabrani odgovori, nakon čega slijede povjerenje (33 %) i spokoj (27 %). Frustracija i bespomoćnost (obje 23%) praćene su srećom (22%), anksioznošću i odlučnošću (obje 21%), dok je ljutnja (15%) najrjeđe odabrani odgovor.

QA6ab Koji osjećaji najbolje opisuju vaše trenutno emocionalno stanje? Prvo? A onda? (MAX. 4 PRIMJENE) (%)

EU i njegov parlament – otporna demokracija

Opći pokazatelji kojima se mjeri odobrenje EU-a i EP-a ostali su stabilni u istraživanju Eurobarometra EP-a iz proljeća 2026., uz jednu važnu iznimku: 59 % ispitanika sada je izjavilo da je zadovoljno načinom na koji demokracija funkcionira u EU-u, što je povećanje od pet postotnih bodova od studenoga 2025. i jednako je najvišoj ikad zabilježenoj razini 2022. Pokazatelj za opće odobrenje EU-a više je ili manje nepromijenjen – polovina ispitanika (50 %, +1 postotni bod) ima pozitivnu predodžbu o EU-u, 33 % (-1 postotni bod) neutralnu predodžbu, a 17 % (=) negativnu predodžbu.

Svijest o Europskom parlamentu povećala se za dva postotna boda od posljednjeg mjerenja u rujnu/listopadu 2023.: 66 % Europljana izjavilo je da su nedavno pročitali, vidjeli ili čuli nešto o EP-u, dok 34 % (-2 postotna boda) tvrdi da to nisu učinili. Opća slika EP-a nepromijenjena je od jeseni 2025.: 38 % ispitanika ima pozitivnu sliku o tome, 41 % neutralnu sliku i 20 % negativnu sliku. U međuvremenu bi 60 % građana (+1 postotni bod) željelo da EP ima važniju ulogu u budućnosti.

METODOLOGIJA

METODOLOGIJA

Istraživanje je proveo Verian od 9. travnja do 4. svibnja 2026. u svih 27 država članica EU-a. Ukupno je provedeno 26421 intervju. Rezultati EU-a ponderirani su prema broju stanovnika u svakoj zemlji.

Ankete Eurobarometra provode se uživo u domovima ljudi ili na njihovu kućnom pragu, na nacionalnom jeziku. U svim zemljama korišten je CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

U Cipru, Danskoj, Malti, Finskoj i Švedskoj neki su intervjui provedeni putem računalno potpomognutog videointervjua (CAVI). Voditelj intervjua upravlja upitnikom ispitaniku na daljinu putem videokonferencije, na kojoj se oba dijela mogu međusobno vidjeti: uvjeti razgovora vrlo su slični uvjetima razgovora uživo.

U skladu s Općom uredbom EU-a o zaštiti podataka (GDPR), ispitanicima je postavljeno pitanje hoće li se složiti s postavljanjem pitanja o pitanjima koja bi se mogla smatrati „osjetljivima”.

Čitatelj bi trebao biti svjestan da se u ovom izvješću razvoj jednog posebnog pokazatelja općenito smatra stabilnim ako varira za +/-2 postotna boda ili manje. Za više informacija vidjeti tablicu na stranici 173. za marginu pogreške, ovisno o broju razgovora.

Napomena: U ovom izvješću države članice EU-a navode se u službenoj kratlici. Kratice upotrijebljene u ovom izvješću odgovaraju:

Belgija	BE	Litva	LT
Bugarska	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Mađarska	HU
Danska	DK	Malta	MT
Njemačka	DE	Nizozemska	NL
Estonija	EE	Austrija	AT
Irska	IE	Poljska	PL
Grčka	EL	Portugal	PT
Španjolska	ES	Rumunjska	RO
Francuska	FR	Slovenija	SI
Hrvatska	HR	Slovačka	SK
Italija	IT	Finska	FI
Republika Cipar	CY *	Švedska	SE
Latvija	LV		
Europska unija – ponderirani prosjek za 27 država članica			EU-27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT, HR, BG			Europodručje
CZ, DK, HU, PL, RO, SE			izvan
			europodručja

Cipar kao cjelina jedna je od 27 država članica Europske unije. Međutim, pravna stečevina Zajednice obustavljena je u dijelu zemlje koji nije pod kontrolom vlade Republike Cipra. Iz praktičnih razloga u kategoriju „CY” i prosjek EU-27 uključeni su samo razgovori provedeni u dijelu zemlje koji kontrolira vlada Republike Cipra.

KONTAKT

KONTAKT

Verian je od 9. travnja do 4. svibnja proveo terenski rad na istraživanju Eurobarometra Europskog parlamenta iz proljeća 2026. u svih 27 država članica EU-a. Kako bi se rezultati ankete ispravno protumačili, ključno je uzeti u obzir politički i društveni kontekst u vrijeme terenskog rada. Svi nacionalni rezultati za pitanja postavljena u ovoj anketi, a time i prosječni europski rezultati, moraju se promatrati u svjetlu situacije i javne rasprave u vrijeme terenskog rada.

Kriza na Bliskom istoku i sukob u Iranu i Libanonu

Sjedinjene Američke Države i Izrael pokrenuli su 28. veljače 2026. zajedničku vojnu operaciju protiv Irana, zbog čega je Iran odgovorio raketnim napadima i napadima bespilotnim letjelicama usmjerenima na Izrael, kao i na Sjedinjene Američke Države i zapadne vojne baze diljem Zaljeva, među ostalim u Bahreinu, Kuvajtu, Kataru, Saudijskoj Arabiji i Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Sukob je imao znatne globalne posljedice, posebno djelomičnim zatvaranjem Hormuškog tjesnaca, ključnog tranzitnog puta kroz koji prolazi oko 20 % svjetske nafte i znatne količine ukapljenog prirodnog plina. To je pridonijelo naglom povećanju cijena energije, što je utjecalo na opskrbu energijom u Europskoj uniji i stopu inflacije.

Ruski rat protiv Ukrajine

Ruska ratna agresija na Ukrajinu nastavila je oblikovati političko i sigurnosno okruženje u Europi tijekom cijelog razdoblja terenskog rada. Europska unija nastavila je pružati potporu Ukrajini kombinacijom humanitarnih, političkih, financijskih i vojnih mjera.

Europski parlament 11. veljače 2026. odobrio je paket zajmova EU-a za potporu Ukrajini, nakon što su čelnici EU-a krajem 2025. postigli dogovor o pružanju financijske potpore u iznosu od 90 milijardi eura za razdoblje 2026. 2027., što obuhvaća 30 milijardi eura makrofinancijske pomoći i 60 milijardi eura namijenjenih za obrambenu i vojnu opremu.¹ Obilježavajući četiri godine od opće ruske invazije, Opća skupština Ujedinjenih naroda 24. veljače 2026. donijela je rezoluciju u kojoj poziva na hitan prekid vatre u Ukrajini.² U ožujku 2026. Europsko vijeće produljilo je pojedinačne mjere ograničavanja protiv onih koji podrivaju teritorijalnu cjelovitost Ukrajine za dodatnih šest mjeseci i ponovno potvrdilo nepokolebljivu potporu EU-a neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica.³ Europsko vijeće pozvalo je na isplatu prve isplate Ukrajini do početka travnja i pozvalo partnerske zemlje da pomognu u premošćivanju preostalog manjka financijskih sredstava u iznosu od 30 milijardi eura.⁴

Europska unija 23. travnja 2026. službeno je donijela svoj 20. paket sankcija protiv Rusije usmjeren na ključne sektore, uključujući energetiku, trgovinu, financijske usluge i vojno-industrijski kompleks.⁵ Istog je dana EU službeno odobrio zajam Ukrajini u iznosu od 90 milijardi eura, koji su institucije EU-a opisale kao ključan za potporu proračunskoj stabilnosti i obrambenim potrebama Ukrajine.⁶ Te su odluke potvrđene u kontekstu neformalnog sastanka šefova država ili vlada EU-a održanog na Cipru 23. i 24. travnja 2026., na kojem su čelnici i čelnice EU-a ponovno istaknuli

1 [Europski parlament odobrio paket zajma EU-a za Ukrajinu u iznosu od 90 milijardi eura, 11. veljače 2026., Europski parlament](#)

2 [Rezolucija Opće skupštine UN-a o Ukrajini, 24. veljače 2026., Rezolucija Opće skupštine UN-a o Ukrajini, 24. veljače 2026.](#)

3 [Zaključci Europskog vijeća o Ukrajini, 19. ožujka 2026., Consilium](#)

4 [Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine: Dvadeseti paket sankcija EU-a, 23. travnja 2026., Europsko vijeće u Consiliumu, 19. ožujka 2026., Ukrajina – Consilium](#)

5 [Makroekonomske projekcije stručnjaka ESB-a, ožujak 2026., Europska središnja banka](#)

6 [Ciparsko predsjedništvo Vijeća Europske unije, 2026., Consilium](#)

svoju predanost daljnjoj potpori Ukrajini. Na tom su sastanku vodstvo EU-a i predsjednik Volodimir Zelenski objavili zajedničku izjavu u kojoj su istaknuli napredak Ukrajine u reformama i perspektivu pristupanja EU-u.⁷

Tijekom razdoblja koje je prethodilo terenskom radu i preklapalo se s njim transatlantski odnosi bili su obilježeni određenim napetostima uz nastavak suradnje, posebno u području sigurnosti i obrane. Rasprave u okviru NATO-a bile su usmjerene na podjelu tereta, strateške prioritete i ulogu Saveza u odgovoru na promjenjivo sigurnosno okruženje. U tom je kontekstu glavni tajnik NATO-a Mark Rutte u travnju 2026. posjetio Sjedinjene Američke Države radi savjetovanja s vodstvom SAD-a, ponovno potvrđujući važnost transatlantske koordinacije i istodobno ističući različite perspektive u pogledu određenih geopolitičkih i obrambenih pitanja.⁸ Ti su događaji pridonijeli tekućoj javnoj raspravi unutar Europske unije o ravnoteži između obveza NATO-a i jačanja obrambenih sposobnosti EU-a.

Gospodarski kontekst

Tijekom razdoblja terenskog rada gospodarska kretanja u Europskoj uniji ostala su usko povezana s geopolitičkom situacijom, posebno sa sukobom na Bliskom istoku. U ožujku 2026. Europska središnja banka revidirala je svoje makroekonomske projekcije, snizila prognozu rasta za 2026. na 0,9 % i povećala projekciju inflacije na 2,6 %, navodeći učinak viših cijena energije.⁹ Prema podacima Eurostata stopa nezaposlenosti u EU-u iznosila je 5,9 % u veljači 2026., što je smanjenje u odnosu na 6,0 % godinu dana ranije, dok je stopa nezaposlenosti u europodručju iznosila 6,2 % u usporedbi sa 6,3 % u veljači 2025.

Europska središnja banka odlučila je 30. travnja 2026. zadržati kamatne stope nepromijenjenima, istodobno naglašavajući povećanu neizvjesnost i povećane pozitivne rizike za inflaciju, uglavnom potaknute kretanjima cijena energije povezanim sa sukobom na Bliskom istoku.¹⁰ Prema Eurostatu, očekuje se da će godišnja inflacija u europodručju u svibnju 2026. iznositi 3,2 %, što je povećanje u odnosu na 3,0 % u travnju 2026.¹¹

U tom širem gospodarskom kontekstu Bugarska se 1. siječnja 2026. pridružila europodručju, čime se broj država članica europodručja povećao na 21.

Institucije EU-a i zakonodavni kontekst na razini EU-a

Cipar je predsjedao rotirajućim predsjedništvom Vijeća Europske unije u prvoj polovici 2026., od 1. siječnja do 30. lipnja, pod motom „Autonoma unija. Otvorenost prema svijetu”. Program predsjedništva bio je usmjeren na jačanje strateške autonomije EU-a, gospodarske konkurentnosti, sigurnosne i obrambene pripravnosti, upravljanja migracijama, socijalne kohezije i pregovora o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru EU-a za razdoblje 2028. 2034., uz napore za produbljivanje jedinstvenog tržišta i jačanje digitalne i energetske otpornosti.¹²

Na sastanku 19. ožujka 2026. Europsko vijeće usvojilo je zaključke o nizu prioriteta, uključujući Ukrajinu, Bliski istok, konkurentnost, jedinstveno tržište, sigurnost, obranu i migracije. Čelnici i čelnice EU-a ponovno su potvrdili snažnu potporu Ukrajini, pozvali na deskalaciju na Bliskom istoku i naglasili važnost jačanja gospodarske otpornosti i konkurentnosti Europe.¹³

7 [Neformalni sastanak šefova država ili vlada, 23. i 24. travnja 2026., Europsko vijeće](#)

8 [Glavni tajnik NATO-a posjetio Washington kako bi razgovarao o transatlantskoj sigurnosti](#)

9 [Makroekonomske projekcije, ožujak 2026., Europska središnja banka](#)

10 [Odluke o monetarnoj politici, travanj 2026., Europska središnja banka](#)

11 [Inflacija u europodručju, Eurostat](#)

12 [Ciparsko predsjedništvo](#)

Te su se rasprave nastavile tijekom neformalnog sastanka šefova država ili vlada EU-a održanog 23. i 24. travnja 2026., na kojem su razmjenjene bile posebno usmjerene na buduću višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. 2034., u kontekstu povećanih potreba za potrošnjom u području obrane, energetike i šire geopolitičke potrošnje.¹⁴ Europski parlament 28. travnja 2026. iznio je svoje stajalište za pregovore s državama članicama o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2028. 2034., s ciljem da se naglasak stavi na obranu i konkurentnost kao nove prioritete, dok se financiranje u području kohezije i poljoprivrede mora zaštititi.¹⁵

Izbori

Nekoliko nacionalnih izbora održanih u prvim mjesecima 2026. pridonijelo je oblikovanju političkog okruženja u Europskoj uniji tijekom razdoblja terenskog rada.

U Portugalu je drugi krug predsjedničkih izbora održan 8. veljače 2026., što je dovelo do izbora Antónija Joséa Segura, koji je dobio 66,83 % glasova, u usporedbi s 33,17 % za Andréa Venturu. Odaziv birača dosegao je 50 posto.¹⁶ Bio je to prvi predsjednički susret u Portugalu u posljednjih 40 godina.

U Sloveniji su parlamentarni izbori održani 22. ožujka 2026. rezultirali time da je pokret za slobodu sadašnjeg premijera Roberta Goloba (Svoboda, Renew) dobio 28,66 % glasova i 29 zastupničkih mjesta, tijesno ispred Slovenske demokratske stranke (SDS, EPP) na čelu s Janezom Janšom, koja je osigurala 27,88 % glasova i 28 mjesta. Nijedna stranka nije osvojila 46 mjesta potrebnih za apsolutnu većinu te su stoga započeli koalicijski pregovori. Odaziv birača iznosio je 70,25%.¹⁷

U Danskoj su opći izbori održani 24. ožujka 2026. doveli do toga da su socijaldemokrati premijera Mettea Frederiksen (SD, S&D) dobili 21,9 % glasova i 38 mjesta,¹⁸ što je manje od 50 mjesta na izborima 2022. Ni lijevi nagibni blok, s 84 sjedala, ni desni nagibni blok, sa 77 sjedala, nisu osigurali 90 sjedala potrebnih za većinu u 179 sjedala Folketinga. Umjereni centristi (Renew), koji imaju 14 mjesta, trebali bi odigrati odlučujuću ulogu u kasnijim razgovorima o formiranju vlade.

U Mađarskoj su parlamentarni izbori održani 12. travnja 2026. rezultirali uvjerljivom pobjedom stranke Tisza pod vodstvom Pétera Magyar (EPP), koja je osigurala 53,18 % glasova i 141 mjesto u 199 mjesta u Nacionalnoj skupštini, čime je dobila dvotrećinsku ustavnu većinu. Savez Fidesz-KDNP (Patriots) sadašnjeg premijera Viktora Orbána poražen je nakon 16 godina na vlasti te je dobio 38,61 % glasova i 52 zastupnička mjesta. Odaziv birača dosegao je rekordnih 78,99 %, što je najviša razina zabilježena u Mađarskoj od demokratske tranzicije.¹⁹

U Bugarskoj su prijevremeni parlamentarni izbori održani 19. travnja 2026. rezultirali odlučnom pobjedom novoosnovanog Saveza Progresivna Bugarska pod vodstvom Rumena Radeva, koji je osigurao 44,59 % glasova i oko 131 mjesto u Nacionalnoj skupštini s 240 mjesta, čime je postignuta izravna većina. Savez GERB-SDS (EPP) na čelu s Bojkom Borisovim i PP-DB (Renew) slijedili su na znatnoj udaljenosti te su dobili 13,39 % odnosno 12,62 % glasova.²⁰ Odaziv birača

13 [Europsko vijeće, glavni rezultati, 19. ožujka 2026.](#)

14 [Neformalni sastanak šefova država ili vlada, 23. i 24. travnja 2026., Europsko vijeće](#)

15 Dugoročni proračun [EU-a: odgovor na očekivanja građana i velike izazove, 28. travnja 2026., Europski parlament](#)

16 https://www.eleicoes.mai.gov.pt/presidenciais2026_2S/resultados/globais

17 <https://volitve.dvk-rs.si/dz2026/#/rezultati>

18 <https://www.thedanishparliament.dk/news/2026/03/results-of-the-danish-general-election-2026>

19 <https://vtr.valasztas.hu/ogy2026>

20 <https://results.cik.bg/pe202604/rezultati/index.html>

iznosio je 50, 7 posto, a rezultat je označio prvu većinu u jednoj stranci u Bugarskoj od 1997. godine, čime je okončano dugotrajno razdoblje političke nestabilnosti.

U Italiji je 22. i 23. ožujka 2026. održan ustavni referendum o reformi pravosuđa. Od birača se tražilo da odobre ustavni zakon kojim se revidiraju aspekti organizacije pravosuđa. Prijedlog je odbijen, pri čemu je 53,75 % birača glasovalo protiv, a 46,25 % za.²¹

21 <https://elezioni.interno.gov.it/risultati/20260322/referendum/scrutini/italia/01081010140>

1 ČETVRTI OSJEĆAJ I OTLOOK NA BUDUĆNOSTI

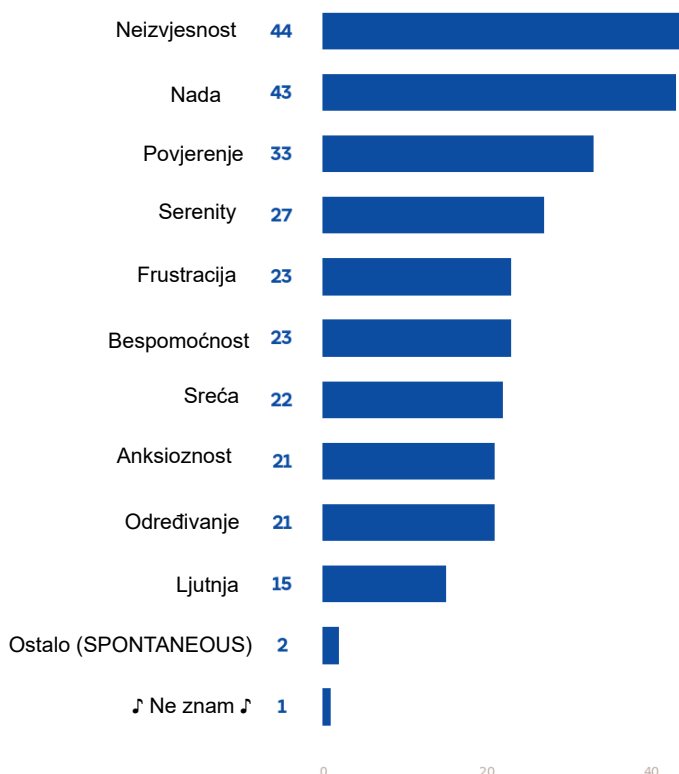
1. ČETVRTI OSJEĆAJ I OTLOOK NA BUDUĆNOSTI

U ovom se poglavlju ispituju percepcije Europljana o trenutačnom kontekstu i njihovi izgledi za budućnost, pri čemu se objedinjuju uvidi u njihovo emocionalno stanje i očekivanja na osobnoj, nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini. Počinje analizom osjećaja koji najbolje opisuju trenutačno emocionalno stanje Europljana, nudeći kontekstualni okvir za razumijevanje načina na koji građani gledaju na budući razvoj događaja.

Emocionalno stanje

Emocionalno stanje Europljana na razini EU-a odražava kombinaciju pozitivnih i negativnih osjećaja. Neizvjesnost se javlja kao najčešće spomenuta emocija (44 %), iza koje slijedi nada (43 %), što upućuje na to da Europljani istodobno doživljavaju sumnju i očekivanja. Znatno udio ispitanika također izražava povjerenje (33 %) i spokoj (27 %), što upućuje na to da, unatoč prevladavajućim neizvjesnostima, znatan udio zadržava osjećaj stabilnosti i povjerenja. Istodobno su široko zabilježeni osjećaji kao što su frustracija (23 %), bespomoćnost (23 %) i tjeskoba (21 %), dok sreća (22 %) i odlučnost (21 %) upućuju na suživot otpornosti i pozitivnijih izgleda među Europljanima. Sve u svemu, ovi rezultati naglašavaju složen i miješan emocionalni krajolik, u kojem istodobno postoje pozitivni i negativni osjećaji.

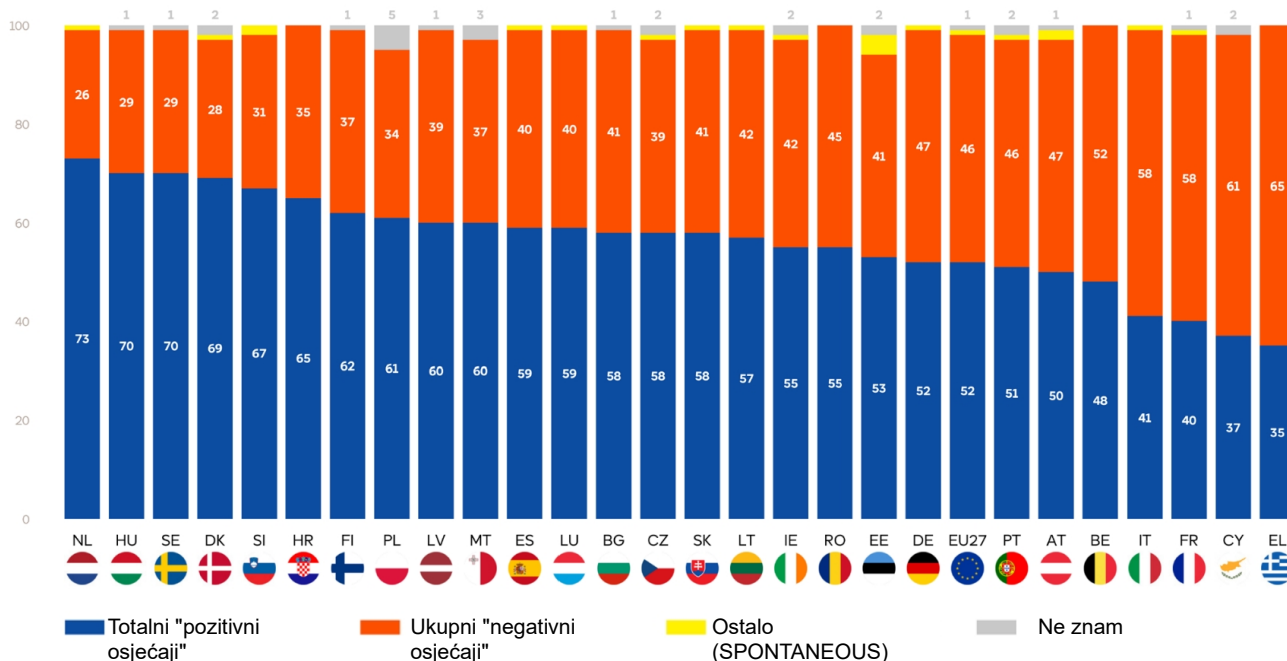
QA6ab Koji osjećaji najbolje opisuju vaše trenutno emocionalno stanje? Prvo? A onda? (MAX. 4 PRIMJENE) (%)

Neizvjesnost je među državama članicama jedna od vodećih emocija u osam zemalja, iako se njezin intenzitet znatno razlikuje. Najveće razine zabilježene su u zemljama kao što su Grčka (59 %), Cipar i Italija (56 %) te Francuska (53 %), u kojima više od polovine ispitanika spominje taj osjećaj. Nada je najčešća emocija u 17 država članica. Posebno je visoka u zemljama kao što su

Mađarska (57 %), Danska (55 %), Finska i Hrvatska (obje 51 %), što upućuje na relativno snažnu prisutnost pozitivnih očekivanja u tim zemljama. Povjerenje je znatno veće u zemljama kao što su Danska (47 %), Nizozemska (46 %), Luksemburg i Portugal (43 %). Serenity također pokazuje izražene varijacije, a više od polovice ispitanika odabire tu emociju u Švedskoj (55 %) i Nizozemskoj (51 %).

QA6a Koji osjećaji najbolje opisuju vaše trenutačno emocionalno stanje? Prvo? (%)

Ti rezultati zajedno upućuju na to da Europljani navigiraju u kontekstu obilježenom optimizmom i zabrinutošću. Ta emocionalna pozadina vjerojatno će oblikovati način na koji građani percipiraju budući razvoj događaja i tumače postojeće izazove.

Emocionalno stanje Europljana razlikuje se među sociodemografskim skupinama, iako su neki obrasci izraženiji od drugih.

Kad je riječ o spolu, razlike su relativno ograničene, što upućuje na uglavnom slične emocionalne profile među muškarcima i ženama. Međutim, mogu se primijetiti neke varijacije. Žene imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca da prijave nadu (45% naspram 42%), bespomoćnost (25% naspram 21%) kao i anksioznost (24% naspram 19%) i ukazuju na nešto višu razinu očekivanja i zabrinutosti. Nasuprot tome, muškarci su malo skloniji spomenuti spokoj (29% naspram 25%) i odlučnost (22% naspram 19%). Općenito, ti nalazi upućuju na to da, iako postoje rodne razlike, one su i dalje umjerene.

Jasnije razlike nastaju kada se uzme u obzir dob. Mlađi ispitanici obično pokazuju pozitivniji emocionalni profil, dok negativni osjećaji postaju sve češći s godinama. Među osobama u dobi od 15 do 24 godine nada (48 % naspram 41 – 44 % među ostalim dobnim skupinama) i povjerenje (40 % naspram 29 – 36 %) posebno su rašireni, uz relativno visoke razine sreće (32 % naspram 17 – 26 %) i odlučnosti (27 % naspram 17 – 24 %), što upućuje na optimističniju polaznu vrijednost. Istodobno, ova skupina izvješćuje o relativno niskim razinama nesigurnosti (36 % naspram 48 % osoba u dobi od 55 godina i starijih), frustraciji (17 % naspram 27 % osoba u dobi od 40 do 54 godine), bespomoćnosti (15 % naspram 27 % osoba u dobi od 55 godina), anksioznosti (15 % naspram 24 % osoba u dobi od 55 godina i više) i ljutnji (6 % naspram 18 % osoba u dobi od 40 do 54 godine).

Razlike prema razini obrazovanja prisutne su, ali relativno umjerene. Ispitanici s višom razinom obrazovanja vjerojatnije će izraziti pozitivne osjećaje usmjerene na budućnost, kao što su povjerenje (37 % u odnosu na 31 – 33 %), spokoj (31 % u odnosu na 24 – 26 %), sreća (25 % u odnosu na 19 – 21 %) i odlučnost (24 % u odnosu na 17 – 21 %), u usporedbi s onima s nižom razinom obrazovanja.

Pri razmatranju financijske situacije ispitanika javlja se posebno snažan odnos. Oni koji prijave da imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena imaju znatno veću vjerojatnost da će izraziti negativne emocije. U ovoj skupini nesigurnost doseže 57 % (u usporedbi s 41 % onih koji nikada nemaju poteškoća), dok su frustracije (36 % naspram 21 %), bespomoćnost (29 % naspram 20 %), anksioznost (33 % naspram 18 %) i ljutnja (25 % naspram 13 %) također znatno više od prosjeka.

Čimbenici stavova pokazuju neke od najjačih asocijacija s emocionalnim stanjem. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o Europskoj uniji imaju znatno veću vjerojatnost da će izraziti pozitivne emocije, uključujući nadu (53 % naspram 23 % onih s negativnim mišljenjem), povjerenje (43 % naspram 13 %), spokoj (32 % naspram 15 %) i sreću (27 % naspram 11 %). S druge strane, među onima s negativnom predodžbom o EU-u, negativne emocije mnogo su raširenije: nesigurnost doseže 58 % naspram 38 %, dok su frustracije (43 % naspram 17 %), bespomoćnost (35 % naspram 17 %), ljutnja (35 % naspram 9 %) i tjeskoba (31 % naspram 16 %) znatno veće nego među onima s pozitivnim predodžbom o EU-u.

QA6ab Koji osjećaji najbolje opisuju vaše trenutno emocionalno stanje? prvo? A onda? (MAX. 4 PRIMJENE)
(%)

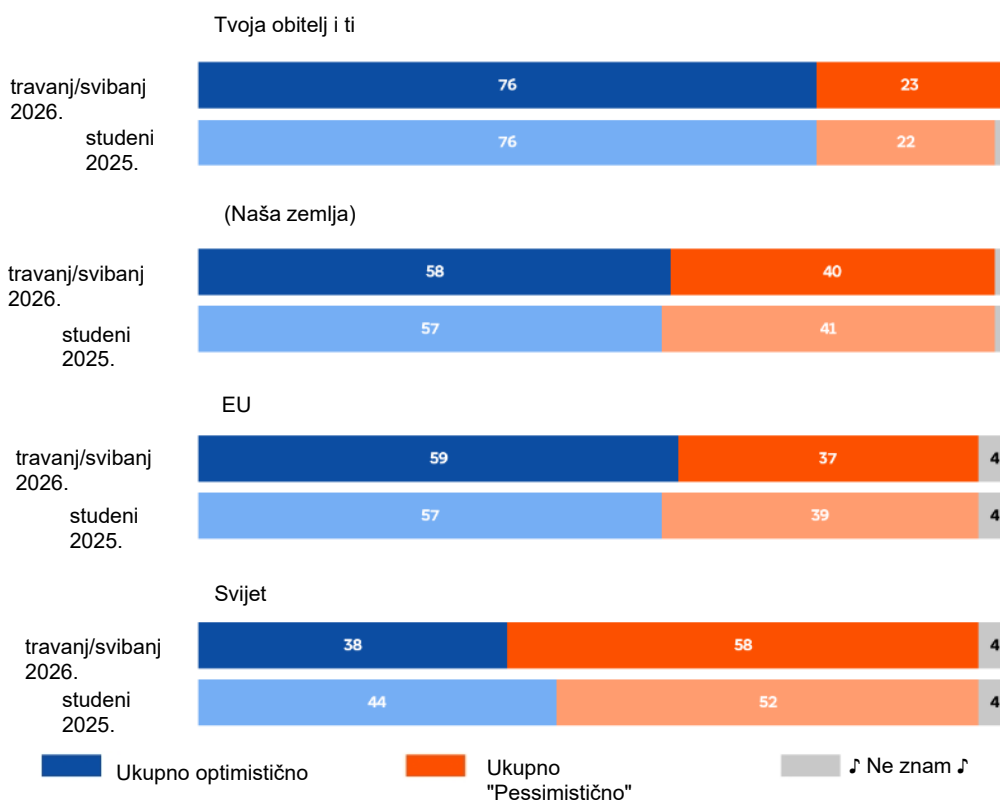
	Neizvjesnost	Nada	Povjerenje	Serenity	Frustracija	Bespomoćnost	Određivanje	Anksioznost	Ljutnja	Ostalo (SPONTANEOUS)	Ne znam	
EU-27	44	43	33	27	23	23		21	21	15	2	1
Spol												
Čovjek	43	42	34	29	23	21		22	19	16	2	1
Žena	45	45	33	25	23	25		19	24	14	2	1
Dob												
15- 24	36	48	40	31	17	15		27	15	6	1	1
25—39	40	44	36	29	22	18		24	19	13	2	1
40-54	46	41	34	25	27	24		21	22	18	2	1
>=55	48	43	29	26	24	27		17	24	17	2	1
Razina obrazovanja												
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	45	43	33	24	23	25		17	23	19	2	1
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	45	43	31	26	24	23		21	23	15	2	1
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	43	45	37	31	23	21		24	18	13	2	1
Socioprofesionalna kategorija												
Samozaposlena osoba	44	40	34	28	24	20		26	23	16	2	1
Upravitelji	41	46	38	30	21	20		26	16	14	3	0
Ostali bijeli ovratnici	42	46	36	28	22	20		23	21	13	2	1
Ručni radnici	44	41	33	27	24	24		21	22	17	1	1
Kućni ljubimci	43	43	33	23	23	25		17	24	18	2	1
Nezaposleni	49	43	28	21	29	25		19	26	17	1	0
U mirovini	49	43	28	26	24	28		14	26	17	2	1
Studenti	39	48	40	30	20	16		26	15	7	1	1
Poteškoće s plaćanjem računa												
Većinu vremena	57	31	22	15	36	29				25	1	1
S vremena na vrijeme	49	40	29	21	27	29		19	29	19	1	1
Gotovo nikada / nikad	41	46	36	30	21	20		22	18	13	2	1
Subjektivna urbanizacija												
Ruralno područje ili selo	43	42	34	29	22	22		20	20	15	2	1
Gradić male ili srednje veličine	45	44	32	26	22	24		21	23	15	2	1
Veliki grad	45	44	34	26	27	23		21	21	14	2	1
Slika EU-a												
Pozitivno	38	53	43	32	17	17		25	16	9	2	0
Neutralno	47	40	28	25	23	26		18	25	14	2	1
Negativan	58	23	13	15	43	35		13	31	35	2	1
Zadovoljstvo kvalitetom života												
Zadovoljan	41	46	37	30	20	20		22	18	13	2	1
Nije zadovoljno	61	30	16	12	39	36		14	37	26	1	1

Izgledi za budućnost

U tom se kontekstu analiza zatim okreće izgledima Europljana za budućnost. Općenito, optimizam je i dalje najjači na osobnoj razini i slabi s obzirom na to da ispitanici razmatraju šire kontekste, pri čemu se povjerenje postupno prepušta opreznijim percepcijama pri prelasku s osobnih okolnosti na nacionalne, europske i u konačnici globalne perspektive. Taj obrazac odražava jasan kontrast između relativno stabilnih osobnih izgleda i neizvjesnijih stajališta o međunarodnom okruženju, što je razlika koja će vjerojatno utjecati na prioritete građana, stavove prema upravljanju i očekivanja u pogledu suradnje na različitim razinama.

U cijeloj Europskoj uniji optimizam u pogledu budućnosti i dalje se znatno razlikuje ovisno o razmatranoj razini. Povjerenje je najviše na osobnoj razini, pri čemu 76 % ispitanika izražava optimizam u pogledu vlastite budućnosti i budućnosti svoje obitelji, što je udio koji je ostao nepromijenjen u odnosu na studeni 2025. Optimizam je znatno niži kada ispitanici ocjenjuju šire kontekste. Otprilike šest od deset Europljana optimistično je u pogledu budućnosti svoje zemlje (58 %, +1 postotni bod) i Europske unije (59 %, +2 postotna boda), što upućuje na relativnu stabilnost u usporedbi s prethodnim istraživanjem iz studenoga 2025. Međutim, stavovi postaju znatno oprezniji kada se okreću globalnoj razini. Samo 38 % ispitanika izjavilo je da se osjeća optimistično u pogledu budućnosti svijeta, što je znatno smanjenje od šest postotnih bodova od studenoga 2025., dok 58 % ispitanika izražava pesimizam (+6 postotnih bodova).

QA12 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? (EU27) (%)

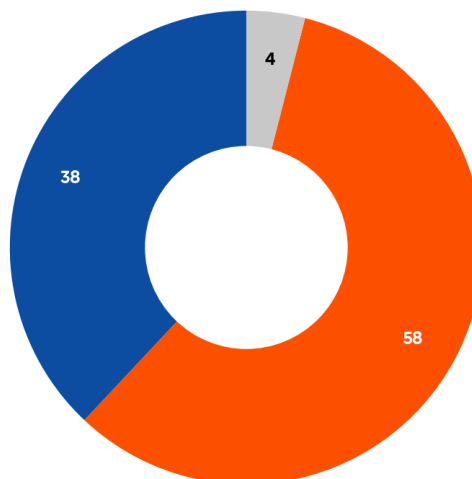

Ustrajnost i jačanje pesimizma u pogledu budućnosti svijeta upućuju na to da globalne nesigurnosti i izazovi i dalje znatno opterećuju raspoloženje javnosti. To pogoršanje na globalnoj razini u suprotnosti je s relativnom stabilnošću zabilježenom za osobne izgleda, kao i izgledima na nacionalnoj i europskoj razini. Takav obrazac upućuje na to da, iako Europljani zadržavaju povjerenje u svoje neposredne okolnosti i, u određenoj mjeri, u nacionalne i europske okvire, i dalje su sve zabrinutiji zbog razvoja događaja na međunarodnoj razini. Ta će pitanja vjerojatno oblikovati širu percepciju i utjecati na to kako građani daju prednost pitanjima i kako procjenjuju ulogu institucija, uključujući Europsku uniju, u odgovoru na globalne izazove.

Izgledi za budućnost svijeta

Javna percepcija budućnosti svijeta obilježena je jasnom prevlašću pesimizma, što odražava gomilanje globalnih izazova s kojima se građani trenutačno suočavaju. Ispitanici diljem Europske unije izražavaju nižu razinu optimizma u pogledu budućnosti svijeta od bilo koje druge razmatrane razine.

QA12.4 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? Svijet (EU27) (%)

Ukupno optimistično ▼ 6

Ukupno "Pessimistično" ▲ 6

♪ Ne znam ♪ =

▲▼ (travanj/svibanj 2026. studeni 2025.)

Ukupno „optimistično“

Ukupno „Pessimistično“

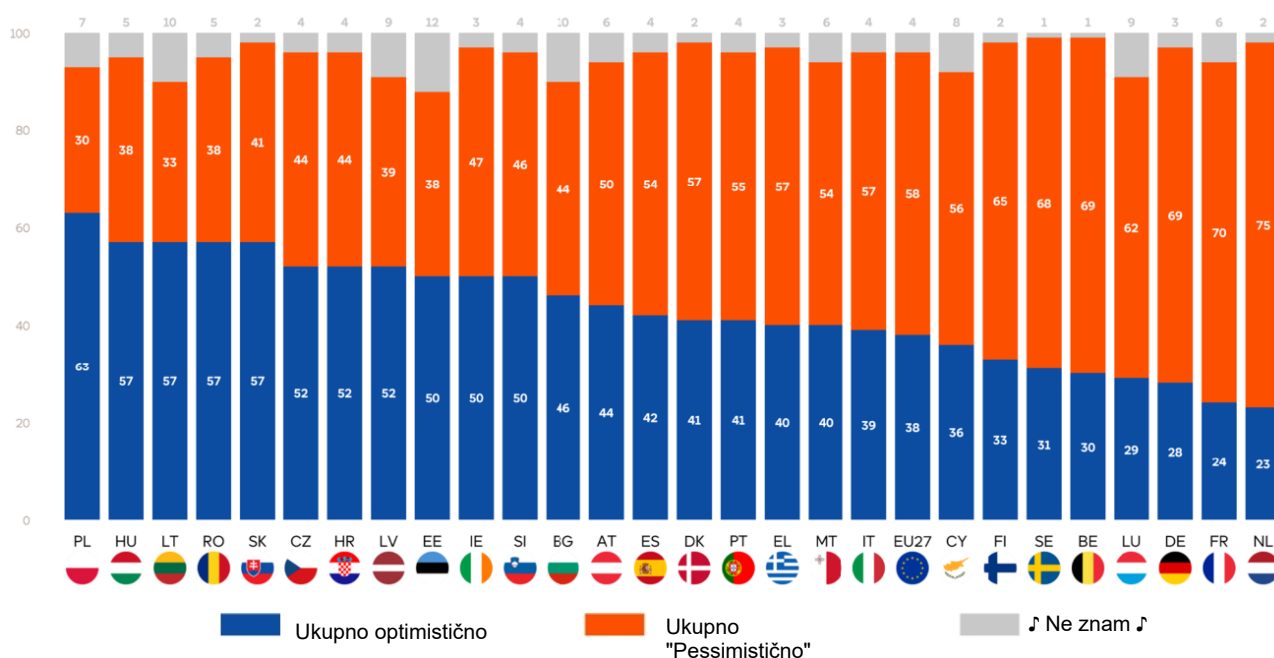
Don' know

Na razini EU-a manje od četiri od deset ispitanika (38 %) izjavilo je da se osjećaju optimistično u pogledu budućnosti svijeta, što je zamjetno smanjenje od šest postotnih bodova u odnosu na prethodno istraživanje. Taj je optimizam i dalje ograničen u intenzitetu, a samo mali dio sebe opisuje kao vrlo optimističan (5 %). S druge strane, velika većina Europljana (58 %) navodi da se osjeća pesimistično u pogledu budućnosti svijeta, što je povećanje od šest postotnih bodova u odnosu na studeni 2025., uključujući znatan udio koji izražava snažan pesimizam (15 %, + 4 postotna boda).

Percepcija budućnosti svijeta znatno se razlikuje među državama članicama, što ukazuje na znatne razlike u razinama optimizma i pesimizma. U širem smislu, najmanje polovina ispitanika optimistična je u 11 država članica. Najviša razina optimizma zabilježena je u Poljskoj (63 %), a slijede je Mađarska, Litva, Slovačka i Rumunjska (svih 57 %), u kojima jasna većina ispitanika izražava pozitivne izglede.

Međutim, takav optimizam i dalje je daleko od raširenosti. Najmanje polovina ispitanika pesimistična je u 15 država članica. Najviše razine pesimizma o budućnosti svijeta zabilježene su u Nizozemskoj (75 %), Francuskoj (70 %), Njemačkoj i Belgiji (69 %). U tim zemljama pesimistične procjene očito nadmašuju optimizam, naglašavajući u kojoj mjeri zabrinutost zbog globalnih kretanja oblikuje raspoloženje javnosti.

QA12.4 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? Svijet (%)

Razlike u optimizmu i pesimizmu u pogledu budućnosti svijeta vidljive su i među sociodemografskim skupinama, iako snaga tih obrazaca varira po karakteristikama.

Kad je riječ o spolu, ne postoje razlike u percepciji. Muškarci i žene bilježe identične razine optimizma (38 % u obje skupine) i vrlo slične razine pesimizma (58 % među muškarcima i 57 % među ženama).

Dob je razlikovni faktor. Mlađi ispitanici obično su optimističniji, dok se pesimizam postupno povećava s godinama. Među osobama u dobi od 15 do 24 godine iste dionice izražavaju optimizam i pesimizam (48 %). Međutim, optimizam se smanjuje među ispitanicima u dobi od 25 do 39 godina (38 % naspram 58 % pesimistično) i onima u dobi od 40 do 54 godine (40 % naspram 56 %). Najnegativniji izgledi zabilježeni su među ispitanicima u dobi od 55 i više godina, gdje se samo 34 % ispitanika osjeća optimistično, a jasna većina (61 %) navodi pesimizam.

Razlike prema razini obrazovanja prisutne su, ali relativno umjerene. Ispitanici sa srednjom razinom obrazovanja najoptimističniji su (41 %), dok oni s niskom razinom obrazovanja bilježe niži optimizam (34 %) i veći pesimizam (60 %). Među visokoobrazovanim ispitanicima optimizam iznosi 38 %, a pesimizam 59 %, što upućuje na to da, iako je obrazovanje povezano s nekim varijacijama, prevladavaju uglavnom oprezni izgledi u svim obrazovnim skupinama.

Pri razmatranju financijske situacije ispitanika primijećena je posebno snažna veza. Oni koji se većinu vremena suočavaju s financijskim poteškoćama znatno su pesimističniji: Samo 26 posto ispitanika izražava optimizam, a 70 posto pesimizam. To je u suprotnosti s ispitanicima koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s takvim poteškoćama, među kojima optimizam raste na 39 %, a pesimizam se smanjuje na 56 %. Ispitanici koji se suočavaju s povremenim financijskim poteškoćama padaju između tih skupina (37 % optimistično naspram 59 % pesimistično). Ti nalazi naglašavaju snažnu vezu između gospodarske ranjivosti i negativnih očekivanja o globalnim kretanjima.

naposljetku, percepcija budućnosti svijeta usko je povezana i s predodžbom ispitanika o Europskoj uniji. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o Europskoj uniji imaju uravnotežena stajališta, pri čemu 49 % ispitanika izražava optimizam, a 48 % pesimizam. Nasuprot tome, među ispitanicima s negativnom predodžbom o EU-u optimizam se naglo smanjuje na 17 %, dok 79 % ispitanika navodi pesimizam, što upućuje na vrlo negativne izgleda. Oni s neutralnom slikom padaju između tih skupina (34% optimističan naspram 60% pesimističan). Taj obrazac upućuje na snažnu povezanost stavova prema EU-u i percepcije globalnih izgleda.

QA12.4 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? Svijet (% – EU)

	Ukupno „optimistično”	Ukupno „Pessimistično”	Ne znam
EU-27	38	58	4
Spol			
Čovjek	38	58	4
Žena	38	57	5
Dob			
15- 24	48	48	4
25—39	38	58	4
40-54	40	56	4
>=55	34	61	5
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	34	60	6
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	41	55	4
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	38	59	3
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	43	54	3
Upravitelji	40	57	3
Ostali bijeli ovratnici	40	56	4
Ručni radnici	40	55	5
Kućni ljubimci	39	57	4
Nezaposleni	32	63	5
U mirovini	32	63	5
Studenti	46	51	3
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	26	70	4
S vremena na vrijeme	37	59	4
Gotovo nikada / nikad	39	56	5
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	38	57	5
Gradić male ili srednje veličine	36	60	4
Veliki grad	42	55	3
Slika EU-a			
Pozitivno	49	48	3
Neutralno	34	60	6
Negativan	17	79	4
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	42	54	4
Nije zadovoljno	22	73	5

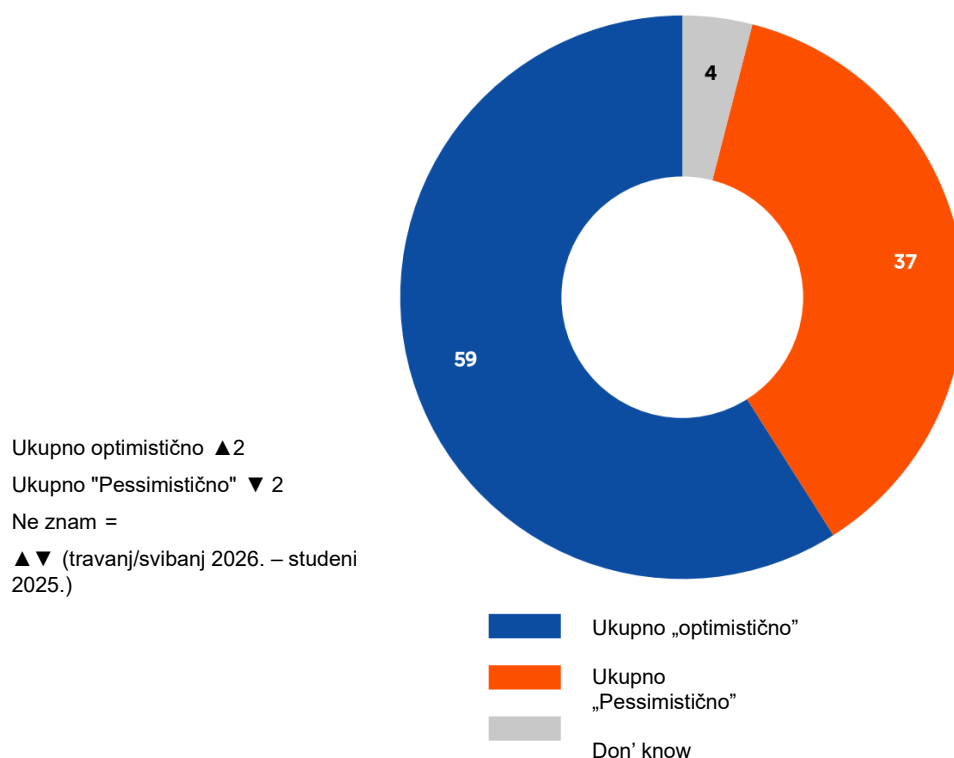
Izgledi za budućnost Europske unije

U usporedbi s percepcijom globalnih kretanja, Europljani izražavaju pozitivnije izgleda za budućnost Europske unije.

Na razini EU-a velika većina ispitanika (59 %) smatra da su optimistični u pogledu budućnosti Europske unije, što predstavlja relativnu stabilnost u usporedbi s prethodnim valom u studenome 2025. Unutar te skupine većina se opisuje kao prilično optimistična (51 %), dok je manje izvješće o udjelu vrlo optimistično (8 %). Za razliku od toga, 37 % Europljana izražava pesimizam u pogledu budućnosti EU-a, uključujući pravedna i vrlo pesimistična stajališta, dok mala manjina (4 %) tvrdi da ne zna.

U odnosu na studeni 2025. percepcija budućnosti Europske unije i dalje je relativno stabilna. Optimizam se povećao za dva postotna boda (s 57 % na 59 %), dok se pesimizam smanjio za dva boda (s 39 % na 37 %). Te ograničene varijacije upućuju na to da se stajališta nisu znatno promijenila tijekom tog razdoblja. To općenito upućuje na to da je, unatoč širem kontekstu obilježenom nesigurnošću, posebno u pogledu budućnosti svijeta, povjerenje Europljana u Europsku uniju i dalje stabilno, bez znatnih promjena u raspoloženju.

QA12.3 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? EU (27 država članica EU-a) (%)

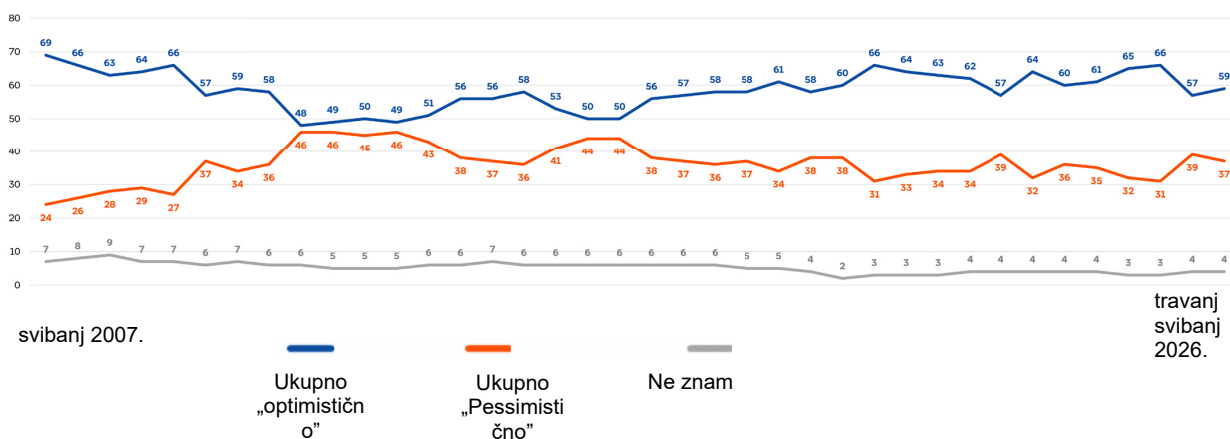

Gledajući dugoročniji trend od 2007. do 2026. nedavna kretanja optimizma stavljaju se u širu povijesnu perspektivu. Nakon pada zabilježenog od svibnja 2025. do studenoga 2025. najnoviji rezultati upućuju na relativnu stabilnost optimizma, koji sada iznosi 59 % u travnju/svibnju 2026. Ta je razina i dalje uglavnom u skladu s onima zabilježenima u razdoblju prije pandemije bolesti COVID-19, kada je optimizam općenito fluktuirao na usporedivim razinama u razdoblju od 2017. do 2019.

Dugoročni podaci također pokazuju da je u ranijim razdobljima zabilježen izraženiji pesimizam. Najviša razina zabilježena je između 2011. i 2013., kada je do 46 % ispitanika izrazilo negativno mišljenje o budućnosti Europske unije, što je odraz razdoblja povećane gospodarske i političke nesigurnosti.

U tom su kontekstu nedavne promjene dio šireg obrasca cikličkih fluktuacija javnog raspoloženja povezanih s vanjskim šokovima, nesigurnošću i predodžbom javnosti o djelovanju EU-a.

QA12.3 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? EU (% – EU)

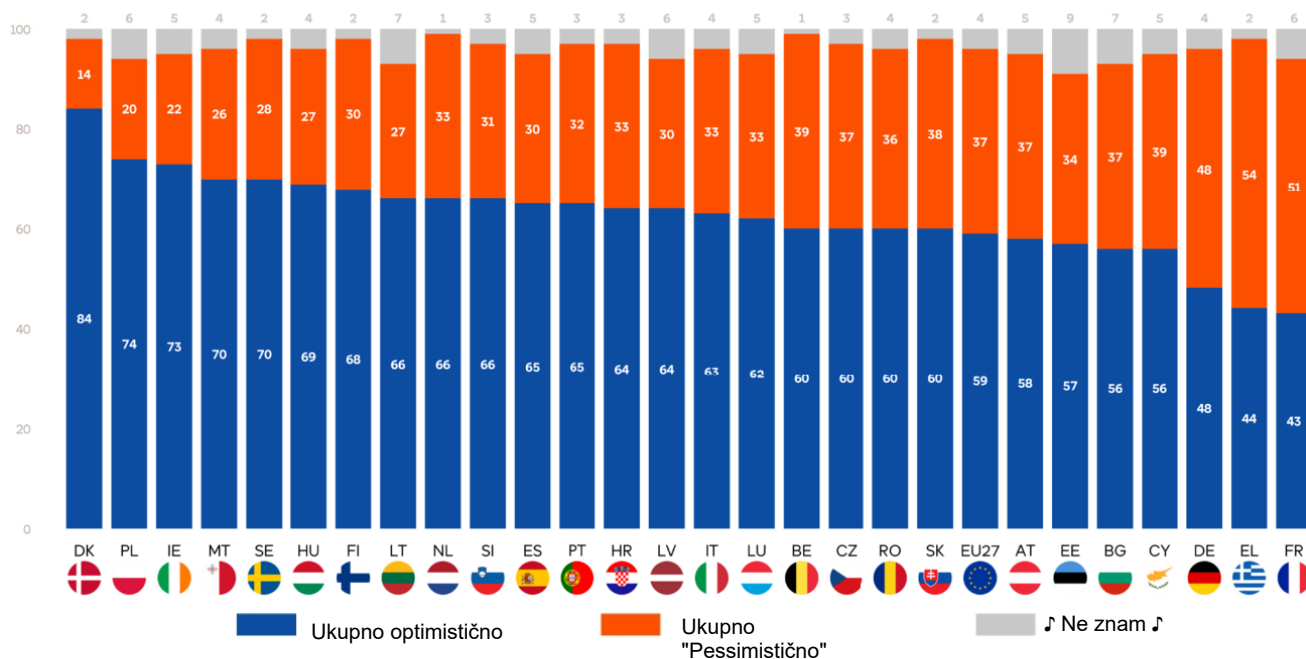

Optimizam u pogledu budućnosti Europske unije i dalje se razlikuje među državama članicama, uz znatne razlike u ravnoteži između pozitivnih i negativnih stajališta. Najviša razina optimizma zabilježena je u Danskoj (84 %), a slijede je Poljska (74 %) i Irska (73 %), gdje jasna većina ispitanika izražava povjerenje u budućnost EU-a.

Međutim, taj optimizam nije univerzalan. U nekoliko država članica izraženija su pesimistična stajališta. Najniže razine optimizma zabilježene su u Francuskoj (43 % optimistično naspram 51 % pesimistično), Grčkoj (44 % naspram 54 %) i Njemačkoj (48 % naspram 48 %), gdje je optimizam ili jasno nadmašen pesimizmom ili je paritet.

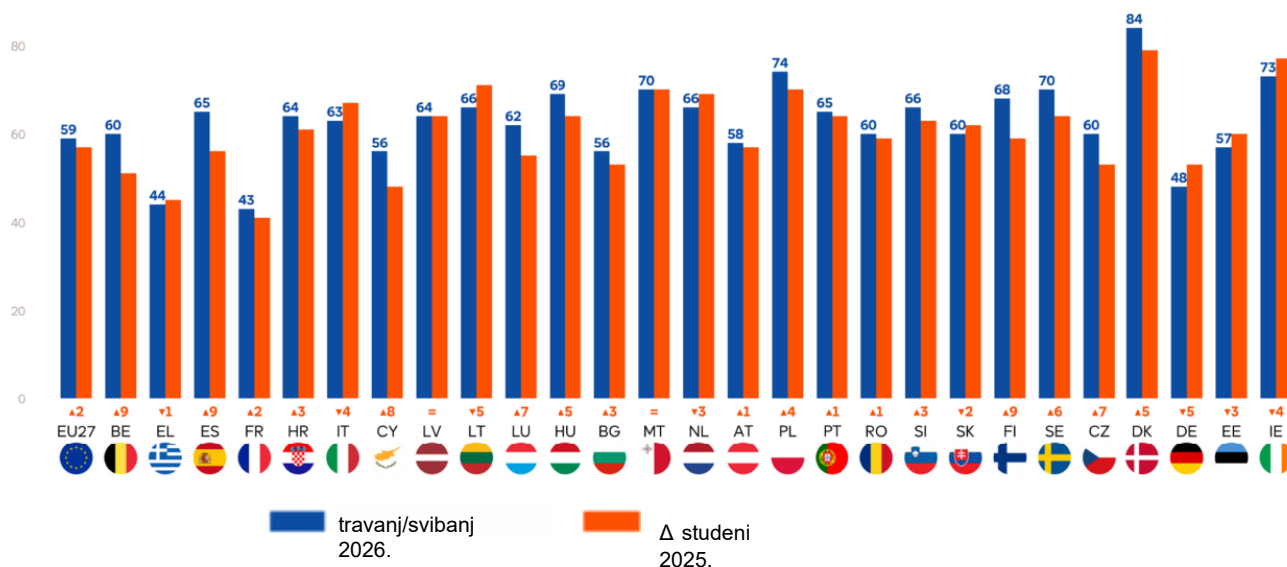
Ti obrasci ukazuju na znatne nacionalne razlike u percepciji javnosti o izgledima EU-a. Iako mnoge države članice zadržavaju relativno visoku razinu povjerenja, druge imaju podijeljenija ili negativnija stajališta koja odražavaju različite nacionalne kontekste i iskustva diljem Europske unije.

QA12.3 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? EU (%)

Od studenoga 2025. najveća povećanja optimizma zabilježena su u Belgiji, Španjolskoj i Finskoj (+9 postotnih bodova), Cipru (+8 postotnih bodova), Češkoj i Luksemburgu (+7 postotnih bodova), što upućuje na znatan pomak prema pozitivnijim stajalištima u tim zemljama. Iako su smanjenja manje izražena i zabilježena samo u osam država članica, posebno u Litvi i Njemačkoj (-5 postotnih bodova).

QA12.3 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? EU – ukupno optimistično (%)

Razlike u optimizmu i pesimizmu u pogledu budućnosti Europske unije vidljive su među sociodemografskim skupinama, iako se snaga tih obrazaca razlikuje prema karakteristikama.

Razlike među spolovima su minimalne. Muškarci i žene pokazuju vrlo slične razine optimizma (58 % odnosno 59 %) i pesimizma (38 % odnosno 36 %), što upućuje na to da rod nema važnu ulogu u oblikovanju stajališta o budućnosti EU-a.

Primijećene su jasnije razlike među dobnim skupinama, pri čemu mlađi ispitanici izražavaju pozitivnije mišljenje. Među osobama u dobi od 15 do 24 godine, sedam od deset ispitanika (70 %) optimistično je, dok samo 26 % izražava pesimizam, što predstavlja daleko najpozitivniju perspektivu. Optimizam se stalno smanjuje s godinama, doseguvši 54 % među osobama u dobi od 55 i više godina, među kojima je pesimizam u skladu s tim veći (41 %). Taj obrazac upućuje na to da je povjerenje u budućnost EU-a snažnije među mlađim generacijama, dok stariji ispitanici zauzimaju oprezniji stav.

Razlike u razini obrazovanja također su očite. Optimizam se povećava s obrazovanjem, s 49 % među ispitanicima s niskom razinom obrazovanja na 60 % među onima sa srednjom razinom obrazovanja i 65 % među visokoobrazovanima, dok pesimizam slijedi suprotan obrazac. Ispitanici s nižim razinama obrazovanja vjerojatnije će izraziti pesimizam (44 %), a vjerojatnije je i da će odgovoriti „ne znaju” (7 %), što ukazuje na manje definiran ili neizvjestan položaj.

Pri razmatranju financijske situacije ispitanika primjetan je snažan odnos. Oni koji prijavljuju poteškoće u plaćanju računa većinu vremena znatno su manje optimistični (40%) i vjerojatnije je da će izraziti pesimizam (55%). Za usporedbu, ispitanici koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s takvim poteškoćama mnogo su pozitivniji (62 % optimistični u odnosu na 34 % pesimistični). Osobe koje se suočavaju s povremenim poteškoćama padaju između 52 % i 43 %. Taj obrazac naglašava znatan učinak gospodarskih uvjeta na očekivanja u pogledu budućnosti EU-a.

Zamjenske varijable pokazuju najjače kontraste. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u izrazito su optimistični, pri čemu 81 % ispitanika izražava optimizam, a samo 17 % pesimizam, što ih čini daleko najpozitivnijom skupinom. Nasuprot tome, među onima s negativnom predodžbom o EU-u samo 13 % ispitanika izražava optimizam, dok je 83 % pesimistično, što upućuje na vrlo negativne izgleda. Ispitanici s neutralnom slikom padaju između tih skupina (49 % optimistično naspram 45 % pesimistično). Tim se nalazom naglašava činjenica da je raspoloženje javnosti prema EU-u ključna odrednica očekivanja u pogledu njegove budućnosti.

QA12.3 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? EU (% – EU)

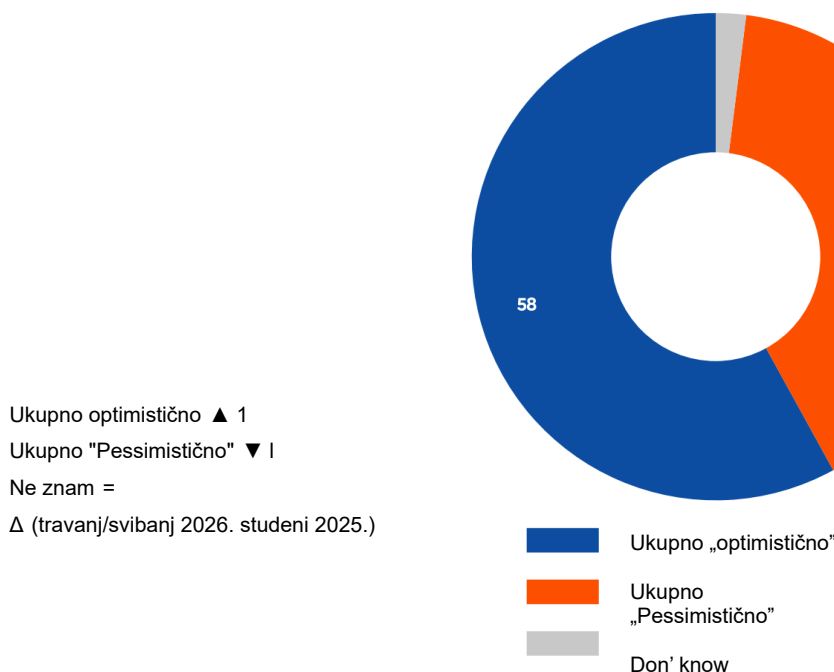
	Ukupno „optimistično”	Ukupno „Pessimistično”	Ne znam
EU-27	59	37	4
Spol			
Čovjek	58	38	4
Žena	59	36	5
Dob			
15- 24	70	26	4
25—39	61	36	3
40-54	59	38	3
>=55	54	41	5
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	49	44	7
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	60	36	4
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	65	32	3
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	59	38	3
Upravitelji	65	32	3
Ostali bijeli ovratnici	62	35	3
Ručni radnici	57	39	4
Kućni ljubimci	55	38	7
Nezaposleni	51	43	6
U mirovini	53	42	5
Studenti	69	27	4
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	40	55	5
S vremena na vrijeme	52	43	5
Gotovo nikada / nikad	62	34	4
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	55	40	5
Gradić male ili srednje veličine	58	38	4
Veliki grad	64	33	3
Slika EU-a			
Pozitivno	81	17	2
Neutralno	49	45	6
Negativan	13	83	4
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	63	33	4
Nije zadovoljan	34	61	5

Izgledi za budućnost zemlje

Percepcija budućnosti vlastite zemlje u srednjem je položaju između osobnih očekivanja i širih stajališta Europske unije i svijeta. Iako je optimizam na nacionalnoj razini i dalje niži nego na osobnoj razini, ipak je jasno jači od percepcije budućnosti svijeta, što odražava opreznije, ali još uvijek relativno pozitivne izglede.

Na razini EU-a većina ispitanika (58 %) izražava optimizam u pogledu budućnosti svoje zemlje, što označava stabilnost u usporedbi s prethodnim valom (+1 postotni bod). Unutar te skupine većina se opisuje kao prilično optimistična (49 %, +1 postotni bod), dok je manje izvješće o dionicama vrlo optimistično (9 %, nepromijenjeno). Nasuprot tome, 40 % Europljana izražava pesimizam (-1 postotni bod), dok je vrlo mali udio i dalje neodlučan (2 %). Ovi rezultati potvrđuju obrazac umjerenog optimizma umjerenog stalnom zabrinutosti.

QA12.2 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? (NAŠA ZEMLJA) (EU27) (%)

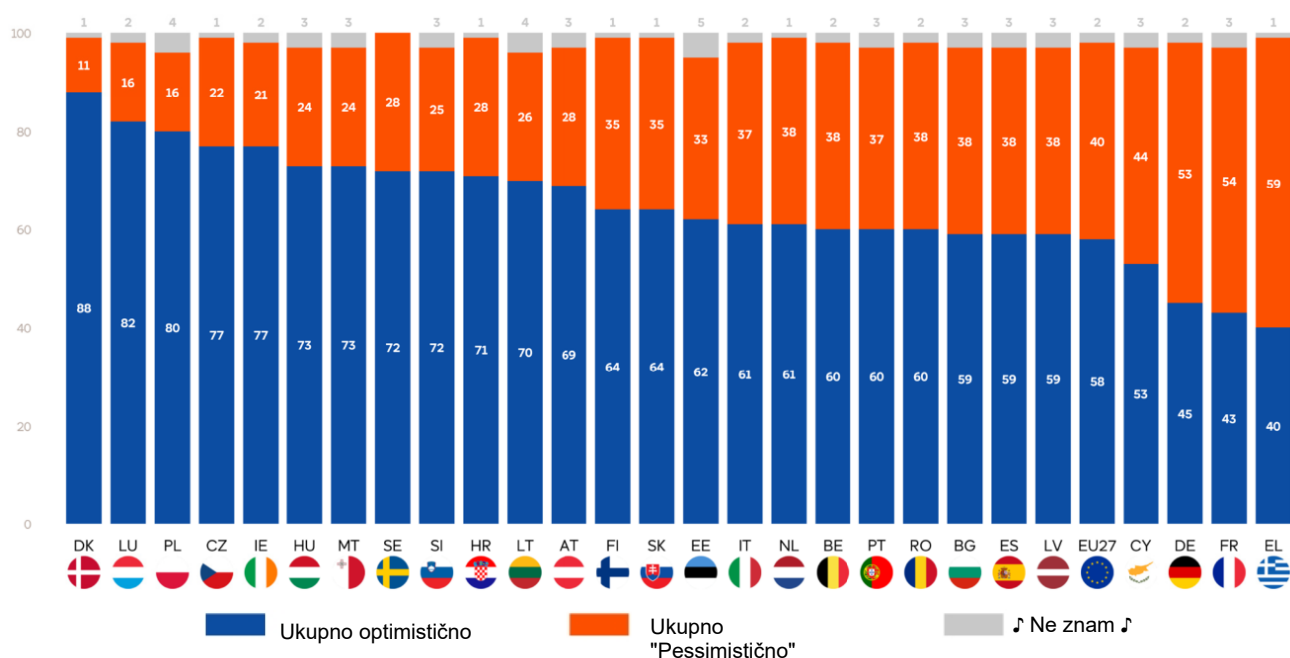

U državama članicama percepcija budućnosti vlastite zemlje uvelike se razlikuje, iako u većini slučajeva prevladava optimizam. U 24 države članice pozitivni su izgledi veći od negativnih. Najviše razine optimizma zabilježene su u Danskoj (88 %), nakon čega slijede Luksemburg (82 %) i Poljska (80 %), gdje vrlo velika većina ispitanika izražava pozitivne izgleda.

Međutim, optimizam nije univerzalan. U manjoj skupini zemalja pogledi su podijeljeniji ili teže pesimizmu. Najniže razine optimizma zabilježene su u Grčkoj (40 % optimistično naspram 59 % pesimistično), Francuskoj (43 % naspram 54 %) i Njemačkoj (45 % naspram 53 %), gdje pesimizam očito nadmašuje optimizam.

Ti nalazi ukazuju na znatne nacionalne razlike u načinu na koji građani procjenjuju budućnost svoje zemlje. Iako mnoge države članice imaju relativno snažno povjerenje, druge pokazuju opreznije ili negativnije predodžbe koje odražavaju različite nacionalne kontekste i izazove diljem Europske unije.

QA12.2 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? - (Naša zemlja) (%)

Percepcija budućnosti vlastite zemlje razlikuje se među sociodemografskim i stavnim skupinama, iako je optimizam i dalje većinsko stajalište u većini kategorija.

Razlike po spolu su zanemarive. Muškarci i žene bilježe gotovo identične razine optimizma (58 % odnosno 57 %) i jednake razine pesimizma (40 % u obje skupine), što ukazuje na to da spol ne utječe znatno na stajališta o nacionalnim izgledima.

Pojavljaju se izraženije razlike među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici obično imaju pozitivnije izgleda, pri čemu 65 % osoba u dobi od 15 do 24 godine izražava optimizam, u usporedbi s 33 % ispitanika koji navode pesimizam. To je u suprotnosti s najstarijom skupinom, u kojoj je optimizam niži (55 % među osobama u dobi od 55 i više godina), a pesimizam veći (42 %). Ispitanici u dobi od 25 do 39 godina i od 40 do 54 godine zauzimaju srednji položaj, s 58 % optimizma i 40 % pesimizma, što upućuje na postupan pomak prema opreznijim pogledima sa sve većom dobi.

Jasne razlike primjećuju se i na razini obrazovanja. Ispitanici s niskom razinom obrazovanja manje su optimistični (51 %) i pesimističniji (46 %) od onih sa srednjom ili visokom razinom obrazovanja. Među ispitanicima sa srednjom i visokom razinom obrazovanja optimizam raste na 60 %, dok se pesimizam smanjuje na 38 %, što upućuje na pozitivniju perspektivu među visokoobrazovanim skupinama.

Snažan odnos očit je kad se uzme u obzir financijska situacija ispitanika. Među onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena, optimizam pada na 34%, dok 64% izražava pesimizam, što ukazuje na izrazito negativne izgleda. S druge strane, ispitanici koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s takvim poteškoćama znatno su pozitivniji (62 % optimistični u odnosu na 36 % pesimistični). Osobe koje se suočavaju s povremenim poteškoćama padaju između 51 % i 46 %. Time se naglašava uska veza između gospodarske ranjivosti i percepcije nacionalnih izgleda.

Attitudinalne varijable pokazuju najjače varijacije. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o Europskoj uniji mnogo su optimističniji u pogledu budućnosti svoje zemlje (73 % u odnosu na 25 % pesimističnih), dok oni s negativnom predodžbom o EU-u pokazuju znatno pesimističniju perspektivu (25 % optimistični u odnosu na 73 % pesimistični). Ispitanici s neutralnom slikom ravnomjernije su podijeljeni (51% optimistično naspram 46% pesimistično). Ta snažna povezanost upućuje na to da su stavovi prema EU-u usko isprepleteni sa širim povjerenjem u nacionalne putanje.

QA12.2 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? (NAŠA ZEMLJA) (% – EU)

	Ukupno „optimistično”	Ukupno „Pesimistično”	Ne znam
EU-27	58	40	2
Spol			
Čovjek	58	40	2
Žena	57	40	3
Dob			
15- 24	65	33	2
25—39	58	40	2
40-54	58	40	2
>=55	55	42	3
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	51	46	3
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	60	38	2
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	60	38	2
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	59	40	1
Upravitelji	63	35	2
Ostali bijeli ovratnici	61	37	2
Ručni radnici	57	41	2
Kućni ljubimci	57	41	2
Nezaposleni	46	51	3
U mirovini	54	43	3
Studenti	65	33	2
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	34	64	2
S vremena na vrijeme	51	46	3
Gotovo nikada / nikad	62	36	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	57	40	3
Gradić male ili srednje veličine	57	41	2
Veliki grad	60	38	2
Slika EU-a			
Pozitivno	73	25	2
Neutralno	51	46	3
Negativan	25	73	2
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	64	34	2
Nije zadovoljno	32	66	2

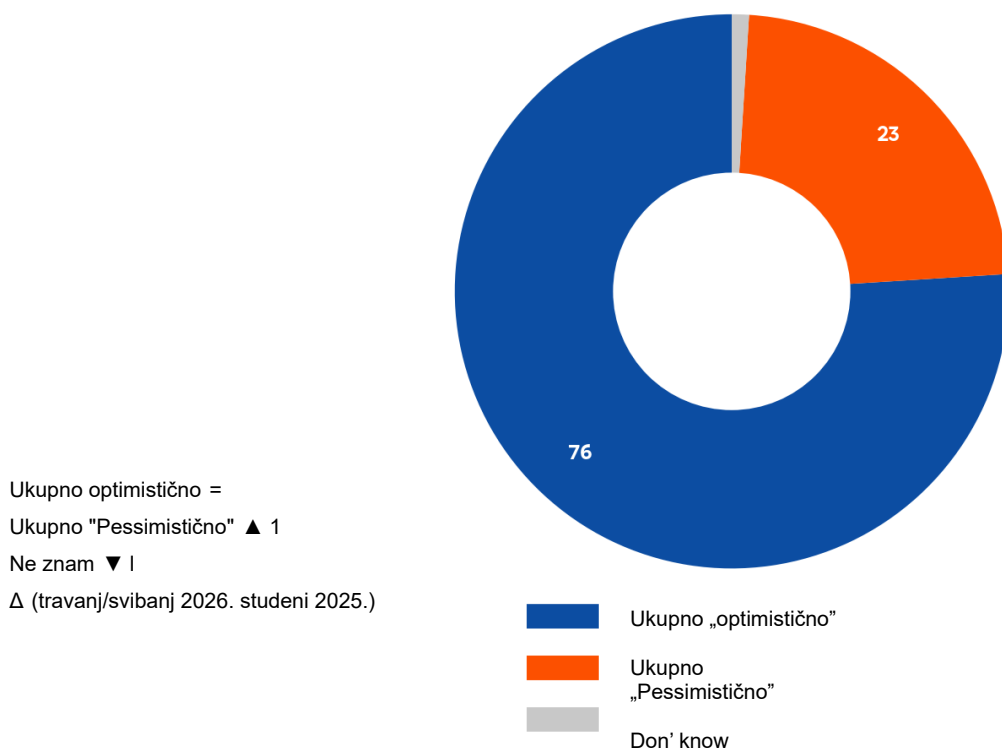
Izgledi za vlastitu budućnost i budućnost obitelji

Ispitanici su i dalje najpozitivniji kad razmatraju vlastitu budućnost i budućnost svoje obitelji. Te evaluacije odražavaju snažan osjećaj osobnog povjerenja i percipiranu kontrolu nad neposrednim životnim okolnostima, što je u suprotnosti s opreznijim očekivanjima izraženima pri procjeni širih nacionalnih, europskih i globalnih kretanja. Taj jaz između osobnih i širih perspektiva naglašava važnost blizine u oblikovanju percepcije budućnosti.

Na razini EU-a ispitanici su znatno optimističniji u pogledu svoje osobne budućnosti od bilo koje druge ocijenjene sfere. Ukupno 76 % ispitanika izražava optimizam, uključujući 59 % koji kažu da su prilično optimistični i 17 % koji sebe opisuju kao vrlo optimistične, dok 23 % navodi pesimizam (+1 postotni bod), a vrlo mali udio ostaje neodlučan (1 %). Ta visoka razina osobnog povjerenja u jasnom je kontrastu sa stavovima prema širim kontekstima: optimizam u pogledu budućnosti zemlje iznosi 58 %, Europska unija 59 %, a svijet samo 38 %.

Zajedno, ovi nalazi potvrđuju izraženi gradijent optimizma, koji se postupno smanjuje kako se perspektiva prebacuje s osobne razine na šire, udaljenije kontekste.

QA12.1 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? - Vaša obitelj i vi (EU27) (%)

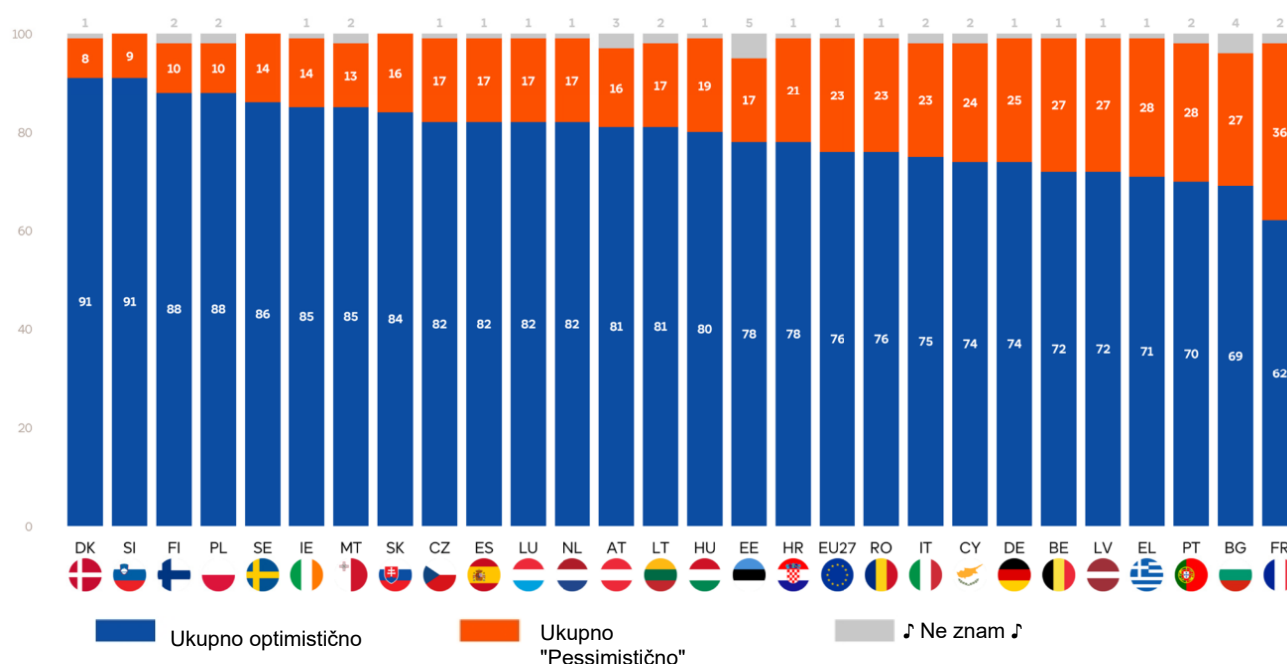
U državama članicama optimizam u pogledu vlastite budućnosti i budućnosti obitelji i dalje je raširen i relativno dosljedan. U svim zemljama jasna većina ispitanika izražava pozitivne izgledе, naglašavajući veliku raširenost osobnog optimizma diljem Europske unije. Najviše razine optimizma zabilježene su u Danskoj i Sloveniji (91 %), a slijede ih Finska i Poljska (88 %) te Švedska (86 %), gdje gotovo devet od deset ispitanika iskazuje povjerenje u svoje osobne i obiteljske izgledе.

Iako su neke varijacije i dalje prisutne, razlike među zemljama ograničenije su nego u prethodnom valu. Konkretno, Francuska sada pokazuje razine optimizma koje su bolje usklađene s prosjekom EU-a, pri čemu 62 % ispitanika izražava optimizam i 36 % pesimizam (u usporedbi s 55 % optimizma u odnosu na 43 % pesimizma u studenome 2025.).

Općenito, niže razine optimizma zabilježene su i u zemljama kao što su Bugarska (69 %), Portugal (70 %) i Grčka (71 %), iako je u svim slučajevima velika većina ispitanika i dalje optimistična.

Općenito, ti nalazi potvrđuju da je optimizam na osobnoj razini ne samo visok nego i relativno ravnomjerno raspoređen među državama članicama.

QA12.1 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? - Vaša obitelj i vi (%)

Percepcije o budućnosti vlastite i obiteljske budućnosti razlikuju se među socio-demografskim i stavnim skupinama, iako je optimizam i dalje vrlo visok u gotovo svim tim skupinama.

Razlike među spolovima su ograničene. Muškarci imaju nešto veću vjerojatnost od žena da izraze optimizam (77 % u usporedbi sa 75 %), dok su razine pesimizma i dalje slične (22 % odnosno 23 %). Ove male razlike ukazuju na to da spol igra samo manju ulogu u oblikovanju osobnog pogleda.

Pojavljaju se jasnije razlike među dobnim skupinama, s najvećim optimizmom među mlađim ispitanicima. Među osobama u dobi od 15 do 24 godine 84 % ispitanika izrazilo je optimizam, u usporedbi s 15 % koji su prijavili pesimizam, što predstavlja najpozitivniju perspektivu u svim skupinama. Optimizam se postupno smanjuje s godinama, dosegnuvši 78 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina i 72 % među ispitanicima u dobi od 55 i više godina, među kojima je pesimizam najveći (26 %). Ovaj obrazac sugerira da mlađi ispitanici imaju tendenciju da budu sigurniji u svoju osobnu budućnost, dok starije skupine usvajaju nešto oprezniji pogled.

Razlike prema razini obrazovanja također su očite. Ispitanici s niskom razinom obrazovanja imaju manju vjerojatnost da će izraziti optimizam (69 %) i veću vjerojatnost da će prijaviti pesimizam (29 %) od onih sa srednjom i visokom razinom obrazovanja. Među ispitanicima sa srednjim i visokim stupnjem obrazovanja optimizam se povećava na 78 % odnosno 79 %, dok se pesimizam smanjuje na oko 20–21 %, što upućuje na snažniji osjećaj osobnog povjerenja među visokoobrazovanim skupinama.

Pri razmatranju financijske situacije ispitanika primjetan je snažan odnos. Među onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena, optimizam se znatno smanjuje na 50%, dok 49% izražava pesimizam, što rezultira gotovo uravnoteženim izgledima. Nasuprot tome, ispitanici koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s financijskim poteškoćama znatno su optimističniji, s 81% ispitanika koji izražavaju optimizam i samo 18% pesimizma. Oni koji imaju povremene poteškoće spadaju među ove skupine (69% optimistično naspram 29% pesimistično). To ponovno naglašava usku vezu između gospodarskih uvjeta i osobnog povjerenja u budućnost.

Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u posebno su optimistični u pogledu svoje osobne budućnosti (87 % optimistični u odnosu na 12 % pesimistični), dok oni s negativnom predodžbom o EU-u imaju podijeljenije izgleda (51 % optimistični u odnosu na 46 % pesimistični). Ispitanici s neutralnom slikom padaju između tih skupina (73 % optimistični u odnosu na 25 % pesimistični), naglašavajući vezu između širih stavova i osobnih očekivanja.

Općenito, iako je optimizam dosljedno visok u svim sociodemografskim skupinama, dob, obrazovanje, financijska situacija i imidž EU-a imaju ključnu ulogu u oblikovanju njegova intenziteta. Konkretno, gospodarska ranjivost povezana je sa znatno nižim razinama optimizma, dok povoljniji uvjeti odgovaraju višim razinama povjerenja u budućnost.

QA12.1 Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistični ili vrlo pesimistični o budućnosti ...? – Vaša obitelj i vi (% – EU)

	Ukupno „optimistično”	Ukupno „Pessimistično”	Ne znam
EU-27	76	23	1
Spol			
Čovjek	77	22	1
Žena	75	23	2
Dob			
15- 24	84	15	1
25—39	78	21	1
40-54	77	22	1
>=55	72	26	2
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	69	29	2
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	78	21	1
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	79	20	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	79	20	1
Upravitelji	82	17	1
Ostali bijeli ovratnici	79	20	1
Ručni radnici	77	22	1
Kućni ljubimci	74	25	1
Nezaposleni	68	30	2
U mirovini	70	28	2
Studenti	83	16	1
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	50	49	1
S vremena na vrijeme	69	29	2
Gotovo nikada / nikad	81	18	1
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	75	23	2
Gradić male ili srednje veličine	75	24	1
Veliki grad	80	19	1
Slika EU-a			
Pozitivno	87	12	1
Neutralno	73	25	2
Negativan	51	46	3
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	82	17	1
Nije zadovoljno	48	50	2

2 FACING GLOBAL CHALLENGES

2. OBAVJEŠĆIVANJE GLOBALNIH ZNAČAJA

U ovom se poglavlju razmatraju stajališta Europljana o ulozi Europske unije u rješavanju globalnih izazova, zaštiti njezinih građana i jačanju njezina položaja na svjetskoj sceni. Velika većina Europljana i dalje smatra Europsku uniju mjestom stabilnosti u nemirnom svijetu, jačajući njezinu ulogu kao izvora sigurnosti u nesigurnom globalnom okruženju. U njemu se naglašava općeprihvaćeno očekivanje istaknutije i odlučnije uloge EU-a u kontekstu geopolitičke nestabilnosti, gospodarskih pritisaka i sve većih sigurnosnih rizika.

Građani utvrđuju i ključna prioritetna područja za strateški fokus EU-a, uključujući obranu i sigurnost, energetska neovisnost i gospodarsku konkurentnost. Općenito, nalazi upućuju na snažnu i dosljednu potporu ujedinjenijoj, zaštitnijoj i strateški usmjerenijoj Europskoj uniji. Iako među zemljama i sociodemografskim skupinama postoji široka suglasnost, i dalje postoje razlike u relativnoj važnosti posebnih prioriteta i stupnju potpore jačanju kapaciteta EU-a.

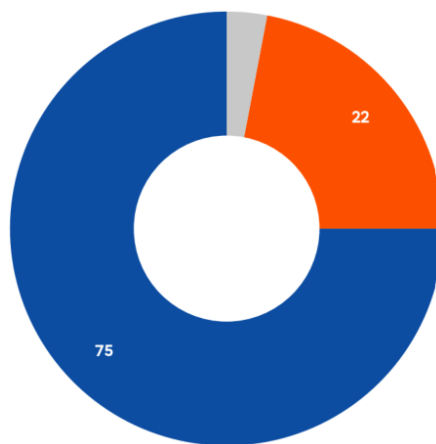
EU kao mjesto stabilnosti

Velika većina Europljana slaže se da Europska unija predstavlja mjesto stabilnosti u nemirnom svijetu. Na razini EU-a tri četvrtine ispitanika (75 %) slaže se s izjavom. Nasuprot tome, 22 % Europljana ne slaže se s tim, dok je mala manjina i dalje neodlučna (3 %).

U usporedbi s rezultatima dobivenima u listopadu i studenome 2025. percepcija se znatno poboljšala, pri čemu se dogovor povećao za osam postotnih bodova, a neslaganje se smanjilo za istu maržu. To predstavlja znatan pomak u javnom mnijenju, što upućuje na jačanje percepcije Europske unije kao mjesta stabilnosti.

Ti rezultati upućuju na to da se, u kontekstu obilježenom nesigurnošću na globalnoj razini, općenito smatra da Europska unija pruža određeni stupanj stabilnosti i sigurnosti. Iako nije općeprihvaćena, tu percepciju ima velika većina Europljana i ona odražava relativno pozitivnu ocjenu uloge EU-a u trenutačnom geopolitičkom okruženju.

QASD Molimo Vas da mi kažete slažete li se u potpunosti, slažete li se, obično se ne slažete ili se potpuno ne slažete sa sljedećom izjavom - Europska unija mjesto je stabilnosti u problematičnom svijetu (EU27) (%)

Ukupno „suglasnost” ▲8

Ukupno „nesuglasnost” ▼8

Ne znam =

Δ (travanj/svibanj 2026. studeni 2025.)

Ukupno „suglasnost”

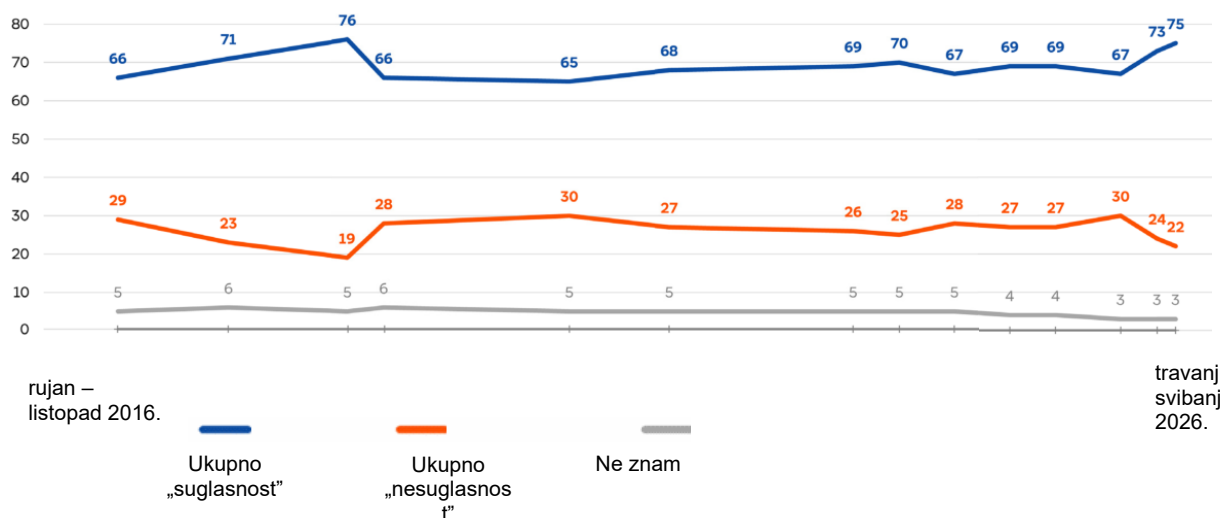
Ukupno „nesuglasnost”

Don't know

Kad je riječ o dugoročnijem trendu od 2016. do 2026., nedavna kretanja u percepciji Europske unije kao izvora stabilnosti nalaze se u široj perspektivi. Nakon relativno stabilnih rezultata od 2019. do 2025., najnoviji valovi upućuju na znatno povećanje dogovora, koji sada iznosi 75 % u razdoblju od travnja do svibnja 2026. To je znatno povećanje u odnosu na razdoblje od listopada do studenoga 2025. (+8 postotnih bodova). To upućuje na jasno jačanje stajališta da Europska unija predstavlja mjesto stabilnosti u problematičnom svijetu, u kontekstu koji je pod snažnim utjecajem geopolitičkih napetosti.

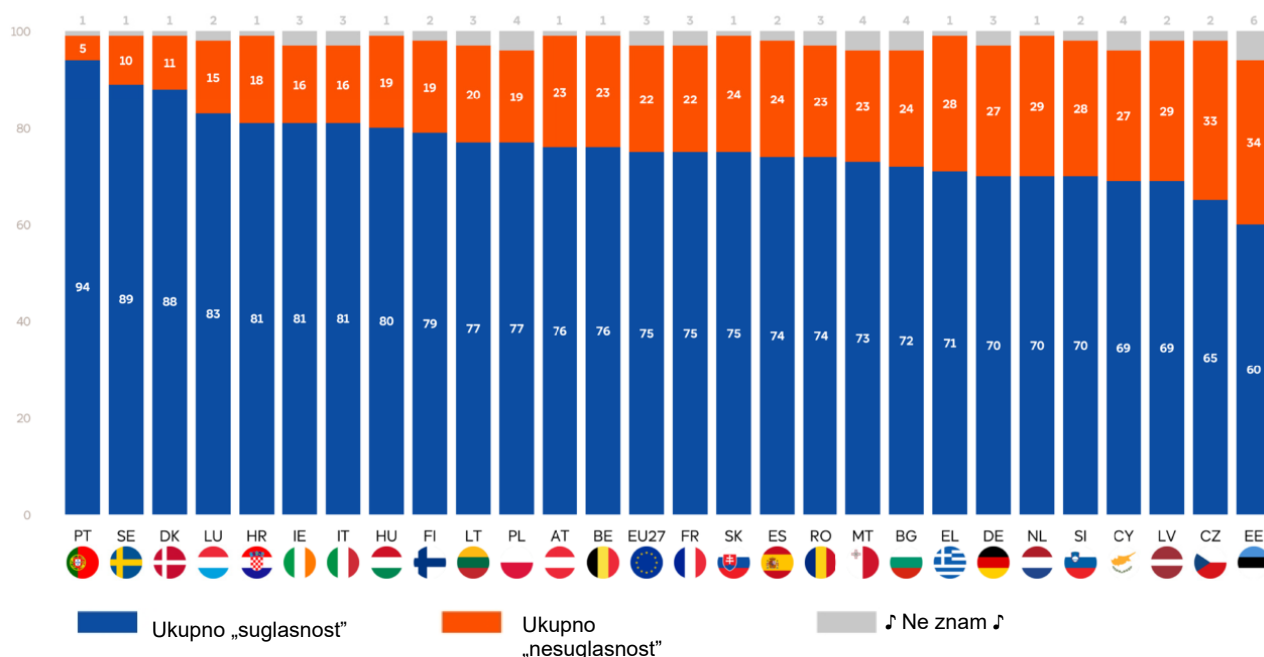
QASD Molimo Vas da mi kažete slažete li se u potpunosti, slažete li se, obično se ne slažete ili se potpuno ne slažete sa sljedećom izjavom - Europska unija mjesto je stabilnosti u problematičnom svijetu (% - EU)

U državama članicama velika većina ispitanika slaže se da Europska unija predstavlja mjesto stabilnosti u problematičnom svijetu, iako se razina dogovora razlikuje među zemljama.

Najviša razina suglasnosti zabilježena je u Portugalu (94 %), a slijede je Švedska (89 %) i Danska (88 %), gdje gotovo devet od deset ispitanika podupire izjavu. Sporazum je manje izražen u manjem broju država članica. Najniže razine zabilježene su u Estoniji (sporazum od 60 % naspram neslaganja od 34 %), a slijede Češka (65 % naspram 33 %), Latvija i Cipar (69 % naspram 27 – 29 %).

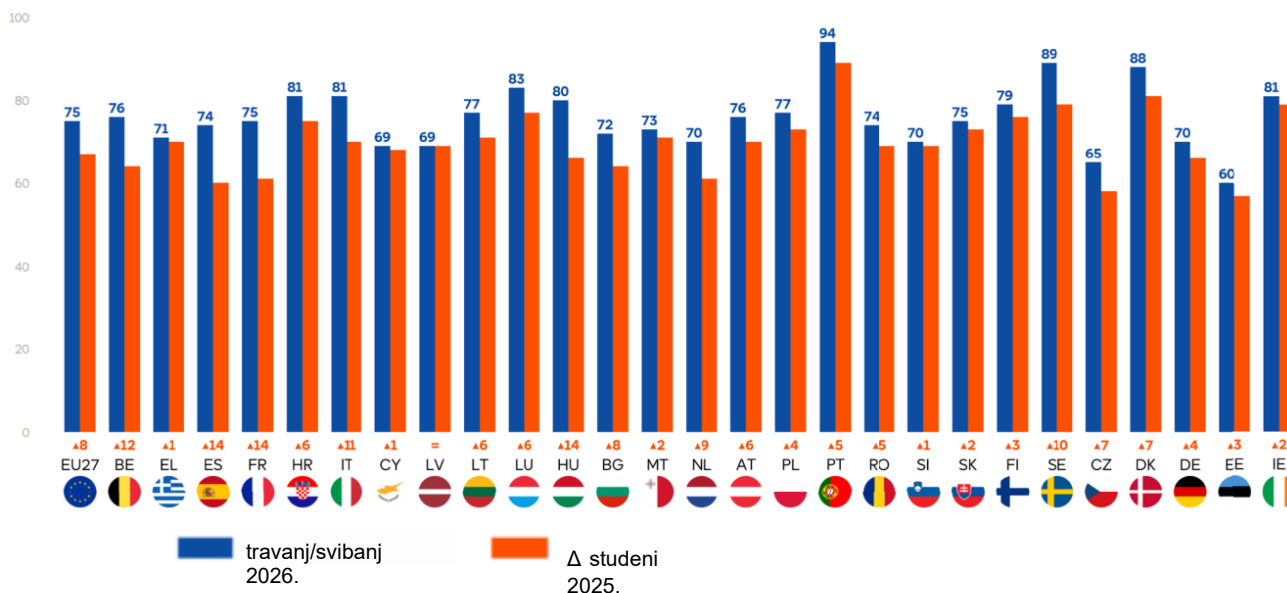
QASD Molimo vas da mi kažete slažete li se u potpunosti, slažete li se, obično se ne slažete ili se potpuno ne slažete sa sljedećom izjavom - Europska unija mjesto je stabilnosti u problematičnom svijetu (%)

Promjene od jeseni 2025. do proljeća 2026. pokazuju veliko poboljšanje u percepciji Europske unije kao mjesta stabilnosti, iako se opseg tog razvoja razlikuje među državama članicama. Najznačajnija povećanja u dogovoru zabilježena su u Španjolskoj, Francuskoj i Mađarskoj (+14 postotnih bodova) i Belgiji (+12 postotnih bodova), što upućuje na jačanje pozitivnih percepcija u različitim dijelovima Europske unije.

Općenito, ta kretanja upućuju na to da je povećanje zabilježeno na razini EU-a potaknuto raširenim i često znatnim porastom dogovora u mnogim državama članicama, a ne izoliranim nacionalnim promjenama. Dosljednost tog uzlaznog kretanja dodatno pojačava tumačenje znatnog jačanja percepcije Europske unije kao mjesta stabilnosti u trenutačnom kontekstu.

QASD Molimo Vas da mi kažete slažete li se u potpunosti, slažete li se, obično se ne slažete ili se potpuno ne slažete sa sljedećom izjavom - Europska unija je mjesto stabilnosti u problematičnom svijetu - Total 'Agree' (%)

Percepcija Europske unije kao mjesta stabilnosti u problematičnom svijetu razlikuje se među sociodemografskim i stavnim skupinama, iako sporazum i dalje jasno prevladava u svim kategorijama.

Razlike među spolovima su minimalne. Muškarci i žene pokazuju gotovo identične razine slaganja (75 % odnosno 76 %) i slične razine neslaganja (23 % odnosno 21 %), što upućuje na to da spol ne utječe znatno na percepciju EU-a kao mjesta stabilnosti.

Uočene su izraženije razlike među dobnim skupinama, pri čemu mlađi ispitanici izražavaju snažniju suglasnost. Među osobama u dobi od 15 do 24 godine 81 % ispitanika slaže se da je EU mjesto stabilnosti, u usporedbi sa 16 % koji se ne slažu, što je najviša razina suglasnosti među dobnim skupinama. Sporazum se postupno smanjuje s dobi, doseguvši 73 % među osobama u dobi od 55 i više godina, među kojima je neslaganje u skladu s tim veće (24 %). Taj obrazac upućuje na to da je vjerojatnije da će mlađi Europljani EU smatrati mjestom stabilnosti.

Postoje i razlike prema razini obrazovanja. Sporazum se povećava sa stjecanjem obrazovanja, sa 69 % među ispitanicima s niskom razinom obrazovanja na 81 % među visokoobrazovanim osobama, dok se neslaganje smanjuje s 26 % na 18 %. To upućuje na to da je vjerojatnije da će visokoobrazovani ispitanici smatrati da EU osigurava stabilnost.

Pri razmatranju financijske situacije ispitanika primjećuje se jasna veza. Među onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena, sporazum pada na 63%, dok se 33% ne slaže. Nasuprot tome, među onima koji gotovo nikada ili nikada ne doživljavaju financijske poteškoće, 78 % se slaže, a samo 20 % se ne slaže, dok se oni koji se suočavaju s povremenim poteškoćama slažu između (73 % naspram 25 %). Time se naglašava veza između gospodarskih uvjeta i percepcije EU-a kao mjesta stabilnosti.

Čimbenici stavova pokazuju najjače kontraste. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u većinom se slažu (91 % naspram 8 % ne slaže se), dok su oni s negativnom predodžbom o EU-u mnogo podijeljeniji, pri čemu se samo 39 % slaže, a 59 % ne slaže. Ispitanici s neutralnom slikom padaju između tih ekstrema (69 % naspram 26 %). Time se naglašava snažna povezanost između opće percepcije EU-a i stajališta o njegovoj ulozi mjesta stabilnosti.

QASD Molimo Vas da mi kažete slažete li se u potpunosti, slažete li se, obično se ne slažete ili se potpuno ne slažete sa sljedećom izjavom - Europska unija mjesto je stabilnosti u problematičnom svijetu (% - EU)

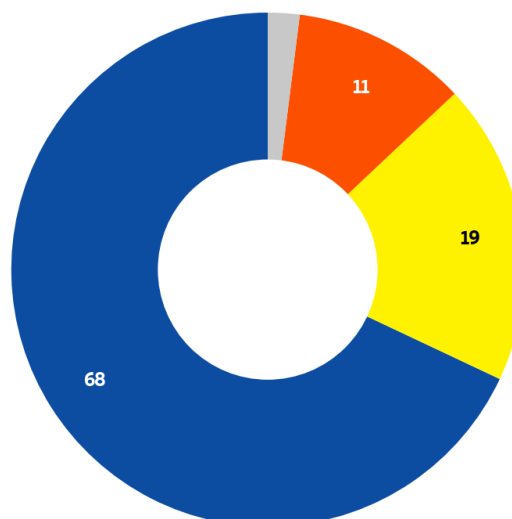
	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	Ne znam
EU-27	75	22	3
Spol			
Čovjek	75	23	2
Žena	76	21	3
Dob			
15- 24	81	16	3
25—39	77	21	2
40-54	74	24	2
>=55	73	24	3
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	69	26	5
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	76	22	2
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	81	18	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	74	25	1
Upravitelji	81	18	1
Ostali bijeli ovratnici	79	19	2
Ručni radnici	74	24	2
Kućni ljubimci	73	24	3
Nezaposleni	70	27	3
U mirovini	72	25	3
Studenti	83	14	3
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	63	33	4
S vremena na vrijeme	73	25	2
Gotovo nikada / nikad	78	20	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	71	26	3
Gradić male ili srednje veličine	76	22	2
Veliki grad	80	18	2
Slika EU-a			
Pozitivno	91	8	1
Neutralno	69	26	5
Negativan	39	59	2
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	79	19	2
Nije zadovoljno	62	34	4

Uloga EU-a u zaštiti građana EU-a

U kontekstu povećanih međunarodnih napetosti, geopolitičke nesigurnosti i sve većih sigurnosnih rizika očekivanja u pogledu uloge Europske unije u zaštiti njezinih građana sve su izraženija. U tom kontekstu ispitanici su upitani smatraju li da bi uloga Europske unije u zaštiti europskih građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika trebala postati važnija, ostati ista ili postati manje važna u budućnosti.

Velika većina Europljana smatra da bi uloga Europske unije u zaštiti građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika u budućnosti trebala postati važnija. Više od dvije trećine ispitanika (68 %) izrazilo je to stajalište, što označava relativnu stabilnost u usporedbi s prethodnim valom (+2 postotna boda). Otprilike jedna petina (19 %) smatra da bi ta uloga trebala ostati ista (-3 postotna boda), dok nešto više od jedne desetine (11%) smatra da bi trebala postati manje važna (+1 postotni bod). Ti rezultati upućuju na dosljedno snažna očekivanja u pogledu zaštitne uloge EU-a, uz tek ograničene promjene od studenoga 2025.

9. pitanje: U budućnosti bi uloga Europske unije u zaštiti europskih građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika trebala biti ... (EU27) (%)

Postanite važniji ▲2

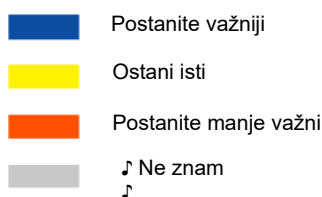
Ostani isti ▼3

Postanite manje važni ▲1

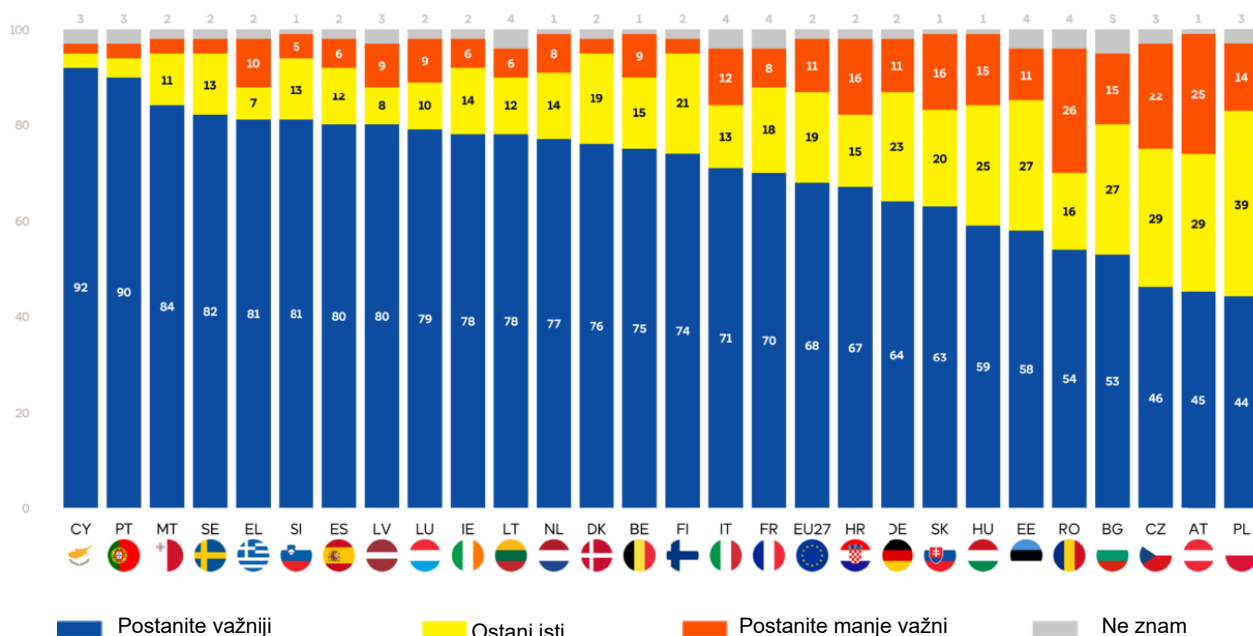
♪ Ne znam ♪ =

▲▼ (travanj/svibanj 2026. – studeni 2025.)

travanj/svibanj 2026.

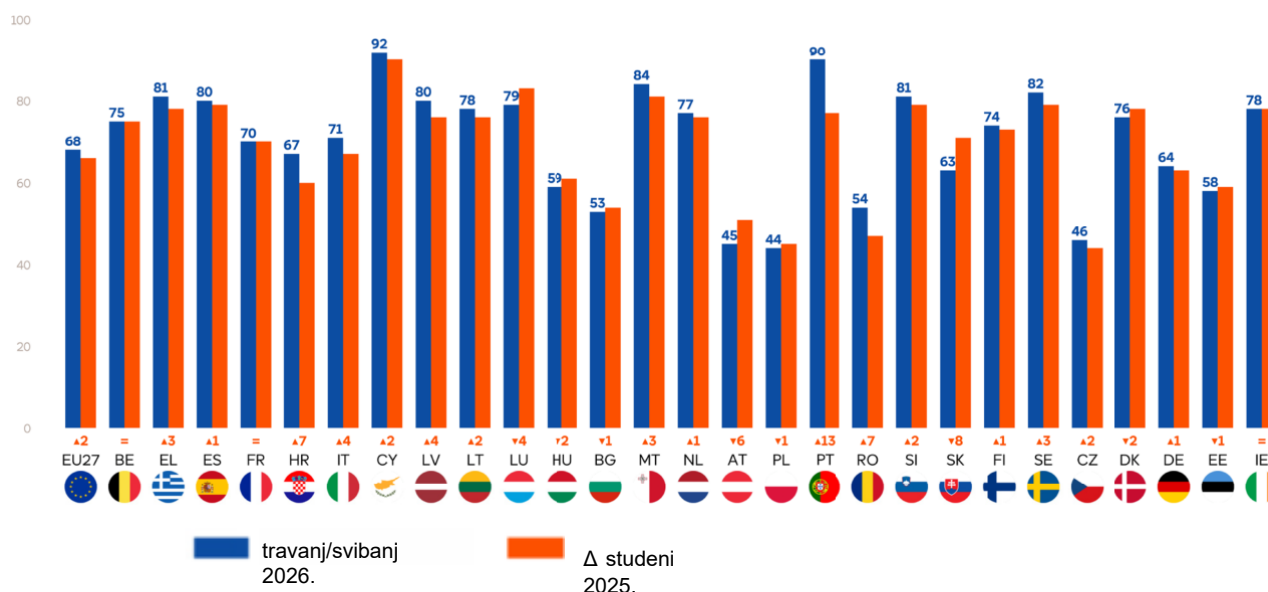
9. pitanje: U budućnosti bi uloga Europske unije u zaštiti europskih građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika trebala biti ... (%)

U 24 države članice velika većina ispitanika smatra da bi uloga Europske unije u zaštiti europskih građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika u budućnosti trebala postati važnija. Najviše razine zabilježene su u Cipru (92 %) i Portugalu (90 %), nakon čega slijedi Malta (84 %), gdje vrlo velika većina ispitanika podupire jačanje zaštitne uloge EU-a. S druge strane, najniže razine zabilježene su u Poljskoj (44 %), Austriji (45 %) i Češkoj (46 %). Iako je u tim zemljama potpora snažnijoj ulozi EU-a relativno niža, ona je i dalje najčešće izražena.

U većini zemalja udio ispitanika koji smatraju da bi uloga Europske unije u zaštiti europskih građana u budućnosti trebala postati važnija tek se neznatno promijenio od studenoga 2025. Država članica u kojoj se taj udio znatno povećao jest Portugal (90 %, +13 postotnih bodova), a slijede je Hrvatska (67 %, +7 postotnih bodova) i Rumunjska (54 %, +7 postotnih bodova). S druge strane, znatna smanjenja zabilježena su u Slovačkoj (63 %, –8 postotnih bodova) i Austriji (45 %, –6 postotnih bodova).

9. pitanje: U budućnosti bi uloga Europske unije u zaštiti europskih građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika trebala postati važnija (%)

Očekivanja u pogledu buduće uloge Europske unije u zaštiti građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika razlikuju se među sociodemografskim i stavnim skupinama, iako jasna većina u gotovo svim kategorijama smatra da bi ta uloga trebala postati važnija.

Razlike po spolu su zanemarive. Jednako je vjerojatno da će muškarci i žene reći da bi uloga EU-a trebala postati važnija (68 % u obje skupine), dok slični udjeli smatraju da bi trebala ostati ista (18 – 19 %) ili postati manje važna (12 % među muškarcima i 10 % među ženama). To upućuje na to da rod nema važnu ulogu u oblikovanju očekivanja u pogledu zaštitne funkcije EU-a.

Zabilježene su veće razlike među dobnim skupinama, iako su obrasci i dalje relativno dosljedni. Malo je vjerojatnije da će mlađi ispitanici podržati snažniju ulogu, pri čemu 71 % osoba u dobi od 15 do 24 godine smatra da bi ona trebala postati važnija, u usporedbi sa 66 % osoba u dobi od 55 godina i više. Istodobno je vjerojatnije da će stariji ispitanici dati prednost zadržavanju ili smanjenju uloge, a 12 % osoba u dobi od 40 i više godina izjavilo je da bi ona trebala postati manje važna, u usporedbi s 8–9 % među mlađim skupinama. Općenito, iako su razlike umjerene, mlađi ispitanici obično nešto više podupiru jačanje uloge EU-a.

Razlike prema razini obrazovanja su izraženije. Potpora snažnijoj ulozi EU-a povećava se sa stjecanjem obrazovanja, sa 63 % među ispitanicima s niskom razinom obrazovanja na 75 % među onima s visokom razinom obrazovanja. Istodobno, udio ispitanika koji smatraju da bi uloga trebala postati manje važna smanjuje se s 12 % na 7 %. To upućuje na to da je više visokoobrazovanih ispitanika sklonije poduprijeti veću ulogu EU-a u tom području.

Pri razmatranju financijske situacije ispitanika ne primjećuje se jasna veza. Među onima koji se najviše suočavaju s poteškoćama u plaćanju računa, 68 % ispitanika smatra da bi uloga EU-a trebala postati važnija, dok 69 % ispitanika koji se gotovo nikad ili nikad ne suočavaju s financijskim poteškoćama podržava jačanje uloge EU-a.

Među ispitanicima s pozitivnom predodžbom o EU-u 79 % ispitanika smatra da bi njegova uloga trebala postati važnija, dok samo 5 % smatra da bi trebala postati manje važna. S druge strane, među onima s negativnom predodžbom o EU-u potpora se smanjuje na 48 %, a gotovo jedna trećina (29 %) smatra da bi njezina uloga trebala postati manje važna. Ispitanici s neutralnom

slikom padaju između tih skupina (61% naspram 11%). To naglašava snažnu povezanost između opće percepcije EU-a i očekivanja u pogledu njegove uloge u zaštiti građana.

QA9 Biste li rekli da - U budućnosti bi uloga Europske unije u zaštiti europskih građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika trebala biti ... (% - EU)

	... postaje sve važniji	... ostati isti	... postaje manje važan	Ne znam
EU-27	68	19	11	2
Spol				
Čovjek	68	18	12	2
Žena	68	19	10	3
Dob				
15- 24	71	18	8	3
25—39	70	19	9	2
40-54	67	19	12	2
>=55	66	19	12	3
Razina obrazovanja				
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	63	21	12	4
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	66	20	12	2
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	75	16	7	2
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	70	15	14	1
Upravitelji	72	18	8	2
Ostali bijeli ovratnici	66	21	11	2
Ručni radnici	66	20	12	2
Kućni ljubimci	67	19	11	3
Nezaposleni	71	16	9	4
U mirovini	65	20	11	4
Studenti	73	17	7	3
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	68	14	13	5
S vremena na vrijeme	64	18	15	3
Gotovo nikada / nikad	69	20	9	2
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	66	19	12	3
Gradić male ili srednje veličine	67	19	11	3
Veliki grad	70	19	9	2
Slika EU-a				
Pozitivno	79	15	5	1
Neutralno	61	24	11	4
Negativan	48	18	29	5
Zadovoljstvo kvalitetom života				
Zadovoljan	69	19	10	2
Nije zadovoljno	60	18	17	5

Načini suočavanja s globalnim izazovima

Europska unija suočava se s izazovima koji nadilaze nacionalne i europske granice. U tom kontekstu ispitanici su upitani u kojoj se mjeri slažu ili ne slažu s nizom izjava koje se odnose na potrebu za većim jedinstvom među državama članicama, povećanim kapacitetom Europske unije za učinkovito rješavanje trenutačnih globalnih izazova i promicanjem poštovanja međunarodnog prava u svim zemljama.

Na razini EU-a postoji vrlo snažan dogovor u svim trima izjavama, što upućuje na opće zajedničko stajalište da su za rješavanje trenutačnih globalnih izazova potrebni bliža suradnja i ojačani kapaciteti na razini EU-a.

Velika većina ispitanika slaže se da bi države članice EU-a trebale biti ujedinjenije u suočavanju s trenutačnim globalnim izazovima (90 %, +1 postotni bod), dok samo mala manjina izražava neslaganje (8 %, -1 postotni bod). U tom se nalazu među Europljanima ističe konsenzus o potrebi za većim jedinstvom.

Slično tome, isti se udio slaže da bi Europska unija trebala promicati poštovanje međunarodnog prava u svim zemljama (90 %), pri čemu samo 7 % izražava neslaganje. Ta razina dogovora upućuje na snažnu potporu odlučnijoj ulozi EU-a u poštovanju međunarodnih normi i vrijednosti.

Potpora je nešto niža, iako i dalje znatna, kad je riječ o unutarnjim kapacitetima EU-a: 73 % (nepromijenjeno) ispitanika slaže se da je Europskoj uniji potrebno više sredstava za suočavanje s trenutačnim globalnim izazovima, dok se 21 % ne slaže (-1 postotni bod).

QA10 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? (EU27) (%)

Države članice EU-a trebale bi biti ujedinjenije u suočavanju s trenutačnim globalnim izazovima

Europskoj uniji potrebno je više sredstava za suočavanje s trenutačnim globalnim izazovima

Europska unija trebala bi promicati poštovanje međunarodnog prava u svim zemljama

travanj/
svibanj 2026.

Ukupno „suglasnost“

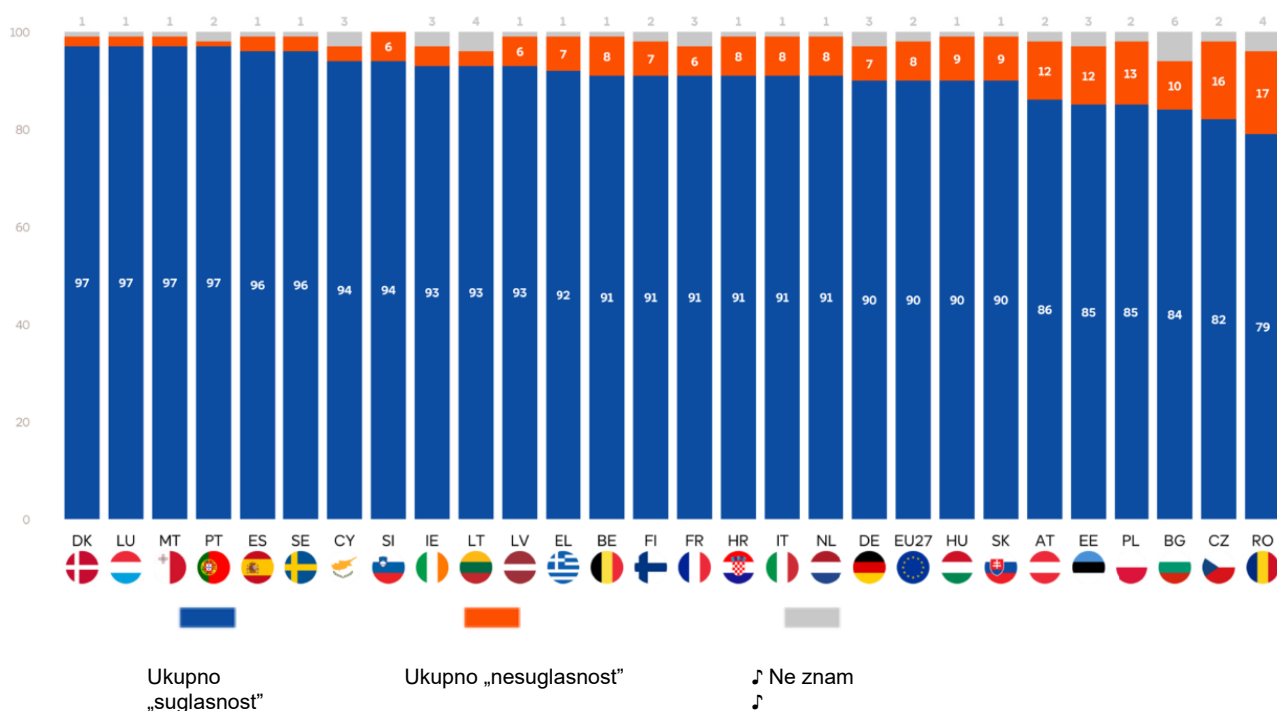
Ukupno „nesuglasnost“

Ne znam

U svim državama članicama postoji vrlo snažan i raširen dogovor da bi države članice EU-a trebale biti ujedinjenije u suočavanju s trenutačnim globalnim izazovima uz potporu veću od 80 % u 26 zemalja.

Najviša razina suglasnosti zabilježena je u Danskoj, Luksemburgu, Malti i Portugalu (sve na 97 %). S druge strane, sporazum je nešto niži, iako još uvijek očito dominantan u manjem broju zemalja. Najniže razine zabilježene su u Rumunjskoj (79 %), a slijede Češka (82 %) i Bugarska (84 %).

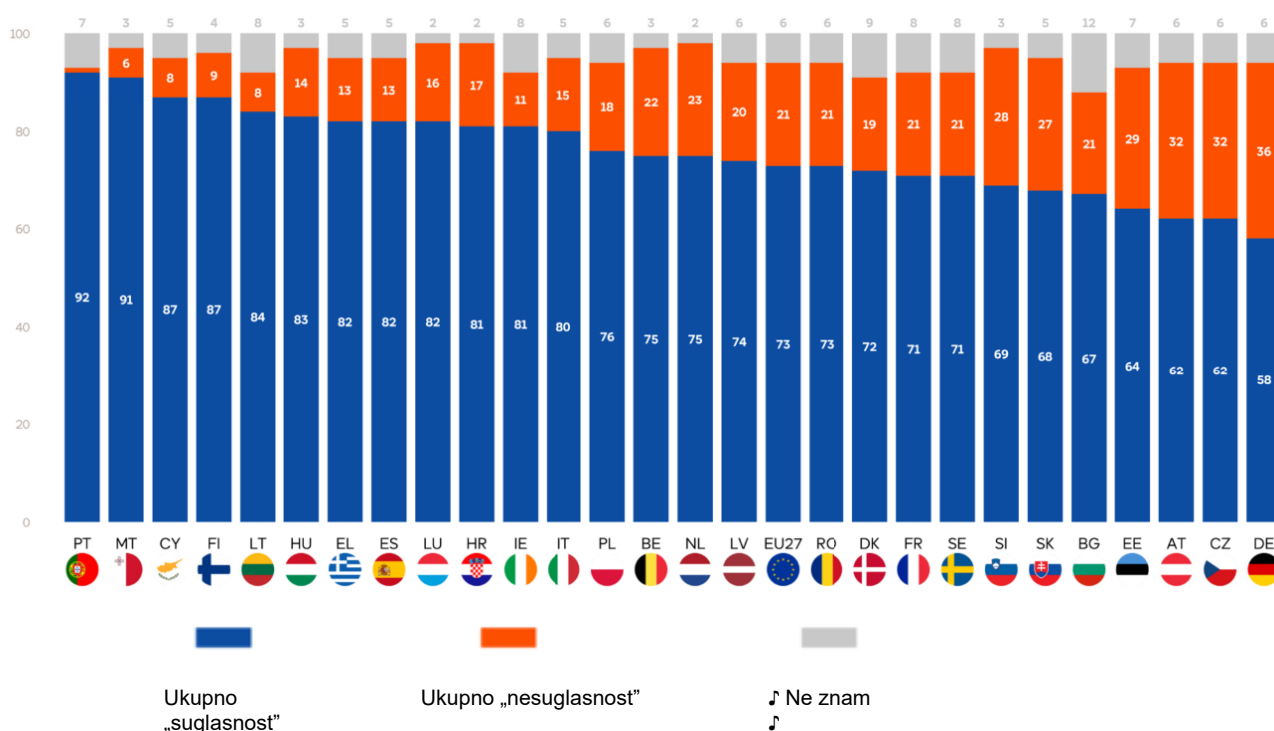
QA10.1 ?U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - države članice EU-a trebale bi biti ujedinjenije u suočavanju s trenutačnim globalnim izazovima (%)

U državama članicama većina ispitanika slaže se da je Europskoj uniji potrebno više sredstava za suočavanje s trenutačnim globalnim izazovima, iako se razine dogovora znatno razlikuju nego u prethodnoj točki.

Najviša razina dogovora zabilježena je u Portugalu (92 %), Malti (91 %), a slijede je Cipar i Finska (obje 87 %), gdje velika većina ispitanika podupire jačanje kapaciteta EU-a. S druge strane, potpora je niža, iako i dalje čini najveći udio odgovora, u Njemačkoj (58 %), a slijede je Češka i Austrija (62 %) te Estonija (64 %).

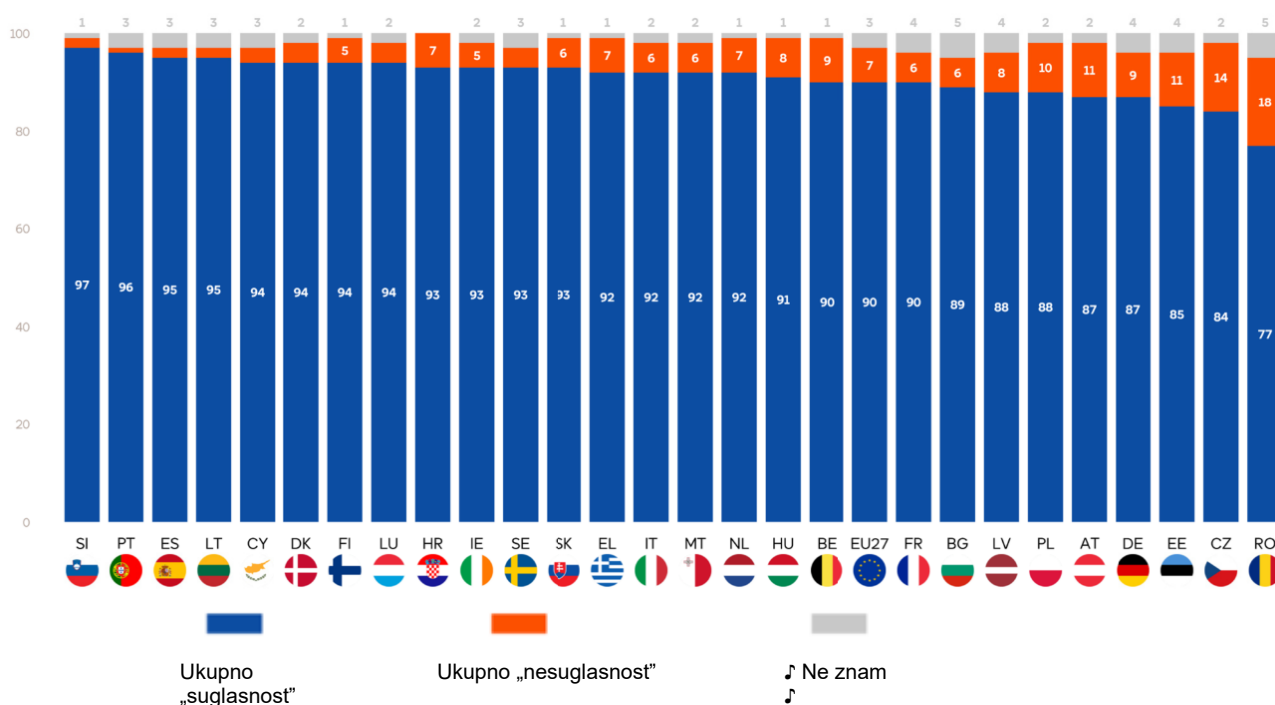
Pitanje 10.2.: U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - Europskoj uniji potrebno je više sredstava za suočavanje s trenutačnim globalnim izazovima (%)

U svim državama članicama postoji vrlo snažan i dosljedan dogovor da bi Europska unija trebala promicati poštovanje međunarodnog prava u svim zemljama, uz potporu veću od 80 % u 26 zemalja.

Najviša razina dogovora zabilježena je u Sloveniji (97 %), zatim u Portugalu (96 %) te Španjolskoj i Litvi (obje 95 %), gdje je potpora toj izjavi gotovo univerzalna. S druge strane, iako sporazum i dalje jasno prevladava, razine su relativno niže u Rumunjskoj (77 %), a slijede Češka (84 %) i Njemačka (85 %).

QA10.3n U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Europska unija trebala bi promicati poštovanje međunarodnog prava u svim zemljama (%)

Percepcija potrebe za većim jedinstvom, jačim sredstvima i aktivnijom ulogom Europske unije u promicanju međunarodnog prava razlikuje se među sociodemografskim i stavovima, iako se u sve tri izjave poštuje visoka razina suglasnosti.

Razlike po spolu ograničene su u svim stavkama. Muškarci i žene izražavaju slično visoku razinu suglasnosti da bi države članice trebale biti ujedinjenije (89 % i 91 %) te da bi EU trebao promicati poštovanje međunarodnog prava (90 % i 91 %). Kad je riječ o izjavi o tome da je EU-u potrebno više sredstava, potpora je nešto veća među ženama (74 % u odnosu na 71 %), dok je vjerojatnost da će muškarci izraziti neslaganje nešto veća (24 % u odnosu na 19 %). Općenito, rod ima samo manju ulogu u oblikovanju tih stajališta.

Pojavljuje se više varijacija među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici dosljedno imaju veću potporu u svim trima dimenzijama. Među osobama u dobi od 15 do 39 godina 92 % slaže se da bi države članice trebale biti ujedinjenije i da bi EU trebao promicati poštovanje međunarodnog prava, dok 77 – 79 % podupire pružanje više sredstava EU-u. S druge strane, sporazum se neznatno smanjuje među starijim ispitanicima, posebno kad je riječ o pitanju resursa, gdje se sporazum smanjuje na 69 % među osobama u dobi od 55 i više godina, uz više razine neslaganja (24 %). To upućuje na to da, iako jedinstvo i temeljna načela imaju gotovo univerzalnu potporu u svim dobnim skupinama, stajališta o jačanju kapaciteta EU-a više su podijeljena.

Razlike prema razini obrazovanja pojavljuju se posebno za pitanje o resursima. Sporazum da bi države članice trebale biti ujedinjenije i da bi EU trebao promicati međunarodno pravo i dalje je vrlo visok u svim obrazovnim skupinama, u rasponu od 88 % do 93 % odnosno 86 % do 93 %. Međutim, potpora ideji da je EU-u potrebno više sredstava znatno se povećava nakon stjecanja obrazovanja, sa 68 % među osobama s niskom razinom obrazovanja na 75 % među ispitanicima srednjeg i visokog obrazovanja, dok se neslaganje u skladu s time smanjuje. To upućuje na to da visokoobrazovani ispitanici više podupiru jačanje operativnih kapaciteta EU-a.

Pojavljuje se drugačiji obrazac u pogledu financijske situacije. Iako su razlike u dogovoru o tome da se EU-u osigura više sredstava za suočavanje s izazovima i da bi EU trebao promicati međunarodno pravo i dalje ograničene u svim skupinama (71 – 74 % odnosno 87 – 91 %), dogovor o tome da bi države članice trebale biti ujedinjenije niži je među državama članicama koje se većinu vremena suočavaju s financijskim poteškoćama (83 %, u usporedbi s 92 % onih koje se gotovo nikad ili nikad ne suočavaju s poteškoćama).

Čimbenici stavova pokazuju najsnažnije kontraste u sve tri stavke. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u pokazuju iznimno visoku razinu dogovora, dosegnuvši 97 % za jedinstvo, 96 % za promicanje međunarodnog prava i 84 % za povećanje sredstava. S druge strane, među onima s negativnom predodžbom o EU-u, sporazum je i dalje visok za jedinstvo (73 %) i međunarodno pravo (77 %), ali se znatno smanjuje kad je riječ o sredstvima (48 %), pri čemu se neslaganje naglo povećava (45 %). Time se naglašava da, iako opća načela kao što su jedinstvo i međunarodno pravo imaju široku potporu bez obzira na stavove, konkretnije mjere kao što je povećanje resursa EU-a uže su povezane s općom percepcijom Europske unije.

QA10.1 U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? - države članice EU-a trebale bi biti ujedinijene u suočavanju s trenutačnim globalnim izazovima (% – EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	Ne znam
EU-27	90	8	2
Spol			
Čovjek	89	9	2
Žena	91	6	3
Dob			
15- 24	92	7	1
25—39	92	7	1
40-54	90	8	2
>=55	89	8	3
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	88	8	4
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	90	9	1
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	93	6	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	88	11	1
Upravitelji	92	6	2
Ostali bijeli ovratnici	91	7	2
Ručni radnici	90	8	2
Kućni ljubimci	88	8	4
Nezaposleni	92	6	2
U mirovini	89	8	3
Studenti	93	6	1
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	83	14	3
S vremena na vrijeme	87	11	2
Gotovo nikada / nikad	92	6	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	89	8	3
Gradić male ili srednje veličine	90	8	2
Veliki grad	92	6	2
Slika EU-a			
Pozitivno	97	3	0
Neutralno	90	8	2
Negativan	73	22	5
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	92	6	2
Nije zadovoljno	84	13	3

Pitanje 10.2. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Europskoj uniji potrebno je više sredstava za suočavanje s trenutačnim globalnim izazovima (% – EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	Ne znam
EU-27	73	21	6
Spol			
Čovjek	71	24	5
Žena	74	19	7
Dob			
15- 24	79	14	7
25—39	77	18	5
40-54	74	22	4
>=55	69	24	7
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	68	24	8
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	75	21	4
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	75	20	5
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	72	24	4
Upravitelji	76	20	4
Ostali bijeli ovratnici	74	22	4
Ručni radnici	75	21	4
Kućni ljubimci	75	16	9
Nezaposleni	73	20	7
U mirovini	67	25	8
Studenti	78	13	9
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	71	22	7
S vremena na vrijeme	72	22	6
Gotovo nikada / nikad	74	20	6
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	71	22	7
Gradić male ili srednje veličine	72	22	6
Veliki grad	76	19	5
Slika EU-a			
Pozitivno	84	12	4
Neutralno	69	24	7
Negativan	48	45	7
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	75	20	5
Nije zadovoljno	65	27	8

Pitanje 10.3. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Europska unija trebala bi promicati poštovanje međunarodnog prava u svim zemljama (% – EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	Ne znam
EU-27	90	7	3
Spol			
Čovjek	90	8	2
Žena	91	6	3
Dob			
15- 24	92	6	2
25—39	92	6	2
40-54	90	8	2
>=55	89	7	4
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	86	8	6
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	90	8	2
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	93	5	2
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	90	8	2
Upravitelji	92	6	2
Ostali bijeli ovratnici	91	7	2
Ručni radnici	89	8	3
Kućni ljubimci	86	9	5
Nezaposleni	92	5	3
U mirovini	89	7	4
Studenti	93	5	2
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	87	9	4
S vremena na vrijeme	87	10	3
Gotovo nikada / nikad	91	6	3
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	88	8	4
Gradić male ili srednje veličine	90	7	3
Veliki grad	93	5	2
Slika EU-a			
Pozitivno	96	3	1
Neutralno	89	7	4
Negativan	77	17	6
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	91	6	3
Nije zadovoljan	84	12	4

Područja na koja bi se EU trebao usredotočiti kako bi ojačao svoj položaj u svijetu

Od ispitanika se tražilo da utvrde područja u kojima bi Europska unija trebala dati prednost svojim naporima kako bi ojačala svoj položaj na globalnoj razini. U kontekstu stalnih geopolitičkih napetosti, gospodarske nesigurnosti, tehnološke transformacije i dugoročnih društvenih izazova to pitanje pruža vrijedan uvid u očekivanja građana u pogledu budućeg strateškog smjera Europske unije.

Na zahtjev da se utvrde ključni prioriteti, Europljani najčešće upućuju na obranu i sigurnost (39 %), što ga čini vodećim pitanjem na razini EU-a. U odnosu na studeni 2025. taj je udio stabilan (–1 postotni bod), što upućuje na to da su stajališta o tom pitanju ostala stabilna tijekom vremena. Ti rezultati potvrđuju da su obrana i sigurnost i dalje čvrsto uspostavljene kao glavno područje za jačanje globalnog položaja EU-a.

Drugi je najčešći prioritet energetska neovisnost, resursi i infrastruktura (35 %), za koju je zabilježeno znatno povećanje (+6 postotnih bodova) u odnosu na studeni 2025. Taj snažan porast naglašava sve veću zabrinutost zbog energetske sigurnosti i strateške autonomije u trenutačnom kontekstu. Zatim, konkurentnost, gospodarstvo i industriju navodi 32 % ispitanika, koji su ostali stabilni od prethodnog istraživanja i ukazuju na kontinuirani naglasak na jačanju gospodarske osnove EU-a.

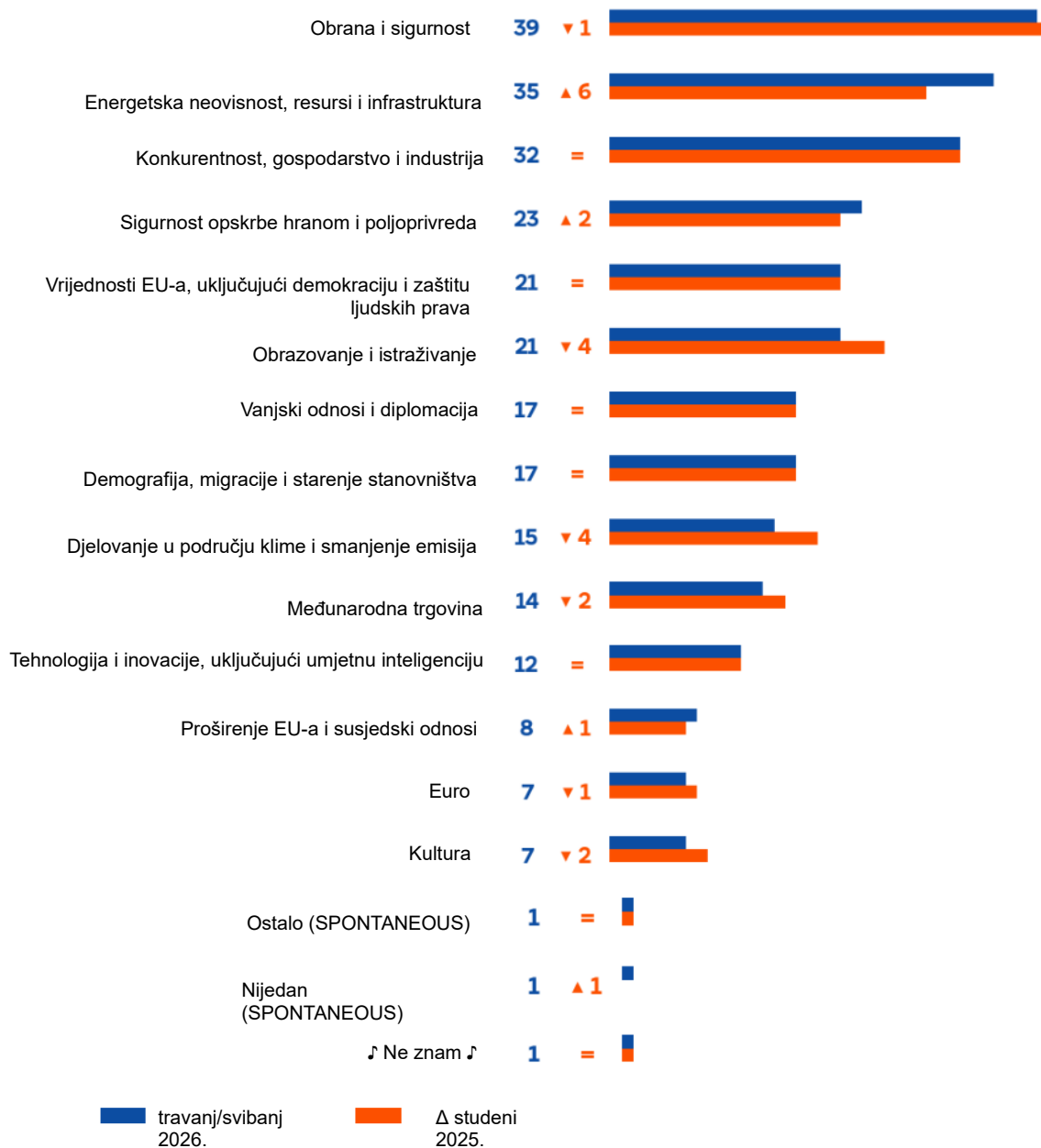
Drugu skupinu prioriteta spominje oko četvrtina ispitanika. Sigurnost opskrbe hranom i poljoprivreda (23 %) bilježe relativnu stabilnost (+2 postotna boda), što odražava stalnu pozornost. Vrijednosti EU-a, uključujući demokraciju i zaštitu ljudskih prava (21 %), ostaju nepromijenjene, što potvrđuje njihovu kontinuiranu važnost. Međutim, u obrazovanju i istraživanju (21 %) bilježi se pad (–4 postotna boda), što upućuje na relativnu promjenu prioriteta u odnosu na dugoročna strukturna ulaganja.

Na nižoj razini, otprilike svaki šesti ispitanik spominje vanjske odnose i diplomaciju (17 %) te demografiju, migracije i starenje stanovništva (17 %), oboje nepromijenjeno od prethodnog vala. Djelovanje u području klime i smanjenje emisija (15 %) smanjili su se za 4 postotna boda, što upućuje na smanjenje važnosti u usporedbi s drugim pitanjima, dok je međunarodna trgovina (14 %) relativno stabilna (–2 postotna boda).

Druga područja spominju se rjeđe, uključujući tehnologiju i inovacije, uključujući umjetnu inteligenciju (12 %, nepromijenjeno), proširenje EU-a i susjedске odnose (8 %, +1 postotni bod), kao i euro (7 %, –1 postotni bod) i kulturu (7 %, –2 postotna boda).

Općenito, ti nalazi upućuju na to da, iako obrana i sigurnost i dalje prevladavaju, energetska neovisnost dobila je na važnosti, dok je gospodarska konkurentnost i dalje stabilan prioritet. Istodobno, neka dugoročnija ili strukturna pitanja, kao što su obrazovanje i klimatska politika, pokazuju relativni pad, što upućuje na preusmjeravanje javnih prioriteta prema neposrednijim i strateškim pitanjima u složenom globalnom okruženju.

QA11ab Razmišljajući o budućnosti, na koji bi se od sljedećih aspekata EU trebao usredotočiti kako bi ojačao svoj položaj u svijetu? Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

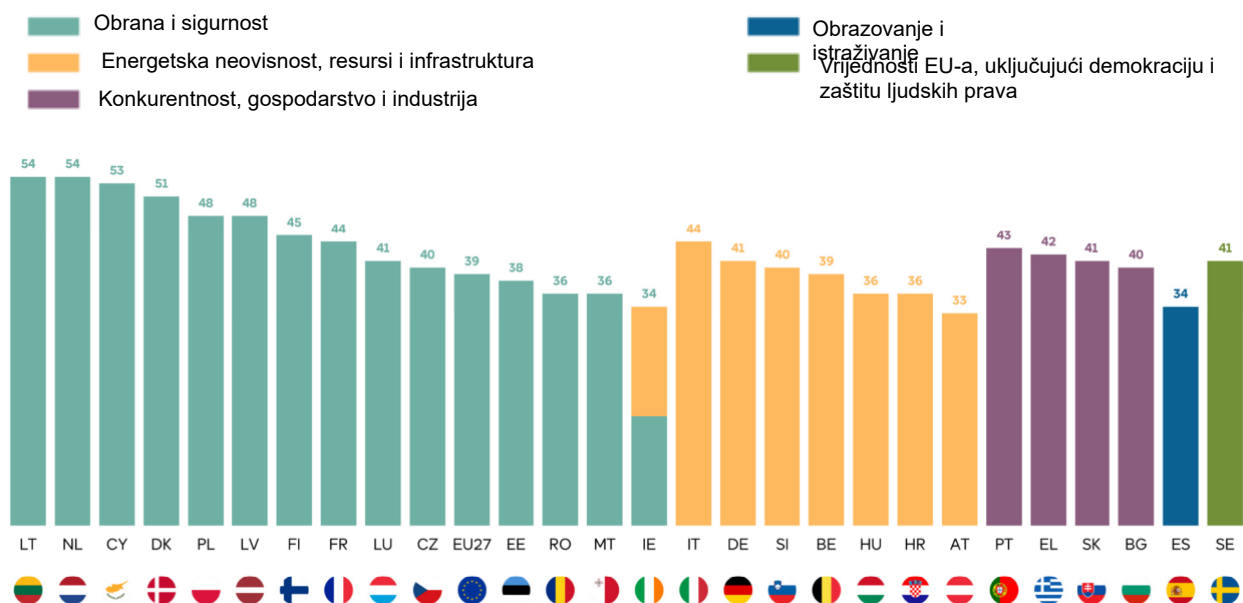

Na nacionalnoj razini obrana i sigurnost pojavljuju se kao glavni prioritet u 14 država članica, što odražava raširenu zabrinutost zbog geopolitičke stabilnosti i zaštite europskih interesa. Nadalje, to pitanje spominje najmanje tri od deset ispitanika u 24 države članice, naglašavajući njegovu široku važnost u cijeloj Europskoj uniji. Najveći udio ispitanika koji među svojim glavnim prioritetima odabiru obranu i sigurnost zabilježen je u Litvi i Nizozemskoj (54 %), a slijede Cipar (53 %) i Danska (51 %), gdje više od polovine ispitanika ističe to pitanje.

Energetska neovisnost, resursi i infrastruktura glavni su prioritet u osam država članica, što je znatno povećanje u usporedbi s prethodnim valom, kada je bila na prvom mjestu u samo tri zemlje. Najveći udjeli zabilježeni su u Italiji (44 %), Nizozemskoj (42 %) i Njemačkoj (41 %).

Nadalje, u Irskoj energetska neovisnost doseže razinu jednaku onoj u području obrane i sigurnosti (34 %), što upućuje na zajedničku važnost tih dvaju prioriteta u oblikovanju očekivanja građana.

QA11ab Razmišljajući o budućnosti, na koji bi se od sljedećih aspekata EU trebao usredotočiti kako bi ojačao svoj položaj u svijetu? Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

Konkurentnost, gospodarstvo i industrija vodeći su prioritet u četirima državama članicama: Portugal, Grčka, Slovačka i Bugarska, s najvišim udjelima zabilježenima u Portugalu (43 %) i Grčkoj (42 %).

Obrazovanje i istraživanje i dalje su prvi prioritet u Španjolskoj, gdje ih 34 % smatra najvažnijim područjima za jačanje globalnog položaja EU-a. Iako su vrijednosti EU-a, uključujući demokraciju i zaštitu ljudskih prava, i dalje najčešći aspekt u Švedskoj (41 %).

QA11ab Razmišljajući o budućnosti, na koji bi se od sljedećih aspekata EU trebao usredotočiti kako bi ojačao svoj položaj u svijetu? Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Obrana i sigurnost	39	38	29	40	51	38	38	34	37	31	44	29	35	53	48	54	41	34	36	54	32	48	38	36	30	28	45	35
Energetska neovisnost, resursi i infrastruktura	35	39	36	39	40	41	35	34	32	25	29	36	44	30	33	32	38	36	25	42	33	35	33	26	40	40	35	36
Konkurentnost, gospodarstvo i industrija	32	25	40	35	26	37	32	26	42	31	34	34	34	23	37	31	31	32	25	18	28	25	43	27	39	41	37	27
Sigurnost opskrbe hranom i poljoprivrede	23	21	28	23	17	17	21	50	27	22	21	35	22	13	13	14	20	32	18	22	30	35	28	26	37	37	26	25
Vrijednosti EU-a, uključujući demokraciju i zaštitu ljudskih prava	21	23	23	16	28	24	14	22	17	26	14	20	14	22	13	15	22	24	22	28	30	16	25	18	22	20	25	41
Obrazovanje i istraživanje	21	21	12	18	17	19	19	21	25	34	27	14	18	41	19	15	26	13	25	16	18	9	25	23	11	19	24	26
Vanjski odnosi i diplomacija	17	16	22	20	19	17	24	12	23	14	16	15	23	16	21	27	27	18	17	15	21	16	6	19	20	20	19	19
Demografija, migracije i starenje stanovništva	17	13	30	12	7	15	16	15	28	20	15	33	16	24	24	20	11	18	18	12	21	18	22	18	11	17	9	10
Djelovanje u području klime i smanjenje emisija	15	20	9	8	23	16	6	16	12	10	17	15	18	6	3	6	12	17	20	19	16	12	11	11	10	7	17	33
Međunarodna trgovina	14	17	13	17	17	17	14	19	15	12	11	16	16	10	14	10	10	15	12	14	17	14	9	13	12	16	12	12
Tehnologija i inovacije, uključujući umjetnu inteligenciju	12	14	12	12	18	12	16	14	11	9	10	12	14	10	10	12	17	11	19	20	12	11	10	9	12	10	15	16
Proširenje EU-a i susjedski odnosi	8	7	7	8	8	9	10	6	6	9	5	9	10	6	11	20	6	10	7	3	9	9	5	12	7	5	4	4
Euro	7	10	7	5	2	7	8	11	7	7	9	8	6	8	7	2	7	12	9	7	12	3	10	10	13	9	3	3
Kultura	7	8	7	6	4	4	11	6	9	11	9	7	9	11	8	5	6	8	15	6	6	5	10	9	4	5	4	3

Razlike u prioritetima za jačanje globalnog položaja Europske unije uočene su u nekoliko sociodemografskih skupina.

Razlike po spolu i dalje su relativno ograničene, iako se mogu primijetiti neke razlike. Muškarci imaju nešto veću vjerojatnost od žena da daju prednost konkurentnosti, gospodarstvu i industriji (35 % naspram 30 %) te tehnologiji i inovacijama, uključujući umjetnu inteligenciju (14 % naspram 10 %). S druge strane, vjerojatnije je da će žene naglasiti vrijednosti EU-a, uključujući demokraciju i zaštitu ljudskih prava (23 % u odnosu na 18 %) te obrazovanje i istraživanje (23 % u odnosu na 20 %).

Izraženije razlike pojavljuju se među dobnim skupinama. Važnost koja se pridaje obrani i sigurnosti povećava se s dobi, s 33 % među ispitanicima u dobi od 15 do 24 godine na 41 % među ispitanicima u dobi od 55 godina i starijima. Sličan obrazac zabilježen je za sigurnost opskrbe hranom i poljoprivredu, koja se povećava sa 17 % na 26 % u istim dobnim skupinama. S druge strane, mlađi ispitanici stavljaju veći naglasak na dugoročnije prioritete koji se temelje na inovacijama. Obrazovanje i istraživanje spominje 31 % osoba u dobi od 15 do 24 godine, u usporedbi s 19 % osoba u dobi od 55 godina i starijih, dok se tehnologija i inovacije smanjuju s 19 % na 9 %, a kultura s 11 % na 6 %. Finally, ispitanici u dobi od 40 do 54 godine relativno su skloniji dati prednost konkurentnosti, gospodarstvu i industriji (34 % naspram 29 % među najmlađom skupinom), dok se energetska neovisnost, resursi i infrastruktura češće navode među osobama u dobi od 25 i više godina (36 % naspram 28 %), što odražava veću zabrinutost povezanu s gospodarskom stabilnošću, sigurnošću opskrbe i strateškom autonomijom među starijim i gospodarski aktivnim stanovništvom.

Razina obrazovanja također je povezana s nekoliko razlika u prioritetima. Ispitanici s višom razinom obrazovanja vjerojatnije će spomenuti dugoročna i strateška područja, kao što su energetska neovisnost, resursi i infrastruktura (38 % naspram 33 % među onima s niskom razinom obrazovanja), vrijednosti EU-a, uključujući demokraciju i zaštitu ljudskih prava (25 % naspram 17 %), vanjske odnose i diplomaciju (20 % naspram 14 %) te tehnologiju i inovacije, uključujući umjetnu inteligenciju (16 % naspram 8 %) i djelovanje u području klime (18 % naspram 13 %). S druge strane, ispitanici s nižom razinom obrazovanja vjerojatnije će dati prednost sigurnosti opskrbe hranom i poljoprivredi (26 % u odnosu na 19 % među visokoobrazovanim ispitanicima), što upućuje na veću usredotočenost na neposrednije i konkretnije probleme.

Čini se da financijska situacija ima ograničen utjecaj na prioritete koje su naveli ispitanici. Razlike su općenito skromne u većini područja, uz jednu značajnu iznimku. Ispitanici koji gotovo nikad ili

nikad ne naiđu na poteškoće pri plaćanju računa vjerojatnije će obranu i sigurnost utvrditi kao prioritet (40 %, u usporedbi s 34 % onih koji se većinu vremena suočavaju s poteškoćama).

Imidž ispitanika o Europskoj uniji povezan je i s njihovim prioritetima. Malo je vjerojatnije da će oni s pozitivnim mišljenjem o EU-u naglasiti energetska neovisnost, resurse i infrastrukturu (37 % naspram 34 % onih s negativnim predodžbom), vrijednosti EU-a, uključujući demokraciju i zaštitu ljudskih prava (23 % naspram 15 %), klimatsku politiku i smanjenje emisija (18 % naspram 9 %) te tehnologiju i inovacije, uključujući umjetnu inteligenciju (14 % naspram 8 %). S druge strane, ispitanici s negativnom predodžbom o EU-u stavljaju relativno veći naglasak na sigurnost opskrbe hranom i poljoprivredu (27 % u odnosu na 22 %).

QA11ab Razmišljajući o budućnosti, na koji bi se od sljedećih aspekata EU trebao usredotočiti kako bi ojačao svoj položaj u svijetu? A onda? (MAX. 3 PRIMJEDBE) (% – EU)

	Obrana i sigurnost	Energetski neovisnost, resursi i infrastruktura	Konkurentnost, gospodarstvo i industrija	Sigurnost opskrbe hranom i poljoprivreda	Vrijednosti EU-a, uključujući demokraciju i zaštitu ljudskih prava	Obrazovanje i istraživanje	Vanjski odnosi i diplomacija	Demografija, migracije i starenje stanovništva	Djelovanje u području klime i smanjenje emisija	Međunarodna trgovina	Tehnologija i inovacije, uključujući umjetnu inteligenciju	Proširenje EU-a i susjedski odnosi	Euro	Kultura	Ostalo (SPONTANEOUS)	Nijedan (SPONTANEOUS)	Ne zna
EU-27	39	35	32	23	21	21	17	17	15	14	12	8	7	7	1	1	1
Spol																	
Čovjek	40	36	35	22	20	18	16	18	14	16	14	8	8	7	1	1	1
Žena	38	34	30	25	23	23	18	17	16	13	10	8	7	8	1	0	2
Dob																	
15- 24	33	28	29	17	31	19	14	18	18	17	19	9	8	11	0	1	0
25—39	38	36	33	22	22	22	17	17	14	15	13	9	7	8	0	0	1
40-54	39	36	34	23	20	20	16	20	14	15	13	8	7	7	1	1	1
>=55	41	36	32	26	19	21	17	17	15	13	9	7	7	6	1	1	2
Razina obrazovanja																	
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	39	33	33	26	21	17	17	14	13	15	8	7	9	7	1	1	3
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	40	35	32	24	20	20	18	18	14	15	11	9	7	7	1	0	1
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	37	38	32	19	23	25	15	20	18	12	16	8	6	7	1	0	0
Socioprofesionalna kategorija																	
Samozaposlena osoba	37	37	33	26	21	18	17	16	13	15	14	8	9	8	0	1	1
Upravitelji	39	39	35	18	22	23	15	20	15	15	17	8	6	6	1	0	0
Ostali bijeli ovratnici	38	39	35	23	19	19	17	18	16	16	13	7	7	8	1	0	1
Ručni radnici	40	35	34	24	19	20	16	17	13	15	11	9	7	7	0	0	1
Kućni ljubimci	37	30	29	28	26	21	20	15	13	15	6	10	10	7	2	0	2
Nezaposleni	40	29	32	21	21	23	16	16	15	14	11	6	8	10	1	1	2
U mirovini	42	35	30	27	19	21	18	16	16	12	7	7	7	6	1	1	2
Studenti	30	31	27	15	33	21	14	20	19	15	19	10	7	10	0	0	0
Poteškoće s plaćanjem računa																	
Većinu vremena	34	34	33	26	23	21	18	15	12	12	8	7	9	10	2	0	2
S vremena na vrijeme	38	33	34	24	21	18	19	18	13	15	12	8	9	9	1	1	1
Gotovo nikada / nikad	40	36	31	23	21	22	16	18	16	14	13	8	6	6	1	1	1
Subjektivna urbanizacija																	
Ruralno područje ili selo	40	32	30	26	22	20	17	16	13	15	11	7	8	7	1	1	2
Gradić male ili srednje veličine	39	39	34	23	20	19	15	18	15	14	12	8	7	7	0	0	1
Veliki grad	37	35	32	20	22	25	18	17	17	13	13	9	7	8	1	0	1
Slika EU-a																	
Pozitivno	38	37	32	22	21	23	17	19	18	13	14	9	7	7	1	0	0
Neutralno	41	34	32	24	22	20	16	16	13	16	11	8	7	8	1	0	2
Negativan	38	34	35	27	20	15	18	16	9	14	8	5	8	8	1	2	2
Zadovoljstvo kvalitetom života																	
Zadovoljan	39	35	32	23	22	21	16	18	16	14	13	8	7	7	1	0	1
Nije zadovoljno	38	36	35	27	19	19	20	16	12	14	8	7	8	8	1	1	2

3 Kvaliteta života

3. KVALITETA ŽIVOTA

U ovom se poglavlju ispituje percepcija Europljana o njihovoj kvaliteti života, kombinirajući procjene trenutačnog zadovoljstva, nedavnih promjena i budućih očekivanja s dubljim istraživanjem čimbenika koji oblikuju dobrobit. Prvo se razmatra opće zadovoljstvo kvalitetom života, a zatim se analizira kako ispitanici percipiraju njegovu evoluciju tijekom prošle godine i njihova očekivanja u pogledu budućeg razvoja životnog standarda. Poglavlje se zatim okreće detaljnijem ispitivanju onoga na čemu se temelji ta percepcija, istražujući ključne sastavnice koje Europljani povezuju s dobrom kvalitetom života i područja u kojima bi ga promjene najviše poboljšale. Finally, stavlja ta stajališta u širi međunarodni kontekst, uspoređujući percepciju kvalitete života u Europskoj uniji s percepcijom drugih velikih globalnih aktera.

Ti rezultati zajedno pružaju sveobuhvatnu sliku o tome kako Europljani ocjenjuju svoje životne uvjete, pri čemu se ističu glavni pokretači dobrobiti i područja u kojima su poboljšanja najpotrebnija, a ta se percepcija istodobno smješta u globalnu komparativnu perspektivu.

Zadovoljstvo kvalitetom života

Na razini EU-a velika većina Europljana izražava zadovoljstvo kvalitetom života. Ukupno 83 % ispitanika izjavilo je da je zadovoljno, dok 17 % navodi da nije zadovoljno, a samo zanemariv udio ne može dati mišljenje. Ta velika većina pozitivnih ocjena upućuje na to da većina Europljana svoje osobne životne uvjete smatra povoljnima.

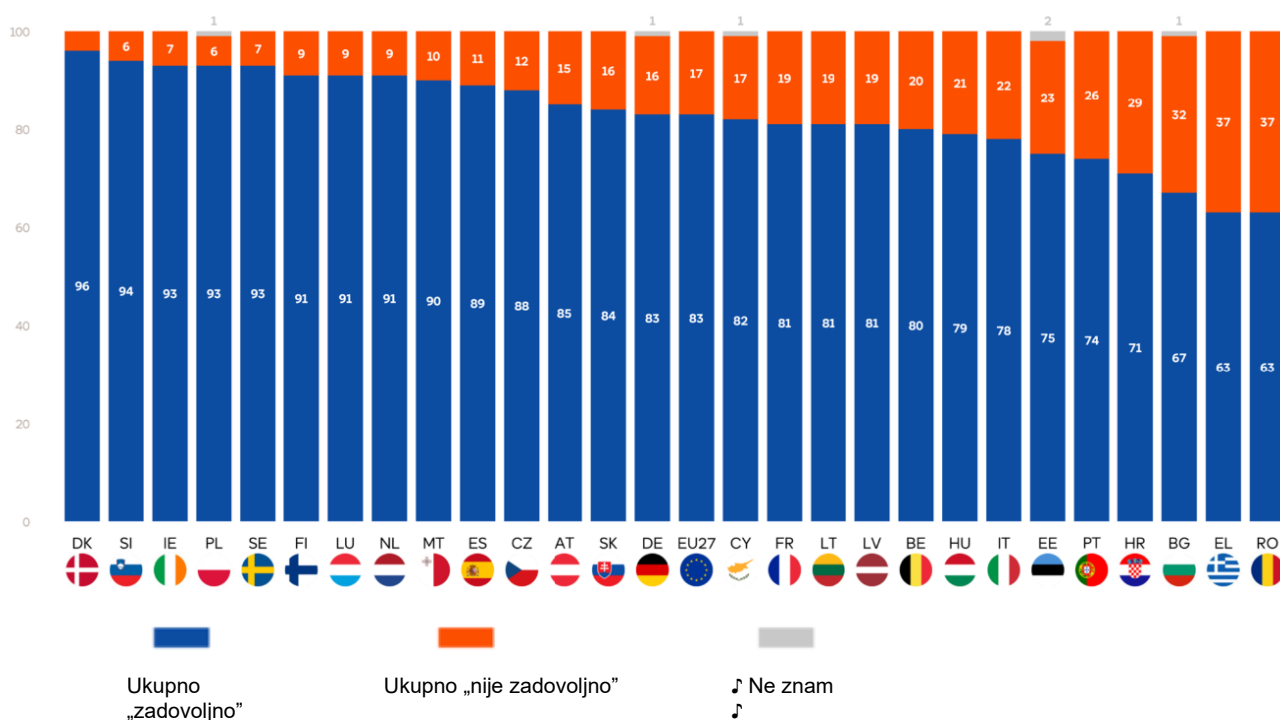
D790b Općenito, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste vrlo zadovoljni ili uopće niste zadovoljni kvalitetom života? (%)

Zadovoljstvo kvalitetom života u svim je državama članicama visoko, iako se razina zadovoljstva znatno razlikuje. Najviša razina zadovoljstva zabilježena je u Danskoj (96 %), a slijede je Slovenija (94 %) te Irska, Poljska i Švedska (sve 93 %), u kojima vrlo velika većina ispitanika navodi da je zadovoljna kvalitetom života. Na drugom kraju ljestvice zadovoljstvo ostaje stajalište većine, ali na znatno nižim razinama. Najniži udjeli zabilježeni su u Grčkoj i Rumunjskoj (po 63 %), nakon čega slijedi Bugarska (67 %), gdje je nezadovoljstvo u skladu s tim raširenije i iznosi do 37 % u Grčkoj i Rumunjskoj.

Općenito, ti nalazi upućuju na dosljedno visoke razine zadovoljstva u svim državama članicama, pri čemu nijedna zemlja ne izvješćuje manje od jasne većine zadovoljnih ispitanika. Međutim, uočene razlike naglašavaju određene razlike u percipiranoj kvaliteti života među zemljama, odražavajući različite društvene i gospodarske kontekste diljem Europske unije.

D70b Sve u svemu, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, nisu vrlo zadovoljni ili uopće nisu zadovoljni svojom kvalitetom života? (%)

Zadovoljstvo kvalitetom života razlikuje se među sociodemografskim skupinama, iako pozitivne procjene jasno prevladavaju u svim kategorijama.

Razlike među spolovima su ograničene. Muškarci imaju nešto veću vjerojatnost od žena da prijave da su zadovoljni (84 % naspram 82 %). Te su razlike i dalje male, što upućuje na to da spol ima samo manju ulogu u oblikovanju percepcije kvalitete života.

Uočene su izraženije varijacije među dobnim skupinama, pri čemu mlađi ispitanici pokazuju višu razinu zadovoljstva. Među osobama u dobi od 15 do 24 godine 92 % ispitanika izjavilo je da je zadovoljno kvalitetom života, u usporedbi s 80 % osoba u dobi od 55 godina i više, što je najniža razina među dobnim skupinama. Nezadovoljstvo se stalno povećava s godinama, s 8 % među najmlađim ispitanicima na 20 % među najstarijima, što upućuje na postupno smanjenje percipirane kvalitete života tijekom životnog vijeka.

Razlike prema razini obrazovanja posebno su izražene. Zadovoljstvo se znatno povećava sa završenim obrazovanjem, sa 74 % među ispitanicima s niskom razinom obrazovanja na 83 % među onima sa srednjom razinom obrazovanja i 91 % među visokoobrazovanim osobama. S druge strane, nezadovoljstvo je znatno veće među manje obrazovanim ispitanicima (26 % naspram 9 % među visokoobrazovanim ispitanicima), što ukazuje na velike nejednakosti u percipiranoj kvaliteti života povezane s obrazovanjem.

Posebno snažan odnos očit je kad se uzme u obzir financijska situacija ispitanika. Među onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena, zadovoljstvo naglo pada na 40%, dok većina (59%) izvješćuje o nezadovoljstvu. S druge strane, među ispitanicima koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s takvim poteškoćama, 92 % ih je zadovoljno, a samo 8 % nezadovoljno, pri čemu su oni koji se suočavaju s povremenim poteškoćama u padu između 69 % i 31 %. To naglašava vrlo snažnu vezu između gospodarske sigurnosti i percipirane kvalitete života.

Zamjenske varijable pokazuju jasne kontraste. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o Europskoj uniji navode više razine zadovoljstva (89 %), u usporedbi sa 68 % ispitanika s negativnom predodžbom, u kojima nezadovoljstvo raste na 32 %.

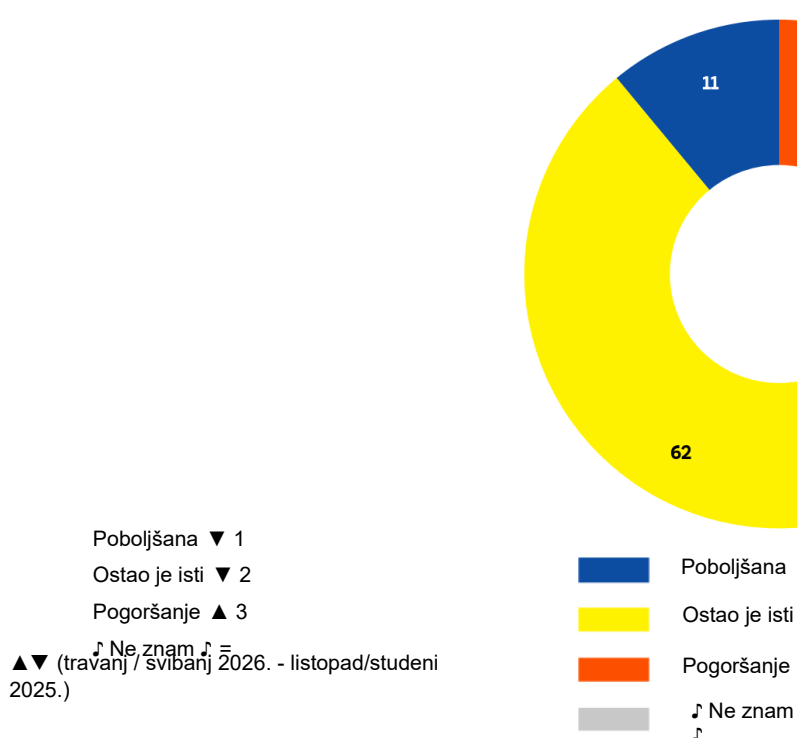
D70b Sve u svemu, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, nisu vrlo zadovoljni ili uopće nisu zadovoljni svojom kvalitetom života? (% – EU)

	Ukupno „suglasnost”	Ukupno „nesuglasnost”	Ne znam
EU-27	83	17	0
Spol			
Čovjek	84	16	0
Žena	82	18	0
Dob			
15- 24	92	5	0
25—39	84	16	0
40-54	83	17	0
>=55	80	20	0
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	74	26	0
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	83	17	0
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	91	9	0
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	87	13	0
Upravitelji	93	7	0
Ostali bijeli ovratnici	87	13	0
Ručni radnici	80	20	0
Kućni ljubimci	73	27	0
Nezaposleni	57	42	1
U mirovini	79	21	0
Studenti	92	7	1
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	40	59	1
S vremena na vrijeme	69	31	0
Gotovo nikada / nikad	92	8	0
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	83	17	0
Gradić male ili srednje veličine	84	16	0
Veliki grad	82	18	0
Slika EU-a			
Pozitivno	89	11	0
Neutralno	79	20	1
Negativan	68	32	0

Razvoj kvalitete života

Na razini EU-a percepciju promjena u kvaliteti života tijekom posljednjih 12 mjeseci uglavnom obilježava stabilnost, iako znatan udio ispitanika navodi pogoršanje. Ukupno 62 % Europljana izjavilo je da je njihova kvaliteta života ostala ista, što upućuje na to da su životni uvjeti većine građana ostali uglavnom stabilni. Istodobno, više od četvrtine ispitanika (27 %) navodi da se njihova kvaliteta života pogoršala, dok samo relativno mali udio (11 %) navodi da se poboljšala. Stoga je ravnoteža odgovora i dalje očito negativna, pri čemu su oni koji su prijavili pogoršanje brojniji od onih koji su primijetili poboljšanje. U usporedbi s prethodnim valom u listopadu/studenom 2025. ti su rezultati općenito i dalje relativno stabilni.

QA16 Koja je izjava najbliža vašem mišljenju? U posljednjih 12 mjeseci vaša kvaliteta života (ugoda ili proračun) ima ... (EU27) (%)

U državama članicama postoje različite predodžbe o tome kako se kvaliteta života razvijala tijekom posljednjih 12 mjeseci, iako je u svim zemljama i dalje najčešća predodžba da je kvaliteta života ostala ista.

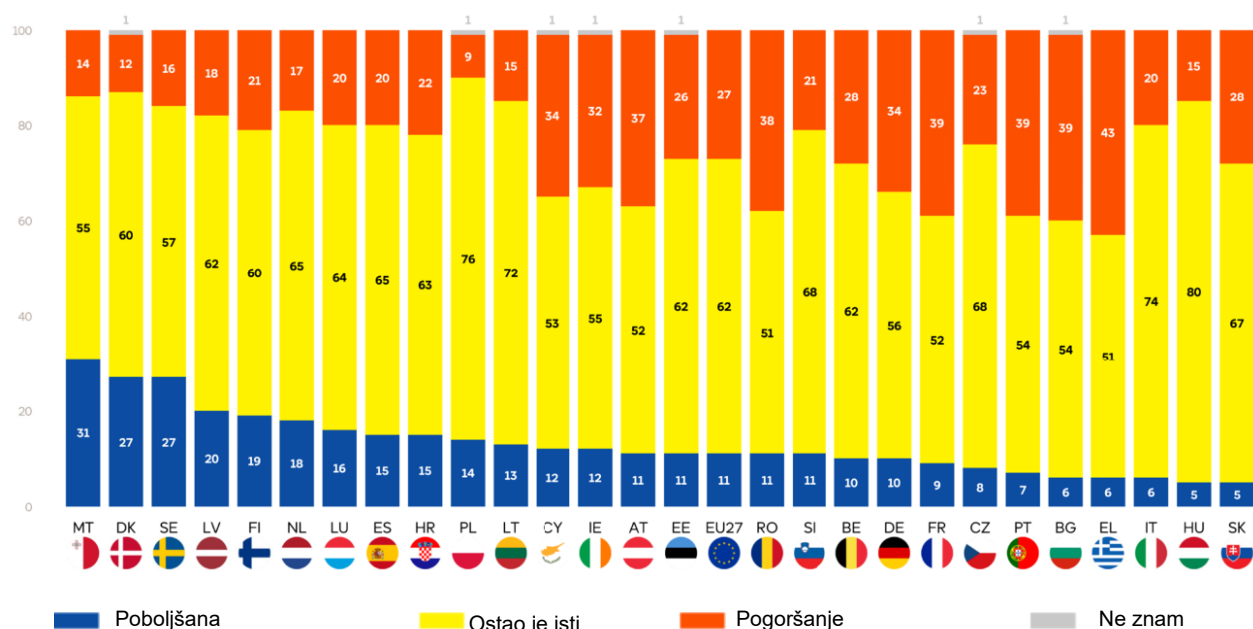
Najveći udjeli ispitanika koji su izjavili da im se kvaliteta života poboljšala zabilježeni su na Malti (31 %), a slijede ih Danska i Švedska (obje 27 %) te Latvija (20 %), što upućuje na pozitivnija kretanja u tim zemljama. S druge strane, najniže razine uočenog poboljšanja zabilježene su u Mađarskoj i Slovačkoj (5 %) te Italiji, Grčkoj i Bugarskoj (6 %), što upućuje na to da se poboljšanja u tim kontekstima osjećaju mnogo manje.

U većini država članica jasna većina navodi da je njihova kvaliteta života ostala stabilna, s posebno visokim udjelima u Mađarskoj (80 %), Poljskoj (76 %) i Italiji (74 %).

Istodobno, znatan udio ispitanika izvješćuje o pogoršanju kvalitete života, uz znatne razlike među zemljama. Najviša razina zabilježena je u Grčkoj (43 %), a slijede je Francuska, Portugal i Bugarska (svih 39 %) te Rumunjska (38 %), što upućuje na raširenu percepciju smanjenja životnih uvjeta u tim zemljama.

Općenito, ti nalazi naglašavaju raznoliku sliku u cijeloj Europskoj uniji: iako je stabilnost i dalje dominantna percepcija u većini država članica, ravnoteža između poboljšanja i pogoršanja znatno se razlikuje.

QA16 Koja je izjava najbliža vašem mišljenju? U posljednjih 12 mjeseci vaš kvaliteta života (udobnost ili proračun) ima... (%)

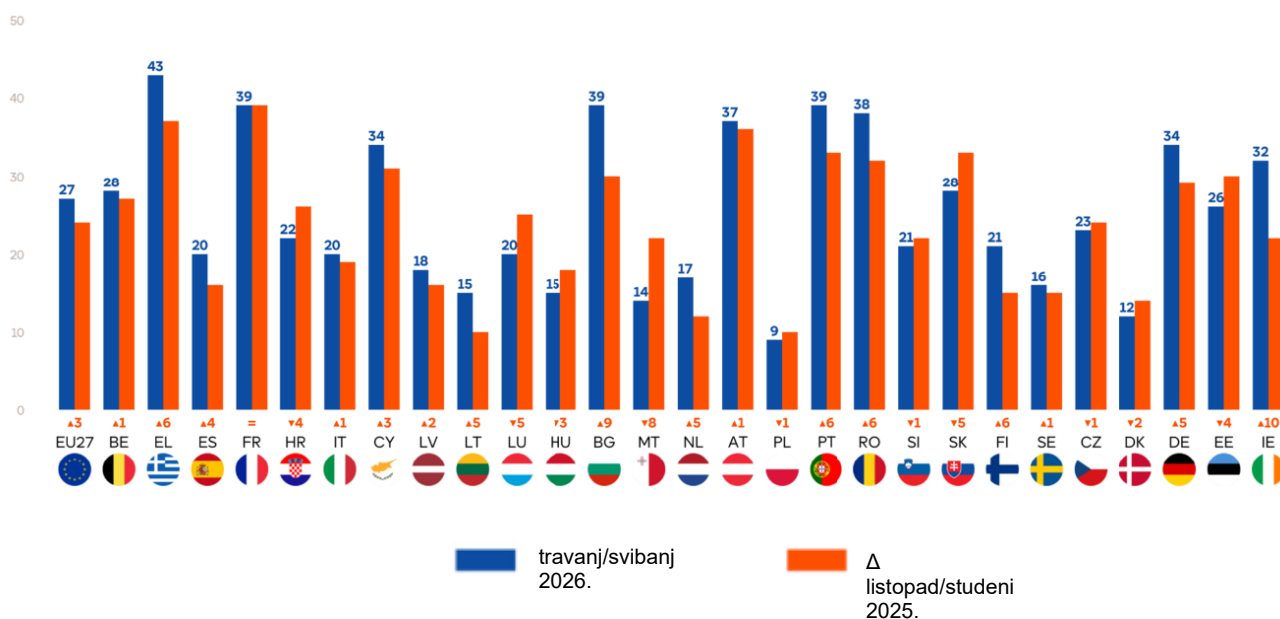

Promjene u razdoblju od jeseni 2025. do proljeća 2026. ukazuju na pogoršanje percipirane kvalitete života u nizu država članica, iako se opseg razlikuje među zemljama.

Najznačajnija povećanja udjela ispitanika koji su prijavili pogoršanje zabilježena su u Irskoj (+10 postotnih bodova) i Bugarskoj (+9 postotnih bodova), nakon čega slijede Grčka, Portugal, Rumunjska i Finska (sve +6 postotnih bodova). Ta kretanja upućuju na očito pogoršanje percepcije u nekoliko država članica. Međutim, iako je u većini tih zemalja pogoršanje već bilo relativno rašireno, Finska se ističe kao iznimka jer do povećanja dolazi s relativno niske početne razine.

S druge strane, neke države članice pokazuju relativnu stabilnost ili poboljšanje percepcije. Udio ispitanika koji su prijavili pogoršanje smanjio se u Malti (–8 postotnih bodova) i Luksemburgu (–5 postotnih bodova), što upućuje na pozitivniji razvoj u tim zemljama.

QA16 Koja je izjava najbliža vašem mišljenju? U posljednjih 12 mjeseci vaša kvaliteta života (ugoda ili proračun) ima... - Pogoršanje (%)

Percepcije o tome kako se kvaliteta života razvijala tijekom posljednjih 12 mjeseci razlikuju se među socio-demografskim skupinama i skupinama u stavovima, iako je stabilnost i dalje najčešće prijavljena procjena u svim kategorijama.

Razlike među spolovima su ograničene. Muškarci su malo vjerojatniji od žena da će prijaviti poboljšanje (12% naspram 10%), dok su žene malo vjerojatnije da će reći da im se kvaliteta života pogoršala (28% naspram 26%). Udio koji navodi da je njihova situacija ostala ista jednak je (62 %), što upućuje na uglavnom slična iskustva između muškaraca i žena.

Pojavljaju se izraženije razlike među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici navode pozitivnija kretanja, pri čemu 18 % osoba u dobi od 15 do 24 godine navodi da se njihova kvaliteta života poboljšala, u usporedbi sa samo 7 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima. Istodobno se s godinama bilježi pogoršanje udjela, sa 17 % među najmlađom skupinom na 29 % među osobama u dobi od 40 godina i starijima.

Razlike su vidljive i na razini obrazovanja. Ispitanici s višom razinom obrazovanja imaju veću vjerojatnost da će prijaviti poboljšanja (15 % u odnosu na 7 %) i manju vjerojatnost da će prijaviti pogoršanje (23 % u odnosu na 34 %) od onih s niskom razinom obrazovanja. Vjerojatnije je da će osobe sa srednjom razinom obrazovanja prijaviti stabilnost (64 % u odnosu na 59 % osoba s niskom razinom obrazovanja). Ovi rezultati naglašavaju jasnu povezanost između obrazovnih postignuća i percepcije promjene kvalitete života.

Pri razmatranju financijske situacije ispitanika primijećena je posebno snažna veza. Među onima koji se suočavaju s poteškoćama u plaćanju računa većinu vremena, 64 % prijavilo je pogoršanje kvalitete života, dok je samo 7 % izvijestilo o poboljšanju. S druge strane, među onima koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s takvim poteškoćama, udio koji prijavljuje pogoršanje pada na 20 %, dok 13 % izvješćuje o poboljšanjima i 67 % stabilnosti. Ispitanici koji se povremeno suočavaju s poteškoćama zauzimaju srednji položaj (38 % pogoršano u odnosu na 7 % poboljšano). Time se naglašava snažna veza između gospodarske ranjivosti i percepcije sve lošijih životnih uvjeta.

Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u vjerojatnije će izvijestiti o poboljšanjima (14 %), a manja je vjerojatnost da će izvijestiti o pogoršanju (20 %) u usporedbi s onima s negativnom predodžbom, među kojima je samo 7 % ispitanika izvijestilo o poboljšanjima, a gotovo polovina (48 %) o pogoršanju. Nadalje, 66 % osoba s pozitivnom predodžbom izvijestilo je o stabilnosti u usporedbi s 44 % osoba koje imaju negativnu predodžbu o EU-u.

naposljetku, zadovoljstvo kvalitetom života snažno je povezano s percepcijom razvoja kvalitete života tijekom posljednjih 12 mjeseci. Među ispitanicima koji su zadovoljni kvalitetom života, samo 21% smatra da se ona pogoršala, dok ovaj negativni stav jasno dominira među onima koji nisu zadovoljni (55%).

QA16 Koja je izjava najbliža vašem mišljenju? U posljednjih 12 mjeseci vaša kvaliteta života (ugoda ili proračun) ima... (% - EU)

	Poboljšana	Ostao je isti	Pogoršanje	Ne znam
EU-27	11	62	27	0
Spol				
Čovjek	12	62	26	0
Žena	10	62	28	0
Dob				
15- 24	18	64	17	1
25—39	16	57	27	0
40-54	11	60	29	0
>=55	7	64	29	0
Razina obrazovanja				
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	7	59	34	0
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	11	64	25	0
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	15	62	23	0
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	11	62	27	0
Upravitelji	17	61	22	0
Ostali bijeli ovratnici	12	62	26	0
Ručni radnici	13	59	28	0
Kućni ljubimci	7	61	32	0
Nezaposleni	9	51	39	1
U mirovini	6	64	30	0
Studenti	16	65	18	1
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	7	29	64	0
S vremena na vrijeme	7	55	38	0
Gotovo nikada / nikad	13	67	20	0
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	11	61	28	0
Gradić male ili srednje veličine	10	63	27	0
Veliki grad	13	61	26	0
Slika EU-a				
Pozitivno	14	66	20	0
Neutralno	8	64	28	0
Negativan	7	44	48	1
Zadovoljstvo kvalitetom života				
Zadovoljan	13	66	21	0
Nije zadovoljno	4	41	55	0

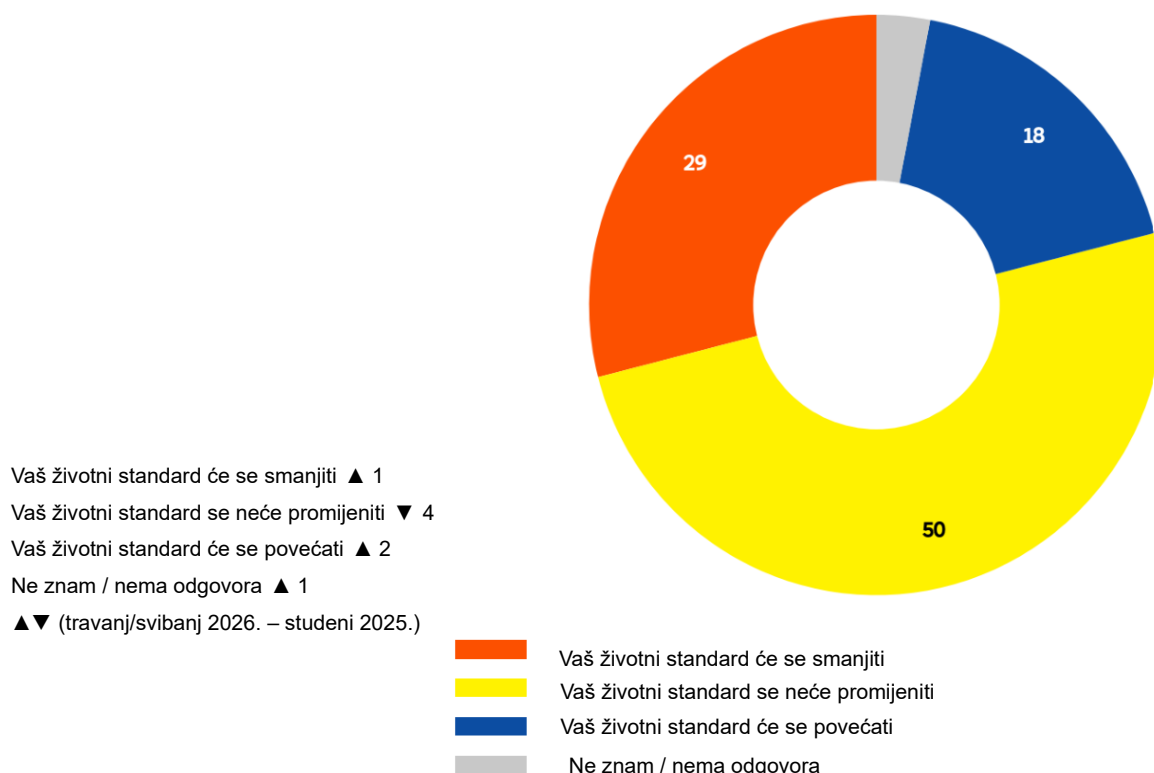
Razvoj životnog standarda

Od ispitanika se tražilo da procijene kako očekuju da će se njihov osobni životni standard razvijati tijekom sljedećih pet godina. U kontekstu gospodarske nesigurnosti, rastućih troškova života i dugoročnih strukturnih izazova, to pitanje pruža uvid u očekivanja Europljana o njihovoj budućoj materijalnoj dobrobiti.

Na razini EU-a očekivanja u pogledu budućeg životnog standarda uglavnom su obilježena stabilnošću, iako znatan udio ispitanika predviđa pogoršanje. Ukupno gledajući, polovina Europljana (50 %) očekuje da će njihov životni standard ostati nepromijenjen tijekom sljedećih pet godina, što je najčešći odgovor na to pitanje. To upućuje na to da se za mnoge ispitanike izgledi za budućnost smatraju relativno stabilnima, iako bez znatnog poboljšanja.

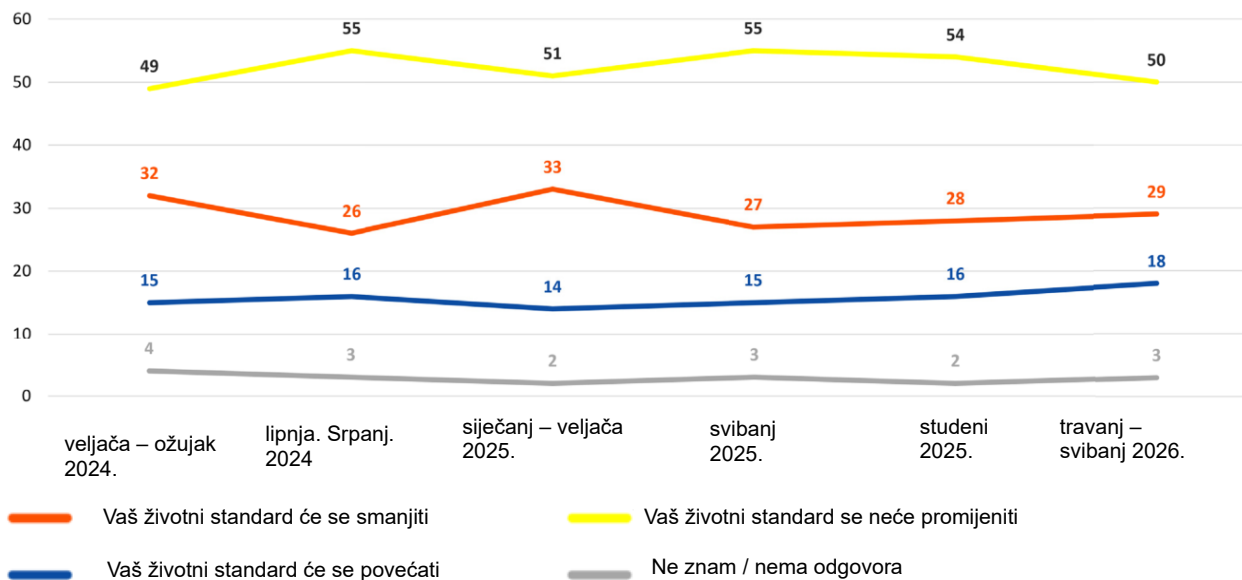
Istodobno, gotovo tri od deset ispitanika (29 %) smatra da će se njihov životni standard smanjiti, što upućuje na znatnu razinu zabrinutosti zbog budućih gospodarskih uvjeta. Nasuprot tome, manje od dva od deset (18%) očekuje da će se njihova situacija poboljšati, što upućuje na ograničeniji optimizam u pogledu osobnih gospodarskih izgleda.

Općenito, ti nalazi upućuju na to da, iako je stabilnost i dalje dominantno očekivanje, znatan udio Europljana predviđa pogoršanje njihovih životnih uvjeta, a relativno malo njih predviđa poboljšanje. Taj obrazac odražava oprezne i pomalo pesimistične izgleda za buduće osobne gospodarske izgleda diljem Europske unije.

Od studenoga 2025. kretanje je uglavnom blago smanjenje udjela ispitanika koji očekuju da će njihova situacija ostati nepromijenjena, a udio koji predviđa smanjenje ili povećanje nastavio je blago rasti.

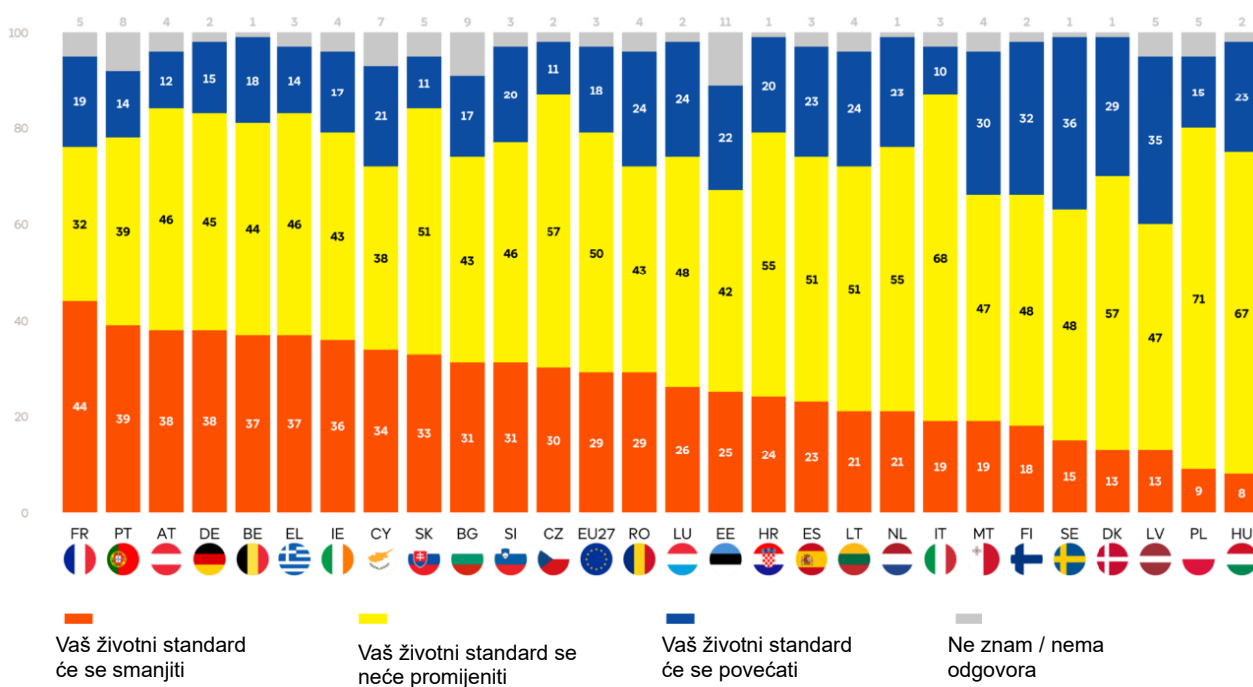
SD27 Kada razmišljate o tome kako će se vaš osobni životni standard razvijati tijekom sljedećih pet godina, koje od sljedećih izjava najbolje opisuju vaša očekivanja? (% – EU)

U državama članicama očekivanja u pogledu budućeg razvoja osobnog životnog standarda znatno se razlikuju, iako se u većini zemalja i dalje najčešće smatra da će životni standard ostati isti.

Većina ispitanika u većini država članica očekuje da će njihov životni standard ostati nepromijenjen, s posebno visokim udjelom u Poljskoj (71 %), Italiji (68 %) i Mađarskoj (67 %). Najveći udio ispitanika koji očekuju povećanje životnog standarda zabilježen je u Švedskoj (36 %), Latviji (35 %) i Finskoj (32 %), što upućuje na relativno snažniji optimizam u tim zemljama.

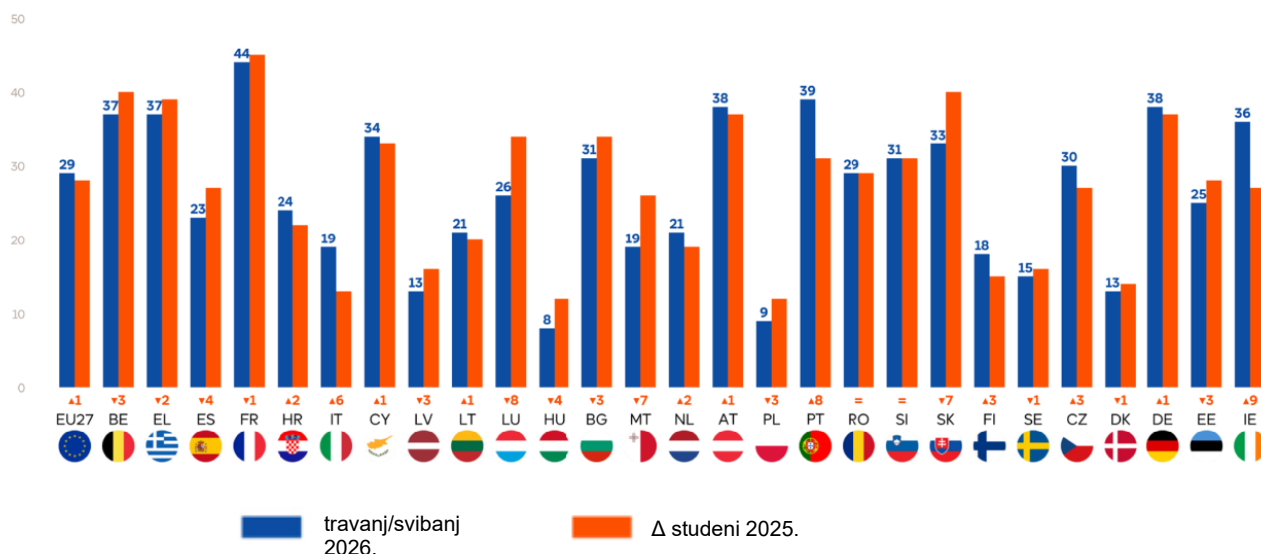
SD27 Kada razmišljate o tome kako će se vaš osobni životni standard razvijati tijekom sljedećih pet godina, koje od sljedećih izjava najbolje opisuju vaša očekivanja? (%)

Istodobno su očekivanja smanjenja životnog standarda relativno raširena u nekoliko država članica. Najveći udjeli zabilježeni su u Francuskoj (44 %), a slijede Portugal (39 %), Austrija i Njemačka (38 %), što upućuje na pesimističnije izgleda u tim zemljama.

Od studenoga 2025. najveća povećanja udjela ispitanika koji očekuju da će se njihov životni standard smanjiti zabilježena su u Irskoj (+9 postotnih bodova), Portugalu (+8 postotnih bodova) i Italiji (+6 postotnih bodova). S druge strane, najveća smanjenja zabilježena su u Luksemburgu (–8 postotnih bodova), a slijede Malta i Slovačka (obje –7 postotnih bodova).

SD27 Kada razmišljate o tome kako će se vaš osobni životni standard razvijati tijekom sljedećih pet godina, koje od sljedećih izjava najbolje opisuju vaša očekivanja? - Vaš životni standard će se smanjiti (%)

Percepcije o tome kako će se osobni životni standard razvijati tijekom sljedećih pet godina razlikuju se među sociodemografskim skupinama, iako je u gotovo svim skupinama i dalje najčešći stav da će životni standard ostati isti.

Razlike među spolovima relativno su ograničene. Muškarci imaju nešto manju vjerojatnost od žena da će očekivati pogoršanje (27 % u odnosu na 31 %) i veću vjerojatnost da će predvidjeti poboljšanje (19 % u odnosu na 16 %), dok slični udjeli u objema skupinama ne očekuju promjenu (oko 50–51 %). To upućuje na to da žene pokazuju nešto oprezniji pogled od muškaraca.

Izraženije razlike pojavljuju se među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici znatno su optimističniji, pri čemu 38 % osoba u dobi od 15 do 24 godine očekuje povećanje životnog standarda, u usporedbi sa samo 7 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima. S druge strane, očekivanja o padu stalno rastu s dobi, s 17 % među najmlađim ispitanicima na 34 % među osobama u dobi od 55 godina i starijima. Istodobno, vjerojatnije je da će stariji ispitanici očekivati stabilnost (56 % među osobama u dobi od 55 i više godina), što upućuje na pomak prema opreznijim i manje optimističnim izgledima s dobi.

Razlike u razini obrazovanja također su očite. Ispitanici s niskom razinom obrazovanja najpesimističniji su, pri čemu 36 % očekuje pad, a samo 11 % predviđa poboljšanje. S druge strane, osobe s visokom razinom obrazovanja optimističnije su: 24% očekuje povećanje, dok samo 26% predviđa pad. Ispitanici sa srednjom razinom obrazovanja spadaju među te skupine i vjerojatnije je da će očekivati stabilnost (54 %). Ti rezultati upućuju na jasnu povezanost između stečenog obrazovanja i povjerenja u budući životni standard.

Zamijećen je posebno snažan odnos u pogledu financijske situacije ispitanika. Među onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena, većina (55%) očekuje da će se njihov životni standard smanjiti, dok samo 14% predviđa poboljšanje. To je u oštroj suprotnosti s ispitanicima koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s takvim poteškoćama, među kojima 24 % očekuje pad, a 18 % očekuje poboljšanje, dok većina (55 %) predviđa stabilnost. To naglašava vrlo snažnu vezu između financijske ranjivosti i pesimističnih očekivanja o budućem životnom standardu.

Među ispitanicima s pozitivnom predodžbom o EU-u očekivanja su povoljnija, 21 % ih očekuje poboljšanje, a 22 % smanjenje, u usporedbi s 49 % onih s negativnom predodžbom o EU-u koji očekuju pogoršanje, a samo 13 % očekuje poboljšanje. Finally, zadovoljstvo kvalitetom života snažno je povezano s očekivanjima u pogledu evolucije životnog standarda. Među ispitanicima koji

su zadovoljni kvalitetom života, samo 24% očekuje pad, dok pesimizam jasno dominira među onima koji nisu zadovoljni (49%).

SD27 Kada razmišljate o tome kako će se vaš osobni životni standard razvijati tijekom sljedećih pet godina, koje od sljedećih izjava najbolje opisuju vaša očekivanja? (% – EU)

	Vaš životni standard će se smanjiti	Vaš životni standard se neće promijeniti	Vaš životni standard će se povećati	Ne znam / nema odgovora
EU-27	29	50	18	3
Spol				
Čovjek	27	51	19	3
Žena	31	50	16	3
Dob				
15- 24	17	41	38	4
25—39	24	45	28	3
40-54	30	51	16	3
>=55	34	56	7	3
Razina obrazovanja				
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	36	49	11	4
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	26	54	17	3
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	26	47	24	3
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	25	51	22	2
Upravitelji	25	49	24	2
Ostali bijeli ovratnici	29	52	16	3
Ručni radnici	29	51	18	2
Kućni ljubimci	30	57	10	3
Nezaposleni	31	36	26	7
U mirovini	36	56	5	3
Studenti	18	39	40	3
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	55	27	14	4
S vremena na vrijeme	35	45	17	3
Gotovo nikada / nikad	24	55	18	3
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	29	51	16	4
Gradić male ili srednje veliĉine	29	52	16	3
Veliki grad	27	48	22	3
Slika EU-a				
Pozitivno	22	55	21	2
Neutralno	29	53	14	4
Negativan	49	34	13	4
Zadovoljstvo kvalitetom života				
Zadovoljan	24	54	19	3
Nije zadovoljno	49	35	12	4

Sastavnice kvalitete života

Nadovezujući se na analizu načina na koji Europljani doživljavaju razvoj svoje kvalitete života tijekom posljednjih 12 mjeseci i svoja očekivanja u pogledu budućnosti, u ovom se odjeljku istražuje što sami građani smatraju ključnim sastavnicama dobre kvalitete života. To novo pitanje pruža komplementarnu perspektivu utvrđivanjem aspekata kojima Europljani daju prednost pri ocjenjivanju svoje dobrobiti. Povezivanjem tih prioriteta s ranijim nalazima o percipiranim promjenama i budućim očekivanjima pruža se vrijedan uvid u čimbenike koji oblikuju opću procjenu građana o njihovim životnim uvjetima.

Na razini EU-a Europljani uz širi skup socijalnih i strukturnih čimbenika najčešće povezuju dobru kvalitetu života sa zdravljem i financijskom sigurnošću.

Najčešće navedena komponenta je fizičko i mentalno zdravlje (51 %), čime se naglašava njezina središnja važnost za dobrobit u cijeloj Europskoj uniji. Nakon toga slijedi financijska situacija i sposobnost da si priuštite svakodnevni život (49 %), što naglašava ključnu ulogu gospodarske stabilnosti. Gotovo polovina ispitanika navodi kvalitetu i dostupnost zdravstvene skrbi (46 %), čime se jača snažan naglasak na čimbenicima povezanim sa zdravljem.

Socijalni aspekti također su visoko rangirani. Društveni život, uključujući obitelj, prijatelje i odnose (45 %), prepoznat je kao bitna sastavnica kvalitete života, što odražava važnost osobnih veza. Osim toga, četiri od deset ispitanika navodi sigurnost i kvalitetu hrane (40 %) te javnu i osobnu sigurnost (40 %), što upućuje na to da su i osnovne potrebe i osjećaj sigurnosti važni čimbenici.

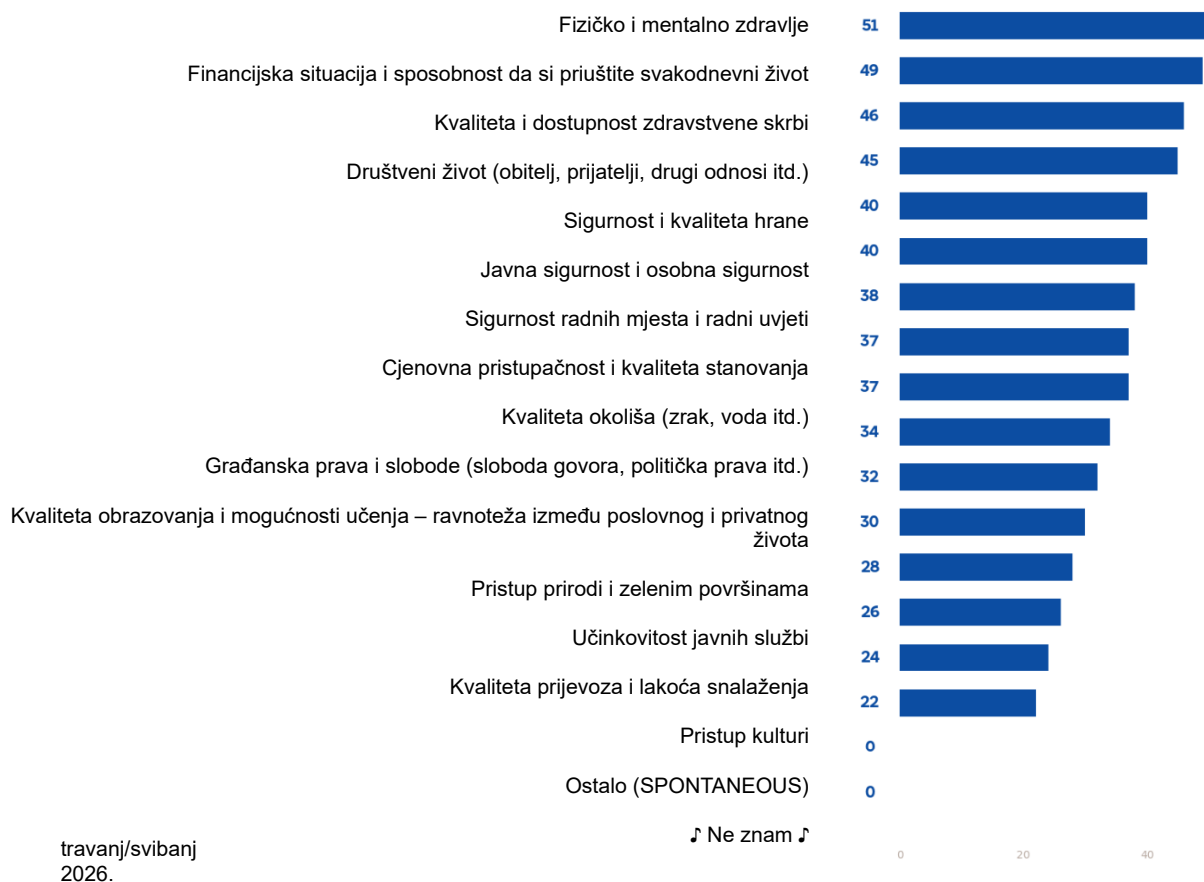
Istaknuti su i gospodarski i materijalni uvjeti. Znatno udio ispitanika istaknuo je sigurnost radnih mjesta i radne uvjete (38 %) te cjenovnu pristupačnost i kvalitetu stanovanja (37 %). Sličan udio naglašava kvalitetu okoliša (37 %), ukazujući na važnost okolišnih čimbenika u oblikovanju dobrobiti.

Otpribliže trećina ispitanika spomenula je skupinu čimbenika. To uključuje građanska prava i slobode (34 %), kvalitetu obrazovanja i mogućnosti učenja (32 %) te ravnotežu između poslovnog i privatnog života (30 %), što ukazuje na važnost koja se pripisuje ne samo materijalnim uvjetima nego i široj društvenoj i osobnoj dimenziji.

Ostali aspekti navode se rjeđe, ali su i dalje relevantni. Otpribliže četvrtina ispitanika navodi pristup prirodi i zelenim površinama (28 %), učinkovitost javnih usluga (26 %) te kvalitetu prijevoza i jednostavnost mobilnosti (24 %), dok manji udjeli upućuju na pristup kulturi (22 %).

Općenito, ti rezultati upućuju na to da Europljani kvalitetu života smatraju višedimenzionalnim konceptom u kojem se kombiniraju zdravlje, gospodarska sigurnost, sigurnost, socijalni odnosi i širi društveni uvjeti. Iako su zdravstveni i financijski čimbenici najistaknutiji, širok raspon elemenata pridonosi općoj percepciji dobrobiti građana.

Pitanje 13.: Ljudi mogu imati različita stajališta o „kvaliteti života“. Za vas, što je od sljedećeg najvažnije za dobru kvalitetu života? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (%)

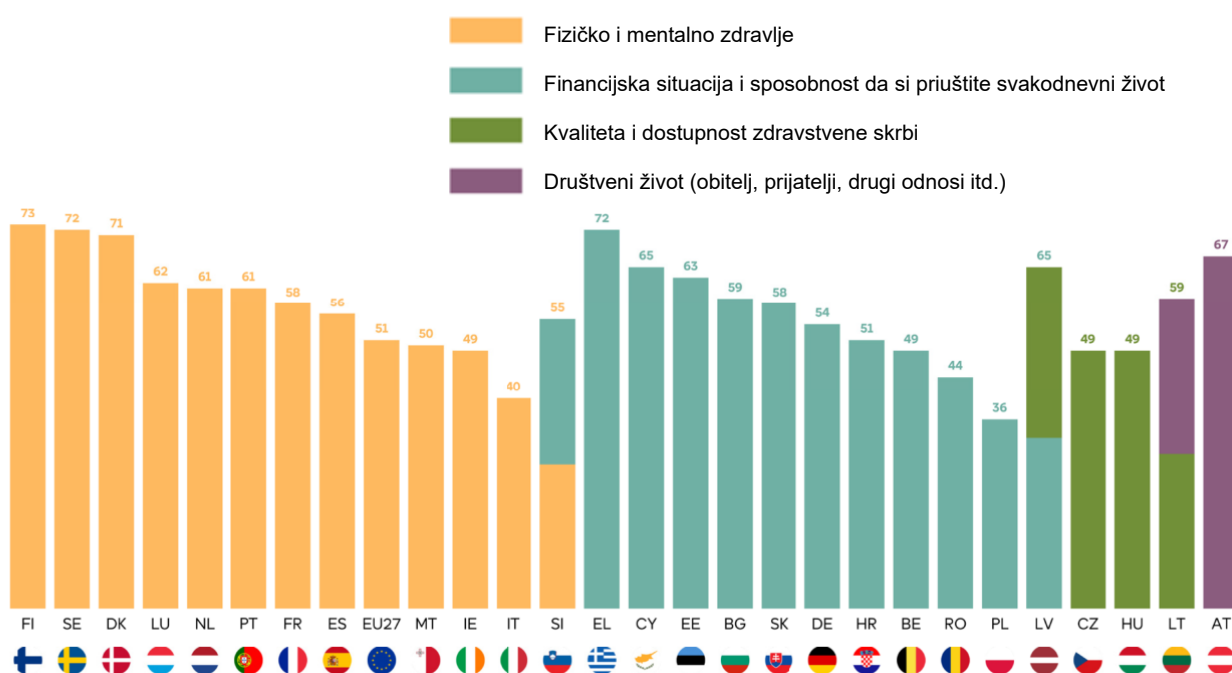
Na nacionalnoj razini fizičko i mentalno zdravlje najčešće se spominju u 12 država članica. U cijelom EU-u najmanje 40 % ispitanika navodi fizičko i mentalno zdravlje u 25 država članica, što odražava rašireni naglasak na zdravlju u oblikovanju kvalitete života. Najveći udjeli zabilježeni su u Finskoj (73 %), Švedskoj (72 %) i Danskoj (71 %).

financijska situacija i sposobnost da si priušti svakodnevni život vodeća je sastavnica u dvanaest država članica, posebno u Grčkoj (72 %), nakon koje slijede Cipar i Latvija (65 %) te Estonija (63 %), što upućuje na snažnu usmjerenost na gospodarsku sigurnost u tim zemljama. U Sloveniji su fizičko i mentalno zdravlje te financijska situacija jednako najčešće navedeni prioriteti (55 %), što upućuje na uravnoteženu važnost koja se pridaje i zdravstvenim i gospodarskim uvjetima.

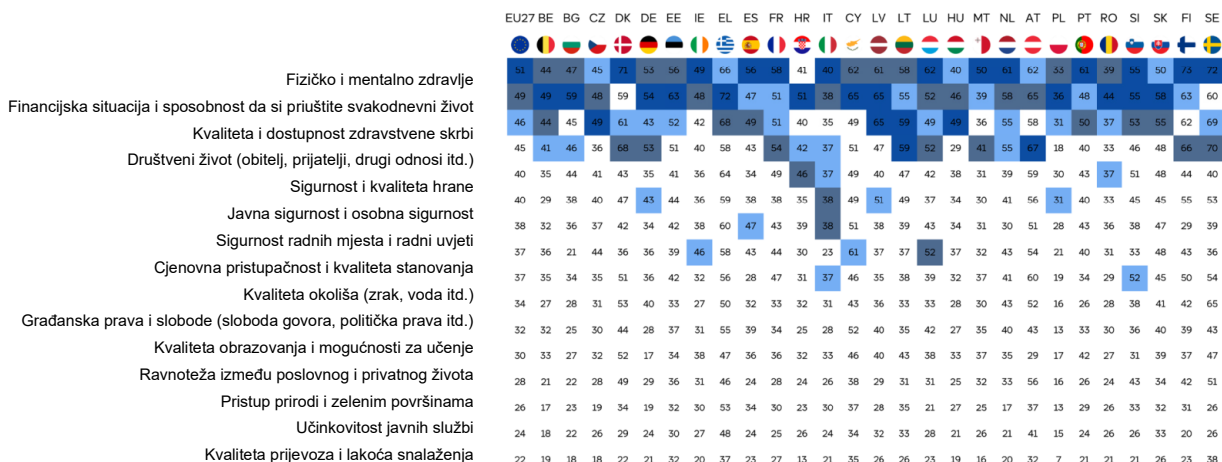
U četirima državama članicama kvaliteta i dostupnost zdravstvene skrbi najvažnija je sastavnica. Najveći udjeli zabilježeni su u Švedskoj (69 %), Grčkoj (68 %) i Latviji, gdje se ta komponenta, zajedno s financijskom situacijom, najčešće navodi (65 %).

naposljetku, društveni život (obitelj, prijatelji i odnosi) ističe se kao glavni prioritet u Austriji (67 %), dok se u Litvi jednako dijeli s kvalitetom i pristupačnošću zdravstvene skrbi (59 %).

Pitanje 13.: Ljudi mogu imati različita stajališta o „kvaliteti života”. Za vas, što je od sljedećeg najvažnije za dobru kvalitetu života? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (%)

Pitanje 13.: Ljudi mogu imati različita stajališta o „kvaliteti života”. Za vas, što je od sljedećeg najvažnije za dobru kvalitetu života? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (%)

Percepcije o tome što čini dobru kvalitetu života razlikuju se među sociodemografskim skupinama, iako je nekoliko ključnih dimenzija, posebno zdravlje, financijska sigurnost i zdravstvena skrb, dosljedno prioritet.

Razlike po spolu relativno su ograničene, iako se mogu primijetiti neke razlike. Žene imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca da daju prednost financijskoj situaciji (51 % u odnosu na 48 %), kvaliteti i dostupnosti zdravstvene skrbi (48 % u odnosu na 44 %) te sigurnosti i kvaliteti hrane (41 % u odnosu na 38 %). Općenito, rodne razlike i dalje su umjerene.

Uočene su izraženije razlike među dobnim skupinama, što odražava različite životne prioritete. Mlađi ispitanici stavljaju veći naglasak na društveni život (46 – 48 % među osobama u dobi od 15 do 39 godina u odnosu na 44 % među osobama u dobi od 55 godina i više), sigurnost zaposlenja (45 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina u odnosu na 32 %), cjenovnu pristupačnost i kvalitetu stanovanja (41 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina u odnosu na 33 %), obrazovanje i mogućnosti učenja (36 – 38 % u odnosu na 28 %), pristup kulturi (24 – 25 % u odnosu na 20 %) i ravnotežu između poslovnog i privatnog života (40 % među osobama u dobi od 25 do 39 godina u odnosu na 28 %). S druge strane, vjerojatnije je da će stariji ispitanici dati prednost fizičkom i mentalnom zdravlju (53 % među osobama u dobi od 55 godina i više u odnosu na 48 % među najmlađima), financijskoj situaciji (51 % u odnosu na 43 %) i dostupnosti zdravstvene skrbi (50 % u odnosu na 38 %), što odražava veću usmjerenost na zdravstvene i financijske aspekte.

Razlike prema razini obrazovanja također otkrivaju jasne obrasce. Ispitanici s višom razinom obrazovanja vjerojatnije će istaknuti širi raspon dimenzija, uključujući društveni život (49 % naspram 44 % osoba s niskom razinom obrazovanja), kvalitetu okoliša (43 % naspram 34 %), građanska prava i slobode (42 % naspram 29 %), obrazovanje (39 % naspram 26 %), ravnotežu između poslovnog i privatnog života (37 % naspram 24 %) te pristup prirodi i zelenim površinama (32 % naspram 25 %). Za ostale sastavnice ne postoje znatne razlike na temelju razine obrazovanja.

Primijećen je snažan odnos s financijskim stanjem ispitanika. Vjerojatnije je da će oni koji se suočavaju s poteškoćama u plaćanju računa većinu vremena dati prednost zdravlju (55 % u odnosu na 51 % onih koji se ne suočavaju s poteškoćama), financijskoj situaciji (55 % u odnosu na 49 %), sigurnosti radnih mjesta (43 % u odnosu na 37 %), pri čemu se relativno velika važnost pridaje cjenovnoj pristupačnosti i kvaliteti stanovanja (46 % u odnosu na 35 %) te učinkovitosti javnih usluga (31 % u odnosu na 25 %). S druge strane, ispitanici koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s financijskim poteškoćama vjerojatnije će spomenuti aspekte kao što su javna sigurnost (40 % u odnosu na 37 %) i kvaliteta okoliša (38 % u odnosu na 33 %), što ukazuje na pomak prema manje neposrednim problemima kada su gospodarski pritisci niži.

Konačno, postoje male razlike u usporedbi onih koji su zadovoljni svojom kvalitetom života i onih koji to nisu. Ispitanici koji nisu zadovoljni kvalitetom života imaju nešto veću vjerojatnost da će spomenuti svoju financijsku situaciju kao važnu komponentu (54% naspram 49% za one koji su zadovoljni). S druge strane, ispitanici zadovoljni kvalitetom života češće spominju društveni život (46 % naspram 42 % za one koji nisu zadovoljni), građanska prava (35 % naspram 31 %), obrazovanje (33 % naspram 26 %) i pristup prirodi (29 % naspram 25 %).

Pitanje 13.: Ljudi mogu imati različita stajališta o „kvaliteti života“. Za vas, što je od sljedećeg najvažnije za dobru kvalitetu života?
(MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (% – EU)

	Fizičko i mentalno zdravlje	financijska situacija i sposobnost da si priuštite svakodnevni život	Kvaliteta i dostupnost zdravstvene skrbi	Društveni život (obitelj, prijatelji, drugi odnosi itd.)	Javna sigurnost i osobna sigurnost	Sigurnost i kvaliteta hrane	Sigurnost radnih mjesta i radni uvjeti
EU-27	51	49	46	45	40	40	38
Spol							
Čovjek	51	48	44	45	39	38	39
Žena	52	51	48	46	40	41	38
Dob							
15- 24	48	43	38	46	36	36	37
25—39	51	50	44	48	41	41	45
40-54	50	50	44	45	40	39	44
>=55	53	51	50	44	40	40	32
Razina obrazovanja							
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	52	50	46	44	39	40	36
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	48	49	44	44	40	40	39
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	55	50	48	49	41	39	39
Socioprofesionalna kategorija							
Samozaposlena osoba	46	50	43	44	39	38	39
Upravitelji	54	51	45	50	43	39	41
Ostali bijeli ovratnici	50	50	44	47	40	42	45
Ručni radnici	49	50	45	44	39	38	47
Kućni ljubimci	53	53	47	44	37	43	39
Nezaposleni	56	53	46	47	38	43	49
U mirovini	54	50	51	43	4	42	26
Studenti	49	43	37	48	37	35	35
Poteškoće s plaćanjem računa							
Većinu vremena	55	55	48	46	37	42	43
S vremena na vrijeme	49	49	45	43	40	40	40
Gotovo nikada / nikad	51	49	46	46	40	39	37
Subjektivna urbanizacija							
Ruralno područje ili selo	50	48	45	44	39	39	37
Gradić male ili srednje veličine	51	50	45	45	40	39	37
Veliki grad	53	51	48	47	42	42	42
Slika EU-a							
Pozitivno	49	48	46	46	40	40	38
Neutralno	52	49	45	45	39	39	39
Negativan	53	54	48	46	43	i	40
Zadovoljstvo kvalitetom života							
Zadovoljan	51	49	45	46	40	39	38
Nije zadovoljno	53	54	48	42	39	42	40

Pitanje 13.: Ljudi mogu imati različita stajališta o „kvaliteti života”. Za vas, što je od sljedećeg najvažnije za dobru kvalitetu života? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (% – EU)

	Fizičko i mentalno zdravlje	financijska situacija i sposobnost da si priuštite svakodnevni život	Kvaliteta i dostupnost zdravstvene skrbi	Društveni život (obitelji, prijatelji, drugi odnosi itd.)	Javna sigurnost i osobna sigurnost	Sigurnost i kvaliteta hrane	Sigurnost radnih mjesta i radni uvjeti	Cjenovna pristupačnost i kvaliteta stanovanja	Kvaliteta okoliša (zrak, voda itd.)	Građanska prava i slobode (sloboda govora, politička prava itd.)	Kvaliteta obrazovanja i mogućnosti za učenje	Ravnopost između poslovnog i privatnog života	Pristup prirodi i zelenim površinama	Učinkovitost javnih službi	Kvaliteta prijevoza i lakoća snalaženja	Pristup kulturi
EU-27	51	49	46	45	40	40	38	37	37	34	32	30	28	26	24	22
Spol																
Čovjek	51	48	44	45	39	38	39	36	36	35	32	31	28	27	24	21
Žena	52	51	48	46	40	41	38	37	38	34	32	30	29	25	24	22
Dob																
15- 24	48	43	38	46	36	36	37	38	36	36	38	31	27	22	25	24
25—39	51	50	44	48	41	41	45	41	39	38	36	40	29	25	26	26
40-54	50	50	44	45	40	39	44	38	37	34	34	36	29	26	25	22
>=55	53	51	50	44	40	40	32	33	37	32	26	22	27	28	24	20
Razina obrazovanja																
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	52	50	46	44	39	40	36	36	34	29	26	24	25	26	25	18
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	48	49	44	44	40	40	39	36	36	33	30	30	28	26	24	21
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	55	50	48	49	41	39	39	38	43	42	39	37	32	27	24	27
Socioprofesionalna kategorija																
Samozaposlena osoba	46	50	43	44	39	38	39	36	37	36	33	35	27	28	25	23
Upravitelji	54	51	45	50	43	39	41	38	41	39	39	39	31	27	23	26
Ostali bijeli ovratnici	50	50	44	47	40	42	45	40	39	35	33	39	30	27	26	23
Ručni radnici	49	50	45	44	39	38	47	39	34	32	30	35	29	24	24	20
Kućni ljubimci	53	53	47	44	37	43	39	36	36	32	30	25	26	27	27	19
Nezaposleni	56	53	46	47	38	43	49	46	36	36	32	32	26	27	25	24
U mirovini	54	50	51	43	4	42	26	32	37	32	25	17	27	28	23	19
Studenti	49	43	37	48	37	35	35	36	38	38	42	31	29	23	26	28
Poteškoće s plaćanjem računa																
Većinu vremena	55	55	48	46	37	42	43	46	33	34	30	30	27	31	27	23
S vremena na vrijeme	49	49	45	43	40	40	40	38	36	32	30	32	28	28	27	22
Gotovo nikada / nikad	51	49	46	46	40	39	37	35	38	36	32	30	29	25	23	22
Subjektivna urbanizacija																
Ruralno područje ili selo	50	48	45	44	39	39	37	34	34	32	30	30	26	25	23	19
Gradić male ili srednje veličine	51	50	45	45	40	39	37	36	37	34	30	29	28	26	24	22
Veliki grad	53	51	48	47	42	42	42	42	40	38	36	34	32	28	27	26
Slika EU-a																
Pozitivno	49	48	46	46	40	40	38	36	39	37	35	32	30	26	2	24
Neutralno	52	49	45	45	39	39	39	36	36	30	29	29	27	26	24	20
Negativan	53	54	48	46	43	i	40	39	36	34	28	29	27	28	26	21
Zadovoljstvo kvalitetom života																
Zadovoljan	51	49	45	46	40	39	38	36	38	35	33	3	29	26	24	22
Nije zadovoljno	53	54	48	42	39	42	40	39	35	31	26	28	25	27	25	20

Poboljšanje kvalitete života

Nadovezujući se na prethodni odjeljak, u kojem su se istraživale ključne sastavnice koje Europljani povezuju s dobrom kvalitetom života, u ovom se poglavlju ispituju područja u kojima ispitanici smatraju da bi promjene najviše poboljšale njihovu kvalitetu života. Dok ranija analiza identificira ono što ljudi najviše cijene, ovo pitanje pruža uvid u to gdje se najviše osjećaju neispunjene potrebe ili pritisci. Te perspektive zajedno omogućuju potpunije razumijevanje temelja dobrobiti i područja u kojima su poboljšanja najpotrebnija.

Rezultati na razini EU-a pokazuju da se gospodarski i zdravstveni čimbenici smatraju područjima u kojima bi promjene najviše poboljšale kvalitetu života, što potvrđuje važnost tih dimenzija utvrđenih u prethodnom odjeljku.

Najčešće navedeno područje je financijska situacija i sposobnost da si priuštite svakodnevni život (42 %), što je na prvom mjestu. Time se naglašava središnja uloga gospodarskih uvjeta u oblikovanju percipirane dobrobiti i upućuje na to da su financijski pritisci i dalje ključno pitanje za velik udio Europljana.

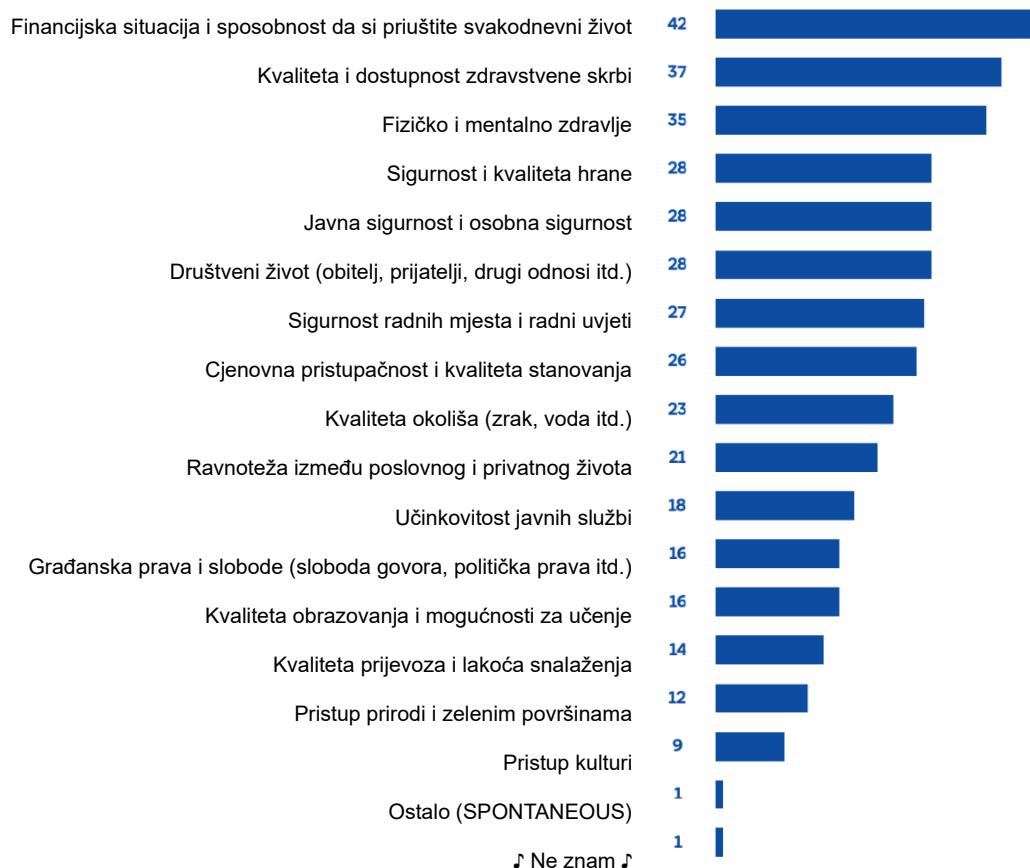
Nakon toga slijede kvaliteta i dostupnost zdravstvene skrbi (37 %) te fizičko i mentalno zdravlje (35 %), koje je navelo više od trećine ispitanika. Ti rezultati zajedno naglašavaju važnost ne samo zdravlja pojedinca, već i pristupa učinkovitim zdravstvenim sustavima kao ključnim pokretačima kvalitete života.

Drugu skupinu čimbenika navodi otprilike jedna četvrtina do jedna trećina ispitanika. To uključuje sigurnost i kvalitetu hrane (28 %), javnu sigurnost i osobnu sigurnost (28 %) te društveni život (28 %), što upućuje na to da su osnovne potrebe, sigurnost i socijalni odnosi i dalje važna područja u kojima se poboljšanja smatraju korisnima. Slično tome, često se spominju sigurnost radnih mjesta i radni uvjeti (27 %) te cjenovna pristupačnost i kvaliteta stanovanja (26 %), što upućuje na stalnu zabrinutost povezanu sa zapošljavanjem i uvjetima stanovanja.

Ostali aspekti smatraju se rjeđima, ali i dalje relevantnima. Otprilike jedna petina ispitanika navodi kvalitetu okoliša (23 %) i ravnotežu između poslovnog i privatnog života (21 %), dok manji udjeli navode učinkovitost javnih usluga (18 %), građanska prava i slobode (16 %) te kvalitetu obrazovanja i mogućnosti za učenje (16 %). Konkretnije aspekte, kao što su promet (14 %), pristup prirodi (12 %) i pristup kulturi (9 %), spominje relativno manje ispitanika.

Općenito, ti rezultati pokazuju da Europljani utvrđuju kombinaciju gospodarske sigurnosti, zdravlja i osnovnih životnih uvjeta kao područja u kojima bi poboljšanja imala najveći utjecaj na njihovu kvalitetu života. Iako ti prioriteti u velikoj mjeri odražavaju sastavnice istaknute u prethodnom pitanju, u njima se naglašavaju i područja u kojima se najsnažnije percipiraju razlike između očekivanja i stvarnosti, posebno u odnosu na financijske uvjete i pristup zdravstvenoj skrbi.

QA14ab U kojem od sljedećih područja možete najviše poboljšati kvalitetu života? Prvo? A onda? (MAX. 5. PRIMJENJIVAČI)
(%)

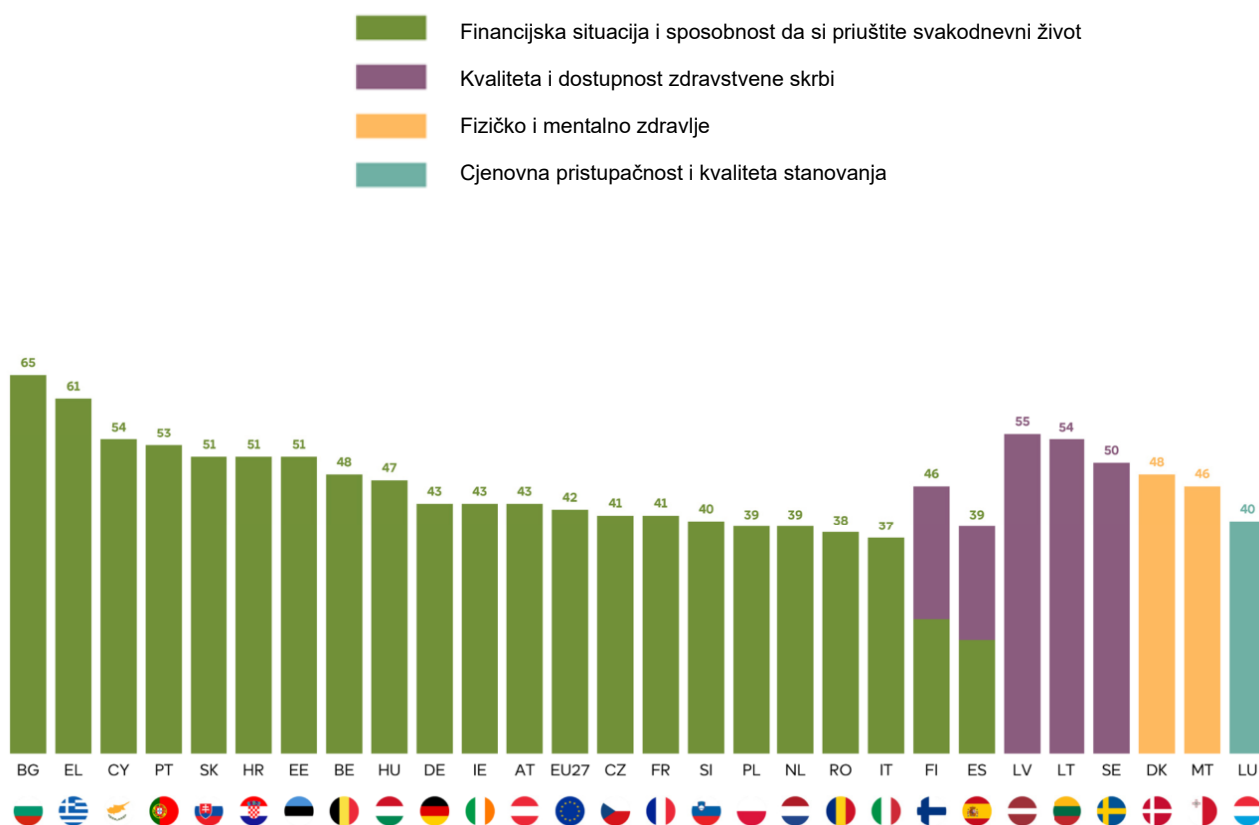
Na nacionalnoj razini financijska situacija i sposobnost da si priuštiti svakodnevni život pojavljuju se kao najčešće spomenuto područje u 21 državi članici, naglašavajući središnju važnost gospodarskih uvjeta u poticanju poboljšanja kvalitete života. Najveći udjeli zabilježeni su u Bugarskoj (65 %), a slijede je Grčka (61 %) te Cipar i Latvija (54 %). U cijelom EU-u financijsku situaciju spominje najmanje trećina ispitanika u svim državama članicama, što potvrđuje njezinu raširenu važnost. U Finskoj i Španjolskoj financijska situacija spominje se na istoj razini kao kvaliteta i dostupnost zdravstvene zaštite, što ukazuje na zajednički prioritet gospodarskih uvjeta i pružanja zdravstvene skrbi.

Kvaliteta i dostupnost zdravstvene skrbi vodeći je prioritet u pet zemalja. Najčešće se navodi u Latviji (55 %), Litvi (54 %) i Portugalu (51 %), čime se naglašava važnost zdravstvenih sustava u tim zemljama.

U dvije zemlje, fizičko i mentalno zdravlje pojavljuje se kao glavni prioritet: u Danskoj (48 %) i Malti (46 %), dok su cjenovna pristupačnost i kvaliteta stanovanja na prvom mjestu u Luksemburgu (40 %), što odražava posebne nacionalne pritiske povezane sa stanovanjem.

Općenito, ti nalazi upućuju na očitu prevlast financijskih problema u državama članicama, dok se čimbenici povezani sa zdravljem, posebno pristup zdravstvenoj skrbi, čine jednako važnima u nekoliko zemalja. Ta raspodjela naglašava zajedničke izazove diljem Europske unije i razlike koje oblikuju nacionalni konteksti.

QA14ab U kojem od sljedećih područja možete najviše poboljšati kvalitetu života? Prvo? A onda? (MAX. 5. PRIMJENJIVAČI)
(%)

QA14ab U kojem od sljedećih područja možete najviše poboljšati kvalitetu života? Prvo? A onda? (MAX. 5. PRIMJENJIVAČI) (%)

Percepcija područja u kojima bi promjene najviše poboljšale kvalitetu života razlikuje se među sociodemografskim skupinama.

Razlike po spolu su ograničene, ali mogu se primijetiti neke varijacije. Žene imaju nešto veću vjerojatnost od muškaraca da daju prednost kvaliteti i dostupnosti zdravstvene skrbi (40 % u odnosu na 34 %). Za ostale komponente varijacija je samo marginalna.

Izraženije razlike pojavljuju se među dobnim skupinama, odražavajući različite probleme u životnoj fazi. Mlađi ispitanici stavljaju veći naglasak na sigurnost radnih mjesta i radne uvjete (30 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine u odnosu na 17 % među osobama u dobi od 55 godina i više), cjenovnu pristupačnost i kvalitetu stanovanja (35 % u odnosu na 20 %), obrazovanje i mogućnosti učenja (29 % u odnosu na 10 %) te pristup kulturi (14 % u odnosu na 7 %). S druge strane, vjerojatnije je da će stariji ispitanici dati prednost kvaliteti i pristupačnosti zdravstvene skrbi (46 % među osobama u dobi od 55 godina i više u odnosu na 20 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine), fizičkom i mentalnom zdravlju (40 % u odnosu na 30 %), javnoj sigurnosti (31 % u odnosu na 24 %), sigurnosti i kvaliteti hrane (31 % u odnosu na 21 %), kvaliteti okoliša (26 % u odnosu na 21 %) i učinkovitosti javnih usluga (21 % u odnosu na 14 %), što upućuje na stavljanje većeg naglaska na pitanja povezana sa sigurnošću i zdravljem. Financijska situacija izraženija je među osobama u dobi od 25 do 54 godine (44 % naspram 37 % među najmlađom skupinom).

Razlike prema razini obrazovanja pokazuju manje kontrasta. Ispitanici s niskom razinom obrazovanja vjerojatnije će dati prednost kvaliteti i dostupnosti zdravstvene skrbi (41 % u odnosu na 35 %), fizičkom i mentalnom zdravlju (38 % u odnosu na 35 %) te društvenom životu (30 % u odnosu na 26 %), što upućuje na stavljanje većeg naglaska na osnovne potrebe. Za razliku od toga, za osobe s višim stupnjem obrazovanja relativno je vjerojatnije da će navesti ravnotežu između poslovnog i privatnog života (27 % u odnosu na 14 %), kvalitetu okoliša (26 % u odnosu na 21 %) te građanska prava i slobode (18 % u odnosu na 12 %), što odražava širu i dugoročniju perspektivu poboljšanja kvalitete života.

Primijećen je posebno snažan odnos s financijskim stanjem ispitanika. Među onima koji se suočavaju s poteškoćama u plaćanju računa većinu vremena, većina navodi financijsku situaciju (57 % naspram 39 % među onima koji se ne suočavaju s poteškoćama) kao glavno područje u kojem bi promjene poboljšale njihovu kvalitetu života. Ta skupina također stavlja veći naglasak na stanovanje (36 % naspram 24 %) i sigurnost radnih mjesta (31 % naspram 25 %), dok je za one u sigurnijim situacijama relativno vjerojatnije da će spomenuti šire elemente kao što su društveni život (28 % naspram 24 %), sigurnost hrane (29 % naspram 24 %) i kvaliteta okoliša (24 % naspram 17 %). Time se naglašava središnja uloga gospodarske ranjivosti u oblikovanju percipiranih prioriteta.

Konačno, postoje razlike u usporedbi onih koji su zadovoljni svojom kvalitetom života i onih koji to nisu. Ispitanici koji nisu zadovoljni kvalitetom života češće navode financijsku situaciju (52 % naspram 40 % onih koji su zadovoljni), zdravstvenu skrb (42 % naspram 36 %), zdravlje (38 % naspram 34 %), sigurnost zaposlenja (30 % naspram 26 %) i stanovanje (30 % naspram 25 %).

2026. | EB 105.3 3 Kvaliteta života

QA14ab U kojem od sljedećih područja možete najviše poboljšati kvalitetu života? prvo? A onda? (MAX. 5. PRIMJEDBE) (% – EU)

	financij ska situacij a i sposob nost da si priuštite svakod nevni život	Kvalitet a i dostup nost zdravst vene skrbi	Fizičko i mentaln o zdravlje	Društve ni život (obitelji, prijatelji , drugi odnosi itd.)	Javna sigurno st i osobna sigurno st	Sigurno st i kvalitet a hrane	Sigurno st radnih mjest i radni uvjeti	Cjenov na pristupa čnost i kvalitet a stanova nja	Kvalitet a okoliša (zrak, voda itd.)	Ravnop teža između poslovn og i privatno g života	Učinkov itost javnih službi	Građan ska prava i slobode (slobod a govora, političk a prava itd.)	Kvalitet a obrazov anja i mogućn osti za učenje	Kvalitet a prijevoz a i lakoća snalaže nja	Pristup prirodi i zelenim površin ama	Pristup kulturi	Ostalo (SPON TANEO US)	Ne znam
EU-27	42	37	35	28	28	28	27	26	23	21	18	16	16	14	12	9	1	1
Spol																		
Čovjek	42	34	34	27	28	28	28	26	23	21	18	17	16	14	13	9	1	1
Žena	42	40	36	28	28	28	25	25	23	21	18	15	16	15	12	8	1	1
Dob																		
15- 24	37	20	30	28	24	21	30	35	21	21	14	18	29	17	13	14	1	1
25—39	44	31	31	27	26	26	35	32	19	31	15	16	18	13	12	9	1	1
40-54	44	36	32	27	26	28	34	25	21	27	18	16	17	14	13	7	1	1
>=55	42	46	40	28	31	31	17	20	26	11	21	15	10	14	12	7	2	2
Razina obrazovanja																		
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	43	41	38	30	27	29	24	26	14	14	18	12	14	16	11	7	1	2
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	43	36	33	27	29	29	29	26	21	21	17	17	16	13	12	9	1	1
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	40	35	35	26	27	26	26	25	27	27	19	18	17	14	14	10	2	1
Socioprofesionalna kategorija																		
Samozaposlen a osoba	42	37	32	27	25	27	29	22	23	27	19	17	15	13	14	10	2	1
Upravitelji	40	32	32	26	29	27	32	24	26	32	19	17	18	13	14	9	2	1
Ostali bijeli ovratnici	44	36	31	28	27	26	33	29	22	28	16	17	16	15	13	8	1	1
Ručni radnici	44	36	31	28	27	28	35	29	17	25	16	15	16	13	11	7	0	1
Kućni ljubimci	45	41	32	26	28	30	22	22	20	17	24	13	16	18	9	7	1	1
Nezaposleni	47	32	38	27	25	22	40	39	15	23	14	16	14	13	12	7	1	2
U mirovini	41	48	44	28	31	33	11	19	28	7	21	16	9	14	12	7	2	2
Studenti	37	19	30	28	24	23	28	31	23	20	14	18	33	18	15	15	0	1
Poteškoće s plaćanjem računa																		
Većinu vremena	57	38	34	28	24	24	31	36	17	24	17	12	15	17	9	6	1	0
S vremena na vrijeme	48	35	34	27	28	27	31	28	20	22	18	17	16	15	12	9	0	1
Gotovo nikada / nikad	39	38	35	28	28	29	25	24	24	20	18	16	16	14	13	8	2	1
Subjektivna urbanizacija																		
Ruralno područje ili selo	41	38	35	27	26	29	28	22	20	21	19	15	16	14	11	8	1	2
Gradić male ili srednje veličine	42	38	34	28	28	28	26	25	24	19	18	16	15	13	13	8	1	1
Veliki grad	43	35	36	27	29	27	27	30	24	23	17	17	17	16	14	10	1	1
Slika EU-a																		
Pozitivno	40	36	34	28	27	28	26	25	25	23	18	17	17	15	14	10	1	1
Neutralno	43	37	36	28	28	28	28	26	21	19	17	14	15	13	12	8	1	1
Negativan	46	39	35	26	30	29	26	28	20	19	18	16	14	14	10	7	2	2
Zadovoljstvo kvalitetom života																		
Zadovoljan	40	36	34	28	28	28	26	25	24	21	17	16	16	14	13	9	1	1
Nije zadovoljno	52	42	38	27	27	29	30	30	18	20	20	14	13	16	10	7	0	1

Kvaliteta života u EU-u i drugim zemljama

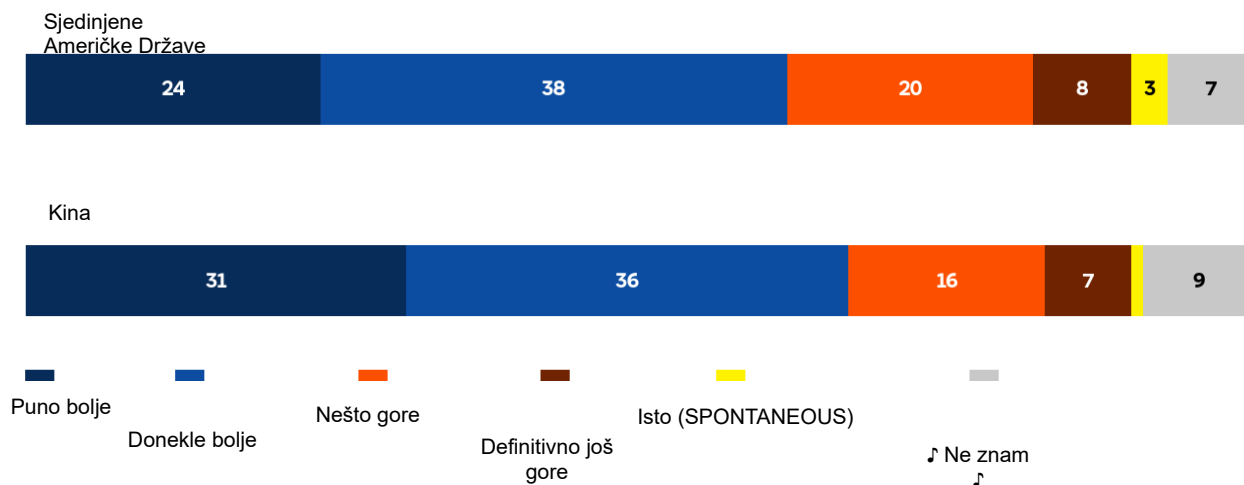
Nadovezujući se na prethodne odjeljke o kvaliteti života u Europskoj uniji, uključujući njezin razvoj, ključne sastavnice i područja u kojima su potrebna poboljšanja, u ovom se odjeljku percepcija stavlja u širi međunarodni kontekst. U njemu se istražuje kako Europljani procjenjuju kvalitetu života u Europskoj uniji u usporedbi s kvalitetom života u velikim globalnim akterima. Ta usporedba pruža uvid u to kako građani pozicioniraju EU na globalnoj razini i kako ocjenjuju njegovu kvalitetu života u odnosu na druge globalne sustave.

Na razini EU-a većina Europljana smatra kvalitetu života u Europskoj uniji boljom nego u SAD-u i Kini. U usporedbi sa Sjedinjenim Američkim Državama, velika većina ispitanika smatra da je kvaliteta života u EU-u bolja. Ukupno 62 % Europljana izjavilo je da je kvaliteta života u EU-u bolja nego u Sjedinjenim Američkim Državama, uključujući 24 % koji kažu da je mnogo bolja i 38 % koji kažu da je nešto bolja. S druge strane, 28 % ispitanika smatra da je kvaliteta života u EU-u lošija, uključujući 20 % onih koji kažu nešto lošije i 8 % onih koji kažu definitivno lošije. Mali dio smatra da je isti (3 %) ili ne može dati mišljenje (7 %).

Razlika je još izraženija u usporedbi s Kinom. Više od dvije trećine ispitanika (67 %) smatra da je kvaliteta života u EU-u bolja, uključujući 31 % ispitanika koji kažu mnogo bolje, a 36 % nešto bolje. Nasuprot tome, samo 23% vjeruje da je to gore, uključujući 16% nešto gore i 7% definitivno gore, dok 9% ne zna.

Općenito, ti nalazi upućuju na to da Europljani imaju pozitivan stav o kvaliteti života u EU-u u globalnoj usporedbi, posebno u usporedbi s Kinom. Iako su percepcije donekle uravnoteženije u usporedbi EU-a sa Sjedinjenim Američkim Državama, jasna većina i dalje smatra da EU nudi bolje životne uvjete, čime se jača položaj EU-a kao relativno povoljnog okruženja u pogledu kvalitete života.

Pitanje 15. Općenito, biste li rekli da je kvaliteta života u EU-u trenutno bolja ili lošija nego u svakoj od tih zemalja? (EU27) (%)

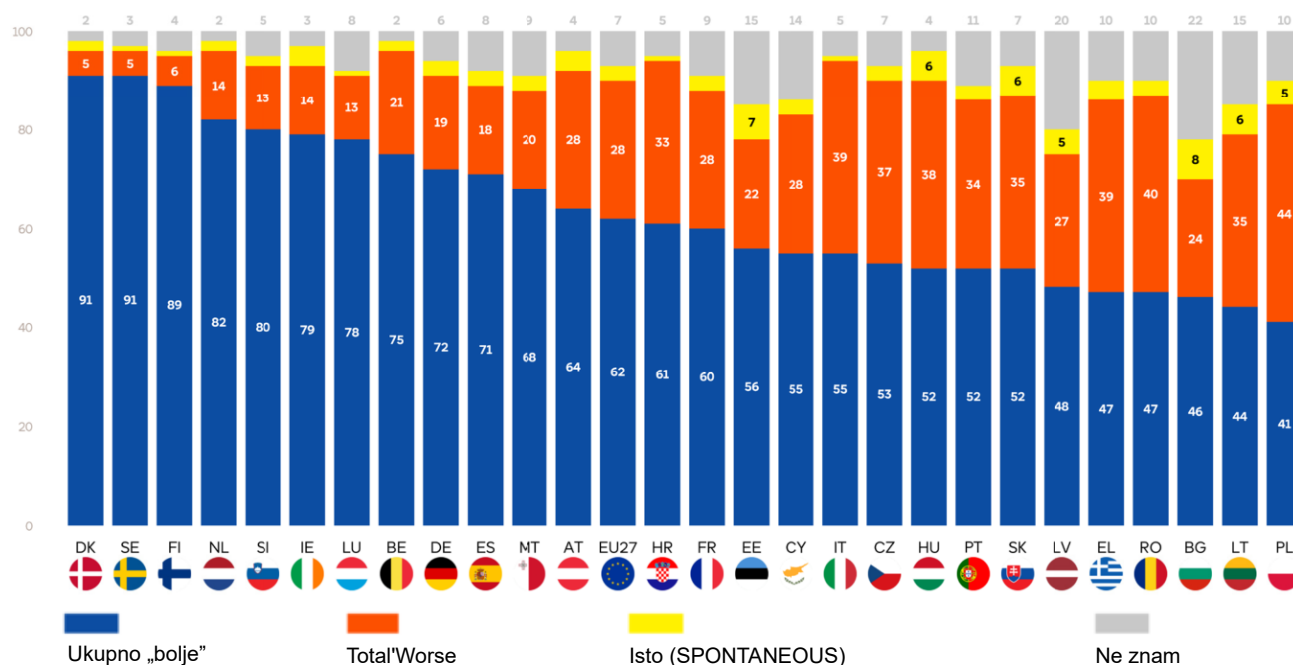

U svim državama članicama osim jedne većina ispitanika smatra da je kvaliteta života u Europskoj uniji bolja nego u Sjedinjenim Američkim Državama, iako se snaga te percepcije znatno razlikuje među zemljama.

Najveći udio ispitanika koji tvrde da je kvaliteta života u EU-u bolja zabilježen je u Danskoj i Švedskoj (91 %), Finskoj (89 %) i Nizozemskoj (82 %). S druge strane, najmanji udio ispitanika koji smatraju da EU nudi bolju kvalitetu života zabilježen je u Poljskoj (41 %), a slijede Litva (44 %), Bugarska (46 %) i Rumunjska (47 %). U tim su zemljama percepcije podijeljenije, a znatan dio ispitanika smatra da Sjedinjene Države nude bolje životne uvjete.

Kad je riječ o negativnim procjenama, najveći udio ispitanika koji tvrde da je kvaliteta života u EU-u lošija nego u Sjedinjenim Američkim Državama zabilježen je u Poljskoj (44 %), Rumunjskoj (40 %), Grčkoj i Italiji (39 %), što upućuje na kritičnija stajališta u tim zemljama. Poljska je jedina država članica u kojoj relativna većina tvrdi da je kvaliteta života u EU-u lošija nego u SAD-u.

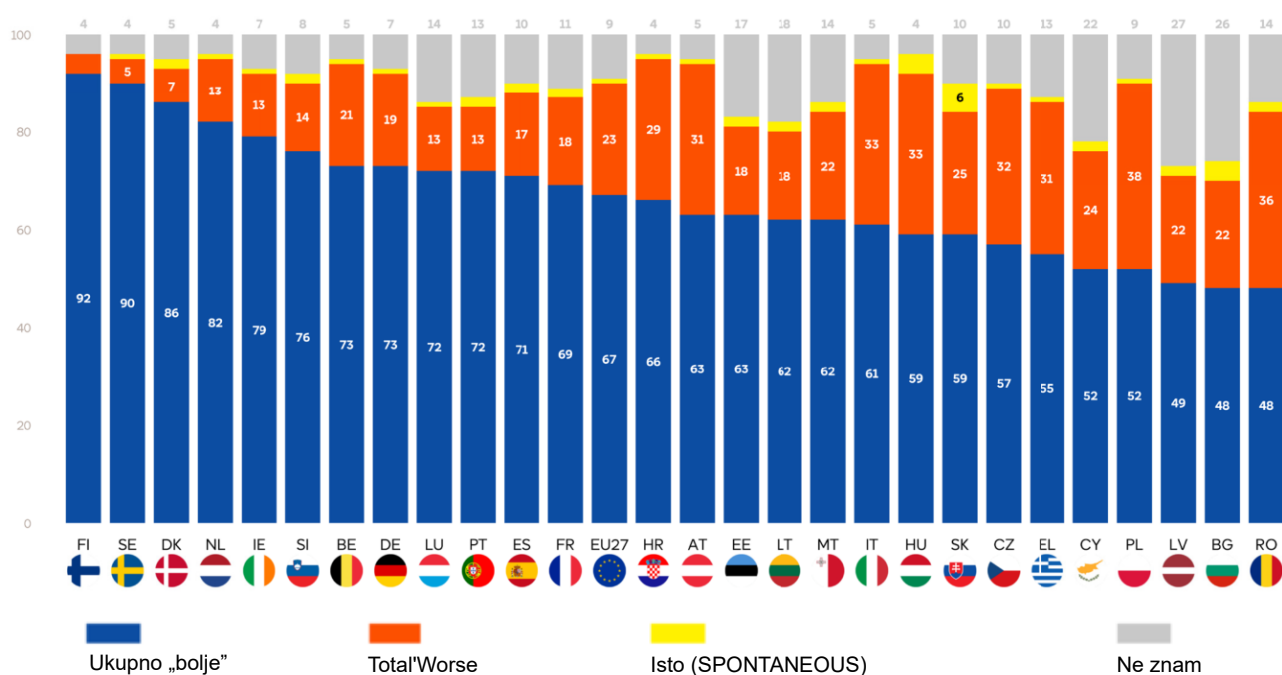
QA15.1 Općenito, biste li rekli da je kvaliteta života u EU-u trenutno bolja ili lošija nego u svakoj od tih zemalja? Sjedinjene Američke Države (%)

U svim državama članicama barem relativna većina ispitanika smatra da je kvaliteta života u Europskoj uniji bolja nego u Kini, s tim da je to posebno snažno i rašireno, iako se intenzitet razlikuje među zemljama.

Najveći udio ispitanika koji smatraju da je kvaliteta života u EU-u bolja nego u Kini zabilježen je u Finskoj (92 %), zatim u Švedskoj (90 %), Danskoj (86 %) i Nizozemskoj (82 %). S druge strane, najniži udjeli zabilježeni su u Bugarskoj i Rumunjskoj (48 %), Latviji (49 %), Poljskoj i Cipru (52 %), gdje je udio ispitanika koji smatraju da EU nudi bolju kvalitetu života niži, a mišljenja su podijeljenija. Kad je riječ o negativnim procjenama, najveći udio ispitanika koji tvrde da je kvaliteta života u EU-u lošija nego u Kini zabilježen je u Poljskoj (38 %), Rumunjskoj (36 %), Mađarskoj i Italiji (33 %) te Češkoj (32 %).

QA15.2 Općenito, biste li rekli da je kvaliteta života u EU-u trenutno bolja ili lošija nego u svakoj od tih zemalja? Kina (%)

Percepcije o tome kako se kvaliteta života u Europskoj uniji uspoređuje s kvalitetom života u Sjedinjenim Američkim Državama pokazuju ograničene razlike među sociodemografskim skupinama, pri čemu većina u svakoj kategoriji smatra da EU nudi bolju kvalitetu života. Međutim, unutar skupina stavova razlike su jasnije.

Razlike po spolu su zanemarive. Muškarci i žene navode identične udjele s obzirom na to da EU nudi bolju kvalitetu života od SAD-a (62 % u obje skupine), dok su razine negativnih procjena također vrlo slične (29 % među muškarcima i 27 % među ženama).

Razlike su i dalje relativno umjerene i među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici nešto su pozitivniji, pri čemu 64 % osoba u dobi od 15 do 24 godine tvrdi da EU nudi bolju kvalitetu života, u usporedbi sa 62 % osoba u dobi od 40 godina i više.

Razlike su izraženije prema razini obrazovanja. Ispitanici s visokom razinom obrazovanja znatno će vjerojatnije smatrati da EU nudi bolju kvalitetu života (71 %) u usporedbi s onima sa srednjom razinom obrazovanja (61 %), a posebno onima s niskom razinom obrazovanja (56 %). S druge strane, negativni stavovi češći su među manje obrazovanim ispitanicima (29 – 30 % u odnosu na 22 % među visokoobrazovanim ispitanicima), dok je nesigurnost veća i u toj skupini (12 % u odnosu na 4 %). Time se naglašava jasna veza između stečenog obrazovanja i pozitivne percepcije EU-a u usporedbi sa Sjedinjenim Američkim Državama.

Pri razmatranju financijske situacije ispitanika primjetan je snažan odnos. Među onima koji gotovo nikad ili nikad nemaju poteškoća s plaćanjem računa, 65 % smatra da EU nudi bolju kvalitetu života od SAD-a, u usporedbi s 55 % onih koji se suočavaju s poteškoćama, koji također imaju veću vjerojatnost da će izraziti negativna stajališta (34–35 % u odnosu na 25 %). Taj obrazac upućuje na to da je financijska ranjivost povezana s kritičnijom procjenom.

Čimbenici stavova pokazuju najjače kontraste. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u mnogo će vjerojatnije smatrati da EU nudi bolju kvalitetu života (71 % naspram 22 % lošije), dok se taj udio smanjuje na 57 % među onima s neutralnom predodžbom i na 49 % među onima s negativnom predodžbom, pri čemu 39 % smatra da EU nudi lošiju kvalitetu života.

Slično označen uzorak promatra se sa zadovoljstvom kvalitetom života. Među zadovoljnim ispitanicima 65 % ispitanika smatra da EU nudi bolju kvalitetu života, u usporedbi sa samo 50 % onih koji nisu zadovoljni, a za koje je također vjerojatnije da će izvijestiti o lošijim rezultatima EU-a (37 %).

Slično tome, percepcija o tome kako se kvaliteta života u Europskoj uniji uspoređuje s kvalitetom života u Kini ne pokazuje velike razlike među sociodemografskim skupinama kao u stavovima, s jasnom većinom u svim kategorijama s obzirom na to da EU nudi bolje životne uvjete.

Razlike među spolovima su minimalne. Muškarci i žene imaju gotovo identična stajališta, pri čemu 67 % muškaraca i 66 % žena smatra da EU nudi bolju kvalitetu života od Kine. Negativne procjene slično su bliske (24 % naspram 23 %), dok je za žene malo vjerojatnije da će prijaviti nesigurnost (10 % naspram 7 %).

Razlike među dobnim skupinama također su relativno ograničene. Udio u kojem se smatra da EU nudi bolju kvalitetu života kreće se u rasponu od 66 % do 68 % u svim dobnim kategorijama. Razlike prema razini obrazovanja su izraženije. Ispitanici s visokom razinom obrazovanja očito su najpozitivniji, pri čemu 75 % ispitanika smatra da EU nudi bolju kvalitetu života, u usporedbi sa 62 % ispitanika s niskom razinom obrazovanja. S druge strane, negativni stavovi češći su među manje obrazovanim ispitanicima (23–27 % naspram 18 % među visokoobrazovanim ispitanicima), dok je nesigurnost također veća (13 % naspram 6 %). Time se naglašava snažna veza između stečenog obrazovanja i povoljnije percepcije EU-a u globalnoj usporedbi.

Primijećen je i jasan odnos s financijskim stanjem ispitanika. Među onima koji gotovo nikad ili nikad nemaju poteškoća s plaćanjem računa, 70 % njih smatra da EU nudi bolju kvalitetu života, u usporedbi s 59–60 % među onima koji se suočavaju s financijskim poteškoćama, koji također imaju veću vjerojatnost da će izraziti negativna stajališta (29–30 % u odnosu na 20 %). To upućuje na to da je financijska ranjivost povezana s kritičnijim izgledima.

Čimbenici stavova pokazuju najjače kontraste. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u mnogo je vjerojatnije da će reći da je kvaliteta života u EU-u bolja (75 % naspram 18 % lošija), u usporedbi s 56 % onih s negativnom predodžbom, pri čemu negativne procjene iznose 32 %.

Slično izražen uzorak promatra se za zadovoljstvo kvalitetom života. Među ispitanicima koji su zadovoljni, 70 % ispitanika smatra da EU nudi bolju kvalitetu života, u usporedbi s 56 % onih koji nisu zadovoljni, a za koje je također vjerojatnije da će izraziti negativna stajališta (30 %).

QA15.1 Općenito, biste li rekli da je kvaliteta života u EU-u trenutačno bolja ili lošija nego u svakoj od tih zemalja?
Sjedinjene Američke Države (% – EU)

	Ukupno „bolje” 62	Ukupno „Worse” 28	Isto (SPONTANEOUS) 3	Ne znam 7
Spol				
Čovjek	62	29	3	6
Žena	62	27	3	8
Dob				
15- 24	64	28	3	5
25—39	63	28	3	6
40-54	62	29	3	6
>=55	62	26	3	9
Razina obrazovanja				
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	56	29	3	12
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3– 4)	61	30	3	6
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	71	22	3	4
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	60	30	5	5
Upravitelji	70	24	3	3
Ostali bijeli ovratnici	63	27	3	7
Ručni radnici	58	32	3	7
Kućni ljubimci	56	32	3	9
Nezaposleni	64	24	2	10
U mirovini	61	26	3	10
Studenti	68	25	2	5
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	55	34	2	9
S vremena na vrijeme	55	35	2	8
Gotovo nikada / nikad	65	25	3	7
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	60	29	3	8
Gradić male ili srednje veličine	63	27	3	7
Veliki grad	66	26	2	6
Slika EU-a				
Pozitivno	71	22	2	5
Neutralno	57	30	4	9
Negativan	49	39	3	9
Zadovoljstvo kvalitetom života				
Zadovoljan	65	25	3	7
Nije zadovoljno	50	37	3	10

QA15.2 Općenito, biste li rekli da je kvaliteta života u EU-u trenutačno bolja ili lošija nego u svakoj od tih zemalja? Kina (% – EU)

	Ukupno „bolje”	Ukupno „Worse”	Isto (SPONTANEOUS)	Ne znam
	67	23	1	9
Spol				
Čovjek	67	24	2	7
Žena	66	23	1	10
Dob				
15- 24	68	24	2	6
25—39	66	25	2	7
40-54	67	24	1	8
>=55	67	21	1	1
Razina obrazovanja				
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	62	23	2	13
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	64	27	1	1
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	75	18	1	6
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	68	24	2	6
Upravitelji	76	18	1	5
Ostali bijeli ovratnici	66	25	2	7
Ručni radnici	63	26	2	9
Kućni ljubimci	57	30	2	11
Nezaposleni	66	18	2	14
U mirovini	67	20	1	12
Studenti	70	23	1	6
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	59	29	1	11
S vremena na vrijeme	60	30	1	9
Gotovo nikada / nikad	70	20	2	8
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	64	24	2	10
Gradić male ili srednje veličine	68	22	1	9
Veliki grad	69	23	1	7
Slika EU-a				
Pozitivno	75	18	1	6
Neutralno	62	25	2	11
Negativan	56	32	2	10
Zadovoljstvo kvalitetom života				
Zadovoljan	70	21	1	8
Nije zadovoljno	56	30	1	13

4 PRIORITETI CITIZENSKA ZA EUROPSKI PARLAMENT

4. CITIZENSKESKE PRIORITIS ZA EUROPSKI PARLAMENT

U ovom se poglavlju razmatraju očekivanja Europljana u odnosu na Europski parlament ispitivanjem triju dimenzija: područja politike u kojima građani žele da im Parlament da prednost, vrijednosti za koje smatraju da bi ih Parlament trebao poštovati i njihova razina zadovoljstva demokracijom na nacionalnoj razini i na razini EU-a.

Općenito, nalazi pokazuju da su gospodarski problemi u središtu očekivanja građana, pri čemu pritisci povezani s troškovima života i pitanja povezana sa zapošljavanjem oblikuju prioritete politika. Osim tih materijalnih razmatranja, Europljani izražavaju snažna očekivanja da bi Europski parlament trebao djelovati kao čuvar temeljnih vrijednosti, posebno mira i demokracije. Finaly, iako većina građana navodi da je zadovoljna funkcioniranjem demokracije, razine zadovoljstva znatno se razlikuju među državama članicama, što upućuje na neujednačenu percepciju demokratske uspješnosti.

Prioriteti građana za Europski parlament

Ispitanici su upitani koja bi područja politike željeli da im Europski parlament da prednost. To pitanje odražava očekivanja građana u pogledu zakonodavnog i političkog programa Parlamenta, odražavajući pitanja koja smatraju najhitnijima u svakodnevnom životu i ona koja oblikuju srednjoročni i dugoročni smjer Europske unije.

Na razini EU-a inflacija, rast cijena i troškovi života i dalje su najčešće navedeni problem, pri čemu ih je 47 % ispitanika uvrstilo među svoje glavne prioritete. Taj se udio od studenoga 2025. povećao za 6 postotnih bodova, što je najznačajnija promjena u trenutačnom valu, što upućuje na to da su se pritisci na kupovnu moć i proračun kućanstava povećali, čime se ojačao njegov položaj vodećeg problema u cijeloj Europskoj uniji.

Gospodarstvo i otvaranje radnih mjesta na drugom su mjestu, na što upućuje 35 % ispitanika. Taj je udio nepromijenjen od studenoga 2025., što upućuje na to da i dalje postoje očekivanja od djelovanja EU-a za potporu gospodarskoj aktivnosti i zapošljavanju. Te dvije točke zajedno potvrđuju da gospodarska pitanja jasno dominiraju prioritetima građana na razini EU-a.

Obrana i sigurnost EU-a pomno prate, na što je spomenulo 34 % ispitanika, a razine su nepromijenjene u usporedbi s prethodnim valom. U kontekstu aktualnih geopolitičkih napetosti i sigurnosnih izazova, njegovo stalno isticanje naglašava kontinuiranu važnost uloge EU-a u osiguravanju stabilnosti i zaštite.

Javno zdravlje spominju i tri od deset ispitanika (30 %, – 2 p.b.), nakon čega slijede siromaštvo i socijalna isključenost (25 %, –3 p.b.). Oba područja i dalje izazivaju znatnu i stabilnu zabrinutost građana, posebno s obzirom na trenutačne gospodarske pritiske.

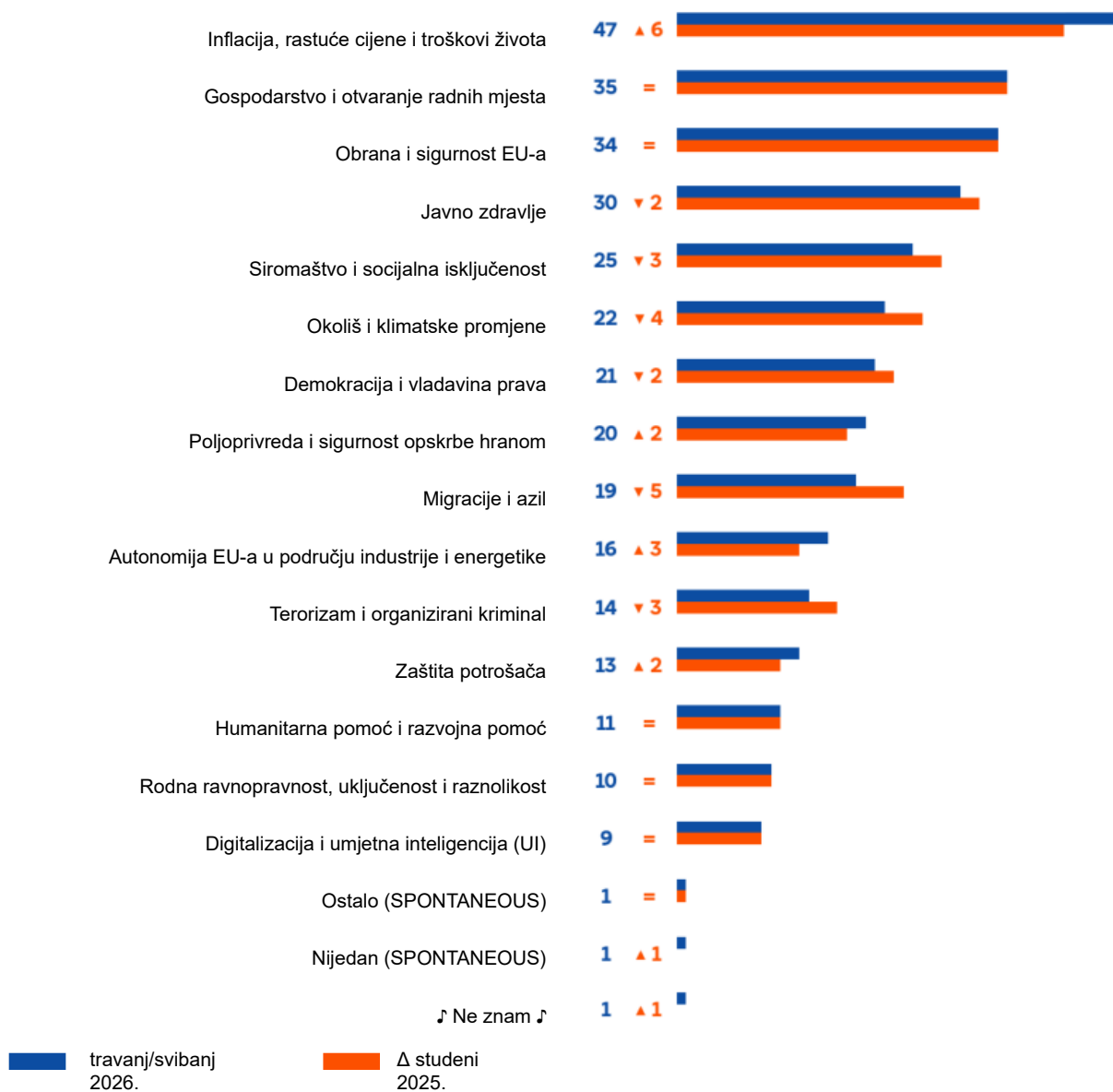
S druge strane, neki problemi pokazuju smanjenje važnosti. Okoliš i klimatske promjene (22 %, –4 postotna boda) te migracije i azil (19 %, –5 postotnih bodova) znatno se smanjuju, što upućuje na to da se pozornost u trenutačnom kontekstu preusmjerila s tih tema.

Demokracija i vladavina prava (21 %, –2 postotna boda) te poljoprivreda i sigurnost opskrbe hranom (20 %, +2 postotna boda) ostaju relativno stabilne s otprilike petinom ispitanika.

Zatim manji udjeli ispitanika navode autonomiju EU-a u industriji i energetici (16 %, +3 postotna boda), terorizam i organizirani kriminal (14 %, –3 postotna boda), zaštitu potrošača (13 %, +2 postotna boda), humanitarnu pomoć (11 %, nepromijenjeno), rodnu ravnopravnost (10 %, nepromijenjeno) te digitalizaciju i umjetnu inteligenciju²² (9 %, nepromijenjeno).

²² Ta je stavka izmijenjena u odnosu na prethodni val jeseni 2025., odnosno „Digitalizacija europskog gospodarstva i društva”.

QA7ab Koje biste od sljedećih tema željeli prioritetno obraditi u Europskom parlamentu? Prvo? A onda? (MAX. 4 PRIMJENE) (%)

Na nacionalnoj razini inflacija, rast cijena i troškovi života najčešći su prioritet u 17 država članica. U cijelom EU-u najmanje 40 % ispitanika navodi inflaciju kao prioritet u 23 države članice, što odražava raširenu zabrinutost diljem EU-a zbog pritisa na proračune kućanstava. Najveći udjeli zabilježeni su u Portugalu (65 %), Bugarskoj (63 %) i Hrvatskoj (61 %).

Obrana i sigurnost EU-a najčešći su prioritet u šest država članica, na čelu s Danskom (57 %), Nizozemskom (54 %), Litvom i Finskom (48 %), što pokazuje važnost zajedničkih obrambenih i sigurnosnih pitanja u tim zemljama.

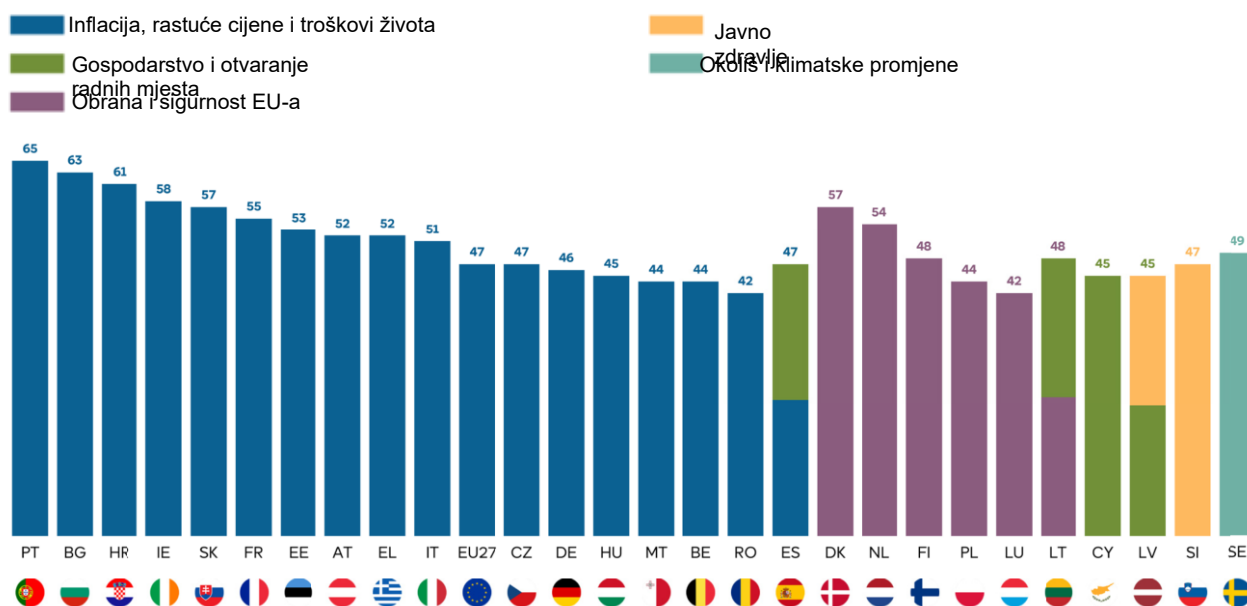
Gospodarstvo i otvaranje radnih mjesta pojavljuju se kao glavni prioritet na Cipru (45 %). U Litvi (48 %) dijeli najvišu poziciju s obranom i sigurnošću EU-a, u Španjolskoj (47 %) dijeli prvu poziciju s inflacijom, dok je u Latviji (45 %) jednako navedena kao i javno zdravstvo. To spominje i najmanje polovina ispitanika u Grčkoj (51 %) i Bugarskoj (50 %).

Javno zdravlje također je glavni prioritet u Sloveniji (47 %), a posebno je važno u Portugalu (62 %), nakon čega slijede Irska, Španjolska i Latvija (45 %).

Okoliš i klimatske promjene prva su tema u Švedskoj (49 %), a vrlo se često spominju i u Danskoj (45 %).

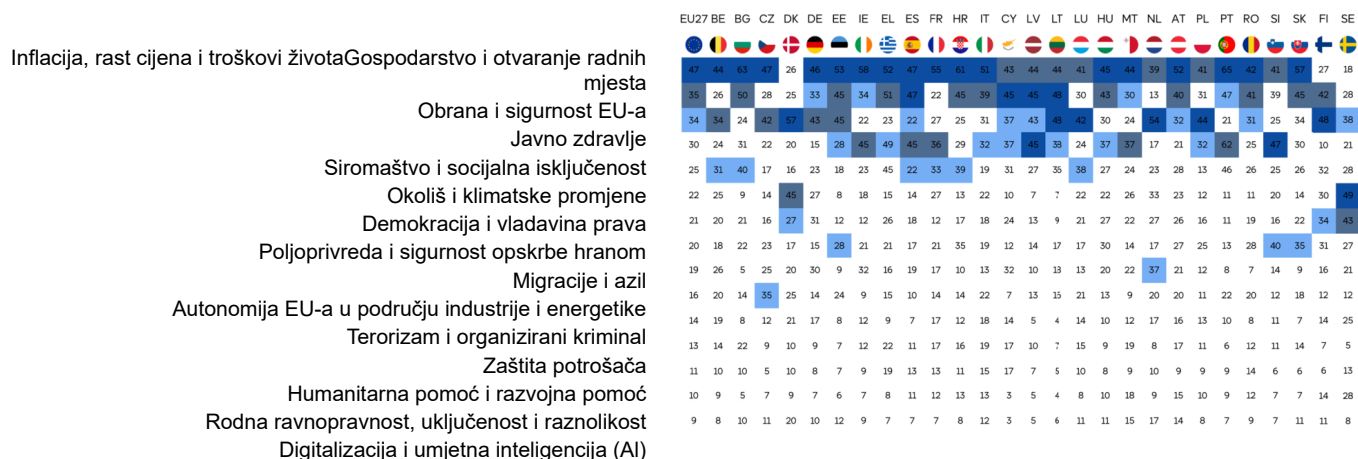
Siromaštvo i socijalna isključenost nisu na prvom mjestu ni u jednoj zemlji, ali su i dalje važno pitanje u Portugalu (46 %) i Grčkoj (45 %).

QA7ab Koje biste od sljedećih tema željeli prioritetno obraditi u Europskom parlamentu? Prvo? A onda? (MAX. 4 PRIMJENE)
(%)

Općenito, ti rezultati ukazuju na snažnu konvergenciju u pogledu pitanja povezanih s troškovima života u državama članicama, u kombinaciji sa znatnim nacionalnim razlikama u sekundarnim prioritetima, što odražava različite gospodarske uvjete, geopolitičke kontekste i zabrinutosti u pogledu politika diljem Europske unije.

QA7ab Koje biste od sljedećih tema željeli prioritetno obraditi u Europskom parlamentu? Prvo? A onda? (MAX. 4 PRIMJENE) (%)

Razlike u prioritetima građana za Europski parlament uočene su u nekoliko sociodemografskih skupina, što pokazuje da proživljena iskustva, osobne okolnosti i stavovi oblikuju očekivanja od djelovanja na razini EU-a.

Razlike među spolovima relativno su ograničene. Malo je vjerojatnije da će žene naglasiti inflaciju, rast cijena i troškova života (49 % u odnosu na 46 %), javno zdravlje (33 % u odnosu na 27 %) te siromaštvo i socijalnu isključenost (27 % u odnosu na 23 %), što upućuje na nešto snažniju usredotočenost na socijalna i zdravstvena pitanja. S druge strane, vjerojatnije je da će muškarci dati prednost obrani i sigurnosti EU-a (36 % naspram 32 %), migracijama (21 % naspram 18 %), gospodarstvu i otvaranju radnih mjesta (36 % naspram 33 %) te autonomiji EU-a u industriji i energetici (18 % naspram 14 %), što odražava nešto veći naglasak na gospodarskim rezultatima i sigurnosti.

Izraženije razlike pojavljuju se među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici (u dobi od 15 do 24 godine) stavljaju relativno veći naglasak na okoliš i klimatske promjene (28 % naspram 20 – 22 % među starijim dobnim skupinama), humanitarnu pomoć (15 % naspram 9 – 13 %), rodnu ravnopravnost (16 % naspram 8 % među 55+) te digitalizaciju i umjetnu inteligenciju (15 % naspram 7 % među 55+), dok je manje vjerojatno da će prednost dati obrani i sigurnosti EU-a (28 % naspram 38 % među 55+) ili javnom zdravlju (26 % naspram 33 % među 55+), što upućuje na veću usmjerenost starijih ispitanika na obranu i zdravlje.

Razlike prema razini obrazovanja otkrivaju različite obrasce. Ispitanici s niskom razinom obrazovanja vjerojatnije će dati prednost inflaciji i troškovima života (53 % u odnosu na 43 % među osobama s visokim obrazovanjem), javnom zdravlju (35 % u odnosu na 24 %) te siromaštvu i socijalnoj isključenosti (28 % u odnosu na 23 %), što upućuje na stavljanje većeg naglaska na neposredne gospodarske i socijalne pritiske. Za razliku od toga, vjerojatnije je da će osobe s visokom razinom obrazovanja navesti obranu i sigurnost EU-a (37 % u odnosu na 31 %), okoliš i klimatske promjene (30 % u odnosu na 15 %) te autonomiju EU-a u industriji i energetici (21 % u odnosu na 11 %).

Primijećen je vrlo snažan odnos s financijskim stanjem ispitanika. Među onima koji se suočavaju s poteškoćama u plaćanju računa većinu vremena, inflacija i troškovi života povećavaju se na 58 %, u usporedbi s 45 % među onima koji gotovo nikada ili nikada ne doživljavaju poteškoće. Osim toga, vjerojatnije je da će ta skupina dati prednost siromaštvu i socijalnoj isključenosti (40 % u odnosu na 22 %) te javnom zdravlju (38 % u odnosu na 29 %), što ukazuje na izravan utjecaj gospodarske ranjivosti na prioritete politika. S druge strane, ispitanici u sigurnijim financijskim situacijama ravnomjernije raspoređuju svoje prioritete, s relativno većim naglaskom na obranu i sigurnost EU-a (37 % u odnosu na 22 %), okolišna pitanja (24 % u odnosu na 14 %) te demokraciju i vladavinu prava (23 % u odnosu na 16 %).

Čimbenici stavova pokazuju jake kontraste. Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u vjerojatnije će dati prednost obrani i sigurnosti EU-a (37 % naspram 28 % među onima s negativnim stajalištem), okolišu i klimatskim promjenama (28 % naspram 12 %), demokraciji i vladavini prava (25 % naspram 15 %) te autonomiji EU-a u industriji i energetici (19 % naspram 13 %). S druge strane, osobe s negativnim predodžbama stavljaju znatno veći naglasak na inflaciju i troškove života (53 % u odnosu na 44 %), siromaštvo i socijalnu isključenost (28 % u odnosu na 23 %), migracije (27 % u odnosu na 17 %), terorizam (19 % u odnosu na 12 %), što upućuje na stavljanje većeg naglaska na neposredne gospodarske probleme i sigurnost.

Sličan obrazac uočen je za zadovoljstvo kvalitetom života, pri čemu je vjerojatnije da će nezadovoljni ispitanici dati prednost pitanjima troškova života (56 %) od onih koji su zadovoljni (46 %), kao i siromaštvu i socijalnoj isključenosti (36 % u odnosu na 23 %). Zadovoljni ispitanici vjerojatnije će odabrati obranu i sigurnost EU-a (36 % u odnosu na 27 %), okoliš i klimatske promjene (23 % u odnosu na 15 %) te demokraciju i vladavinu prava (22 % u odnosu na 17 %).

QA7ab Koje biste od sljedećih tema željeli prioritetno obraditi u Europskom parlamentu? A onda? (MAX. 4 PRIMJEDBE) (% – EU)

	Inflacij a, rastuće cijene i troškovi života	Gospodarst vo i otvara nje radnih mjesta	Obrana i sigurnost EU-a	Javno zdravlje	Siromaštvo i socijalna isključenost	Okoliš i klimatske promjene	Demokracija i vladavina prava	Poljoprivreda i sigurnost opskrbe hranom	Migracije i azil	Autonomija EU-a u području industrije i energije	Terorizam i organizirani kriminal	Zaštita potrošača	Humanitarna pomoć i razvojna pomoć	Rodna ravnopravnost, uključeno i raznolikost	Digitalizacija i umjetna inteligencija (AI)	Ostalo (SPO NTAN EOUS)	Nijedna n (SPO NTAN EOUS)	Ne znam
EU-27	47	35	34	30	25	22	21	20	19	16	14	13	11	10	9	1	1	1
Spol																		
Čovjek	46	36	36	27	23	21	21	20	21	18	14	14	10	9	11	1	1	1
Žena	49	33	32	33	27	23	21	20	18	14	15	12	12	12	8	1	0	1
Dob																		
15- 24	44	34	28	26	26	28	19	16	18	14	13	10	15	16	15	1	0	1
25—39	49	36	31	27	25	22	22	18	19	17	14	12	13	14	12	0	0	0
40-54	49	38	33	30	25	21	20	20	21	17	14	14	9	10	9	1	1	1
>=55	47	32	38	33	25	20	22	23	19	15	16	14	10	8	7	1	1	1
Razina obrazovanja																		
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	53	33	31	35	28	15	18	21	20	11	16	14	10	9	6	1	1	1
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	47	37	34	31	25	20	20	20	19	15	15	14	11	11	9	1	1	1
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	43	33	37	24	23	30	25	19	20	21	13	11	12	11	13	2	1	0
Socioprofesionalna kategorija																		
Samozaposlena osoba	49	39	36	29	22	18	19	20	16	22	15	13	12	9	12	1	1	0
Upravitelji	47	35	37	22	21	28	27	20	21	21	12	10	10	11	14	2	1	0
Ostali bijeli ovratnici	50	33	34	28	22	23	22	20	21	19	15	14	10	10	11	1	0	1
Ručni radnici	48	38	32	31	27	17	20	21	20	14	15	14	11	11	7	0	1	0
Kućni ljubimci	52	37	27	40	27	19	16	25	14	11	15	14	11	13	5	1	0	1
Nezaposleni	47	37	28	33	39	20	16	17	18	12	11	15	9	14	8	1	1	1
U mirovini	47	30	38	35	25	20	21	23	19	14	16	13	10	7	6	2	1	1
Studenti	42	33	28	23	28	31	21	13	19	15	13	10	17	16	16	1	0	1
Poteškoće s plaćanjem računa																		
Većinu vremena	58	36	22	38	40	14	16	19	18	14	14	11	13	11	6	1	1	1
S vremena na vrijeme	50	36	29	32	31	16	17	21	18	15	16	15	13	11	9	0	0	1
Gotovo nikada / nikad	45	34	37	29	22	24	23	20	20	16	14	12	10	10	10	1	1	1
Subjektivna urbanizacija																		
Ruralno područje ili selo	48	34	35	31	24	19	20	24	18	15	13	13	9	10	9	1	1	1
Gradić male ili srednje veličine	48	34	36	30	25	22	19	20	19	16	17	12	12	10	9	1	1	1
Veliki grad	46	35	31	29	29	25	26	17	20	16	13	13	12	11	11	1	0	1
Slika EU-a																		
Pozitivno	44	35	37	28	23	28	25	20	17	19	12	11	13	13	12	1	0	0
Neutralno	50	35	32	33	27	18	18	20	19	13	16	14	10	9	7	1	0	1
Negativan	53	34	28	29	28	12	15	22	27	13	19	15	8	7	6	1	3	1
Zadovoljstvo kvalitetom života																		
Zadovoljan	46	34	36	29	23	23	22	20	19	16	14	12	11	11	10	1	1	1
Nije zadovoljno	56	35	27	33	36	15	17	22	20	14	15	16	10	9	6	1	1	1

Vrijednosti koje bi Europski parlament trebao braniti kao prioritet

Očekivanja građana u pogledu vrijednosti koje bi Europski parlament trebao braniti pružaju važan uvid u to kako Europljani doživljavaju temeljnu misiju i demokratske temelje Europske unije. Osim konkretnih političkih prioriteta, u tim se stajalištima naglašavaju temeljna načela za koja građani smatraju da bi trebala usmjeravati rad Parlamenta i oblikovati budući smjer Europske unije.

Na razini EU-a mir se jasno ističe kao najvažnija vrijednost za koju Europljani smatraju da bi je Europski parlament trebao braniti, a koju navodi nešto više od polovine ispitanika (51 %, –1 postotni bod), što je i dalje temelj očekivanja građana u pogledu temeljne misije EU-a. Demokracija je druga najčešće spomenuta vrijednost koju je odabralo 32 % ispitanika i ostaje relativno stabilna od studenoga 2025. (–3 postotna boda).

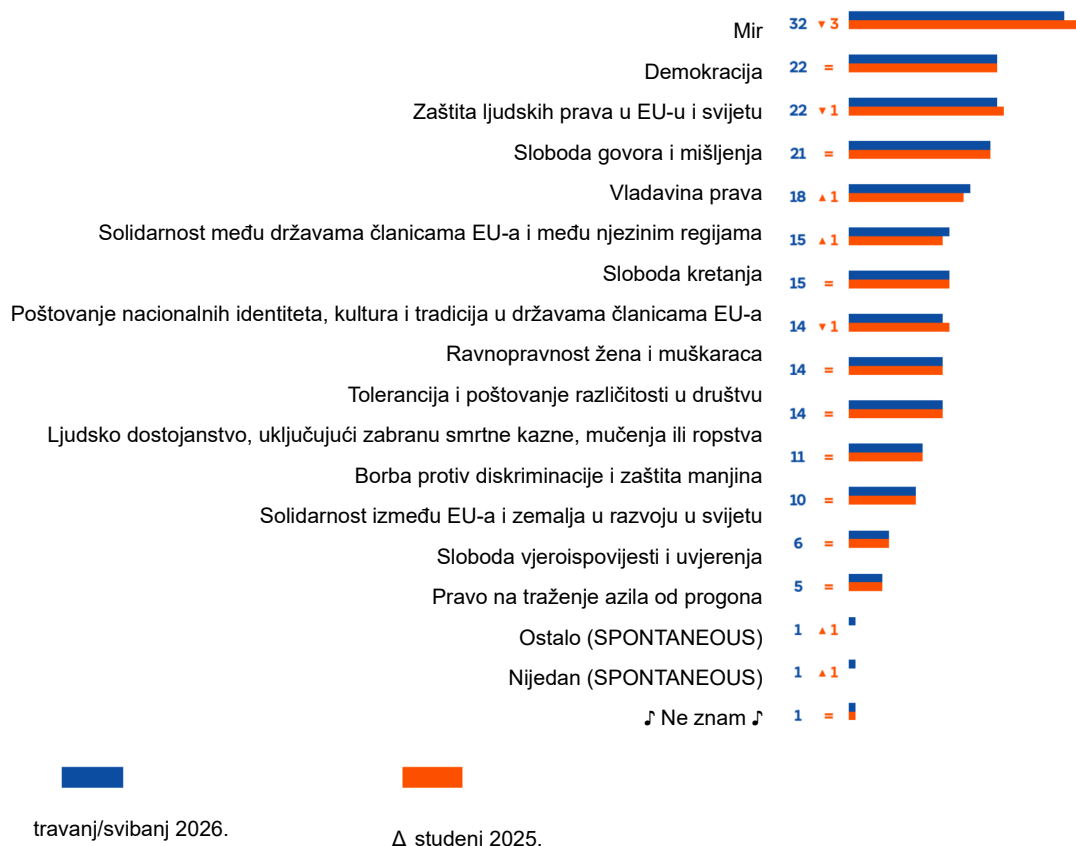
Nakon mira i demokracije slijede zaštita ljudskih prava u EU-u i svijetu (22 %, nepromijenjeno), sloboda govora i mišljenja (22 %, –1 postotni bod) te vladavina prava (21 %, nepromijenjeno). Ti rezultati zajedno ukazuju na kontinuiranu važnost uloge EU-a u zaštiti temeljnih demokratskih i pravnih načela.

Druge vrijednosti spominju manji, ali još uvijek značajni udjeli ispitanika. Solidarnost među državama članicama (18 %, +1 postotni bod) i sloboda kretanja (15 %, +1 postotni bod) odražavaju očekivanja povezana s europskom integracijom.

Nadalje, vrijednosti kao što su poštovanje nacionalnih identiteta (15 %, nepromijenjeno), ravnopravnost žena i muškaraca (14 %, –1 postotni bod), tolerancija i poštovanje raznolikosti (14 %, nepromijenjeno), ljudsko dostojanstvo (14 %, nepromijenjeno) i borba protiv diskriminacije (11 %, nepromijenjeno) i dalje su relevantne, iako se spominju u manjim omjerima. Međunarodna solidarnost odražava se u udjelu ispitanika koji navode solidarnost sa zemljama u razvoju (10 %, nepromijenjeno), dok se sloboda vjeroispovijesti (6 %, nepromijenjeno) i pravo na traženje azila (5 %, nepromijenjeno) rjeđe spominju.

Općenito, ti nalazi upućuju na to da su očekivanja Europljana snažno usmjerena na mir i demokratska načela, dopunjena širokim skupom temeljnih prava i vrijednosti. Opći obrazac i dalje je stabilan, što potvrđuje da građani očekuju da Europski parlament djeluje kao čuvar temeljnih vrijednosti u kontekstu obilježene globalnom nesigurnošću i geopolitičkim izazovima.

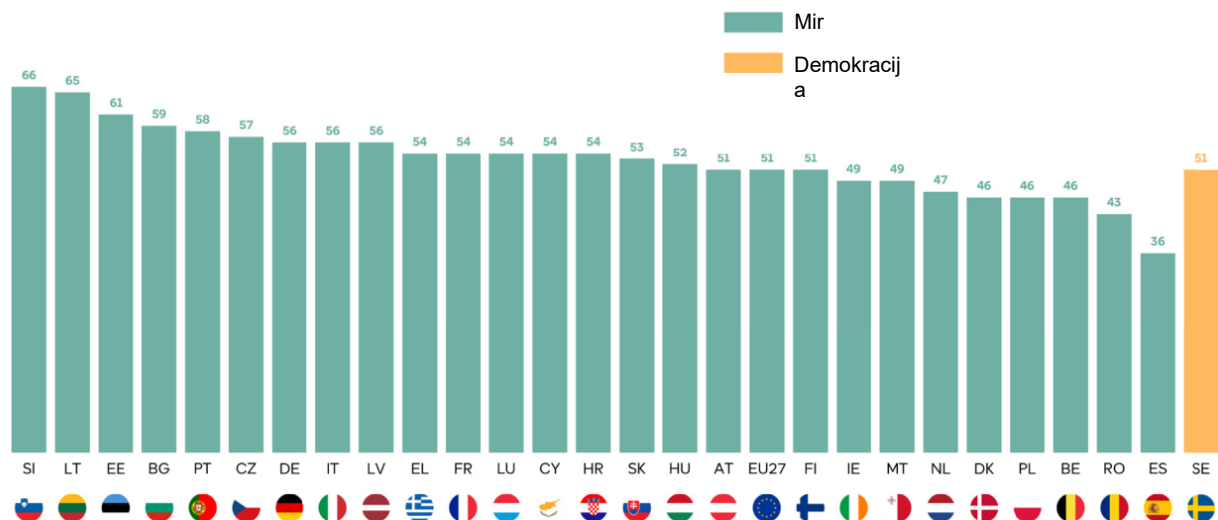
QA8ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet?
Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

Na nacionalnoj razini mir je najčešći prioritet u 26 zemalja, što potvrđuje njegovu široku rezonanciju diljem Europske unije. Najčešće se navodi u Sloveniji (66 %), Litvi (65 %) i Estoniji (61 %).

Samo u Švedskoj demokracija se pojavljuje kao najčešća vrijednost (51%), međutim, mir ostaje druga najčešće spomenuta vrijednost. Demokracija se također ističe kao važan prioritet u cijeloj Europskoj uniji. Svrstava se među tri najčešće navedene vrijednosti u 20 država članica, potvrđujući njegovu široku važnost čak i ako nije najčešća vrijednost.

QA8ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet? Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

QA8ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet? Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
																												
Mir	51	46	58	57	46	56	61	49	54	56	54	54	54	54	56	62	54	52	49	47	55	46	58	43	66	51	51	
Demokracija	32	32	22	24	44	47	17	28	30	28	28	16	30	32	23	18	35	35	26	34	29	18	32	25	22	40	51	
Zaštita poniženih prava u EU-u i svijetu	22	23	20	22	29	20	20	24	25	24	19	20	19	29	30	27	24	23	22	27	27	16	30	22	25	26	24	
Sloboda govora i mišljenja	22	21	14	27	27	26	22	22	14	18	23	21	21	22	28	28	23	18	16	24	50	15	11	22	21	21	36	
Vladavina prava	21	18	26	14	24	27	18	22	36	21	16	22	16	37	22	12	17	20	32	28	21	18	15	19	22	26	23	
Solidarnost među državama članicama EU-a i među njezinim regijama	18	19	19	18	38	16	12	16	25	17	15	25	24	17	14	17	16	15	14	17	17	23	17	19	17	24	12	
Sloboda kretanja	15	12	31	23	11	10	26	22	8	12	11	24	20	9	15	22	17	21	14	8	12	28	7	22	16	21	14	
Poštovanje nacionalnih identiteta, kultura i tradicija u državama članicama EU-a	15	14	27	20	19	9	27	11	16	17	15	18	15	13	17	16	16	18	15	14	18	18	22	19	15	20	11	
Ravnopravnost žena i muškaraca	14	23	5	11	12	10	8	17	9	20	20	10	14	9	8	8	14	10	14	17	19	9	16	10	10	8	13	15
Tolerancija i poštovanje različitosti u društvu	14	14	15	9	14	13	11	10	11	18	16	16	13	4	8	14	15	12	17	18	15	11	10	11	20	13	15	
Ljudsko dostojanstvo, uključujući zabranu smrtno kazne, mučenja ili ropstva	14	16	12	11	15	13	10	13	23	15	14	19	16	22	8	8	12	12	8	14	13	14	14	10	14	18	19	
Borba protiv diskriminacije i zaštita manjina	11	12	7	6	7	9	8	9	14	10	14	10	13	8	7	13	12	13	10	13	9	13	9	7	8	12	10	
Solidarnost između EU-a i zemalja u razvoju u svijetu	10	11	7	8	8	7	5	10	19	11	10	14	12	12	6	9	12	13	9	7	9	14	10	12	13	7	5	
Sloboda vjeroispovijesti i uvjerenja	6	6	6	2	5	3	12	8	6	5	6	10	6	8	4	3	7	6	14	6	8	8	3	13	5	7	4	
Pravo na traženje azila od progona	5	4	4	3	3	5	4	7	5	5	4	4	8	2	3	2	1	10	6	3	6	8	3	7	3	3	1	

Percepcije čije bi vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet razlikuju se među sociodemografskim i stavnim skupinama, iako se mir i demokracija dosljedno pojavljuju kao vodeći prioriteti u svim kategorijama.

Razlike po spolu relativno su ograničene, iako se mogu primijetiti neke varijacije. Vjerojatnije je da će žene dati prednost miru (53 % naspram 49 %) i zaštiti ljudskih prava (24 % naspram 20 %), kao i ravnopravnosti žena i muškaraca (17 % naspram 11 %), što upućuje na nešto veći naglasak na društvenim i normativnim vrijednostima. S druge strane, vjerojatnije je da će muškarci istaknuti vladavinu prava (24 % naspram 18 %) i slobodu kretanja (17 % naspram 14 %), iako su ukupni obrasci i dalje uglavnom slični.

Uočene su određene razlike među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici (u dobi od 15 do 24 godine) stavljaju relativno veći naglasak na slobodu govora (24 % naspram 21 – 22 % među starijim ispitanicima) i ravnopravnost žena i muškaraca (18 % naspram 13 – 15 %), kao i na toleranciju i poštovanje raznolikosti (17 % naspram 13 – 15 %). S druge strane, vjerojatnije je da će stariji ispitanici, posebno oni u dobi od 55 i više godina, dati prednost miru (55 % naspram 47 % među najmlađima), demokraciji (34 % naspram 27 %) i vladavini prava (22 % naspram 15 %), što odražava snažniju usredotočenost na mir i institucionalne vrijednosti.

Razlike u razini obrazovanja također su očite. Ispitanici s niskom razinom obrazovanja vjerojatnije će dati prednost miru (57 %), u usporedbi s 45 % onih s visokom razinom obrazovanja, što upućuje na jači naglasak na miru među manje obrazovanim skupinama. S druge strane, ispitanici s visokom razinom obrazovanja vjerojatnije će dati prednost zaštiti ljudskih prava (26 % u odnosu na 19 %), vladavini prava (23 % u odnosu na 19 %) i poštovanju nacionalnih identiteta (16 % u odnosu na 12 %).

Jasan odnos primjećuje se i pri razmatranju financijske situacije ispitanika. Ispitanici koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s financijskim poteškoćama vjerojatnije će dati prednost demokraciji (34 % naspram 28 %), vladavini prava (22 % naspram 17 %) i slobodi kretanja (15 % naspram 11 %), što upućuje na to da financijski sigurnije skupine stavljaju relativno veći naglasak na institucionalne i normativne vrijednosti.

naposljetku, vjerojatnije je da će ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u dati prednost demokraciji (34 % naspram 29 %), ljudskim pravima (25 % naspram 17 %), solidarnosti među državama članicama EU-a (20 % naspram 15 %) i poštovanju raznolikosti (16 % naspram 11 %), dok oni s negativnom predodžbom o EU-u stavljaju relativno veći naglasak na mir (53 % naspram 48 %) i slobodu govora (25 % naspram 21 %).

2026. | EB 105.3 4 PRIORITETI CITIZENSKA ZA EUROPSKI PARLAMENT

QA8ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet? A onda? (MAX. 3 PRIMJEDBE) (% – EU)

	Mir	Demokracija	Zaštita ljudskih prava u EU-u i svijetu	Sloboda govora i mišljenja	Vladavina prava	Solidarnost među državljanima EU-a i među njezinim regijama	Sloboda kretanja	Poštovanje nacionalnih identiteta, kultura i tradicija u državama članicama EU-a	Ravnopravnost žena i muškaraca	Tolerancija i poštovanje različitosti u društvu	Ljudsko dostojanstvo, uključujući zabranu smrtnih kazni, mučenja ili ropstva	borba protiv diskriminacije i zaštita manjina	Solidarnost između EU-a i zemalja u razvoju u svijetu	Sloboda vjeroispti i uvjerenja	Pravo na traženje azila od progona	Ostalo (SPO NTAN EOUS)	Nijedan (SPO NTAN EOUS)	Ne znam
EU-27	51	32	22	22	21	18	15	15	14	14	14	11	10	6	5	1	1	1
Spol																		
Čovjek	49	32	20	23	24	19	17	16	11	13	14	10	10	6	5	1	1	1
Žena	53	32	24	21	18	18	14	14	17	15	15	11	10	6	6	1	1	1
Dob																		
15- 24	47	27	23	24	15	18	16	14	18	17	16	13	10	6	5	0	0	1
25—39	48	29	25	22	21	17	17	14	15	15	14	13	11	5	6	0	1	1
40-54	49	32	21	21	21	21	16	15	14	13	13	10	10	6	6	1	1	1
>=55	55	34	21	21	22	17	13	15	13	13	14	9	9	6	5	1	1	1
Razina obrazovanja																		
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	57	32	19	20	19	16	13	12	16	13	15	11	9	6	5	1	1	2
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	51	30	21	23	20	19	17	16	14	13	13	11	11	6	5	0	1	1
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	45	34	26	21	23	19	14	16	12	16	15	11	10	5	6	1	1	1
Socioprofesionalna kategorija																		
Samozaposlena osoba	49	31	22	23	23	16	18	17	12	15	16	9	10	5	5	0	1	0
Upravitelji	49	35	25	20	24	20	15	15	12	16	14	10	10	4	6	1	1	0
Ostali bijeli ovratnici	48	35	21	23	22	20	17	16	13	13	12	11	10	5	7	1	0	1
Ručni radnici	50	29	21	21	20	19	16	15	15	14	13	12	11	6	6	0	1	1
Kućni ljubimci	53	29	22	19	16	19	14	13	17	14	12	9	11	8	7	1	1	1
Nezaposleni	52	30	23	22	18	13	13	16	15	12	17	15	6	8	6	0	1	3
U mirovini	55	33	20	21	22	18	13	15	13	13	15	9	9	7	4	1	1	1
Studenti	47	29	27	25	15	16	15	13	18	16	17	14	11	5	5	0	0	1
Poteškoće s plaćanjem računa																		
Većinu vremena	52	28	21	20	17	17	11	16	15	13	17	12	10	8	5	1	1	1
S vremena na vrijeme	51	29	20	21	18	20	16	16	15	14	14	12	10	6	7	0	1	1
Gotovo nikada / nikad	51	34	23	22	22	18	15	14	14	14	14	10	10	5	5	1	1	1
Subjektivna urbanizacija																		
Ruralno područje ili selo	52	31	22	22	20	17	16	15	14	13	14	9	9	7	4	1	1	1
Gradić male ili srednje veličine	52	32	21	22	20	19	15	14	14	14	14	11	11	5	5	0	1	1
Veliki grad	48	33	24	21	23	18	13	15	14	15	14	12	10	6	7	0	0	1
Slika EU-a																		
Pozitivno	48	34	25	21	22	20	15	15	14	16	15	11	11	5	6	0	0	0
Neutralno	54	31	21	21	19	18	15	14	15	13	14	11	9	6	5	1	0	1
Negativan	53	29	17	25	20	15	14	17	13	11	13	9	8	6	4	1	3	2
Zadovoljstvo kvalitetom života																		
Zadovoljan	50	32	22	22	21	18	15	14	14	14	14	10	10	6	5	0	1	1
Nije zadovoljno	54	31	20	19	19	19	13	16	14	13	15	12	10	7	5	1	1	1

Zadovoljstvo demokracijom

Naglasak koji se stavlja na demokraciju kao temeljnu vrijednost za Europski parlament također otvara važna pitanja o tome kako Europljani doživljavaju funkcioniranje demokratskih sustava u praksi. U tom se kontekstu u sljedećem odjeljku ispituju razine zadovoljstva demokracijom na nacionalnoj i europskoj razini.

Na razini EU-a većina Europljana izražava zadovoljstvo funkcioniranjem demokracije, kako u vlastitoj zemlji tako i u Europskoj uniji, iako je percepcija i dalje nešto pozitivnija na nacionalnoj razini.

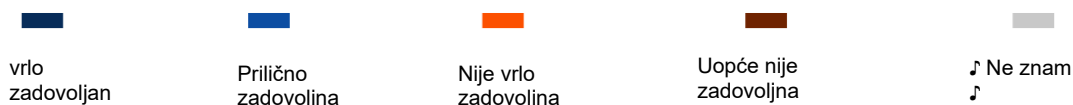
Ukupno 62 % ispitanika zadovoljno je načinom na koji demokracija funkcionira u njihovoj zemlji, u usporedbi s 59 % ispitanika koji su zadovoljni na razini EU-a. U oba slučaja zadovoljstvo je prvenstveno potaknuto umjerenim evaluacijama, pri čemu prilično zadovoljni ispitanici čine 54 % u svakom kontekstu, dok manji broj ispitanika navodi da je vrlo zadovoljan (8 % na nacionalnoj razini i 5 % na razini EU-a).

Istodobno su razine nezadovoljstva identične za nacionalnu demokraciju i demokraciju EU-a (36 %), što pokazuje da više od trećine Europljana izražava kritička stajališta u oba konteksta. To upućuje na to da su zabrinutosti u pogledu demokratskog funkcioniranja prisutne i na nacionalnoj razini i na razini EU-a.

SD18a Općenito, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste vrlo zadovoljni ili uopće niste zadovoljni načinom na koji demokracija funkcionira (NAŠA ZEMLJA)? (EU27) (%)

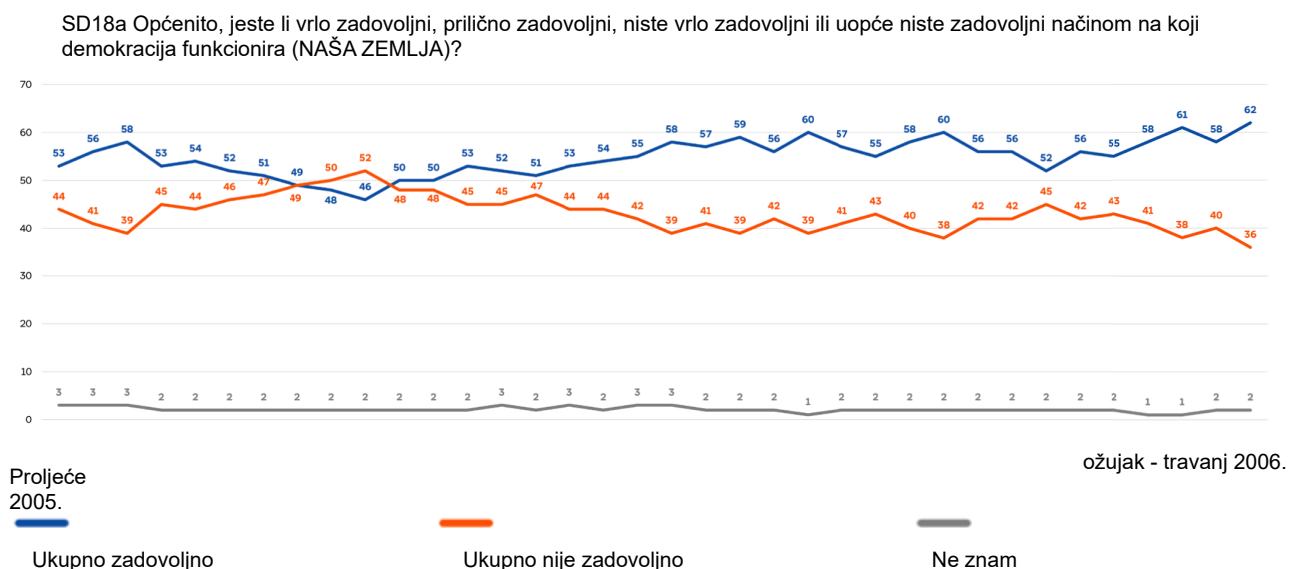

SD18b Općenito, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste vrlo zadovoljni ili uopće niste zadovoljni načinom na koji demokracija funkcionira u EU-u? (EU27) (%)

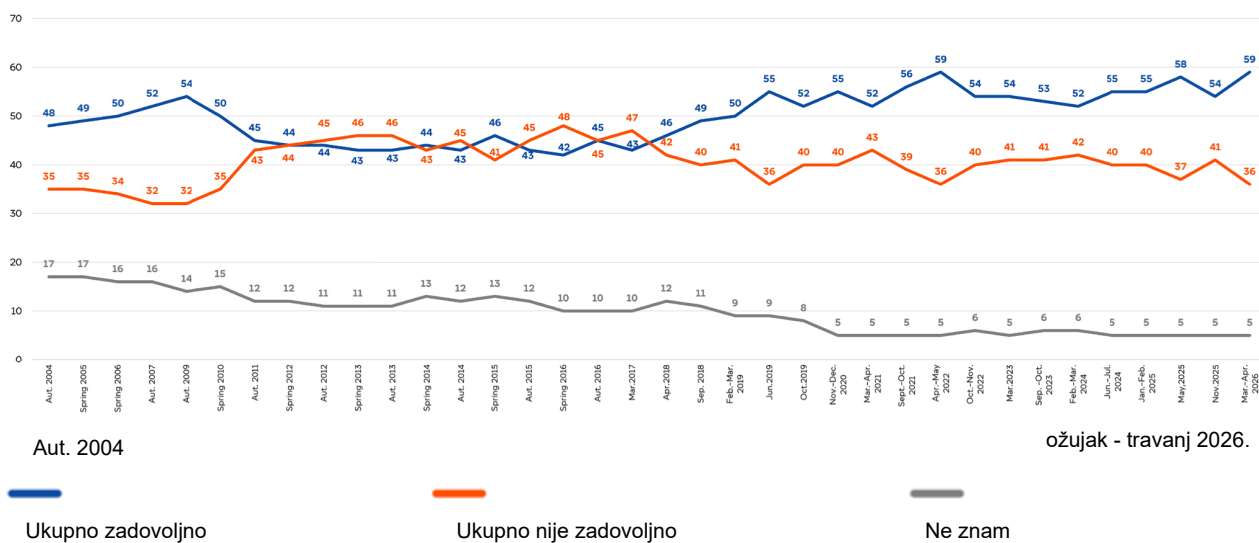
U usporedbi s prethodnim istraživanjem iz studenoga 2025. zadovoljstvo demokracijom povećalo se. Zadovoljstvo nacionalnom demokracijom povećalo se za 4 postotna boda, dok se zadovoljstvo načinom na koji demokracija funkcionira u EU-u povećalo za 5 postotnih bodova.

Od 2014. najmanje polovina ispitanika u EU-u dosljedno je izražavala zadovoljstvo načinom na koji demokracija funkcionira u njihovoj zemlji. Ta dugoročna stabilnost upućuje na trajno zadovoljstvo nacionalnim demokratskim institucijama. Osim toga, trenutačna razina zadovoljstva najviša je ikad zabilježena od 2005. i iznosi 62 %.

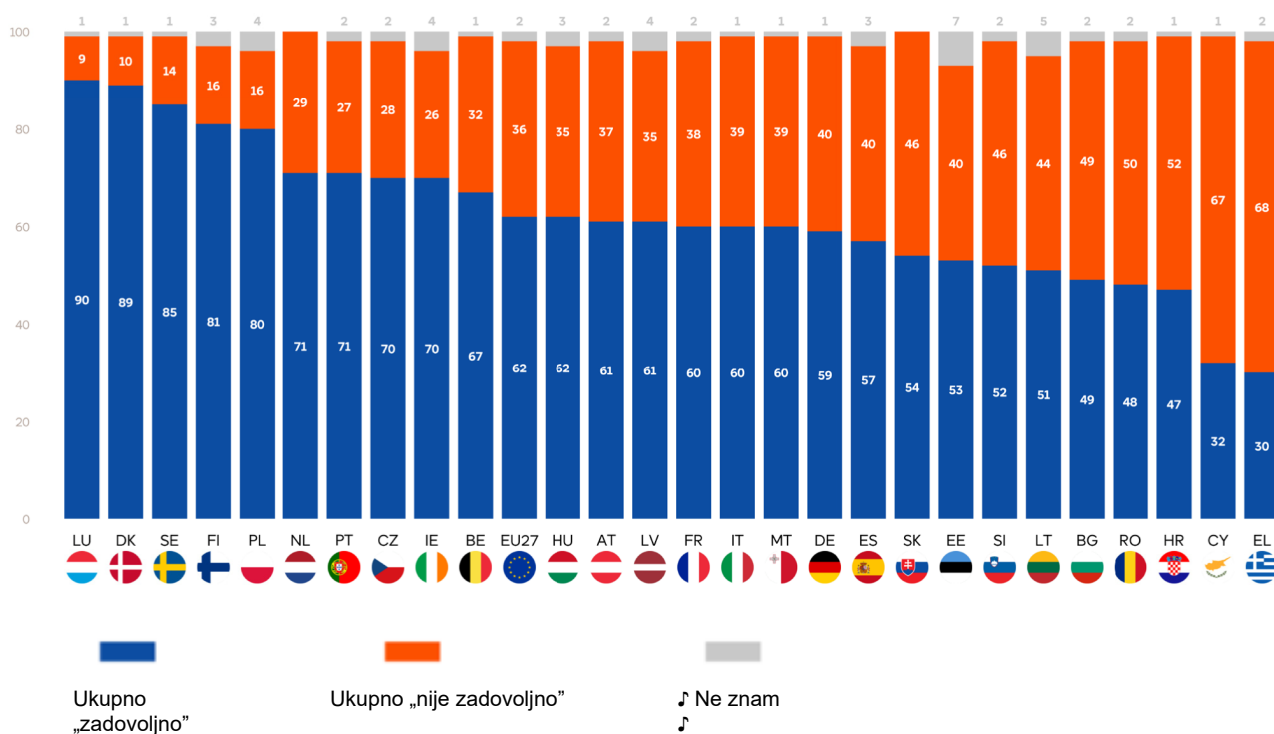

Kad je riječ o razini Europske unije, od 2019. najmanje polovina ispitanika dosljedno je izvijestila da je zadovoljna demokracijom na razini EU-a. To upućuje na to da, iako dolazi do kratkoročnih fluktuacija, relativno stabilna većina Europljana zadržava povjerenje u funkcioniranje demokratskih procesa unutar EU-a. Osim toga, trenutačna razina zadovoljstva jednaka je najvišoj ikad zabilježenoj razini od 2004. i iznosi 59 %.

SD18b Općenito, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste vrlo zadovoljni ili uopće niste zadovoljni načinom na koji demokracija funkcionira u EU-u?

SD18a Općenito, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste vrlo zadovoljni ili uopće niste zadovoljni načinom na koji demokracija funkcionira (NAŠA ZEMLJA)? (%)

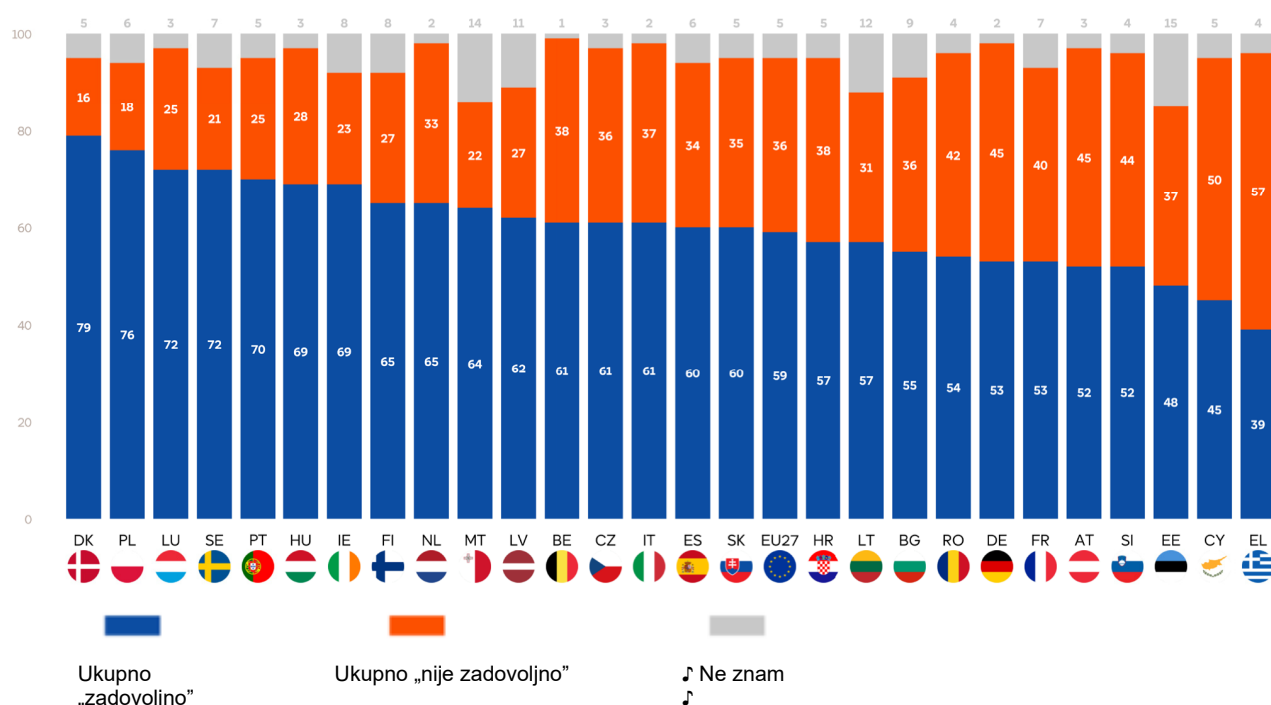
Na nacionalnoj razini zadovoljstvo načinom na koji demokracija funkcionira u njihovoj zemlji znatno se razlikuje među državama članicama. Najmanje polovina ispitanika izjavila je da je zadovoljna u 22 države članice, što ukazuje na to da većina građana u većini zemalja izražava povjerenje u funkcioniranje svojih nacionalnih demokratskih sustava. Najveće razine zadovoljstva zabilježene su u Luksemburgu (90 %), Danskoj (89 %) i Švedskoj (85 %). S druge strane, zadovoljstvo je znatno niže u malom broju država članica. Najniža razina zabilježena je u Grčkoj, gdje samo 30 %

ispitanika kaže da je zadovoljno načinom na koji demokracija funkcionira u njihovoj zemlji, a slijedi je Cipar (32 %).

Percepcija funkcioniranja demokracije na razini Europske unije također se razlikuje među državama članicama, iako je zadovoljstvo relativno rašireno. Najmanje polovina ispitanika izjavila je da je zadovoljna funkcioniranjem demokracije u EU-u u 24 države članice, što ukazuje na većinsko odobrenje u većini zemalja. Najviše razine zadovoljstva zabilježene su u Danskoj (79 %), Poljskoj (76 %), Luksemburgu i Švedskoj (72 %). S druge strane, zadovoljstvo demokracijom EU-a niže je u nekim državama članicama, odnosno u Grčkoj (39 %), a slijedi je Cipar (45 %).

Ti nalazi upućuju na jasan odnos između zadovoljstva građana demokracijom na nacionalnoj razini i razini EU-a. U zemljama u kojima je zadovoljstvo nacionalnom demokracijom visoko, ispitanici obično izvješćuju o većem zadovoljstvu načinom na koji demokracija funkcionira i u Europskoj uniji. S druge strane, u zemljama u kojima se smatra da je nacionalna demokracija manje pozitivna, percepcija demokratskog funkcioniranja na razini EU-a općenito je kritičnija.

SD18b Općenito, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste vrlo zadovoljni ili uopće niste zadovoljni načinom na koji demokracija funkcionira u EU-u? (%)

Ti nalazi upućuju na jasan odnos između zadovoljstva građana demokracijom na nacionalnoj razini i razini EU-a. U zemljama u kojima je zadovoljstvo nacionalnom demokracijom visoko, ispitanici obično izvješćuju o većem zadovoljstvu načinom na koji demokracija funkcionira i u Europskoj uniji. S druge strane, u zemljama u kojima se smatra da je nacionalna demokracija manje pozitivna, percepcija demokratskog funkcioniranja na razini EU-a općenito je kritičnija. Zadovoljstvo načinom na koji demokracija funkcionira pokazuje uglavnom dosljedne obrasce među sociodemografskim skupinama na nacionalnoj razini i na razini EU-a.

Razlike po spolu su minimalne u oba konteksta. Muškarci i žene bilježe gotovo identične razine zadovoljstva na nacionalnoj razini (62 % za oboje) i slično bliske razine na razini EU-a (59 % za muškarce i 60 % za žene).

Pojavljaju se jasnije razlike među dobnim skupinama, pri čemu se poštuje dosljedan obrazac i za nacionalnu demokraciju i za demokraciju EU-a. Mlađi ispitanici (15 – 24 godine) najzadovoljniji su (69 % na nacionalnoj razini i 70 % na razini EU-a), dok se zadovoljstvo stalno smanjuje s dobi te doseže 59 % na nacionalnoj razini i 54 % na razini EU-a među osobama u dobi od 55 godina i starijima. S druge strane, nezadovoljstvo se povećava s dobi u oba slučaja, što upućuje na to da stariji ispitanici dosljedno više kritiziraju demokratsko funkcioniranje, posebno na razini EU-a.

Razlike prema razini obrazovanja posebno su izražene i slijede sličan obrazac za obje razine upravljanja. Zadovoljstvo se znatno povećava s obrazovanjem, s 51 % (nacionalno) i 47 % (EU) među ispitanicima s niskom razinom obrazovanja na 71 % odnosno 68 % među visokoobrazovanim. Istodobno je nezadovoljstvo najviše među najmanje obrazovanim (46 % na obje razine), što ukazuje na snažnu i dosljednu vezu između obrazovanja i povjerenja u demokratske sustave.

Posebno snažan i dosljedan obrazac pojavljuje se u odnosu na financijsku situaciju. Među ispitanicima koji većinu vremena imaju poteškoća s plaćanjem računa zadovoljstvo je znatno niže (36 % na nacionalnoj razini i 37 % na razini EU-a), dok nezadovoljstvo iznosi 62 % odnosno 56 %. S druge strane, među onima koji gotovo nikad ili nikad ne dožive takve poteškoće, zadovoljstvo raste na 68 % na nacionalnoj razini i 63 % na razini EU-a. To naglašava vrlo snažnu vezu između gospodarskih poteškoća i nezadovoljstva demokracijom, bez obzira na razmatranu razinu.

Među ispitanicima s pozitivnom predodžbom o EU-u zadovoljstvo je vrlo visoko (78 % na obje razine), dok se znatno smanjuje među onima s negativnom predodžbom o EU-u (29 % na nacionalnoj razini i 20 % na razini EU-a), pri čemu nezadovoljstvo iznosi 69 %, odnosno 76 %. To ukazuje na vrlo snažnu povezanost općih stavova prema EU-u i percepcije demokratskog funkcioniranja, posebno na razini EU-a.

Općenito, ti nalazi upućuju na snažnu usklađenost zadovoljstva demokracijom na nacionalnoj i europskoj razini. U svim zemljama, sociodemografskim skupinama i profilima stavova ispitanici koji izražavaju veće zadovoljstvo demokracijom u svojoj zemlji također imaju tendenciju iskazati veće zadovoljstvo načinom na koji demokracija funkcionira u Europskoj uniji.

SD18a Općenito, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste vrlo zadovoljni ili uopće niste zadovoljni načinom na koji demokracija funkcionira (NAŠA ZEMLJA)? (% – EU)

	Ukupno „zadovoljeno”	Ukupno „nije ispunjeno”	Ne znam
EU-27	62	36	2
Spol			
Čovjek	62	37	1
Žena	62	36	2
Dob			
15- 24	69	28	3
25—39	64	34	2
40-54	62	36	2
>=55	59	39	2
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	51	46	3
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	63	36	1
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	71	28	1
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	60	39	1
Upravitelji	73	26	1
Ostali bijeli ovratnici	64	35	1
Ručni radnici	58	40	2
Kućni ljubimci	54	42	4
Nezaposleni	52	46	2
U mirovini	58	40	2
Studenti	72	25	3
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	36	62	2
S vremena na vrijeme	52	46	2
Gotovo nikada / nikad	68	30	2
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	58	40	2
Gradić male ili srednje veličine	62	36	2
Veliki grad	67	32	1
Slika EU-a			
Pozitivno	78	21	1
Neutralno	56	42	2
Negativan	29	69	2
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	68	30	2
Nije zadovoljno	66	32	2

SD18b Općenito, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, nisu vrlo zadovoljni ili uopće nisu zadovoljni načinom na koji demokracija funkcionira u EU-u ? (% – EU)

	Ukupno „zadovoljeno”	Ukupno „nije ispunjeno”	Ne znam
EU-27	59	36	5
Spol			
Čovjek	59	38	3
Žena	60	34	6
Dob			
15- 24	70	23	7
25—39	62	34	4
40-54	60	37	3
>=55	54	41	5
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	47	46	7
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	61	35	4
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	68	29	3
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	58	39	3
Upravitelji	68	30	2
Ostali bijeli ovratnici	63	34	3
Ručni radnici	57	39	4
Kućni ljubimci	53	38	9
Nezaposleni	50	44	6
U mirovini	54	40	6
Studenti	72	22	6
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	37	56	7
S vremena na vrijeme	52	44	4
Gotovo nikada / nikad	63	32	5
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	55	40	5
Gradić male ili srednje veličine	59	36	5
Veliki grad	64	33	3
Slika EU-a			
Pozitivno	78	19	3
Neutralno	51	42	7
Negativan	20	76	4
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	65	30	5
Nije zadovoljno	64	31	5

Pet ugovora građana EU-a i Europskog parlamenta

5. CITIZENSKE TUŽE EU-u i EP-u

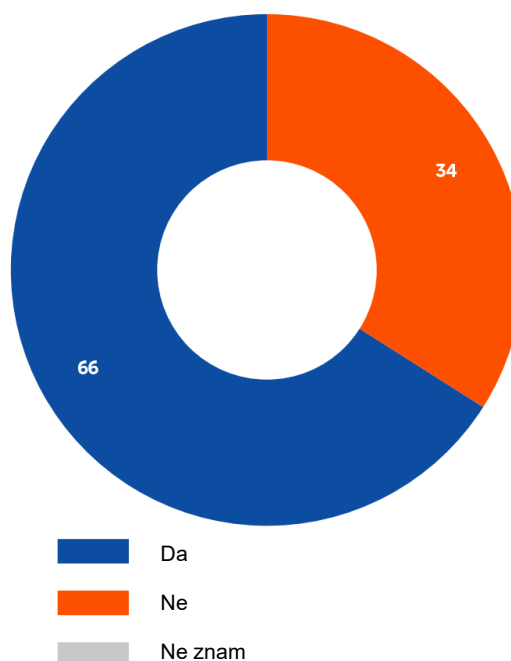
U ovom se poglavlju ispituju stavovi građana prema Europskoj uniji i Europskom parlamentu, koji obuhvaćaju razinu osviještenosti Parlamenta, njegovu javnu sliku i percipiranu ulogu, kao i šira stajališta o Europskoj uniji, uključujući potporu članstvu u EU-u i percepciju njegovih glavnih koristi. Stoga pruža sveobuhvatan pregled načina na koji Europljani procjenjuju institucije i dodanu vrijednost europskog projekta.

Svijest Europskog parlamenta

Kako bi se procijenila vidljivost i doseg Europskog parlamenta, ispitanici su upitani jesu li nedavno vidjeli, pročitali ili čuli bilo kakve informacije o instituciji na različitim medijskim kanalima. Ovo pitanje predstavlja mjeru svijesti javnosti i izloženosti Europskom parlamentu, pružajući uvid u to koliko je institucija prisutna u svakodnevnom informacijskom okruženju građana.

Na razini EU-a velika većina Europljana izvijestila je da se nedavno susrela s informacijama o Europskom parlamentu, što ukazuje na relativno visoku razinu javne vidljivosti. Ukupno 66 % ispitanika izjavilo je da su nedavno vidjeli, pročitali ili čuli nešto o Europskom parlamentu, a 34 % ih je izjavilo da to nisu učinili.

QA1 Jeste li nedavno čitali u medijima, vidjeli na internetu ili na televiziji ili čuli na radiju nešto o Europskom parlamentu? (EU27) (%)

Da ▲2

Ne ▼2

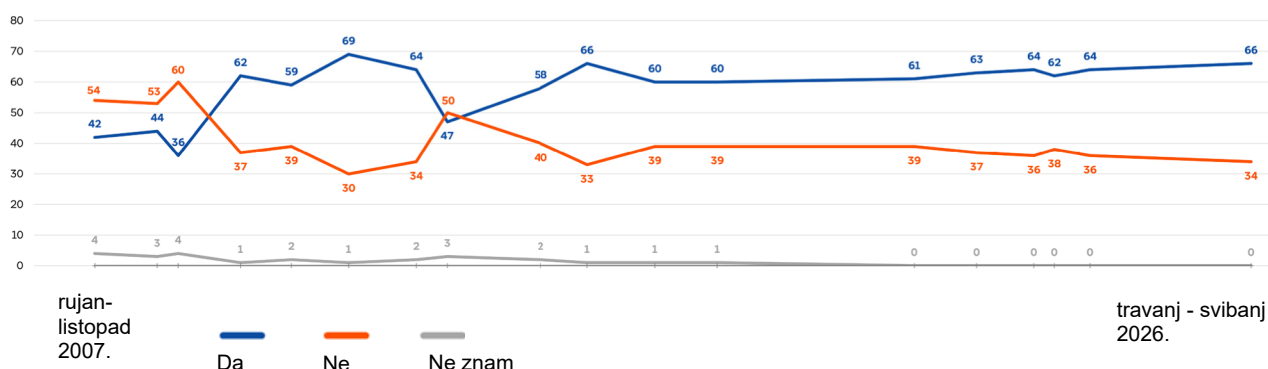
Ne znam =

Δ (travanj/svibanj 2026. rujan/listopad 2023.)

Gledajući dugoročniji trend, svijest o Europskom parlamentu općenito se povećala unatoč određenim fluktuacijama. Od 2014. većina Europljana dosljedno izvješćuje da je nedavno pročitala, vidjela ili čula nešto o Europskom parlamentu.

Najnoviji rezultat, 66 % u razdoblju od travnja do svibnja 2026., blago je porastao u odnosu na razdoblje od rujna do listopada 2023. (+2 postotna boda) i njime se svijest stavlja na najvišu razinu od 2015. Istodobno, udio ispitanika koji kažu da se nisu nedavno susreli s informacijama o Parlamentu iznosi 34 %, što je najniži udio od 2015.

QA1 Jeste li nedavno čitali u medijima, vidjeli na internetu ili na televiziji ili čuli na radiju nešto o Europskom parlamentu? (% – EU)

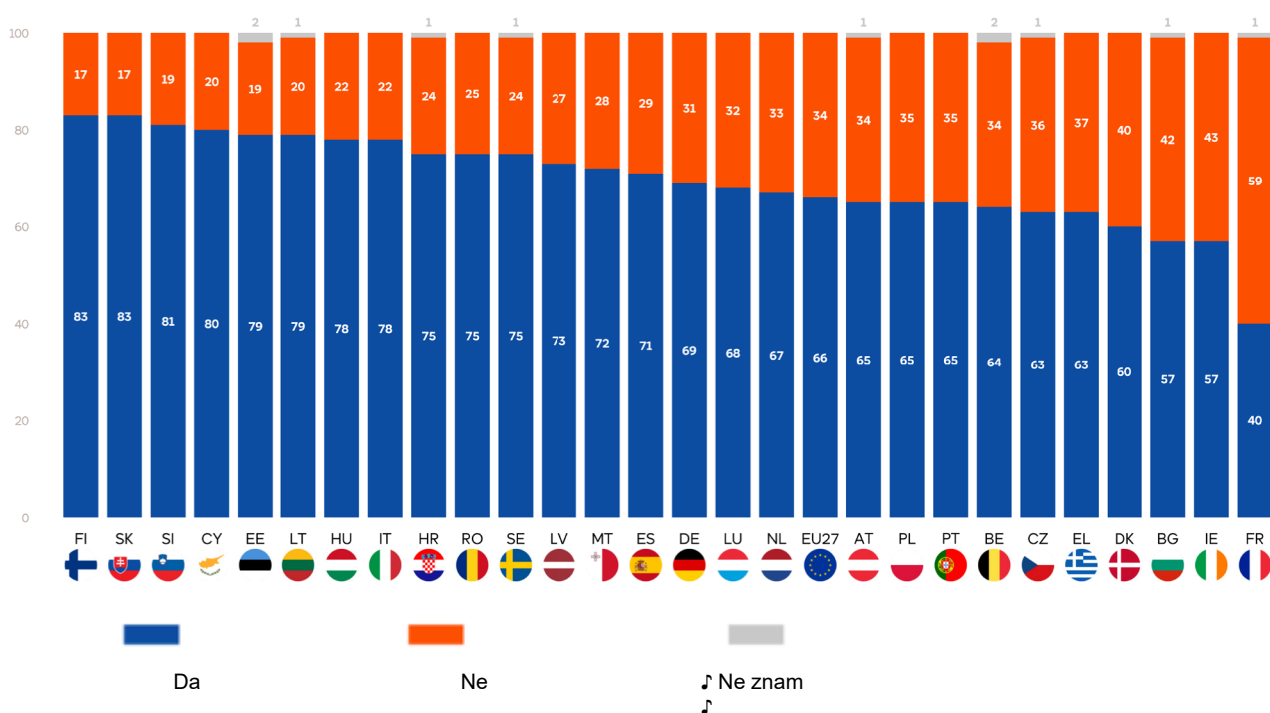

Razine izloženosti informacijama o Europskom parlamentu razlikuju se među državama članicama, iako u velikoj većini zemalja većina ispitanika navodi da je nedavno vidjela, pročitala ili čula nešto o tome. Najviša razina osviještenosti zabilježena je u Finskoj i Slovačkoj (obje 83 %), a slijede Slovenija (81 %) i Cipar (80 %) te Estonija i Litva (obje 79 %).

S druge strane, razina osviještenosti niža je, iako i dalje predstavlja većinu u Bugarskoj i Irskoj (57 %), Danskoj (60 %), a slijede je Grčka i Češka (63 %). Francuska se ističe kao jedina država članica u kojoj je manjina prijavila nedavnu izloženost, pri čemu je 40 % odgovorilo „da”, u usporedbi s 59 % onih koji tvrde da nisu. To Francusku čini jasnom netipičnom, što označava promjenu općeg obrasca uočenog u cijeloj Europskoj uniji.

Općenito, ti nalazi ukazuju na općenito visoku razinu vidljivosti Europskog parlamenta u državama članicama, ali s razlikama u intenzitetu, što upućuje na razlike u medijskoj pozornosti, angažmanu ili dopiranju do informacija u nacionalnim kontekstima.

QA1 Jeste li nedavno čitali u medijima, vidjeli na internetu ili na televiziji ili čuli na radiju nešto o Europskom parlamentu? (%)

Promjene od rujna do listopada 2023. i od travnja do svibnja 2026. upućuju na umjereno povećanje izloženosti informacijama o Europskom parlamentu na razini EU-a, iako se trendovi znatno razlikuju među državama članicama. Najznačajnija povećanja izloženosti zabilježena su u Italiji (+13 postotnih bodova) i Rumunjskoj (+10 postotnih bodova), nakon čega slijede Cipar, Mađarska i Slovenija (sve +9 postotnih bodova), kao i Belgija (+8 postotnih bodova) te Grčka i Finska (obje +7 postotnih bodova). S druge strane, najveća smanjenja zabilježena su u Nizozemskoj (–15 postotnih bodova), Luksemburgu (–12 postotnih bodova) i Portugalu (–8 postotnih bodova).

Općenito, ta kretanja upućuju na to da je blago povećanje na razini EU-a potaknuto snažnim porastom u nekoliko država članica, čime se neutralizira smanjenje u drugim državama članicama. Iako se vidljivost Europskog parlamenta poboljšala u mnogim zemljama, heterogenost trendova ukazuje na neujednačena kretanja u izloženosti informacijama diljem Europske unije.

QA1 Jeste li nedavno čitali u medijima, vidjeli na internetu ili na televiziji ili čuli na radiju nešto o Europskom parlamentu? (%)

	EU-27	IT	RO	CY	HU	SI	BE	EL	FI	ES	JE	CZ	BG	AT	HR	LT	LV	EE	SK	FR	MT	DK	DE	PL	SE	PT	LU	NL
travanj / svibanj 2026.	66	78	75	80	78	81	64	63	83	71	57	63	57	65	75	79	73	79	83	40	72	6	69	65	75	65	68	67
Da Δ rujnan/li stopad 2023.	2	13	10	9	9	9	8	7	7	5	5	4	3	2	2	1	1	=	=	-1	-1	-2	-4	-4	-4	-8	-12	-15
travanj / svibanj 2026.	34	22	25	20	22	19	34	37	17	29	43	36	42	34	24	20	27	#19	17	59	28	40	31	35	24	35	32	33
Ne Δ rujnan/li stopad 2023.	-2	-13	-10	-9	-9	-9	-10	-7	-7	-5	-5	-5	-3	-2	-3	-1	-1	-1	=	1	1	2	4	4	3	8	12	15
travanj / svibanj 2026.	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Ne znam Δ rujnan/li stopad 2023.	=	=	=	=	=	=	▲2	=	=	=	=	▲1	=	=	▲1	=	=	▲1	=	=	=	=	=	=	▲1	=	=	=

Izloženost informacijama o Europskom parlamentu također se razlikuje među sociodemografskim skupinama i skupinama stajališta.

Razlike po spolu su umjerene. Muškarci imaju veću vjerojatnost od žena da prijave nedavnu izloženost (69% naspram 63%), dok žene imaju veću vjerojatnost da kažu da nisu bile izložene (36% naspram 31%). To upućuje na nešto manji angažman ili doseg među ženama.

Izraženije razlike pojavljuju se među dobnim skupinama. Najmanje je vjerojatno da će mlađi ispitanici (u dobi od 15 do 24 godine) prijaviti izloženost (58 %), a veći su udjeli izjavili da nisu naišli na informacije (42 %). Izloženost se povećava među starijim skupinama, dosegnuvši 68 % među osobama u dobi od 40 do 54 godine i 67 % među osobama u dobi od 55 godina i više, što upućuje na to da se svijest o Europskom parlamentu obično povećava s dobi.

Razlike u razini obrazovanja posebno su izražene. Ispitanici s visokom razinom obrazovanja najvjerojatnije će prijaviti izloženost (73 %), u usporedbi s 54 % ispitanika s niskom razinom obrazovanja. Time se naglašava snažna veza između stjecanja obrazovanja i osviještenosti, pri čemu je znatno manja vjerojatnost da su se manje obrazovani ispitanici susreli s informacijama o Parlamentu.

Primijećen je jasan odnos s financijskim stanjem ispitanika. Među onima koji gotovo nikada ili nikada nisu imali poteškoća s plaćanjem računa, 68 % ih je prijavilo izloženost, u usporedbi s 54 % onih koji se većinu vremena suočavaju s financijskim poteškoćama.

Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u mnogo je vjerojatnije da će prijaviti izloženost (72 %) u usporedbi s onima s neutralnom predodžbom (58 %), što upućuje na blisku vezu između svijesti i pozitivne percepcije EU-a. Zanimljivo je da ispitanici s negativnom slikom izvješćuju o relativno visokoj izloženosti (64 %), što upućuje na to da prijavljena veća osviještenost ne znači nužno i povoljnija stajališta.

QA1 Jeste li nedavno čitali u medijima, vidjeli na internetu ili na televiziji ili čuli na radiju nešto o Europskom parlamentu? (% – EU)

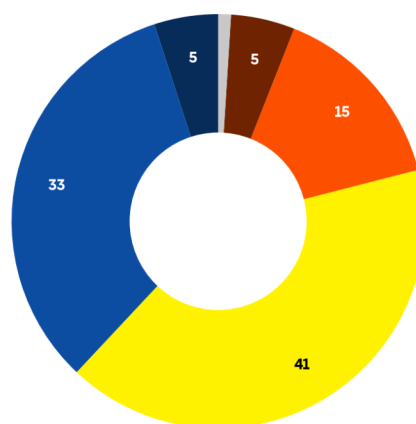
	Da	Ne	Ne znam
EU-27	66	34	0
Spol			
Čovjek	69	31	0
Žena	63	36	1
Dob			
15- 24	58	42	0
25—39	66	34	0
40-54	68	31	1
>=55	67	33	0
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	54	46	0
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	69	31	0
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	73	27	0
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	72	27	1
Upravitelji	74	25	1
Ostali bijeli ovratnici	69	31	0
Ručni radnici	63	37	0
Kućni ljubimci	59	4	0
Nezaposleni	56	44	0
U mirovini	66	33	1
Studenti	60	40	0
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	54	45	1
S vremena na vrijeme	63	36	1
Gotovo nikada / nikad	68	32	0
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	64	36	0
Gradić male ili srednje veličine	65	35	0
Veliki grad	70	29	1
Slika EU-a			
Pozitivno	72	28	0
Neutralno	58	41	1
Negativan	64	36	0
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	67	33	0
Nije zadovoljno	61	39	0

Slika Europskog parlamenta

Ukupno 38 % ispitanika izražava pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu, uključujući 33 % ispitanika koji kažu da imaju prilično pozitivan stav i 5 % vrlo pozitivan stav. Istodobno, 41 % Europljana ima neutralno mišljenje, što ga čini najčešće odabranim odgovorom. To upućuje na to da velik dio stanovništva zauzima umjeren ili neodlučan stav, a ne čvrsto definirano stajalište.

Nasuprot tome, 20% ispitanika izražava negativnu sliku, uključujući 15% koji su prilično negativni i 5% koji su vrlo negativni. To upućuje na to da je negativna percepcija i dalje jasno u manjini.

QA2 Općenito, imate li vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu o Europskom parlamentu? (EU27) (%)

vrlo pozitivno ▲ 1

Prilično pozitivno ▼ 1

Neutralno =

Prilično negativno =

vrlo negativno =

Ne znam =

▲ ▼ (travanj/svibanj 2026. – studeni 2025.)

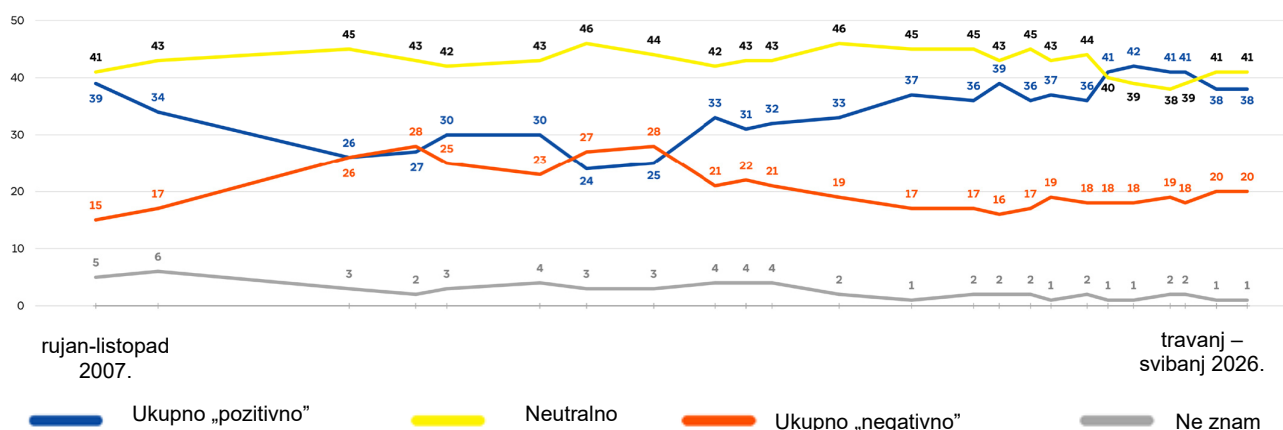
vrlo pozitivno
Prilično pozitivno
neutralno
Prilično negativno
vrlo negativno
Ne znam

U usporedbi s prethodnim valom u studenome 2025. promjene su ograničene. Udio ispitanika koji su izrazili vrlo pozitivno mišljenje tek se neznatno promijenio (+1 postotni bod), kao i udio ispitanika koji su izrazili prilično pozitivno mišljenje (–1 postotni bod). Neutralne i negativne percepcije ostaju nepromijenjene, što upućuje na visoku razinu stabilnosti u ukupnim stavovima.

Ti nalazi zajedno naglašavaju uravnoteženu, ali umjereno povoljnu sliku Europskog parlamenta, koju karakterizira veliki neutralni segment i jasna prevlast pozitivnih pred negativnim stajalištima.

Dugoročno gledano, pozitivna stajališta Europskog parlamenta od 2017. dosljedno premašuju negativna. Iako je od svibnja 2025. zabilježeno blago smanjenje, trenutni udio pozitivnih percepcija i dalje je relativno visok, posebno u usporedbi s razdobljem od 2011. do 2016., kada se slika Parlamenta gledala negativnije. Taj dugoročni trend upućuje na općenito stabilnu i povoljnu percepciju Europskog parlamenta posljednjih godina.

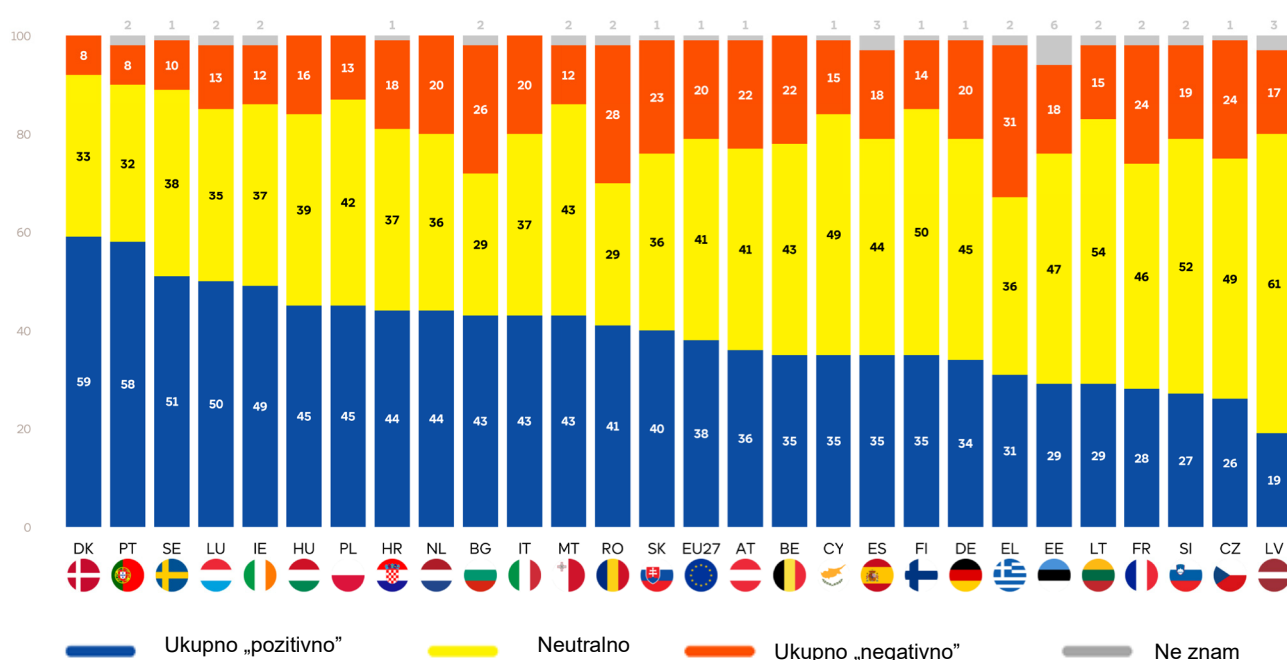
QA2 Općenito, imate li vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu o Europskom parlamentu? (% – EU)

Stajališta Europskog parlamenta razlikuju se među državama članicama. Na nacionalnoj razini najmanje polovina ispitanika navodi pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu u četirima državama članicama, a to je najčešća predodžba u 13 država članica. Nadalje, u 26 država članica pozitivna predodžba Europskog parlamenta nadmašuje negativnu predodžbu. Najveći udjeli zabilježeni su u Danskoj (59 %), Portugalu (58 %) i Švedskoj (51 %). S druge strane, najniže razine pozitivnih percepcija zabilježene su u Latviji (19 %), Češkoj (26 %) i Sloveniji (27 %).

Negativna stajališta najizraženija su u Grčkoj (31 %), Rumunjskoj (28 %) i Bugarskoj (26 %). Grčka je jedina država članica u kojoj su negativna stajališta Europskog parlamenta jednaka pozitivnima.

QA2 Općenito, imate li vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu o Europskom parlamentu? (%)

Percepcija slike Europskog parlamenta razlikuje se među sociodemografskim skupinama i skupinama stajališta, iako u svim kategorijama pozitivni stavovi nadmašuju negativne, a velik udio ispitanika i dalje je neutralan.

Razlike među spolovima su ograničene. Muškarci i žene bilježe identične razine pozitivne percepcije (38 % u obje skupine). Međutim, vjerojatnije je da će žene imati neutralan stav (44 % naspram 39 %), dok je za muškarce malo vjerojatnije da će izraziti negativno mišljenje (22 % naspram 17 %).

Uočene su izraženije varijacije među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici (15 – 24) najpozitivniji su (42 %) i najmanje negativni (11 %), dok su stariji ispitanici (55+) manje pozitivni (35 %) i vjerojatnije će izraziti negativna stajališta (23 %). Neutralna mišljenja i dalje su visoka u svim dobnim skupinama (oko 40–45 %), što upućuje na uglavnom umjeren stav, ali percepcije s godinama obično postaju nešto kritičnije.

Razlike u razini obrazovanja posebno su izražene. Ispitanici s visokom razinom obrazovanja imaju znatno veću vjerojatnost da će izraziti pozitivnu sliku (47 %), u usporedbi s 28 % ispitanika s niskom razinom obrazovanja. S druge strane, negativni stavovi češći su među najmanje obrazovanim (24 % naspram 16 % među visokoobrazovanim), dok je neutralnost veća i u toj skupini (45 %). To upućuje na snažnu vezu između obrazovanja i povoljne percepcije Europskog parlamenta.

Pri razmatranju financijske situacije ispitanika primjetan je snažan odnos. Među onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena, samo 27% izražava pozitivnu sliku, dok 32% prijavljuje negativnu, što predstavlja najkritičniji profil. Nasuprot tome, među onima koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s financijskim poteškoćama, pozitivni stavovi rastu na 41%, a negativni stavovi padaju na 17%. Time se naglašava jasna veza između gospodarske dobrobiti i percepcije Europskog parlamenta.

Među ispitanicima s pozitivnom predodžbom o EU-u 68 % ispitanika također izražava pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu, u usporedbi sa samo 10 % ispitanika s neutralnom predodžbom i 2 % ispitanika s negativnom predodžbom, u kojima prevladavaju negativna stajališta (78 %). To upućuje na vrlo snažnu usklađenost općih stavova prema EU-u i percepcija Parlamenta.

Razlike u subjektivnoj urbanizaciji umjerene su, ali dosljedne. Ispitanici koji žive u velikim gradovima vjerojatnije će iskazati pozitivnu sliku (43 %) od onih u malim ili srednjim gradovima (37 %) i ruralnim područjima (34 %), u kojima su i negativni stavovi češći (23 % u odnosu na 16 % među onima iz velikih gradova). To upućuje na nešto povoljniju percepciju u urbanijim sredinama.

Općenito, vjerojatnije je da će mlađi, obrazovaniji, gospodarski sigurniji i proeuropski ispitanici imati pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu, dok će starije, slabije obrazovane, ranjivije i kritičnije skupine biti negativne.

QA9 Biste li rekli da - U budućnosti bi uloga Europske unije u zaštiti europskih građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika trebala biti ... (% - EU)

	... postaje sve važniji	... ostati isti	... postaje manje važan	Ne znam
EU-27	68	19	11	2
Spol				
Čovjek	68	18	12	2
Žena	68	19	10	3
Dob				
15- 24	71	18	8	3
25—39	70	19	9	2
40-54	67	19	12	2
>=55	66	19	12	3
Razina obrazovanja				
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	63	21	12	4
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	66	20	12	2
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	75	16	7	2
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	70	15	14	1
Upravitelji	72	18	8	2
Ostali bijeli ovratnici	66	21	11	2
Ručni radnici	66	20	12	2
Kućni ljubimci	67	19	11	3
Nezaposleni	71	16	9	4
U mirovini	65	20	11	4
Studenti	73	17	7	3
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	68	14	13	5
S vremena na vrijeme	64	18	15	3
Gotovo nikada / nikad	69	20	9	2
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	66	19	12	3
Gradić male ili srednje veličine	67	19	11	3
Veliki grad	70	19	9	2
Slika EU-a				
Pozitivno	79	15	5	1
Neutralno	61	24	11	4
Negativan	48	18	29	5
Zadovoljstvo kvalitetom života				
Zadovoljan	69	19	10	2
Nije zadovoljno	60	18	17	5

Uloga Europskog parlamenta

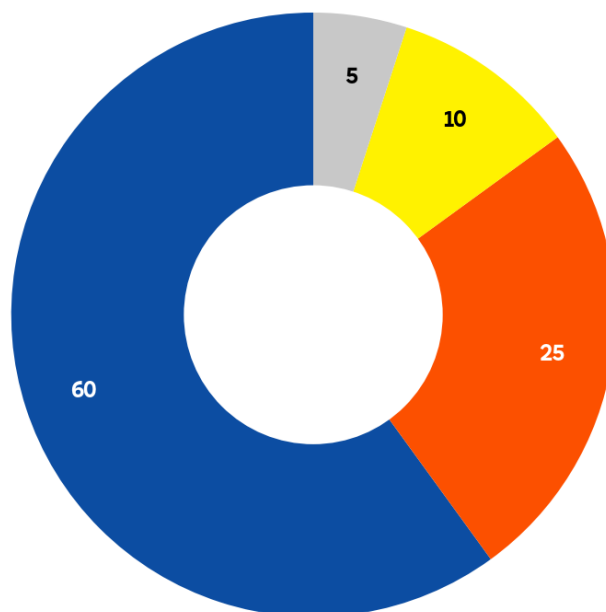
Osim opće percepcije Europskog parlamenta, važno je razumjeti i kako građani gledaju na njegovu ulogu. Ispitanike se stoga pitalo bi li osobno željeli da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu. Na razini EU-a jasna većina Europljana podupire snažniju ulogu Europskog parlamenta, što ukazuje na široka očekivanja u pogledu poboljšanog položaja unutar institucionalnog okvira Europske unije.

Ukupno šest od deset ispitanika (60 %) izjavilo je da bi željeli da Europski parlament ima važniju ulogu. To predstavlja relativnu stabilnost u usporedbi s prethodnim valom u studenome 2025. (+1 postotni bod), čime se potvrđuje da je potpora jačanju uloge Parlamenta i dalje snažna i stabilna u cijeloj Europskoj uniji.

S druge strane, četvrtina ispitanika (25 %, –1 postotni bod) radije bi da Europski parlament ima manje važnu ulogu, što upućuje na to da, iako znatna manjina ima kritičnija ili opreznija stajališta, potpora smanjenju uloge Parlamenta i dalje je očito sekundarna u odnosu na pozive na njezino jačanje. Manji udio ispitanika (10 %) spontano navodi da ne bi preferirao promjenu, a 5 % ne izražava mišljenje.

Općenito, ti nalazi naglašavaju jasnu sklonost Europljana proširenju uloge Europskog parlamenta.

QA3 Želite li osobno vidjeti da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu? (EU27) (%)

Važnije ▲1

Manje važno ▼1

Nema promjene / Kao što je sada (SPONTANEOUS)

=

♪ Ne znam ♪ =

▲ ▼ (travanj/svibanj 2026. – studeni 2025.)

■ Važnije

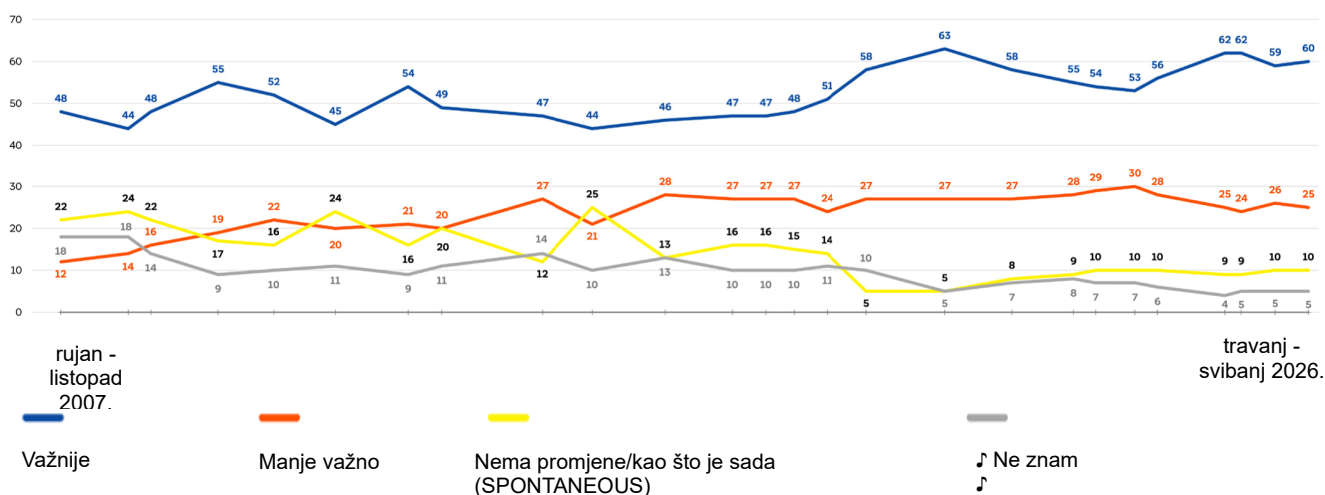
■ Manje važno

■ Nema promjene / Kao što je sada (SPONTANEOUS)

■ ♪ Ne znam ♪

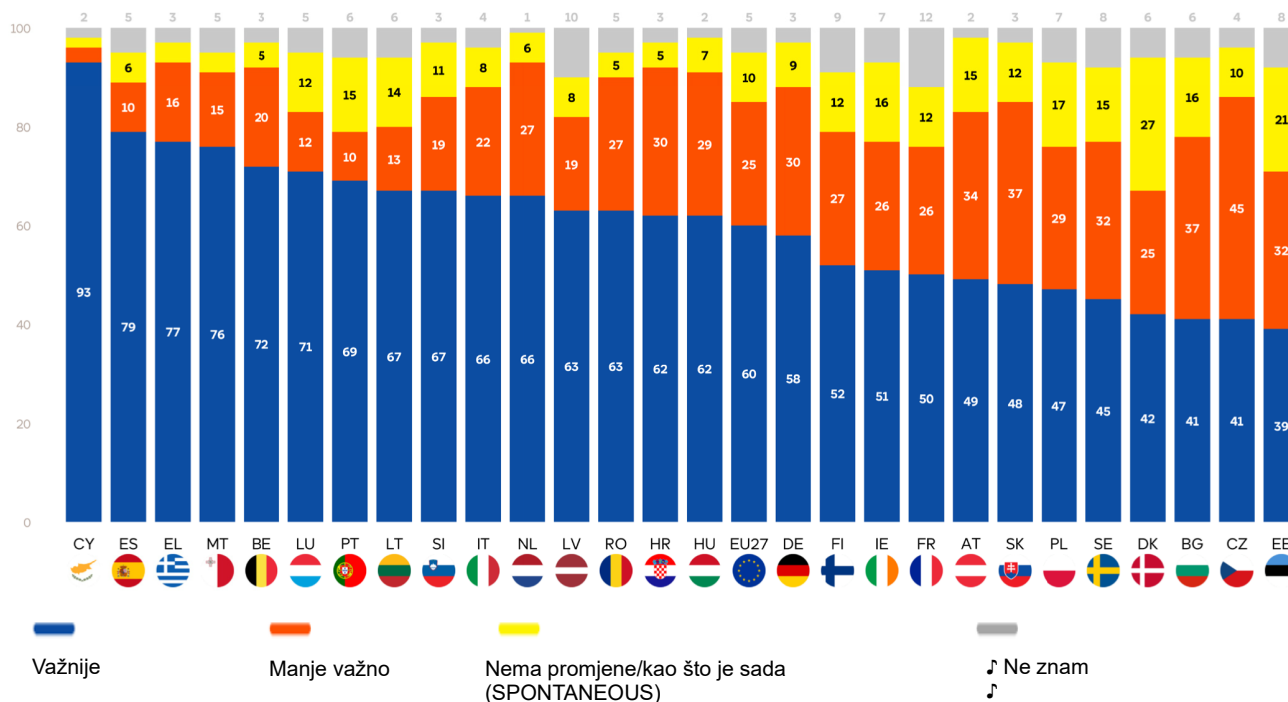
Dugoročno gledano, potpora snažnijoj ulozi Europskog parlamenta dosljedno je bila veća od potpore slabijoj ulozi. Trenutačna javna potpora snažnijoj ulozi jedna je od najviših zabilježenih od prvog pitanja postavljenog 2007. To upućuje na to da jasna većina Europljana i dalje smatra Europski parlament institucijom koja bi trebala imati veći utjecaj na donošenje odluka u EU-u.

QA3 Želite li osobno vidjeti da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu? (% – EU)

Na nacionalnoj razini najmanje polovina ispitanika u 19 država članica izražava želju da Europski parlament preuzme snažniju ulogu. Potpora je najveća na Cipru (93 %), a slijede je Španjolska (79 %) i Grčka (77 %). S druge strane, najniže razine potpore zabilježene su u Estoniji (39 %), Češkoj i Bugarskoj (41 %) te Danskoj (42 %). Češka je jedina država članica u kojoj udio ispitanika koji žele da Europski parlament ima manje važnu ulogu (45 %) premašuje udio onih koji žele da Europski parlament ima važniju ulogu (41 %).

QA3 Želite li osobno vidjeti da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu? (%)

Prednosti u pogledu uloge Europskog parlamenta razlikuju se među sociodemografskim i stavnim skupinama, iako jasna većina u svim kategorijama podupire važniju ulogu.

Razlike među spolovima su ograničene. Muškarci i žene imaju sličnu razinu potpore za jačanje uloge Parlamenta (59 % odnosno 60 %). Međutim, vjerojatnije je da će muškarci dati prednost manje važnoj ulozi (28 % u odnosu na 22 %), dok je vjerojatnije da će se žene odlučiti za izostanak promjene (11 % u odnosu na 9 %) i izraziti neizvjesnost (7 % u odnosu na 4 %).

Izraženije razlike pojavljuju se među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici (15 – 24 godine) najviše podupiru snažniju ulogu (66 %) i najmanje je vjerojatno da će dati prednost smanjenoj ulozi (15 %). S druge strane, potpora se smanjuje s godinama, pa se među osobama u dobi od 55 i više godina smanjuje na 56 %, dok se udio koji pogoduje manje važnoj ulozi povećava na 28 %. To upućuje na to da su mlađi Europljani skloniji podržati snažniji Europski parlament, dok su starije skupine podijeljenije.

Razlike u razini obrazovanja također su jasne. Potpora za važniju ulogu povećava se sa stjecanjem obrazovanja, s 54 % među osobama s niskom razinom obrazovanja na 66 % među visokoobrazovanim osobama. S druge strane, sklonost manje važnoj ulozi najveća je među manje obrazovanim ispitanicima (27 %), a najniža među visokoobrazovanim ispitanicima (19 %), što upućuje na snažnu vezu između obrazovanja i potpore jačanju Parlamenta.

Primijećen je snažan odnos s financijskim stanjem ispitanika. Među onima koji se većinu vremena suočavaju s poteškoćama u plaćanju računa, potpora za snažniju ulogu smanjuje se na 52 %, dok udio koji daje prednost manje važnoj ulozi raste na 30 %. Nasuprot tome, među onima koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s takvim poteškoćama, potpora je veća (60 %), a oporba niža (24 %). To upućuje na to da je gospodarska ranjivost povezana s kritičnijim stajalištima o proširenju uloge Parlamenta.

Među ispitanicima s pozitivnom predodžbom o EU-u 78 % ispitanika podupire važniju ulogu Europskog parlamenta, dok samo 8 % daje prednost manje važnoj ulozi. S druge strane, među onima s negativnom predodžbom o EU-u, potpora se naglo smanjila na 28 %, dok bi većina (64 %) preferirala da Parlament ima manje važnu ulogu.

Razlike u subjektivnoj urbanizaciji umjerene su, ali dosljedne. Vjerojatnije je da će ispitanici u velikim gradovima (64 %) podržati snažniju ulogu od onih u malim ili srednjim gradovima (59 %) i ruralnim područjima (56 %) u kojima je potpora manja, a prednost se daje manjoj ulozi. To upućuje na nešto snažniju potporu u urbanijim okruženjima.

Općenito, iako većina u svim skupinama podržava jačanje uloge Europskog parlamenta, razina potpore razlikuje se. Konkretno, mlađi, obrazovaniji, gospodarski sigurniji i proeuropski ispitanici najviše podupiru, dok su starije, ranjivije, manje obrazovane i kritičnije skupine opreznije ili podijeljenije.

QA3 Želite li osobno vidjeti da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu? (% – EU)

	Važnije	Manje važno	Nema promjene / Kao što je sada (SPONTANEOUS)	Ne znam
EU-27	60	25	10	5
Spol				
Čovjek	59	28	9	4
Žena	60	22	11	7
Dob				
15- 24	66	15	11	8
25—39	64	22	9	5
40-54	59	27	10	4
>=55	56	28	11	5
Razina obrazovanja				
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	54	27	10	9
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	59	27	10	4
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	66	19	10	5
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	57	28	12	3
Upravitelji	65	21	11	3
Ostali bijeli ovratnici	63	25	9	3
Ručni radnici	58	27	9	6
Kućni ljubimci	60	21	11	8
Nezaposleni	60	23	9	8
U mirovini	54	29	11	6
Studenti	69	14	10	7
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	52	30	9	9
S vremena na vrijeme	59	26	9	6
Gotovo nikada / nikad	60	24	11	5
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	56	27	11	6
Gradić male ili srednje veličine	59	25	10	6
Veliki grad	64	22	10	4
Slika EU-a				
Pozitivno	78	8	10	4
Neutralno	48	30	14	8
Negativan	28	64	4	4
Zadovoljstvo kvalitetom života				
Zadovoljan	62	23	10	5
Nije zadovoljno	49	36	8	7

Slika Europske unije

Osim što ocjenjuje sliku Europskog parlamenta, u ovom se odjeljku ispituje kako građani šire doživljavaju Europsku uniju. Od ispitanika se tražilo da navedu imaju li pozitivnu ili negativnu predodžbu o EU-u. Ukupno 50 % Europljana izražava pozitivnu predodžbu o EU-u, uključujući 42 % koji kažu da imaju prilično pozitivan stav i 8 % vrlo pozitivan stav. To pozitivno mišljenje čini najčešćom ukupnom ocjenom i upućuje na općenito povoljnu percepciju Europske unije.

Istodobno, 33 % ispitanika ima neutralno mišljenje, što upućuje na to da je znatan udio Europljana i dalje neodlučan ili umjereno pozicioniran, umjesto da izražava snažna stajališta.

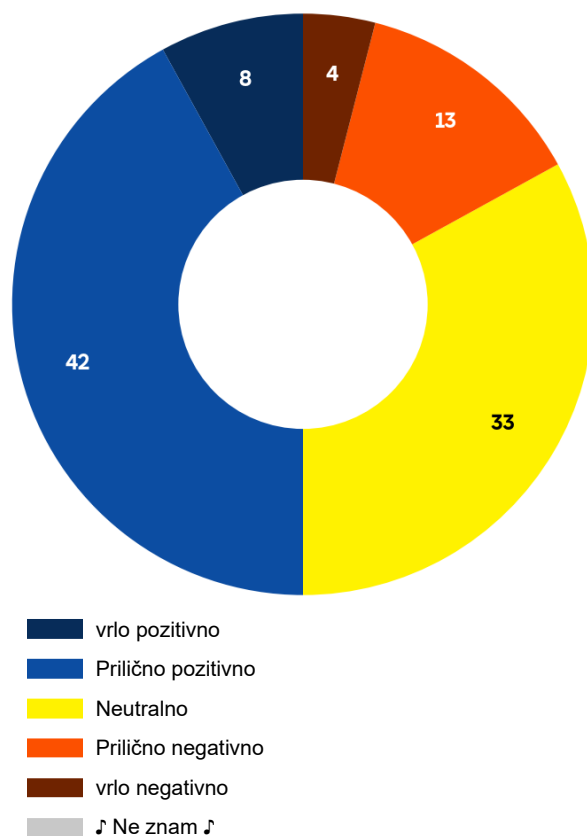
S druge strane, 17 % ispitanika izražava negativnu predodžbu o EU-u, uključujući 13 % prilično negativnih i 4 % vrlo negativnih stajališta. To pokazuje da su negativne percepcije očito u manjini.

U usporedbi s prethodnim valom u studenome 2025. sve kategorije odgovora ostale su nepromijenjene, što upućuje na visok stupanj stabilnosti ukupnih stavova.

D78 Općenito, stvara li vam EU vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu sliku? (EU27) (%)

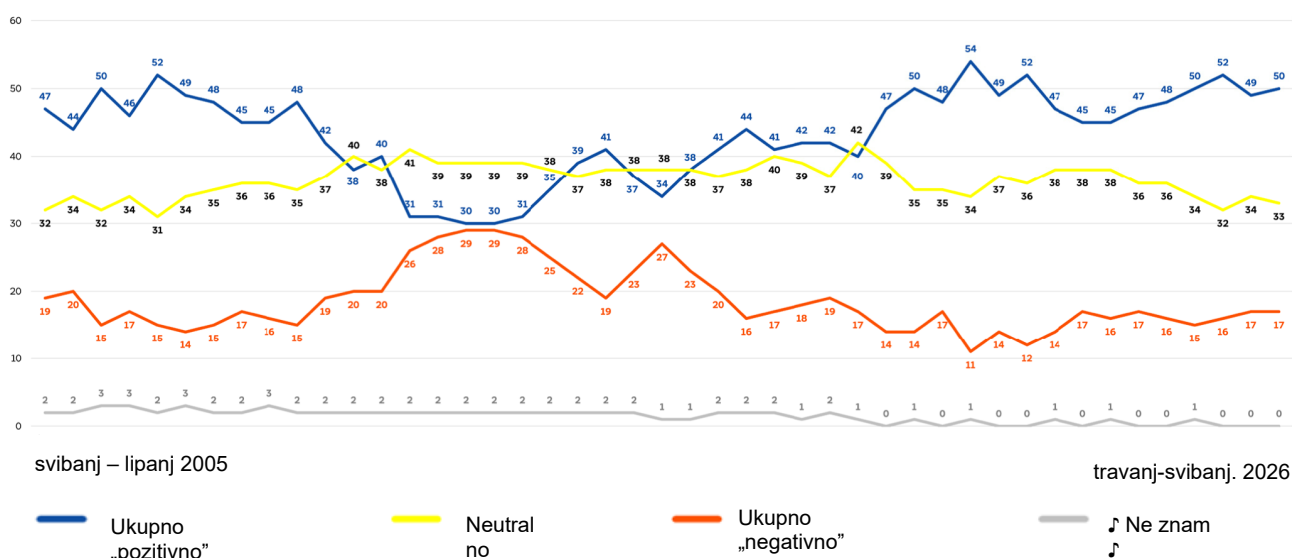
vrlo pozitivno =
Prilično pozitivno ▲ 1
Neutralno ▼ 1
Prilično negativno =
vrlo negativno =

♪ Ne znam ♪
(travanj/svibanj 2026. – studeni 2025.)

Kao i kod prethodna dva pokazatelja, dugoročni trend upućuje na pozitivniju sliku. Od barem 2005. udio ispitanika koji imaju pozitivnu predodžbu o Europskoj uniji dosljedno je premašivao udio negativnih stajališta. Osim toga, pozitivna percepcija najčešći je odgovor koji od 2020. dosljedno nadilazi i neutralna mišljenja. Trenutačna razina i dalje je stabilna i visoka u usporedbi s razdobljem od 2011. do 2014. kada je javno mnijenje EU-a bilo manje povoljno.

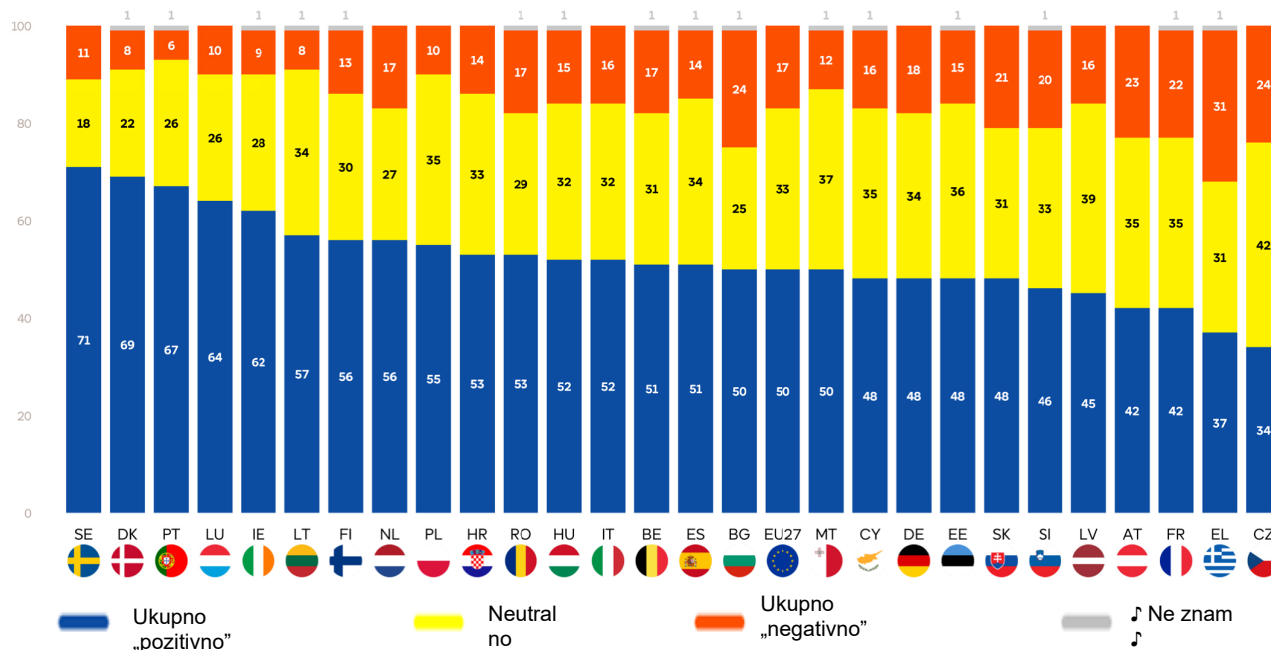
D78 Općenito, stvara li vam EU vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu sliku? (% – EU)

Na nacionalnoj razini najmanje polovina ispitanika navodi pozitivnu predodžbu o Europskoj uniji u 17 država članica, a pozitivna predodžba o EU-u najčešća je u 26 država članica. Najveći udio pozitivnih percepcija zabilježen je u Švedskoj (71 %), Danskoj (69 %) i Portugalu (67 %).

S druge strane, najniže razine pozitivnih percepcija zabilježene su u Češkoj (34 %), Grčkoj (37 %) i Francuskoj (42 %). Češka je jedina država članica u kojoj pozitivan odgovor nije najčešći: relativna većina ispitanika ima neutralan stav. Negativne percepcije nikad nisu najčešći odgovor ni u jednoj državi članici. Percepcije slike Europske unije donekle se razlikuju među sociodemografskim skupinama i skupinama stajališta, iako su u gotovo svim kategorijama pozitivna stajališta i dalje raširenija od negativnih, a znatan udio ispitanika izražava neutralna mišljenja.

D78 Općenito, stvara li vam EU vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu sliku? (%)

Razlike po spolu su vrlo ograničene. Muškarci i žene bilježe gotovo identične razine pozitivne percepcije (50 % odnosno 51 %). Žene imaju nešto veću vjerojatnost da će imati neutralan stav (34% naspram 31%), dok muškarci imaju nešto veću vjerojatnost da će izraziti negativno mišljenje (19% naspram 15%), što ukazuje na marginalno kritičnije stavove među muškarcima.

Pojavljaju se jasnije razlike među dobnim skupinama. Najpozitivniji su mlađi ispitanici, pri čemu 57 % osoba u dobi od 15 do 24 godine izražava pozitivnu sliku, u usporedbi s 45 % osoba u dobi od 55 godina i više. Istodobno se s godinama povećavaju negativne percepcije, s 8 % među najmlađom skupinom na 20 % među najstarijima. Neutralni odgovori i dalje su relativno stabilni u svim dobnim skupinama (oko 31–35 %), što upućuje na to da je vjerojatnije da će stariji ispitanici zauzeti kritički stav, iako su mlađi ispitanici povoljniji.

Razlike u razini obrazovanja posebno su izražene. Pozitivna percepcija znatno se povećava s obrazovnim postignućem, s 40 % među ispitanicima s niskom razinom obrazovanja na 49 % među onima sa srednjom razinom obrazovanja i 61 % među visokoobrazovanim osobama. S druge strane, negativni stavovi češći su među najmanje obrazovanim (21 % naspram 13 % među visokoobrazovanim), dok je neutralnost također veća (38 % naspram 26 %). Time se naglašava snažna veza između obrazovanja i povoljne percepcije EU-a.

Primijećen je snažan odnos s financijskim stanjem ispitanika. Među onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena, samo 37% izražava pozitivnu sliku, dok 30% prijavljuje negativnu. Nasuprot tome, među onima koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s takvim poteškoćama, 54 % ima pozitivno mišljenje, a samo 14 % negativno. To pokazuje jasnu vezu između gospodarske dobrobiti i percepcije EU-a.

Razlike u subjektivnoj urbanizaciji umjerene su, ali dosljedne. Ispitanici koji žive u velikim gradovima (57%) imaju veću vjerojatnost da će izraziti pozitivnu sliku od onih u malim ili srednjim gradovima (50%) i ruralnim područjima (45%), gdje su negativni pogledi također češći. To upućuje na nešto povoljniju percepciju u urbanim sredinama.

Općenito, ti rezultati upućuju na to da, iako je slika Europske unije općenito pozitivna u svim skupinama, vjerojatnije je da će mlađi, obrazovani i povlašteniji ispitanici imati povoljna stajališta, dok su ranjivije skupine uglavnom neutralnije ili kritičnije.

D78 Općenito, stvara li vam EU vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu sliku? (% – EU)

	Ukupno „pozitivno”	Neutralno	Ukupno „negativno”	Ne znam
EU-27	50	33	17	0
Spol				
Čovjek	50	31	19	0
Žena	51	34	15	0
Dob				
15- 24	57	35	8	0
25—39	56	31	13	0
40-54	50	31	19	0
>=55	45	34	20	1
Razina obrazovanja				
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	40	38	21	1
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	49	34	17	0
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	61	26	13	0
Socioprofesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	52	28	20	0
Upravitelji	61	27	12	0
Ostali bijeli ovratnici	55	29	16	0
Ručni radnici	46	36	18	0
Kućni ljubimci	47	36	16	1
Nezaposleni	41	39	19	1
U mirovini	44	34	21	1
Studenti	61	33	6	0
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	37	31	30	2
S vremena na vrijeme	43	36	21	0
Gotovo nikada / nikad	54	32	14	0
Subjektivna urbanizacija				
Ruralno područje ili selo	45	34	20	1
Mali grad srednje veličine	50	34	16	0
Veliki grad	57	30	13	0
Zadovoljstvo kvalitetom života				
Zadovoljan	54	32	14	0
Nije zadovoljno	31	37	31	1

Članstvo u Europskoj uniji

U ovom se odjeljku istražuje kako građani gledaju na članstvo svoje zemlje u Europskoj uniji. Na razini EU-a velika većina Europljana smatra da je njihova zemlja imala koristi od članstva u Europskoj uniji, što potvrđuje općenito pozitivnu ocjenu članstva u EU-u.

Ukupno gledajući, otprilike tri četvrtine ispitanika (74 %, +1 postotni bod) izjavilo je da je njihova zemlja imala koristi, što je najčešći odgovor s velikom razlikom. To upućuje na snažnu i raširenu percepciju prednosti članstva u EU-u u cijeloj Europskoj uniji.

S druge strane, otprilike jedna petina ispitanika (21 %, -2 postotna boda) smatra da njihova zemlja nije imala koristi od toga. Mali udio ispitanika (5 %, +1 postotni bod) kaže da ne zna.

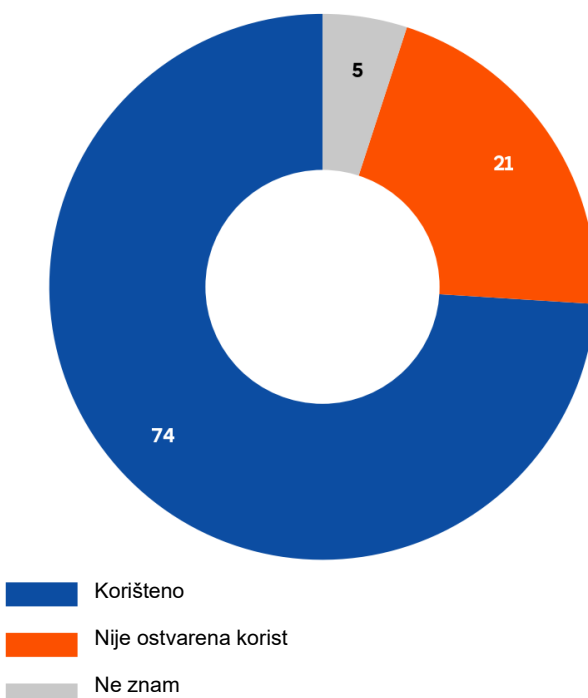
QA4 Uzimajući sve u obzir, biste li rekli da je (NAŠA ZEMLJA) u ravnoteži imala koristi od članstva u EU-u? EU27) (%)

Korišteno ▲1

Nije ostvarena korist ▼2

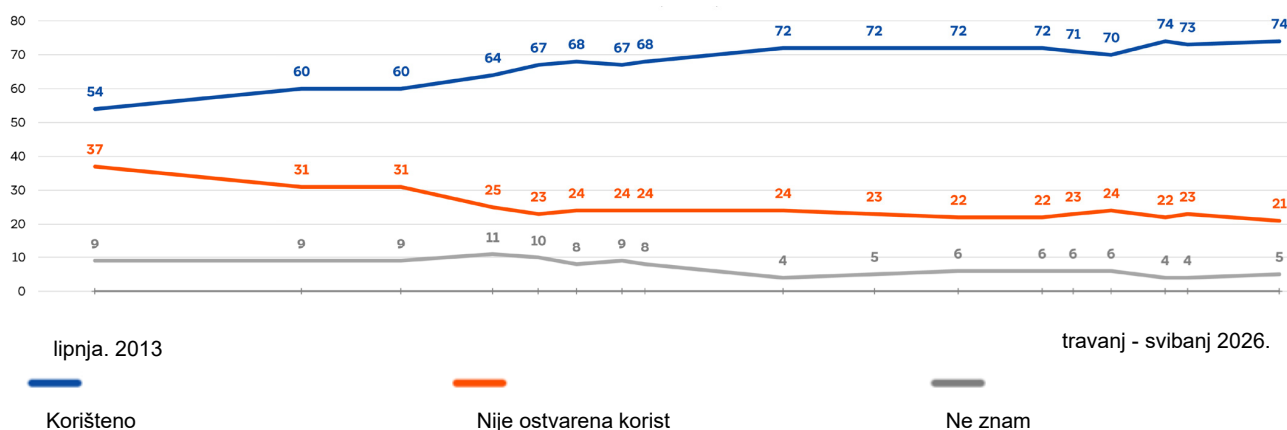
Ne znam ▲1

▲▼ (travanj/svibanj 2026. – svibanj 2025.)

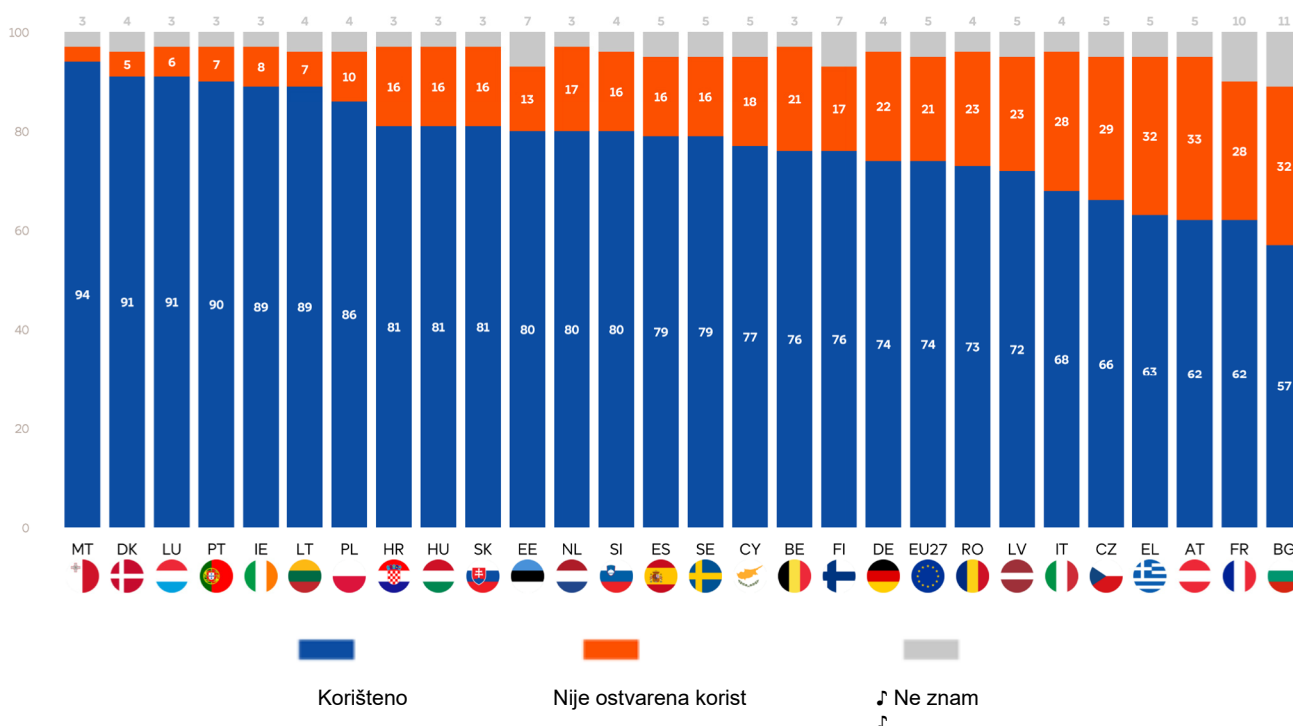
Dugoročno gledano, većina ispitanika dosljedno navodi da članstvo u EU-u smatra korisnim za svoju zemlju. U razdoblju od 2015. do 2020. zabilježen je trend sve povoljnijih stajališta, što odražava sve veću potporu članstvu u EU-u u cijeloj Europskoj uniji. Od 2020. taj se trend stabilizirao, pri čemu više od sedam od deset ispitanika dosljedno smatra da je članstvo u EU-u korisno te je dosegnuo vrhunac od 74 % u zimi 2025. i u trenutačnom istraživanju. Općenito, taj dugoročni obrazac naglašava trajnu i uglavnom stabilnu pozitivnu percepciju članstva u EU-u među europskim građanima.

QA4 Uzimajući sve u obzir, biste li rekli da je (NAŠA ZEMLJA) u ravnoteži imala koristi od članstva u EU-u? (% – EU)

Velika većina ispitanika smatra da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u u svim državama članicama, iako se snaga te percepcije znatno razlikuje među zemljama. Potpora je najveća u Malti (94 %), Danskoj i Luksemburgu (91 %) te Portugalu (90 %). S druge strane, najniže razine pozitivne percepcije zabilježene su u Bugarskoj (57 %), Francuskoj i Austriji (62 %) te Grčkoj (63 %). Najveći udio negativnih percepcija zabilježen je u Austriji (33 %).

QA4 Uzimajući sve u obzir, biste li rekli da je (NAŠA ZEMLJA) u ravnoteži imala koristi od članstva u EU-u? (%)

Percepcija o tome jesu li zemlje imale koristi od članstva u EU-u razlikuje se među socio-demografskim i stavnim skupinama, iako jasna većina u gotovo svim kategorijama smatra da je njihova zemlja imala koristi.

Razlike među spolovima su minimalne. Muškarci i žene bilježe vrlo slične razine pozitivne ocjene (73 % odnosno 74 %), iako je malo vjerojatnije da će muškarci reći da njihova zemlja nije imala koristi (23 % u odnosu na 20 %).

Izraženije razlike pojavljuju se među dobnim skupinama. Mlađi ispitanici (15 – 24 godine) daleko su najpozitivniji, 84 % smatra da je njihova zemlja imala koristi, a samo 11 % izražava suprotno stajalište. S druge strane, potpora se kontinuirano smanjuje s dobi i doseže 68 % među ispitanicima u dobi od 55 i više godina, dok se udio ispitanika koji izražavaju negativna stajališta povećava na 26 %. To upućuje na to da su mlađi Europljani znatno povoljniji prema članstvu u EU-u, dok su starije skupine podijeljenije.

Razlike u razini obrazovanja također su izražene. Pozitivna percepcija povećava se s obrazovnim postignućem, sa 63 % među osobama s niskom razinom obrazovanja na 82 % među visokoobrazovanim osobama. S druge strane, udio ispitanika koji vjeruju da njihova zemlja nije imala koristi gotovo je dvostruko veći među najmanje obrazovanim osobama (29 % naspram 15 % među visokoobrazovanim osobama). Time se naglašava snažna veza između obrazovanja i pozitivnih stavova prema članstvu u EU-u.

Primijećen je posebno snažan odnos s financijskim stanjem ispitanika. Među onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena, samo 57% smatra da je njihova zemlja imala koristi, dok 35% vjeruje da nema. Nasuprot tome, među onima koji se gotovo nikada ili nikada ne suočavaju s takvim poteškoćama, 78% izražava pozitivno mišljenje, a samo 18% negativno. To upućuje na jasnu vezu između gospodarske ranjivosti i kritičnije percepcije članstva u EU-u.

Među ispitanicima s pozitivnom predodžbom o EU-u, nevjerojatnih 95 % smatra da je njihova zemlja imala koristi, dok se samo 4 % ne slaže. S druge strane, među onima s negativnom predodžbom o EU-u, samo 27 % smatra da je njihova zemlja imala koristi, dok većina (68 %) smatra da to nije učinila.

Razlike u subjektivnoj urbanizaciji umjerene su, ali dosljedne. Ispitanici koji žive u velikim gradovima (80 %) vjerojatnije će reći da je njihova zemlja imala koristi od onih u ruralnim područjima (70 %), u kojima su negativni stavovi nešto rašireniji (24 % u odnosu na 16 %). To upućuje na nešto snažniju potporu članstvu u EU-u u urbanijim sredinama.

QA4 Uzimajući sve u obzir, biste li rekli da je (NAŠA ZEMLJA) u ravnoteži imala koristi od članstva u EU-u? (% – EU)

	Korišteno	Nije ostvarena korist	Ne znam
EU-27	74	21	5
Spol			
Čovjek	73	23	4
Žena	74	20	6
Dob			
15- 24	84	11	5
25—39	78	17	5
40-54	73	23	4
>=55	68	26	6
Razina obrazovanja			
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	63	29	8
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	75	21	4
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	82	15	3
Socioprofesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	73	23	4
Upravitelji	80	16	4
Ostali bijeli ovratnici	79	18	3
Ručni radnici	71	24	5
Kućni ljubimci	69	23	8
Nezaposleni	66	25	9
U mirovini	66	27	7
Studenti	87	9	4
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	57	35	8
S vremena na vrijeme	67	27	6
Gotovo nikada / nikad	78	18	4
Subjektivna urbanizacija			
Ruralno područje ili selo	70	24	6
Gradić male ili srednje veličine	72	23	5
Veliki grad	80	16	4
Slika EU-a			
Pozitivno	95	4	1
Neutralno	66	24	10
Negativan	27	68	5
Zadovoljstvo kvalitetom života			
Zadovoljan	77	18	5
Nije zadovoljno	55	38	7

Glavne prednosti članstva u EU-u

Osim razumijevanja toga smatraju li građani da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u, važno je utvrditi i što smatraju glavnim razlozima za te koristi. Stoga je od ispitanika zatraženo da navedu ključne čimbenike koji objašnjavaju zašto ljudi vjeruju da je njihova zemlja imala koristi od članstva u Europskoj uniji. To pitanje pruža dublji uvid u specifičnu dodanu vrijednost članstva u EU-u koju građani doživljavaju.

Na razini EU-a mir i sigurnost jasno se pojavljuju kao najčešći razlog zbog kojeg se smatra da zemlje imaju koristi od članstva u EU-u. Ukupno 40 % ispitanika navodi doprinos EU-a zaštiti mira i jačanju sigurnosti, što ga čini vodećim čimbenikom. To predstavlja i relativnu stabilnost (+3 postotna boda) u odnosu na svibanj 2025., čime se naglašava važnost sigurnosnih pitanja u trenutačnom geopolitičkom kontekstu.

Drugi najčešći razlog je poboljšana suradnja među državama članicama, koju navodi 34 % ispitanika, što također predstavlja relativnu stabilnost (–2 postotna boda). To upućuje na to da je suradnja i dalje temeljna percipirana korist.

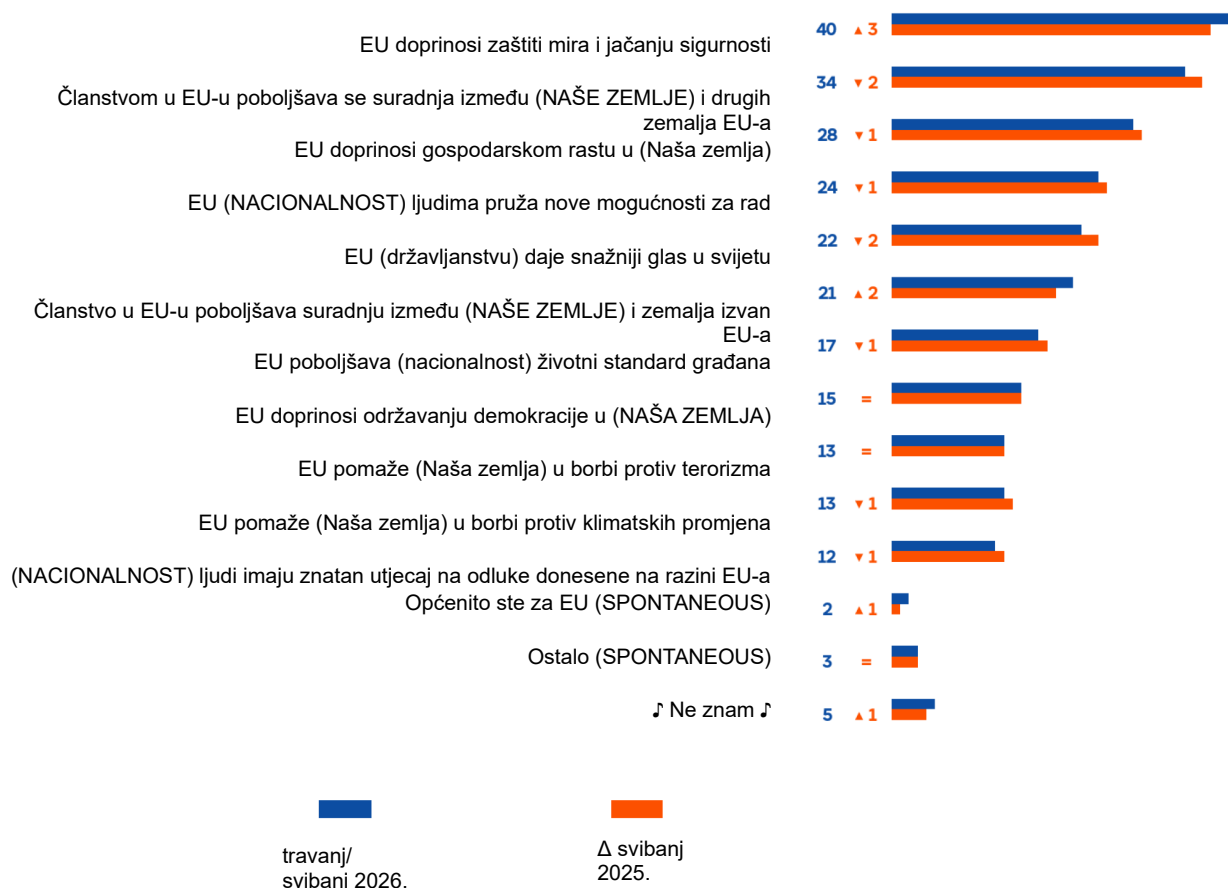
Gospodarski čimbenici i dalje imaju važnu ulogu. Doprinos EU-a gospodarskom rastu navodi 28 % ispitanika (–1 postotni bod), dok se nove mogućnosti rada spominju za 24 % (–1 postotni bod). Ti nalazi potvrđuju da su gospodarske prednosti i dalje ključne za percipirane koristi članstva u EU-u.

Sličan udio ispitanika (22 %, –2 postotna boda) ističe ulogu EU-a u davanju snažnijeg glasa građanima u svijetu, što ukazuje na važnost globalnog utjecaja EU-a. Osim toga, 21 % ispitanika navodi poboljšanu suradnju sa zemljama izvan EU-a (+2 postotna boda), što odražava percipiranu vrijednost vanjskih odnosa.

Druge koristi spominju manji udjeli ispitanika. To uključuje poboljšanje životnog standarda (17 %, –1 postotni bod) i doprinos EU-a održavanju demokracije (15 %, nepromijenjeno). Navode se i pitanja kao što su borba protiv terorizma (13 %, nepromijenjeno) i borba protiv klimatskih promjena (13 %, –1 postotni bod), iako s ograničenijim udjelom. Finaly, 12 % građana odabire osobe koje imaju znatan utjecaj na odluke donesene na razini EU-a (–1 postotni bod).

Općenito, ti rezultati pokazuju da Europljani smatraju prednosti članstva u EU-u višedimenzionalnima, kombinirajući sigurnost, suradnju i gospodarske prednosti. Iako su aspekti povezani sa sigurnošću ostali stabilni, gospodarske i institucionalne koristi i dalje su ključan dio evaluacija građana, što pokazuje široko razumijevanje dodane vrijednosti EU-a.

QA5ab Bez obzira na to mislite li da je (NAŠA ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u ili ne, koji su od sljedećih razloga glavni razlozi zbog kojih ljudi misle da je (NAŠA ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

U državama članicama navodi se širok raspon razloga kako bi se objasnilo zašto se smatra da su zemlje imale koristi od članstva u EU-u, iako se sigurnosni, suradnički i gospodarski čimbenici stalno pojavljuju kao najvažnije dimenzije. Istodobno se pojavljuju jasne razlike u primarnom naglasku koji se stavlja na te koristi među zemljama.

Doprinos EU-a zaštiti mira i jačanju sigurnosti najčešći je razlog u osam država članica. Najčešće se spominje u Švedskoj (55 %), Nizozemskoj (53 %) i Njemačkoj (50 %). U Češkoj je to prvi navedeni razlog koji se jednako dijeli s mogućnostima zapošljavanja (38 %).

U osam država članica glavna percipirana korist odnosi se na mogućnosti zapošljavanja. Udio ispitanika koji navode nove mogućnosti zapošljavanja posebno je visok u Slovačkoj i Bugarskoj (49 %), a slijede ih Hrvatska (46 %) i Mađarska (41 %), što upućuje na to da su koristi na tržištu rada i gospodarske mogućnosti ključni pokretači pozitivne percepcije u tim zemljama.

Slično tome, doprinos EU-a gospodarskom rastu pojavljuje se kao vodeći čimbenik u šest zemalja, posebno u Irskoj (55 %), Malti (54 %) i Litvi (49 %). Ti nalazi naglašavaju važnost gospodarskog razvoja i blagostanja kao percipiranih koristi članstva u EU-u.

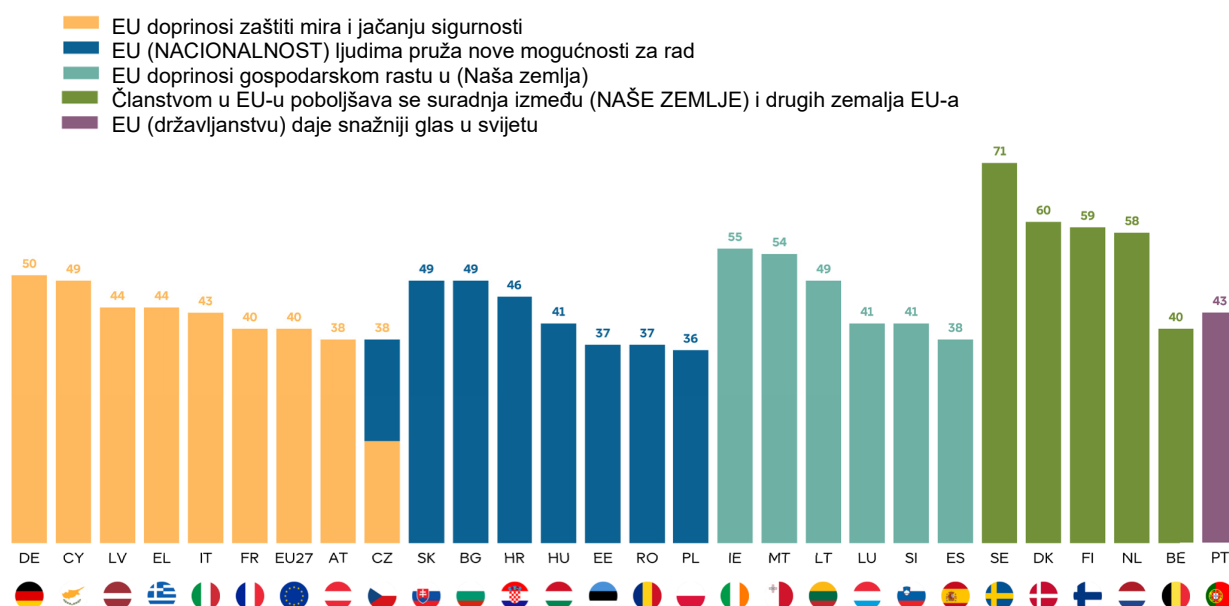
Druga važna dimenzija odnosi se na suradnju među državama članicama, koja se ističe kao najčešći razlog u pet država članica, posebno u Švedskoj (71 %), nakon koje slijede Danska (60 %), Finska (59 %) i Nizozemska (58 %). U tim se zemljama pojačana suradnja unutar EU-a jasno

smatra primarnom koristi, što upućuje na stavljanje većeg naglaska na integraciju i zajedničko djelovanje.

naposljetku, u Portugalu (43 %) najčešće se navodi korist od toga što članstvo u EU-u toj zemlji daje snažniji glas u svijetu, naglašavajući vanjsku ili geopolitičku dimenziju povlastica za članstvo u EU-u.

Općenito, ti rezultati naglašavaju višedimenzionalnu prirodu percipiranih koristi EU-a, a istodobno otkrivaju jasne razlike u naglasku na nacionalnoj razini. Iako u nekim državama članicama prevladavaju sigurnosni problemi, u drugima se prednost daje gospodarskim rezultatima, mogućnostima zapošljavanja ili suradnji, što odražava utjecaj nacionalnih konteksta, gospodarskih struktura i geopolitičkih perspektiva na način evaluacije članstva u EU-u.

QA5ab Bez obzira na to mislite li da je (NAŠA ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u ili ne, koji su od sljedećih razloga glavni razlozi zbog kojih ljudi misle da je (NAŠA ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

Bez obzira na to mislite li da je (NAŠA ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u ili ne, koji su od sljedećih razloga glavni razlozi zbog kojih ljudi misle da je (NAŠA ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (MAX. 3 PRIMJENE) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
EU doprinosi zaštiti mira i jačanju sigurnosti	40	38	29	38	47	50	35	17	44	30	40	39	43	49	44	37	36	27	21	53	38	33	24	28	34	31	44	55
Članstvo u EU-u poboljšava se suradnja između (NAŠE ZEMLJE) i drugih zemalja EU-a	34	40	27	25	60	44	27	22	30	29	27	24	33	31	29	18	35	26	27	58	27	23	23	23	36	32	59	71
EU doprinosi gospodarskom rastu u (Naša zemlja)	28	31	20	23	33	25	26	55	30	38	19	29	22	34	29	49	41	37	54	46	33	30	40	25	41	34	21	30
EU (NACIONALNOST) ljudima pruža nove mogućnosti za rad	24	19	49	36	12	16	37	40	19	27	12	46	22	37	29	40	29	41	39	9	30	36	31	37	34	49	28	24
EU (državljanstvu) daje snažniji glas u svijetu	22	25	19	21	35	18	20	26	26	17	24	26	32	23	11	16	30	19	24	11	25	19	43	19	13	21	20	16
Članstvo u EU-u poboljšava suradnju između (NAŠE ZEMLJE) i zemalja izvan EU-a	21	24	14	15	28	25	16	13	22	20	17	18	21	9	15	9	18	15	16	31	20	18	12	20	19	15	32	23
EU poboljšava (nacionalnost) životni standard građana	17	15	20	20	9	12	24	40	24	23	10	30	12	21	27	37	18	26	24	10	20	27	26	25	24	23	10	6
EU doprinosi održavanju demokracije u (NAŠA ZEMLJA)	15	15	18	17	8	17	11	9	19	15	13	17	14	22	13	15	18	24	21	9	20	14	15	19	13	21	11	6
EU pomaže (Naša zemlja) u borbi protiv terorizma	13	17	10	14	12	12	8	7	12	9	18	14	15	9	5	4	6	11	9	15	17	12	8	14	7	8	6	12
EU pomaže (Naša zemlja) u borbi protiv klimatskih promjena	13	12	7	12	14	12	7	12	17	10	13	13	17	8	3	4	6	15	11	18	20	11	7	14	8	10	12	20
(NACIONALNOST) ljudi imaju znatan utjecaj na odluke donesene na razini EU-a	12	12	10	10	10	8	8	16	12	13	12	16	8	5	7	10	14	14	6	14	14	11	13	8	9	6	11	
Općenito ste za EU (SPONTANEOUS)	2	1	1	1	1	3	3	1	0	1	3	0	1	0	1	0	1	0	1	0	3	1	2	1	0	0	0	0
„Ne znam“	3	2	4	1	2	4	6	1	4	5	5	1	3	1	6	3	2	2	1	1	3	1	2	4	6	3	2	1
	5	2	11	5	1	4	7	3	3	6	12	2	4	6	7	6	2	3	2	2	2	4	5	5	3	2	4	0

Percepcija glavnih razloga zbog kojih se smatra da zemlje imaju koristi od članstva u EU-u razlikuje se među sociodemografskim i stavnim skupinama, iako su sigurnosni, suradnički i gospodarski čimbenici i dalje u središtu svih kategorija.

Razlike među spolovima su ograničene. Muškarci i žene općenito navode vrlo slične prioritete; međutim, vjerojatnije je da će muškarci istaknuti gospodarski rast (30 % u odnosu na 26 %).

Varijacija je ograničena i među dobnim skupinama. Ispitanici u dobi od 25 do 39 godina imaju nešto veću vjerojatnost da će navesti mir i sigurnost (41 % naspram 38 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine i od 40 do 54 godine) i suradnju (36 % naspram 33 % među najstarijom skupinom), dok mlađi ispitanici (15 do 24 godine) stavljaju relativno veći naglasak na gospodarski rast (30 % naspram 27 %), suradnju izvan EU-a (23 % naspram 19 %) i poboljšanje životnog standarda (21 % naspram 15 %).

Razlike u razini obrazovanja vidljivije su. Ispitanici s visokom razinom obrazovanja imaju znatno veću vjerojatnost da će navesti mir i sigurnost (42 % naspram 38 % među najmanje obrazovanim), suradnju unutar EU-a (41 % naspram 30 %), gospodarski rast (34 % naspram 22 %) te poboljšanje životnog standarda u EU-u (18 % naspram 14 %). S druge strane, dvostruko je vjerojatnije da će osobe s niskom razinom obrazovanja spomenuti pomoć EU-a u borbi protiv terorizma (16 % naspram 9 %).

Uočene su određene razlike u pogledu financijske situacije. Ispitanici koji su financijski sigurniji vjerojatnije će istaknuti mir i sigurnost (41 % naspram 34 % onih koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena), suradnju unutar EU-a (36 % naspram 28 %), gospodarski rast (30 % naspram 21 %), mogućnosti rada (24 % naspram 18 %) i poboljšanje životnog standarda (17 % naspram 14 %), što upućuje na gospodarski usmjerenije tumačenje koristi EU-a.

Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u imaju znatno veću vjerojatnost da će članstvo u EU-u povezati s gotovo svim navedenim koristima od ispitanika s negativnim mišljenjem. Na primjer, 45 % ispitanika odabire mir i sigurnost u usporedbi s 27 % onih koji imaju negativan stav prema EU-u.

Razlike u subjektivnoj urbanizaciji relativno su ograničene, iako se mogu primijetiti određene razlike. Ispitanici u velikim gradovima češće navode suradnju unutar EU-a (38 % u odnosu na 30 % u ruralnim područjima) i poboljšanje životnog standarda (21 % u odnosu na 17 %).

QA4 Uzimajući sve u obzir, biste li rekli da je (NAŠA ZEMLJA) u ravnoteži imala koristi od članstva u EU-u? (% – EU)

	EU doprinosi zaštiti mira i jačanju sigurnosti	Članstvo u EU-u poboljšava se suradnja između (NAŠE ZEMLJE) i drugih zemalja EU-a	EU doprinosi gospodarskom rastu u (Naša zemlja)	EU (NACIONALNOST) ljudima pruža nove mogućnosti za rad	EU (državljanstvu) daje snažniji glas u svijetu	Članstvo u EU-u poboljšava suradnju između (NAŠE ZEMLJE) i zemalja izvan EU-a	EU poboljšava (nacionalnost) životni standard građana	EU doprinosi održavanju demokracije u (NAŠA ZEMLJA)	EU pomaže (Naša zemlja) u borbi protiv terorizma	EU pomaže (Naša zemlja) u borbi protiv klimatskih promjena	(NACIONALNOST) ljudi imaju znatan utjecaj na odluke donesene na razini EU-a	Općenito ste za EU (SPONTANEOUS)	Ostalo (SPONTANEOUS)	Ne znam
EU-27	40	34	28	24	22	21	17	15	13	13	12	2	3	5
Spol														
Čovjek	39	34	30	24	22	21	18	14	12	13	12	2	4	5
Žena	40	34	26	23	22	21	16	16	14	13	12	1	3	6
Dob														
15- 24	38	34	30	24	23	23	21	17	11	14	13	1	1	3
25—39	41	36	30	25	22	21	18	16	11	14	12	1	3	4
40-54	38	35	29	25	23	21	17	15	13	13	13	1	3	5
>=55	40	33	27	22	21	19	15	15	14	12	11	2	4	7
Razina obrazovanja														
Niska razina obrazovanja (ISCED 0 – 2)	38	30	22	20	23	19	14	14	16	12	12	2	5	9
Srednja razina obrazovanja (ISCED 3–4)	39	32	29	27	21	21	18	16	14	14	12	1	3	4
Visoka razina obrazovanja (ISCED 5 – 8)	42	41	34	22	22	22	18	15	9	13	13	1	2	4
Socioprofesionalna kategorija														
Samozaposlena osoba	37	35	30	24	23	19	17	12	12	15	14	2	4	4
Upravitelji	43	40	34	24	21	22	18	14	10	12	13	2	3	3
Ostali bijeli ovratnici	37	36	31	26	26	22	17	17	12	14	13	1	2	4
Ručni radnici	38	33	27	25	21	21	18	15	15	14	12	2	3	4
Kućni ljubimci	35	30	24	21	23	22	14	17	17	11	15	2	4	9
Nezaposleni	42	33	24	22	17	22	15	16	14	11	9	2	4	8
U mirovini	41	31	26	21	21	18	15	14	14	11	10	2	5	8
Studenti	39	36	30	24	24	23	20	17	9	15	13	0	2	2
Poteškoće s plaćanjem računa														
Većinu vremena	34	28	21	18	21	20	14	13	17	13	12	1	6	11
S vremena na vrijeme	37	30	26	25	22	21	17	17	15	14	12	1	3	5
Gotovo nikada / nikad	41	36	30	24	22	21	17	15	12	13	12	2	3	5
Subjektivna urbanizacija														
Ruralno područje ili selo	38	30	30	25	21	21	17	14	13	12	12	1	4	6
Gradić male ili srednje veličine	42	35	26	22	24	19	15	14	13	13	12	2	3	6
Veliki grad	38	38	30	24	20	22	21	17	13	15	13	1	2	3
Slika EU-a														
Pozitivno	45	38	35	26	24	21	21	17	12	13	14	1	1	1
Neutralno	38	32	25	22	22	21	15	15	14	14	12	2	4	6
Negativan	27	27	16	20	15	17	10	10	14	11	7	3	11	16
Zadovoljstvo kvalitetom života														
Zadovoljan	40	35	30	24	22	21	18	15	12	13	12	2	3	4
Nije zadovoljno	36	29	21	22	21	20	14	15	16	13	10	4	6	9

ZAKLJUČAK

ZAKLJUČAK

Eurobarometar iz proljeća 2026. ističe europsku javnost koja se suočava s kontekstom obilježenim geopolitičkom nesigurnošću, gospodarskim pritiscima i postupnim promjenama očekivanja u pogledu budućnosti. Građani i dalje izražavaju snažan optimizam na osobnoj razini, dok se povjerenje smanjuje pri razmatranju širih konteksta, s posebno opreznim i sve pesimističnijim pogledima na budućnost svijeta. Emocionalno stanje Europljana istodobno odražava složenu ravnotežu nade i nesigurnosti, što upućuje na to da je stanovništvo i dalje otporno, ali pozorno na aktualne izazove.

Zabrinutost povezana s gospodarskim uvjetima i dalje je ključna u cijelom istraživanju. Inflacija, rastuće cijene i troškovi života i dalje dominiraju prioritetima građana, čime se jača njihov položaj kao gorućih pitanja koja Europski parlament treba riješiti. Istodobno, pitanja povezana sa sigurnošću i dalje imaju ključnu ulogu u oblikovanju percepcija. EU se općenito smatra mjestom stabilnosti u problematičnom svijetu, a velika većina podupire snažniju ulogu EU-a u zaštiti građana od globalnih kriza i sigurnosnih rizika. Građani također snažno podupiru veće jedinstvo među državama članicama i aktivniju ulogu EU-a na međunarodnoj sceni, pri čemu se obrana, sigurnost i energetska neovisnost ističu kao ključni prioriteti za jačanje globalnog položaja EU-a.

Percepcija kvalitete života i dalje je uglavnom pozitivna, ali nijansirana. Velika većina Europljana izjavila je da je zadovoljna kvalitetom života, a većina ih ukazuje na to da je njihova situacija ostala stabilna. Međutim, znatna manjina izvješćuje o pogoršanju, a očekivanja u pogledu budućeg životnog standarda obilježena su oprezom, pri čemu prevladava stabilnost, ali sve veći udio predviđa pad. Zdravlje, financijska sigurnost i pristup zdravstvenoj skrbi pojavljuju se kao najvažnije sastavnice kvalitete života, kao i područja u kojima bi poboljšanja imala najveći učinak.

Istodobno, Europljani i dalje snažno cijene temeljna načela, pri čemu je mir i dalje najvažnija vrijednost koju očekuju od Europskog parlamenta, a slijede je demokracija, ljudska prava i vladavina prava. Zadovoljstvo demokracijom i na nacionalnoj razini i na razini EU-a i dalje je iznad praga većine.

Stavovi prema Europskoj uniji i njezinim institucijama i dalje su općenito jasno pozitivni. Većina građana ima povoljnu predodžbu o EU-u, a percepcija da je članstvo u EU-u korisno posebno je snažna, pri čemu oko tri četvrtine Europljana smatra da je njihova zemlja imala koristi od članstva. Građani i građanke također jasno daju prednost snažnijoj ulozi Europskog parlamenta, odražavajući očekivanja u pogledu vidljivijeg i učinkovitijeg djelovanja EU-a.

Općenito, Eurobarometar iz proljeća 2026. prikazuje Europsku uniju koja se suočava s višestrukim i međusobno povezanim izazovima, u kojima građani i dalje uglavnom podržavaju gospodarske i globalne rizike, ali ih sve više uzimaju u obzir. U tom kontekstu Europljani i dalje očekuju da EU ima zaštitnu, stabilizacijsku i proaktivniju ulogu, kako na unutarnjoj tako i na globalnoj razini.

Primjedbe

(Preusmjereno sa Pierre Dieumegard)

Izgled prikazan oznakama upućuje na to da je riječ o recikliranoj verziji drugog dokumenta.

Trakasti grafikon za mentalno stanje QA6ab pojavljuje se i na stranici 23 i na stranici 12.

Francuzi su posebno pesimistični, kako o sebi tako i o svojim obiteljima, svojoj zemlji, Europi i svijetu u cjelini (pitanja QA12.1 do QA12.4) i oni su najvjerojatnije da će vjerovati da će se njihov životni standard smanjiti (pitanje SD27); oni su također skupina koja je najmanje čula o Europskom parlamentu u medijima.

TEHNIČKE POSEBNOSTI

TEHNIČKE POSEBNOSTI

Verian Belgium proveo je od 9. travnja do 4. svibnja 2026. val 105.3. istraživanja Eurobarometra na zahtjev Odjela za Eurobarometar i istraživanja Glavne uprave za komunikaciju Europskog parlamenta. Val 105.3 obuhvaća stanovništvo odgovarajućih državljanstava država članica Europske unije, s boravištem u svakoj od 27 država članica i starošću od 15 godina i više.

Osnovni uzorak koji se primjenjuje u svim zemljama stratificiran je višestupanjski, slučajan (vjerojatnost). U svakoj je zemlji okvir uzorka najprije stratificiran prema regijama NUTS-a i unutar svake regije prema mjeri urbanosti (DEGURBA). Broj točaka uzorka odabranih u svakom sloju odražava populaciju stratuma 15+. U drugoj fazi iz svakog stratuma izvučene su točke uzorkovanja s vjerojatnošću razmjernom njihovoj veličini populacije od 0+. Uzorci stoga predstavljaju cijelo područje zemalja obuhvaćenih istraživanjem u skladu s EUROSTAT-ovom NUTS-om II (ili ekvivalentom) i u skladu s raspodjelom rezidentnog stanovništva odgovarajućih nacionalnosti u smislu velegradskih, urbanih i ruralnih područja.

U svakoj od odabranih točaka uzorkovanja nasumično je odabrana početna koordinata i upotrijebljen je alat za obrnuto geokodiranje kako bi se utvrdila najbliža adresa koordinate. Ova adresa je bila početna adresa za slučajni hod. Dodatne adrese (svaka N-ta adresa) odabrane su standardnim postupcima "nasumične rute", iz početne adrese. U svakom kućanstvu ispitanik je odabran nasumično. Pristup nasumičnom odabiru ovisio je o veličini kućanstva. Na primjer, za kućanstva s dva člana od 15+ korištena je skripta za odabir doušnika (osobe koja odgovara na upitnik za provjeru) ili drugog prihvatljivog člana u kućanstvu. Za kućanstva s tri člana od 15+ korišten je scenarij za odabir doušnika (1/3 vremena) ili druga dva člana koja ispunjavaju uvjete u kućanstvu (2/3 vremena). Tamo gdje su odabrana druga dva člana, ispitivaču je rečeno da zatraži najmlađe ili najstarije. Scenarij bi nasumično dodijelio izbor najmlađem ili najstarijem s jednakom vjerojatnošću. Taj se postupak nastavlja za četiri od 15 članova kućanstva, koji nasumično traže najmlađe, drugo najmlađe i najstarije. Za kućanstva s pet 15+ članova vraćamo se na pravilo posljednjeg rođendana.

Ako nije bilo kontakta ni s kim u kućanstvu ili ako odabrani ispitanik nije bio dostupan (zauzet), ispitivač je ponovno posjetio isto kućanstvo do tri dodatna puta (ukupno četiri pokušaja kontakta). Ispitivači nikada ne navode da se anketa prethodno provodi u ime Europskog parlamenta; te informacije mogu dati nakon završetka ankete na zahtjev.

Faza zapošljavanja neznatno se razlikovala u Nizozemskoj, Finskoj i Švedskoj. U posljednje dvije zemlje odabran je uzorak adresa unutar svake točke uzorkovanja iz adrese ili registra stanovništva (u Finskoj se odabir ne provodi u svim točkama uzorka, već u nekima gdje se očekuje da će se stope odgovora poboljšati). Odabir adresa je napravljen nasumičan način. Kućanstva su zatim telefonski kontaktirana i angažirana za sudjelovanje u anketi. U Nizozemskoj se upotrebljava uzorak RDD-a s dvostrukim okvirom (mobilni i fiksni brojevi) jer ne postoji sveobuhvatan registar stanovništva s dostupnim telefonskim brojevima. Odabir brojeva na oba okvira obavlja se nasumično, pri čemu svaki broj dobiva jednaku vjerojatnost odabira. Za razliku od Švedske i Finske, uzorak nije sastavljen.

	ZEMLJE	INSTITUTES	N Razgovori	fiELdWORK DATES		POPULACIJA >=15	UZIMAJUĆI U OBZIR EU27
BE	Belgija	MCM Belgija	102 1	09/04/26	27/04/2026	9892796	2.6%
BG	Bugarska	Kantar TNS BBSS	1014	09/04/2026	03/05/2026	5534455	1.4%
CZ	Češka	STEM/MARK	1049	0904/2026	23/04/2026	9172797	2.4%
DK	Danska	Mantle Denmark (Verian)	1007	09/04/2026	04/05/2026	5022981	1.3%
Delegacija DE	Njemačka	Mantle Njemačka (Verian)	1507	09/04/2026	29/04/2026	71818299	18.7%
EE	Estonija	8848 Istraživanje 00	1006	09/04/2026	28/04/2026	1154359	0.3%
IE	Irska	B i istraživanje	1010	09/04/2026	29/04/2026	4338938	1.1%
EL	Grčka	Kantar Grčka	1007	14/04/2026	04/05/2026	9041201]	2.4%
ES	Španjolska	Mantle Španjolska (Verian)	1005	09/04/2026	29/04/2026	421893) 18	11.0%
FR	Francuska	MCM Francuska	1016	09/04/2026	28/04/2026	56855864	14.8%
HR	Hrvatska	Hendal	1007	10/04/2026	29/04/2026	3319752	0.9%
IT	Italija	Testpoint Italia	1029	09/04/2026	27/04/2026	51784963	13.5%
CY	Rep.of Cipar	CYMAR istraživanje tržišta	504	14/04/2026	03/05/2026	818909	0.2%
LV	Latvija	Kantar TNS Hrvatska	1005	09/04/2026	29/04/2026	1579066	0.4%
LT	Litva	Norstat LT	1017	09/04/2026	28. travnja 2026.	2467008	0.6%
LU	Luksemburg	ILRES	508	09/04/2026	27/04/2026	555303	0.1%
HU	Mađarska	Kantar Hoffmann	1020	14/04/2026	01/05/2026	8199448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	505	09/04/2026	03/05/2026	493961	0.1%
NL	Nizozemska	MCM Nizozemska Das	1023	09/04/2026	27/04/2026	15228902	4.0%
AT	Austrija	Osterreichische Gallup Ins	1003	09/04/2026	28/04/2026	7842929	2.0%
PL	Poljska	Istraživački kolektiv	1020	10/04/2026	27/04/2026	31082980	8.1%
PT.	Ponugal	Intercampus SA	1031	09/04/2026	29/04/2026	9275958	2.4%
RO	Rumunjska	CSOP SRL	1045	09/04/2026	29. travnja 2026.	16034437	4.2%
SI	Slovenija	Mediana D00	1007	09/04/2026	26/04/2026	1811104	0.5%
SK	Slovačka	MN FORCE	1001	09/04/2026	24/04/2026	4557290	1.2%
FI	Finska	Taloustutkimus Oy	1016	09/04/2026	29/04/2026	4771619	1.2%
SE	Švedska	Mantle Sweden (Verian)	1037	09/04/2026	29/04/2026	8748126	2.3%
		Ukupno 27 država članica EU-a	26421	09/04/2026	04/05/2026	383603764	100,00 %

* Treba napomenuti da ukupni postotak prikazan u ovoj tablici može biti veći od 100 % zbog zaokruživanja.

Način intervjuiranja po zemlji

Intervjui su se provodili putem intervjua uživo, fizički u domovima ljudi ili putem videointerakcije na daljinu na odgovarajućem nacionalnom jeziku. Razgovori s videointerakcijom na daljinu („internetski razgovor uživo” ili CAVI, računalno potpomognuto videointervjuiranje, provedeni su samo u Republici Cipru, Danskoj, Malti, Finskoj i Švedskoj).

	ZEMLJE	N CAPI INTERVIEWS	N CAVI INTERVIEWS -a	Ukupno N INTERVIEWS
BE	Belgija	1021		1021
BG	Bugarska	1014		1014
CZ	Češka	1049		1049
DK	Danska	686	321	1007
DE	Njemačka	1507		1507
EE	Estonija	1006		1006
IE	Irska	1010		1010
EL	Grčka	1007		1007
ES	Španjolska	1006		1006
FR	Francuska	1016		1016
HR	Hrvatska	1007		1007
IT	Italija	1029		1029
CY	Republika Cipar	420	84	504
LV	Latvija	1005		1005
LT	Litva	1017		1017
LU	Luksemburg	508		508
HU	Mađarska	1020		1020
MT	Malta	351	154	505
NL	Nizozemska	1023		1023
AT	Austrija	1003		1003
PL	Poljska	1020		1020
PT	Portugal	1031		1031
RO	Rumunjska	1045		1045
SI	Slovenija	1007		1007
SK	Slovačka	1001		1001
FI	Finska	717	299	1016
SE	Švedska	742	295	1037
	UKUPNO EU27	25268	1153	26421

CAPI: Računalno potpomognuto osobno intervjuiranje

CAVI: Računalno potpomognuto videointervjuiranje

Stope odgovora

Za svaku zemlju provodi se usporedba uzorka koji odgovara na upitnik i svemira (tj. ukupne populacije u zemlji). Utezi se upotrebljavaju kako bi se ispitani uzorak usporedio sa svemirom prema spolu prema dobi, regiji i stupnju urbanizacije. Za europske procjene (tj. prosjek EU-a) ponderi pojedinačnih zemalja prilagođavaju se tako da ih se ponderira naviše ili naniže kako bi se odrazilo njihovo 15+ stanovništvo kao udio u 15+ stanovništvu EU-a.

Stope odgovora izračunavaju se dijeljenjem ukupnog broja potpunih razgovora s brojem svih posjećenih adresa, osim onih koje nisu prihvatljive, ali uključuju one za koje je prihvatljivost nepoznata. Za val 105.3 istraživanja Eurobarometra stope odgovora za zemlje EU-27, koje je izračunala Verian Belgium, iznose:

	ZEMLJE	Cijene CAPI RESPONSE
BE	Belgija	58.8%
BG	Bugarska	42.9%
CZ	Češka	60.8%
DK	Danska	56.2%
DE	Njemačka	32.6%
EE	Estonija	63.4%
IE	Irska	59.0%
EL	Grčka	37.9%
ES	Španjolska	36.8%
FR	Francuska	38.6%
HR	Hrvatska	49.6%
IT	Italija	31.7%
CY	Rep Cipra	80.8%
LV	Latvija	65.7%
LT	Litva	43.9%
LU	Luksemburg	30.4%
HU	Mađarska	60.5%
MT	Malta	82.2%
NL	Nizozemska	94.5%
AT	Austrija	46.5%
PL	Poljska	50.2%
PT	Ponugal	47.0%
RO	Rumunjska	47.8%
SI	Slovenija	53.5%
SK	Slovačka	53.2%
FI	Finska	22.0%
SE	Švedska	83.0%

CAPI: Računalno potpomognuto osobno intervjuiranje

Granice pogreške

Čitatelje se podsjeća da su rezultati istraživanja procjene čija točnost, budući da je sve jednako, počiva na veličini uzorka i opaženom postotku. Uz uzorke od oko 1000 intervjua, stvarni postoci variraju unutar sljedećih granica pouzdanosti:

Statističke granice zbog dopuštenih odstupanja pri uzorkovanju
(na 95 %-tnoj razini pouzdanosti)

<i>različite veličine uzorka su u redovima</i>						<i>različiti opaženi rezultati nalaze se u stupcima</i>					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 700	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 700
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 800	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 800
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Prema istraživanju Eurobarometra iz proljeća 2026. Europljani Europsku uniju smatraju mjestom stabilnosti u nemirnom svijetu. Oni cijene njezinu miroljubivu, zaštitnu i kooperativnu prirodu te prepoznaju kvalitetu života koju ona omogućuje. Međutim, gospodarska zabrinutost, posebno u pogledu troškova života, posljednjih se godina povećala, a opće raspoloženje građana varira između nesigurnosti i nade. Eurobarometar pokazuje mnoge trendove koji su već bili prisutni u prethodnim anketama. Međutim, neki pokazatelji odražavaju neposredne reakcije Europljana na nedavne poremećaje u globalnoj političkoj i gospodarskoj klimi.

Istraživanje koje je provela istraživačka agencija Verian u razdoblju od 9. travnja do 4. svibnja 2026. u svih 27 država članica EU-a provedeno je uživo, a videorazgovori (CAVI) dodatno su se upotrebljavali u Cipru, Danskoj, Finslandu, Malti i Švedskoj. Ukupno je provedeno 26 421 intervju, a rezultati EU-a ponderirani su prema broju stanovnika u svakoj zemlji.

Za više informacija o cjelokupnoj anketi skenirajte QR kod:

Publikacija Odjela za Eurobarometar i ankete

| Glavna uprava za komunikaciju

Europski parlament

DGCOMM-EBSU@europarl.europa.eu

europa.eu/eurobarometar

EB050EP | 105.3

KATALOG BROJ: QA-01-26-172-EN-N

ISBN: 978-92-848-3737-3

ISSN: 2529-6973

Izjava o interesima: 10.2861/5190377

© Europska unija, 2026.